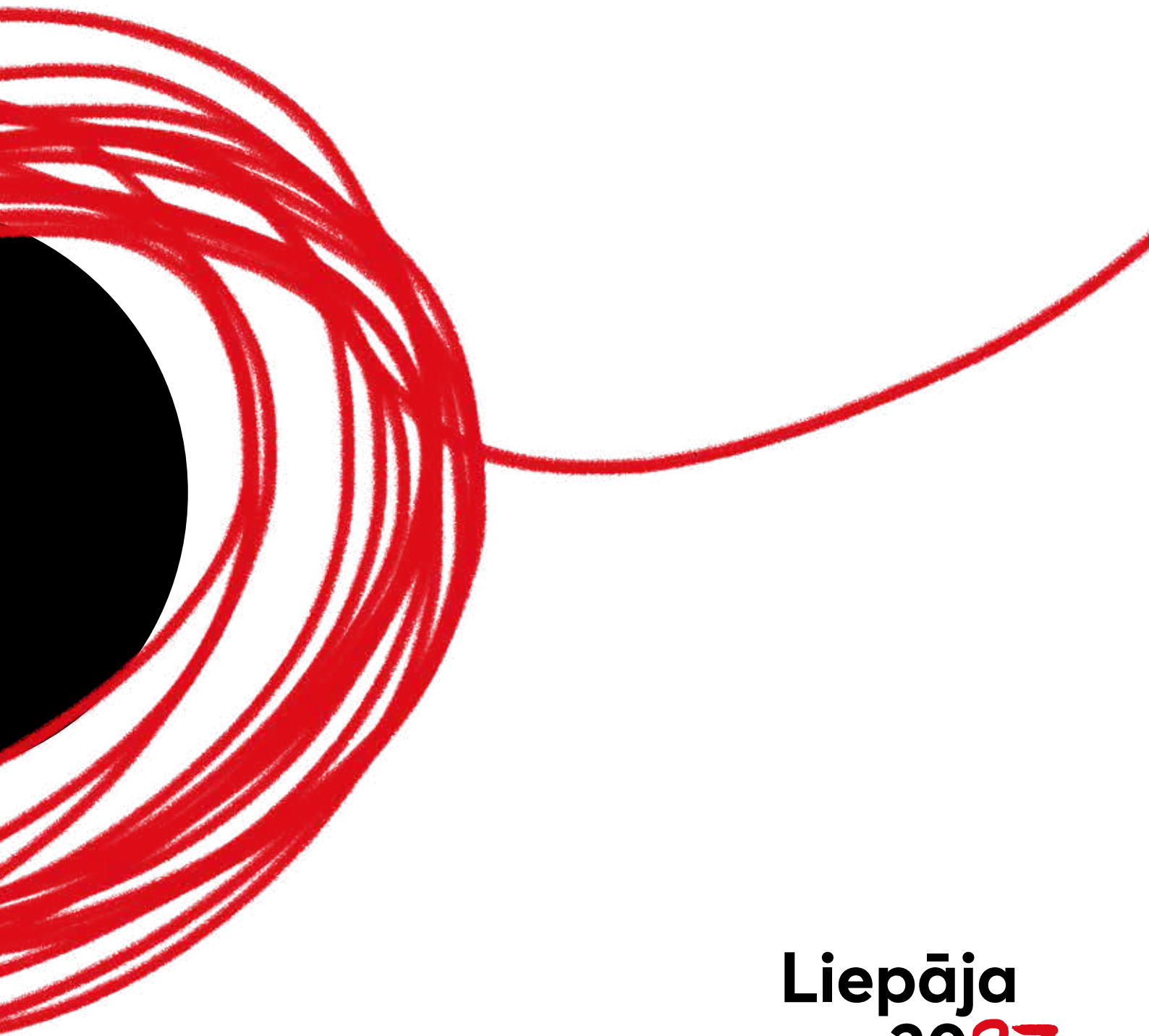

(ne)miers

Liepāja
2027

Eiropas kultūras galvaspilsēta
Kandidātpilsēta

Saturs

Ievads	1
Ieguldījums ilglaika stratēģijā	4
Kultūras un mākslinieciskais saturs	14
Eiropas dimensija	66
Sabiedrības iesaiste	74
Pārvaldība	80
Spēja īstenot projektu	98

Levads

/ 01

Liepājas koncepcija

Jūs jau zināt, ka Liepāja ir pilsēta, kurā piedzimst vējš. Mums nav leģendu, kā tieši tas ir dzimis – vai no jūras dzelmes, vai caur debesu apskaidrību, tikai zinām un jūtam, ka tieši vējš mūsos ir tas īstais miera un nemiera radītājs. Šobrīd, Eiropā uzliesmojot jaunam karam, apdraudot visu, ko kopā esam radījuši, un atnesot ciešanas, bailes un nedrošību, mūsos ir par daudz (ne)miera.

Liepājas vējš ir arī procesu veicinātājs, kura laikā mierīgais tiek sapurināts, bet nemierīgais kļūst rāmāks. Tieši (ne)miers ir tā veselīgā enerģijas deva, kas dzen mūs uz priekšu un liek sasniegt mērķus.

Vējš nepārtraukti mainās, bet mūsu koncepcija paliek nemainīga, jo esam sapratuši, ka tā radītais nebeidzamais miera un nemiera cikls mūs iedvesmo.

Tomēr mēs neesam un nevēlamies būt pasīvi vērotāji, ļaujot (ne)miera procesiem notikt pašiem par sevi un mūs nekoordinēti mētāt kā nepietauvotu laivu gar jūras krastu. Vēlamies šo vārdiem neaprstājamo enerģiju ievirzīt savā (ne)miera koncepcijā. Lai (ne)miers pūš burās un virza mūsu **programmas līnijas** kā kuģus! Mēs padarām (ne)mieru par navigācijas plānu un atklājam ceļojumu uz **Eiropas sapni** (cerot, ka tas nepārvērtīsies par Eiropas murgu), aicinot drosmīgos eiropiešus iepazīt mūsu **Pilsētas paradoksus, Jaunatklājot vietējo** gan sevī, gan mūsu apkaimēs, caur Eiropas prizmu mācoties, kā **Apzinātā mērenība** ietekmē mūsu kopīgo vidi un Baltijas jūru, vērojot skatu uz horizontu ar **Radošo tālnojautu**.

(ne)miers ir mūsu navigācijas plāns ceļā uz ikvienam tik ļoti nepieciešamo kultūras kompetenci.

Tas ir veids, kā izprast, paredzēt un vadīt sabiedrības attīstību aktīvu indivīdu un kopienu virzienā; veids, kā nodrošināt sev – Eiropas pilsētām un kopienām – iespēju kuģot bīstamajos ūdeņos: prātam neapstājamā tehnoloģiskā progresā, klimata pārmaiņu un nepārtrauktās (dez)informācijas apstākļos, un vēl personiskāk: pilsoniskās sabiedrības un sociālās kohēzijas trūkumā, īsti neapzinoties savu lomu Eiropā un pasaulē, kur šobrīd esam ar pieticīgiem mērķiem, vāju starptautisko perspektīvu un ierobežotiem resursiem, tostarp cilvēkresursiem.

Tomēr, ja mums izdosies tikt garām sēkļiem un pāri atvaram, nenobīties no jūras stihijas, mēs sasniegsim izvērztos lielos mērķus:

Mainīt domāšanu – no inertuma uz jēgpilnu darbību

Ienirt dziļāk strauvēs, kas ciešāk savienotu mūsu atšķirīgās kultūras un ļautu izbaudīt reiz mums tik labi zināmo un iepazīto Eiropas daudzveidību.

Saglabāt identitāti – ar mīlestību no Liepājas un Latvijas

Pieņemt daudzveidības un atvērtības paradoksus, tajā pašā laikā saglabājot piederības sajūtu un lepnumu par savām saknēm.

Līdzdarboties dzīves vides veidošanā – gan garīgajā, gan fiziskajā līmenī

Stāvēt Liepājas pludmalē un apzināties, ka ikviena mūsu rīcība ietekmē šo lielo ekosistēmu, ko saucam par Baltijas jūru, Latviju, Eiropu un pasauli.

Mācīties sadarboties – no provinces uz Eiropu

Iedvesmojoties no Homēra sacītā "Odisejā" par kuģošanu pāri bangojošai purpurkrāsas jūrai pie ļaudīm, kas runā svešās mēlēs, arī mums ir pienācis laiks nonākt starptautiskajos ūdeņos.

Veidot gudru nākotni – no cilvēciskā uz digitālo un otrādi

Iemācīties kļūt par prasmīgiem un gudriem kuģotājiem, kas veikli manevrē līdz šim neapgūtos tehnoloģiskā progresā plašumos.

(ne)miers ir navigācijas plāns, kurā iekļauti visi mūsu mērķu sasniegšanai nepieciešamie rīki:

- navigācijas karte ar sīkākām un plašākām apgabaliem (konkursa pieteikums, kultūras stratēģija);
- kompass (monitorings un novērtēšana);
- ceļazīme (Eiropas dimensija);
- pieci spēcīgi kuģi (mūsu programmas līnijas);
- apkalpe ("**MISIJA (NE)MIERS**" – sīkāk izstāstīsim vēlāk);
- komandtiltiņš (organizācija "Liepāja 2027").

Kas vēl vajadzīgs, lai plāns izdotos? Iespējams, nedaudz veiksmes! Un neliela palīdzība no mūsu draugiem #teameurope. Esam gatavi pacelt enkuru!

(ne)miers navigācijas plāns

Izaicinājumi

Vāja un nepilnīga sadarbība ar Eiropas valstīm, pilsētām un partneriem visos līmeņos.

Iesaistes trūkums kopīgās vides veidošanā un izpratnē par vidi.

Zems digitālo prasmju līmenis, konkurēt nespējīgas zināšanas, starppaaudžu sadarbības un zināšanu apmaiņas trūkums.

Mūsdienu globalizācijas apstākļos prioritāte tiek piešķirta ekonomiskajām vajadzībām, lēnām zaudējam unikālas kultūrvēsturiskas liecības, tradīcijas un zināšanas.

Kūtrā sabiedrības līdziesaiste pilsētveidošanā, netiekot tālāk par komentāru rakstīšanu sociālajos tīklos.

Eiropas dimensija
Ceļa zvaigzne

Kultūras stratēģija
Navigācijas karte

"Pilsēta paradokss"
"Eiropas sapnis"
"Jaunatklāj vietējo!"
"Apzinātā mērenība"
"Radošā tālnojauta"

Kuģi

Galvenie mērķi

"MISIJA (NE)MIERS"

Komanda

Mainīt domāšanu – no inertuma uz jēgpilnu darbību

Nodibinājums "Liepāja 2027"

Komandtiltiņš

Saglabāt identitāti – ar mīlestību no Liepājas un Latvijas

Līdzdarboties dzīves vides veidošanā – gan garīgajā, gan fiziskajā līmenī

Monitorings un novērtēšana

Kompass

Mācīties sadarboties – no provinces uz Eiropu

Veidot gudru nākotni – no cilvēciskā uz digitālo un otrādi

Ieguldījums ilglaika stratēģijā

/ 02

Izmaiņas kultūras stratēģijā un kopīgajās prioritātēs

Lai veiksmīgi, mērķtiecīgi un pilnībā sagatavojušies virzītos uz mērķi, (ne)miers ir mūsu navigācijas plāns, un par navigācijas karti izmantosim jaunizveidoto Liepājas kultūras stratēģiju. Ticam, ka kopīgi ar kultūras, citu nozaru ekspertiem un sabiedrības pārstāvjiem izveidotā navigācijas karte mums ļaus veiksmīgi aizkuģot līdz Eiropas kultūras galvaspilsētas gadam, bet šajā brīdī ir būtiski uzsvērt – 2027. gadu neuztveram kā gala pieturu. Šis kopīgais ceļš sniegs iespēju ne tikai izbaudīt un piedzīvot aizraujošu ceļojumu, mainīt pilsētas un novadu attīstībā līdz šim iestrēgušos procesus līdz 2027. gada izskaņai, bet turpināsies arī pēc Eiropas kultūras galvaspilsētas projekta beigām. Šādi apgalvot mums ļauj tas, ka Liepājas valstspilsētas dome apstiprinājusi jauno pilsētas un Dienvidkurzemes attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam. Tajā īpaši akcentēta ilgtermiņa sadarbība kultūras jomā ar jaunizveidoto Dienvidkurzemes reģionu, par pamatu ņemot projektu "Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027".

Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2035. gadam veidošanas laikā mēs izmantojām iespēju būtiski mainīt kopējo kultūras stratēģijas rīcības plānu un arī 1. pieteikumā definētos trīs ilglaicīgās ietekmes pamatmērķus:

- Izveidot atvērtu un aktīvu sabiedrību.
- Attīstīt daudzveidīgus un kvalitatīvus kultūras procesus.
- Izveidot zaļu, viedu un ilgtspējīgu kultūras infrastruktūru.

Tālāk izklāstīsim, kā šie mērķi ir attīstījušies kopš priekšatlases kārtas un kā esošā kultūras stratēģija kļūs par mūsu (ne)miera ceļojuma karti.

Eiropas dimensijas iekļaušana

Iepriekšējā pieteikumā Eiropas dimensijas nodrošināšana Liepājas mākslinieciskajiem un kultūras procesiem bija mūsu 3. mērķis – nedaudz atrauts no pamatmērķiem. Tagad esam nolēmuši padarīt Eiropas dimensiju par ceļazīvni visās aktivitātēs un iekļaut to katrā no pamatmērķiem.

Tagad mums jāsaka "Paldies, Eiropa!" par navigācijas kartē iekļauto jauno ceļazīvni. Paldies, ka liki mainīt domāšanas veidu un virzienu! Priekšatlases pieteikuma veidošanas laikā atklājām, ka viens no lielākajiem izaicinājumiem ir mūsu kultūras organizatoru samērā vājā sadarbība ar Eiropas un starptautiskajiem partneriem, un uzzinājām arī, kādēļ.

Līdz šim kultūras jomā sadarbība ar Eiropas profesionāļiem nereti tika definēta kā kaut kas autonomas, tādēļ arī tā nebija organiska un būtiska kultūras daļa. Toties tagad, pateicoties "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" procesā gūtajām atziņām, saikni ar Eiropu esam padarījuši par galveno ceļazīvni. Tā rāda mums īsto virzienu. Būtībā Eiropas dimensija ir kļuvusi par mūsu domāšanas un rīcības plānošanas neatņemamu sastāvdaļu. Sadarbojoties ar Liepājas, Dienvidkurzemes un daļēji arī Kuldīgas (sk. tālāk) novadu kultūras iestādēm, esam izvirzījuši Eiropas un starptautisko sadarbību par 2027. gada programmas prioritāti. Sīkāk to aprakstīsim sadaļā par Eiropas dimensiju.

"MISIJA (NE)MIERS"

Mūsu kultūras stratēģijas pamatmērķis ir izveidot atvērtu un aktīvu sabiedrību. Tomēr socioloģiskās aptaujas liecina, ka pēdējo divu gadu laikā tikai 14 % sabiedrības ir izmantojuši iespēju izteikt savu viedokli par svarīgām problēmām un pilsoniskām aktualitātēm. Šķiet, ka pandēmijas, viltus ziņu izplatības un traušlās politiskās situācijas ietekmē šī nelielā sabiedrības daļa ir kļuvusi vēl mazāka. Sarunās ar kultūras organizācijām un iepazīstoties ar pētījumiem par iedzīvotāju kultūras patēriņu un līdzdalību gūvām nepārprotamu apstiprinājumu zemajai sabiedrības iesaistei arī mūsu pilsētā un apkārtējos novados.

Par laimi, Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts ir jauna un aizraujoša platforma, kas ļauj mainīt iesīkstējušos ieradumus – tieši šobrīd mums ir iespēja sapurināt apātisko inertumu ne tikai kultūras, bet visās nozarēs un sabiedrībā kopumā.

NVO, radošo industriju pārstāvji, kultūras organizācijas, mākslinieki un pat universitāšu zinātnieki sākuši debates un apspriedes, lai apzinātu veidus, kā Liepājā un valstī kopumā uzlabot sabiedrības iesaistīšanos un palielināt cilvēku līdziesaisti dažādos savas apkāmes, pilsētas un reģiona procesos. Jomas eksperti un arī mēs paši vairāku diskusiju rezultātā nolēmām nepalikt pie 85:15 procentu sadalījuma, ko izmantojām priekšatlases pieteikumā, uzskatot, ka tas nevajadzīgi rada dalījumu "mēs" un "viņi", nedaudz veicinot pat tādu kā sabiedrības šķelšanos. Tādēļ mūsu pieteikumā neizmantosim šos skaitļus, lai neradītu cilvēkiem lieku nemieru par to, kurā pusē – aktīvajā vai pasīvajā – viņi atrodas. Galu galā mūsu mērķis ir vairot vienotību, nevis šķelt sabiedrību.

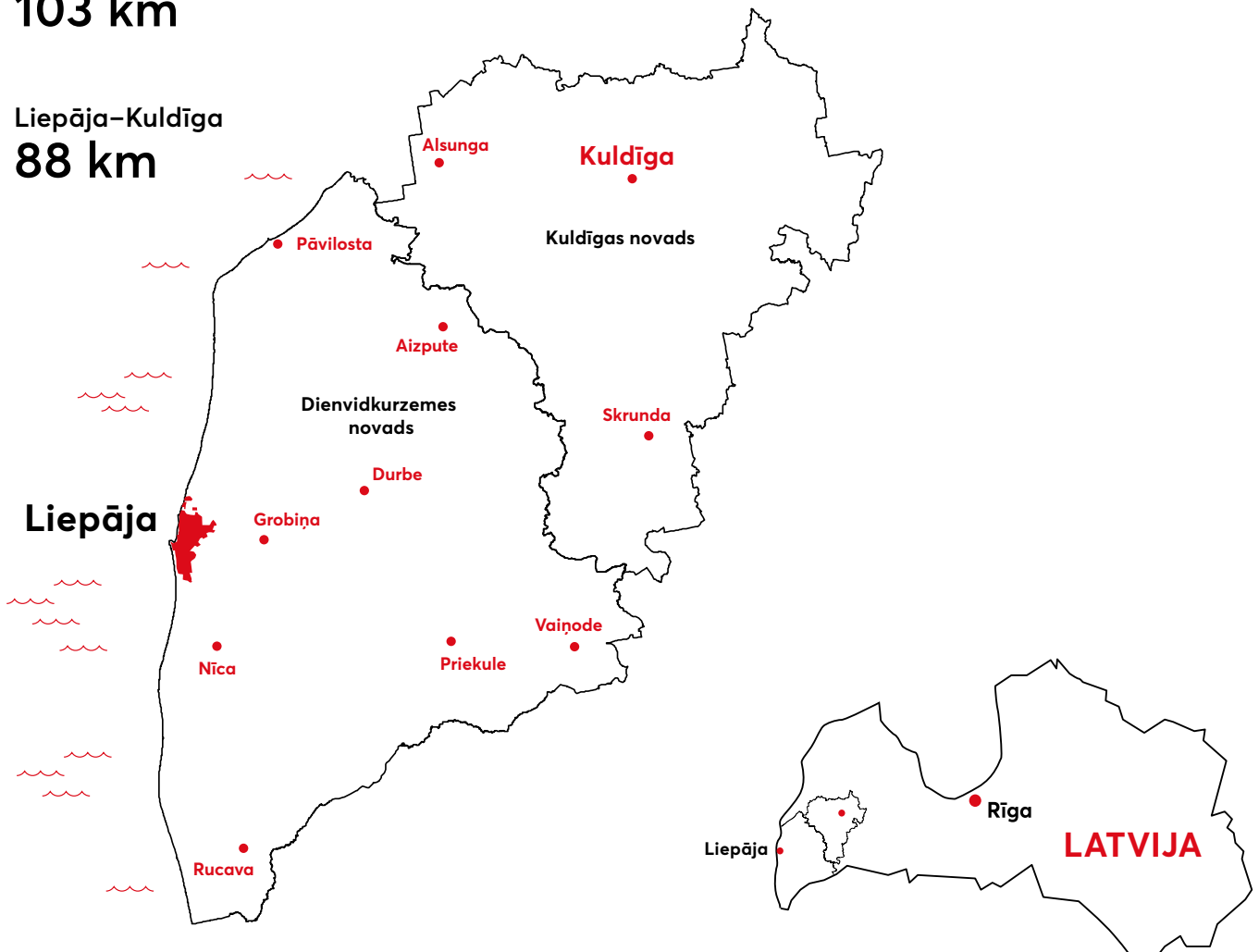
"Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" pieteikums ir palīdzējis apvienot šos (ne)miera skartos vienotā komandā, kuras galvenais uzdevums būs kuģot pretī mūsu mērķiem un tos sasniegt.

Lai parādītu vēlmi uzrunāt un iesaistīt plašu sabiedrības pārstāvēniecību, neatkarīgi no tā, vai cilvēks pieder pie sabiedrības aktīvās vai neaktīvās daļas, šo atvērto cilvēku un aktivitāšu kopumu nodēvējām par **"MISIJU (NE)MIERS"**.

Mūsu spēks ir kopībā, tādēļ ceram palielināt līdzdalības īpatsvaru Liepājā no 14 % līdz vismaz 30 %. Vairāk par **"MISIJU (NE)MIERS"** runāsim sadaļā par sabiedrības iesaisti.

Pludmales līnija
103 km

Liepāja–Kuldīga
88 km

Nākamajā tabulā redzams, kā mūsu **"MISIJA (NE)MIERS"** iniciatīvas iekļaujas Liepājas kultūras stratēģijas mērķos un kā tās sakņojas Eiropas dimensijā.

Draudzību veidošana

Mēs nezinām, kā ir dzīvot, elpot, just, baudīt un ikdienu vadīt 10, 15 vai 80 miljonu cilvēku milzīgā valstī, jo Latvijā esam mazāk nekā 2 miljoni. Un no šiem nepilniem diviem miljoniem iedzīvotāju mums jāizveido parlaments, olimpiskā komanda, jānodrošina ārsti slimnīcās un skolotāji skolās, turklāt mums jāatrod cilvēki, kuri varētu radīt aizraujošus, vērtīgus un dažādas sabiedrības grupas iesaistošus kultūras notikumus.

Mēs Liepājā apzināmies savas stiprās un vājās puses. Tādēļ esam pateicīgi par iespēju sadarboties plašākā reģionā ar partneriem, ar kuriem mūs vieno līdzīgas kultūras ambīcijas, tādā veidā atbalstot arī citam citu ceļā uz atvērtākas un eiropiskākas kultūras sistēmas izveidi. Kopš priekšatlases posma (ne)miera karte mūs ir aizvedusi pie tuvākajiem kaimiņiem un vēl nesenu Eiropas kultūras galvaspilsētas kandidātiem – Kuldīgas novada. Uzaicinājam kuldīdzniekus pievienoties šajā (ne)miera ceļojumā, un viņi to pieņēma. Jo jau vēsturiski, kopš Kurzemes hercogistes laikiem, mēs visi – Liepāja, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novads esam bijuši spēcīgs un dižs Latvijas reģions. Ir laiks atjaunot šo varenību un ar kopīgām idejām, projektiem un vērtībām papildināt mūsu māksliniecisko programmu (6. jautājums).

"MISIJA (NE)MIERS"	"MISIJAS (NE)MIERS" mērķi	Liepājas kultūras stratēģijas pamatmērķi	Eiropas dimensija stratēģijas pamatmērķos
Auditorijas izpēte un paplašināšana			
<ul style="list-style-type: none"> • Auditorijas izpēte un paplašināšana • Pilnvērtīgāka auditorijas iepazīšana • Neieinteresēto cilvēku pārvēršana par regulāriem kultūras patērētājiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras pasākumu dažādošana gan tēmu, gan ģeogrāfijas ziņā • Ekonomisko un mobilitātes šķēršļu mazināšana • Kultūras izglītības procesu izveide • Starpdisciplināro aktivitāšu un digitālās pieejamības izveidošana • Kultūras jēdziena paplašināšana sabiedrības apziņā 	<ul style="list-style-type: none"> • Atvērta un aktīva sabiedrība 	<ul style="list-style-type: none"> • Eiropas un starptautiskās auditorijas uzrunāšana • Satura pieejamības nodrošināšana starptautiskajām auditorijām • Vietējās sabiedrības iepazīstināšana ar Eiropas kultūras tēmām
Kultūras renovācija			
<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras operatoru (neatkarīgo un citu) zināšanu un kapacitātes celšana • Ikdienišķās domāšanas izaicināšana • (ne)miers, nevis gulēšana uz lauriem 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultūras iestāžu kapacitātes palielināšana • Brīvprātīgo skaita palielināšana • Radošo spēku pieredzes apmaiņas nodrošināšana • NVO aktivitāšu atbalstīšana un vietējo biedrību kapacitātes stiprināšana 	<ul style="list-style-type: none"> • Daudzveidīgi un kvalitatīvi kultūras procesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Identitātes stiprināšana un kultūras daudzveidības veicināšana • Plaša starptautisko kontaktu tīkla izveide • Eiropas mākslinieku līdzdalības palielināšana mākslinieku rezidencēs
Princips "Mūsu sēta, mūsu druva"			
<ul style="list-style-type: none"> • Ikdienā nedzīvot kā atsevišķās istabās "pilsētas viesnīcā", bet ar savu personisko attieksmi veidot sajūtu par planētu kā visu mūsu kopīgām mājām • Veidot ieinteresētāku un aktīvāku sabiedrību • Radošo vietu veidošana 	<ul style="list-style-type: none"> • Mainīt attieksmi, veidot piederības un atbildības sajūtu par Liepāju, novadiem, Latviju, Eiropu, pasauli kopumā • Veidot iedzīvotāju sadarbības platformu, ar tehnoloģiju palīdzību stāstīt cilvēcīgus, sabiedrību uzrunājošus stāstus, kas veicina izpratni par ilgtspējīgas, zaļas un viedas rīcības nozīmi 	<ul style="list-style-type: none"> • Zaļa, vieda un ilgtspējīga kultūras infrastruktūra 	<ul style="list-style-type: none"> • Dalība Jaunā Eiropas "Bauhaus" projektu īstenošanā • Ārvalstu labās prakses piemēru pielietošana ikdienā • Papildu resursu novirzīšana jauniem kultūras apmaiņas projektiem

/ 03

Paredzamā ilgstošā ietekme

Kopš pirmā pieteikuma gatavošanas Liepāja nav mainījusi savu redzējumu un vīziju par to, cik nozīmīga būs Eiropas kultūras galvaspilsētas statusa iegūšanas ietekme uz pilsētas un apkārtnes novadu attīstību kopumā. Esam jau krietni pagājuši pa (ne)miera ceļu, un mūsu pārliecība kļuvusi tikai lielāka un izpratne par procesa ietekmi – vēl konkrētāka. Tomēr mēs vēlamies ne tikai pārmaiņas. Mēs vēlamies jēgpilnas pārmaiņas. Īpaši tas attiecas uz iespēju sniegt izpalīdzīgu roku visdažādākajām sabiedrības grupām un organizācijām radīt apstākļus kļūt atvērtākām, iesaistītākām un ambiciozākām virzībā uz kvalitāti un izcilību.

Kā jau minējām 1. jautājumā, pārmaiņas nemaz nav tik viegli ieviešamas. Turpinot mūsu kuģošanas metaforu, tas ir kā navigēt milzu kuģi, iesākumā varbūt neveikli, bet, tiklīdz stūres rats ir pagriezts, ar pilnu jaudu varam doties uz priekšu.

Lai veiksmīgi pabeigtu "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" ceļojumu, mums ir nepieciešama karte (2. jautājumā aprakstītā kultūras stratēģija) un kompass. Kompass būs mūsu monitoringa un novērtēšanas sistēma, kas rādīs, vai dodamies pareizajā virzienā, un tuvojoties mērķim uzrādīs rezultātus – ilglaika ietekmi.

Vēlamies, lai mūsu izveidotā novērtēšanas sistēma palīdzētu īstenot visu procesu nepārtrauktā režīmā un ļautu iespējami precīzi apzināt paveikto. Koncentrējamies uz rezultātu, kas pagaidām vēl tikai slēpjas kaut kur aiz 2027. gada horizonta.

Lai veiksmīgāk un precīzāk sasniegtu nospraustos mērķus un ieraudzītu, kā Liepāja izskatīsies 2028. gadā, esam izstrādājuši rādītāju kopumu.

Kultūras stratēģijā izvirzītie mērķi:

- izveidot atvērtu un aktīvu sabiedrību,
- izstrādāt daudzpusīgu un kvalitatīvu kultūras sistēmu,
- izveidot zaļu, viedu, ilgtspējīgu kultūras infrastruktūru

atbilst mūsu (ne)miera ceļojuma mērķiem:

- mācīties sadarboties – no provinces uz Eiropu;
- līdzdarboties dzīves vides veidošanā – gan garīgajā, gan fiziskajā līmenī;
- veidot gudru nākotni – no cilvēciskā uz digitālo un otrādi;
- saglabāt identitāti – ar mīlestību no Liepājas un Latvijas;
- mainīt domāšanu – no inertuma uz jēgpilnu darbību.

Lai pierādītu un izmērītu padarīto (kā zināsim, ka esam to panākuši), katram mērķim esam pievienojuši konkrētus rādītājus (ietekme un rezultāti). Lai panāktu plašāku sabiedrības iesaisti un aktivitāti, kultūra ir pirmais un galvenais līdzeklis, tomēr arī mūsu izglītības sistēma, attieksme pret vidi un tās ilgtspēju, kā arī ekonomiskā izaugsme būtiski ietekmē šo procesu. Kopsavilkums par katru mērķi ir izklāstīts nākamajā tabulā.

Mūsu virzību uz mērķi palīdzēs izmērīt dažādi datu avoti: aptaujas un intervijas, statistikas dati no pasākumu rīkošanās vietām, tūrisma un transporta operatori. Vairāk par monitoringa sistēmas darbību stāstīsim 4. jautājumā.

Pēdējo pāris gadu ietekme

Kad sākām ceļu uz "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" titulu, nevarējām pat iedomāties, cik ļoti pasaule divu gadu laikā būs mainījusies. 2020. gada sākumā vēl tikai sapņojām par strauju tehnoloģisko progresu, bet nevarējām iedomāties, cik ātri attīstīsies digitālie risinājumi. Jau toreiz interesējāmies par iedzīvotāju fizisko un garīgo veselību, bet nevarējām iedomāties, ar kādām grūtībām mums nāksies saskarties sabiedrības veselības vārdā.

Kad runājam par "Liepāja 2027" potenciālo ilglaika ietekmi uz kultūras, izglītības, ekonomikas un sociālajiem procesiem, atzīstam, ka nevaram turpināt plānot tā, kā to darījām pirms pāris gadiem. Nogurums, apātija un nepārtraukta ierobežojumu maiņa lielai sabiedrības daļai, tostarp kultūras nozarē, liek ilgoties pēc "vecajiem labajiem laikiem", kad varējām plānot tālu uz priekšu un diezgan brīvi eksperimentēt ar idejām. Tomēr mēs apzināmies, ka nekādā gadījumā nedrīkstam atgriezties "vecajos labajos laikos". Pasaule ir neatgriezeniski mainījusies, un mēs, izmantojot "Liepāja 2027" stratēģiju kā karti, monitoringu kā kompasu un sasniegtos mērķus kā balvu, zinām, ka varam padarīt Liepāju, Dienvidkurzemi un Kuldīgu par labākām, atvērtākām un eiropiskākām vietām, ar cerīgu un daudzsolu skatu nākotnē. Eiropas kultūras galvaspilsētas tituls var palīdzēt mums pārvērst to visu realitātē.

1. mērķis. Mācīties sadarboties – no provinces uz Eiropu

Ietekme un rezultāti

- Kā zināsim, ka esam to panākuši

Liepāja, Dienvidkurzeme un Kuldīga kopumā kļuvušas atpazīstamas kā reģions, kurā notiek augstvērtīgi starptautiski kultūras pasākumi

- Pasākumu skaits un kvalitāte
- Starptautiskie mākslinieki un producenti
- Starptautiskās auditorijas pieaugums un atspoguļojuma biežums plašsaziņas līdzekļos

Liepāja ir atzīts kvalitatīvas kultūras izglītības centrs valsts un starptautiskā mērogā

- Studentu un skolēnu skaita pieaugums
- Skolu un skolotāju starptautiskā apmaiņa un kontakti
- Vieslektoru, ārvalstu skolotāju un studentu skaits

Liepāja, Dienvidkurzeme un Kuldīga ir atzītas par ilgtspējīga Eiropas tūrisma galamērķiem

- Starptautisko viesu skaits ar vienmērīgu apmeklējumu visa gada laikā
- Starptautisko viesu iegādātās biļetes uz kultūras pasākumiem
- Vienmērīgs viesnīcu noslogojuma pieaugums visa gada laikā

Arvien vairāk cilvēku no Latvijas un citām Eiropas valstīm pārceļas uz dzīvi Liepājā, Dienvidkurzemē un Kuldīgā, par iemeslu minot vidi, kultūru un izglītības kvalitāti

- Iedzīvotāju skaita izmaiņas, piemēram, iekšējā migrācija
- Liepājas iedzīvotāju skaita pieaugums

Kultūras organizācijām ir spēcīga un pastāvīga sadarbība ar Eiropas partneriem

- Sadarbība ar ārzemju organizācijām *Creative Europe* un citos starptautiskos kultūras projektos
- Dalība dažādās Eiropas organizācijās

Liepājas un novadu iedzīvotājiem radusies ciešāka saikne ar Eiropu

- Socioloģiskās aptaujas
- Apmeklētāju skaits pasākumos, kuros piedalās Eiropas partneri
- Partnerības ar Eiropu kultūras, uzņēmējdarbības un izglītības jomā

2. mērķis. Līdzdarboties dzīves vides veidošanā – gan garīgajā, gan fiziskajā līmenī

Ietekme un rezultāti

- Kā zināsim, ka esam to panākuši

Kultūras pasākumi notiek visā Liepājā, Dienvidkurzemē un Kuldīgā dažādās pasākumu rīkošanas vietās un telpās

- Jaunas pasākumu norises vietas arī ārpus pilsētas centra, it īpaši mazāk pievilcīgajās teritorijās
- Visos pilsētas mikrorajonos izveidoti kultūras punkti
- Jaunu pasākumu un kultūras pasākumu norišu vietu kartēšana
- Labākas atpūtas iespējas jauniešiem

Kultūra kļuvusi atvērtāka un pieejamāka

- Izmaiņas auditorijas demogrāfijā, tostarp vairāk cilvēku no dažādām sabiedrības grupām un cilvēki ar invaliditāti
- Palielinās pasākumu norises vietu skaits ar uzlabotu pieejamību

Visā reģionā iedzīvotājiem uzlabojusies fiziskā un garīgā veselība; starptautiski atzīta un novērtēta veselības un aktīvā dzīvesveida infrastruktūra

- Sabiedrībā kopumā uzlabojas veselības rādītāji
- Pieaug aktīva un veselīga dzīvesveida piekritēju skaits
- Vairāk cilvēku iet kājām un brauc ar velosipēdu; ir vairāk velosipēdu

Viegli pieejami dažādi mūžizglītības materiāli plašam cilvēku lokam dažādos mikrorajonos

- Izveidota jauna, moderna bibliotēka
- Izveidots Ukstiņa mūžizglītības kvartāls
- Liepāja ir STEAM centrs
- Lielāks cilvēku skaits pārkvalificējas

3. mērķis. Veidot gudru nākotni – no cilvēciskā uz digitālo un otrādi

<p>Ietekme un rezultāti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kā zināsim, ka esam to panākuši 	<p>Gan fiziski, gan digitāli ērti pieejams Liepājas un reģiona kultūras mantojums</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabota dažādās vidēs esošu izstāžu un ekspozīciju kvalitāte • Palielināts gan klātienēs, gan digitālās vides pasākumu apmeklētāju skaits • Pasākumu skaits un veidi • Uzlabotas kultūras profesionāļu zināšanas un prasmes 	<p>Izstrādāta un publiskota jauna kultūras vīzija laika periodam pēc 2027. gada</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāta jauna kultūras stratēģija 10 gadiem • Atjaunoti arī citi stratēģiskie pilsētas plānošanas dokumenti, definējot spēcīgu vīziju laika periodam pēc Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027. gada
<p>Liepāja ir labākais paraugs saziņai digitālā vidē</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzlabotas digitālās iespējas pilsētā un reģionos nodrošinātajos publiskajos pakalpojumos 		

4. mērķis. Saglabāt identitāti – ar mīlestību no Liepājas un Latvijas

<p>Ietekme un rezultāti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kā zināsim, ka esam to panākuši 	<p>Sabiedrība Liepājā un novados aktīvāk piedalās pilsētas dzīvē un kultūras pasākumos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Auditorijas rādītāji • Amatieru mākslas organizācijas un dalībnieki • Panākumi dažādos starptautiskos konkursos • Mediju monitorings • Dalībnieku skaita pieaugums starppaaudžu pasākumos 	<p>Kultūras nozare tiek uzskatīta par būtisku pilsētas turpmākās attīstības sastāvdaļu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultūras budžets ir lielāks nekā 2022. gadā un turpina pieaugt • Palielināts finansējums kultūrai, rēķinot uz vienu iedzīvotāju
<p>Cilvēki labāk iepazīnuši kultūras mantojumu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vietējo mākslinieku rezidenču projekti • Publicētie pētījumi par vietējo kultūras mantojumu • Projektu skaits, kuros tiek pētīts vietējais un nacionālais mantojums 		<p>Mikrorajonu un novada iedzīvotāji izjūt lielāku kopības sajūtu un saikni ar Liepāju, Kurzemes reģionu un Latviju</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju socioloģiskās aptaujas • Uzņēmumu rekomendēšanas rādītājs (<i>Net promoter score</i> – NPS) • Reemigrējošo cilvēku skaits Liepājā • Dalībnieku skaits valsts svētku svinībās

5. mērķis. Mainīt domāšanu – no inertuma uz jēgpilnu darbību

<p>Ietekme un rezultāti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kā zināsim, ka esam to panākuši 	<p>Kultūra un sabiedriskā aktivitāte ir kļuvusi par vietējo iedzīvotāju dabisku un pašsaprotamu ieradumu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sabiedrības līdzdalības rādītāji kultūras procesos • Kultūras daudzveidība: žanri, jomas un norišu skaits • Liepājas kā kultūras pilsētas atspoguļojums publiskajā telpā 	<p>Kopienas un interešu grupas regulāri iesaistās dažādos kultūras procesos un pieaug brīvprātīgā darba darītāju skaits</p> <ul style="list-style-type: none"> • NVO skaits • Sabiedrības līdzdalības līmenis • Aktīvo brīvprātīgo skaits
<p>Kultūras organizācijām ir izveidots spēcīgs sadarbības tīkls</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izveidots regulāru un mērķtiecīgu tikšanos grafiks • Sadarbības projektu un kopprojektu skaits • Kopīgu programmu skaits • Kultūras nozares speciālistiem ilgtermiņa karjeras iespējas 	<p>Darbavietu skaita pieaugums radošo industriju jomā</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radošo industriju un kultūras darbinieku skaits • Izveidotie uzņēmumi un darbavietas • Konkurētspējīgākas algas un plašākas karjeras iespējas 	<p>Pozitīva sadarbība starp pašvaldībām un iedzīvotājiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Līdzfinansējuma projektu skaits • Vietējo iedzīvotāju iesaistes daudzums lēmumu pieņemšanā • Aptaujas par iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem • Aktīvāka sabiedrības līdzdalība vēlēšanās • Jauniešu iesaiste

/ 04

Monitorings un novērtēšana

Vēlamies izmantot monitoringa un novērtēšanas sistēmu kā kompasu, kas palīdzēs mums turēt pareizo kursu šajā (ne)miera ceļā. Monitoringa un novērtēšanas plānā ir vairāki posmi:

- spēcīgu profesionāļu grupas piesaiste pētījumu veikšanai;
- kvalitatīvu datu vākšanas mehānismu izveide;
- regulāra datu analīze (vismaz 1 reizi gadā) un atgriezeniskā saite;
- izmaiņu ieviešana, ja kompass rāda, ka dodamies nepareizā virzienā.
- Lai ieviestu šo praksi ne tikai "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" pieteikuma gatavošanas laikā, bet atstātu kā vērtīgu mantojumu turpmākai pilsētas un reģiona kultūras stratēģiju attīstībai, šādu datu vākšanas un analizēšanas ciklu veiks vairākkārtīgi.

Esam ņēmuši vērā žūrijas ieteikumu raudzīties pāri Latvijas robežām un iesaistīt monitoringa un novērtēšanas procesā Eiropas partnerus, kā arī izmantot iespēju dalīties pieredzē ar citām Eiropas pilsētām. Tādēļ padziļinātākas izpētes rezultātā tikāmies ar Eiropas Sabiedriskās domas un tirgus izpētes apvienības ESOMAR dalībniekiem, kuri mums palīdzēja izstrādāt mūsu galveno novērtēšanas matricu.

Matrica iesaistīs plašu profesionāļu tīklu, lai novērtētu ne tikai Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi uz kultūras vidi un ekonomiku, bet arī izmaiņas sabiedrībā kopumā, sabiedrības iesaistē, kā arī pilsētas un reģiona tēla vērtējumu ārvalstīs.

1. posms. Nodibinājumā "Liepāja 2027" pieņemsim darbā profesionāli, kura galvenie pienākumi būs saistīti ar monitoringa un novērtēšanas koordinēšanu: sadarbība ar partneriem, datu avotu kvalitātes uzraudzība, informācijas apmaiņa, sadarbība ar universitātēm un citiem izglītības partneriem.

2. posms. Izveidosim monitoringa un novērtēšanas ekspertu grupu, tie būs profesionāli pētnieki un augstāko izglītības iestāžu pārstāvji, kas atbilstoši savai specializācijai veiks pētījumus par Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi konkrētās jomās. Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības nodaļa, kas piedalījās arī "Rīga 2014" novērtēšanā, analizēs Liepājas

kā Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi uz kultūras procesiem kopumā. Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi uz sabiedrību, vides un izglītības nozarēm vērtēs neatkarīgi eksperti, piemēram, neatkarīga nevalstiskā organizācija "Providus" dalīsies zināšanās un pieredzē par sabiedrības iesaistes novērtēšanu. Izmaiņas izglītības procesā vērtēs "Dynamic University", bet izmaiņas pilsētas atpazīstamības un tēla jomā pētīs "Forta Research". Turklāt mēs izsludināsim publiskos iepirkumus un aicināsim piedalīties arī akadēmiskās vides pārstāvjus, piemēram no Latvijas Universitātes, Liepājas Universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes.

3. posms. Izveidosim datu vākšanas tīklu. Lai mūsu pētniecības komanda veiktu savu darbu un analizētu savāktos primāros un sekundāros datus, mēs sadarbosimies ar kultūras organizācijām, producentiem, radošo industriju pārstāvjiem, Liepājas un reģiona pašvaldību nodaļām, iedzīvotājiem, brīvprātīgajiem, pētniecības laboratorijām un vairākām universitātēm, izmantojot brīvi pieejamus datu avotus. Sadarbībā ar IT jomu veidosim vienotu informācijas vākšanas tīklu.

Darbības joma un mērogs

Galvenie datu avoti, uz kuriem balstīsies datu analīze, ir: oficiāli pieejamā statistika un kvantitatīvie dati (piemēram, tūristu skaits, reģistrēto NVO skaits, apmeklētāju, skatītāju, mākslinieku, izglītības un veselības aktivitāšu skaits), kā arī kvalitatīvie pētījumi (aptaujas, diskusiju grupas, ekspertu intervijas, plašsaziņas un sociālo tīklu analīze u. c.). Galveno darbības rādītāju (GDR) noteikšana ir balstīta Eiropas Komisijas izstrādātajos ieteikumos Eiropas kultūras galvaspilsētas novērtēšanai, kā arī datu analītiķu, pētnieku un universitāšu speciālistu ieteikumos.

Šī pieteikuma 3. jautājumā aprakstījām rādītājus, kas tiks izstrādāti, lai regulāri izvērtētu galvenos rezultātus un aktuālo progresu ceļā uz mērķiem. Lai varētu objektīvi novērtēt un analizēt rezultātus, t. i., Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi, iesaistīsim pieredzējušus statistiķus un matemātiķus, kas regulāri analizēs definētos GDR, lai noteiktu, ko liecina rādītāji un vai mums ir jāpamaina kuģošanas kurss.

Pētījumi un aptaujas

"Liepāja 2027" pētījumam un novērtēšanai tiks izmantoti atbilstoši pētniecības jomai primārie un sekundārie datu avoti. Galvenokārt tiks izmantota oficiāli pieejamā statistika (dati no Centrālās statistikas pārvaldes un pašvaldībām). Lai iegūtu visaptverošu viedokli no iedzīvotājiem, uzņēmējiem, pasākumu apmeklētājiem, ekspertiem un citām ieinteresētajām personām, papildus tiks veikts plašs socioloģisks pētījums (kvantitatīvs un kvalitatīvs). Lai novērtētu Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi lokālā līmenī (uz Liepājas un novadu iedzīvotājiem), reģionālā līmenī (ietekme valsts līmenī) un starptautiskajā līmenī (galvenokārt Lietuvā un Igaunijā), socioloģisko pētījumu plānots veikt Liepājā, apkārtējos novados, Latvijā un Baltijā. Sākumā esošās situācijas dati tiks definēti kā bāze turpmākiem pētījumiem un novērtējumiem saskaņā ar Eiropas kultūras galvaspilsētas darbības jomām.

Pēc dažu lielāko pasākumu noslēguma plānojam izmantot interaktīvus "novērtēšanas standus". Šis tūlītējais novērtējums ļaus apzināt apmeklētāju attieksmi, kā arī veidos vienotu standartizētu (*benchmark*) rādītāju, kas dos iespēju identificēt veiksmīgākos un mazāk veiksmīgos notikumus. Tūlītējās vērtējuma anketas izstrādās ekspertu grupa, bet starptautisko uzņēmuma rekomendēšanas rādītāju (*net promoter score – NPS*) varētu izmantot kā potenciālu vērtējumu, lai apzinātu apmeklētāju segmentus: īpaši apmierināti, neitrāli un neapmierināti.

Kā jau iepriekš minējām, esam apzinājuši plašu datu kopumu, kas ļaus izmērīt progresu ceļā uz pieciem Eiropas kultūras galvaspilsētas mērķiem, kas izklāstīti 3. jautājumā. Turklāt mēs nepārtraukti uzraudzīsim datu kvalitāti. Piemēram:

- veicināsim brīvi pieejamo datu pieejamību par Liepāju un novadiem;
- uzlabosim sekundāro datu avotu kvalitāti, iekļaujot datus, kas tiek iesniegti Centrālajai statistikas pārvaldei;
- novērosim, vai pastāv vajadzība iekļaut matricā papildu GDR, ja plānošanas procesā tiek apzināta jauna, būtiska joma;
- sadarbosimies ar IT sektoru efektīva vienotā digitālā datu vākšanas rīka izstrādei.

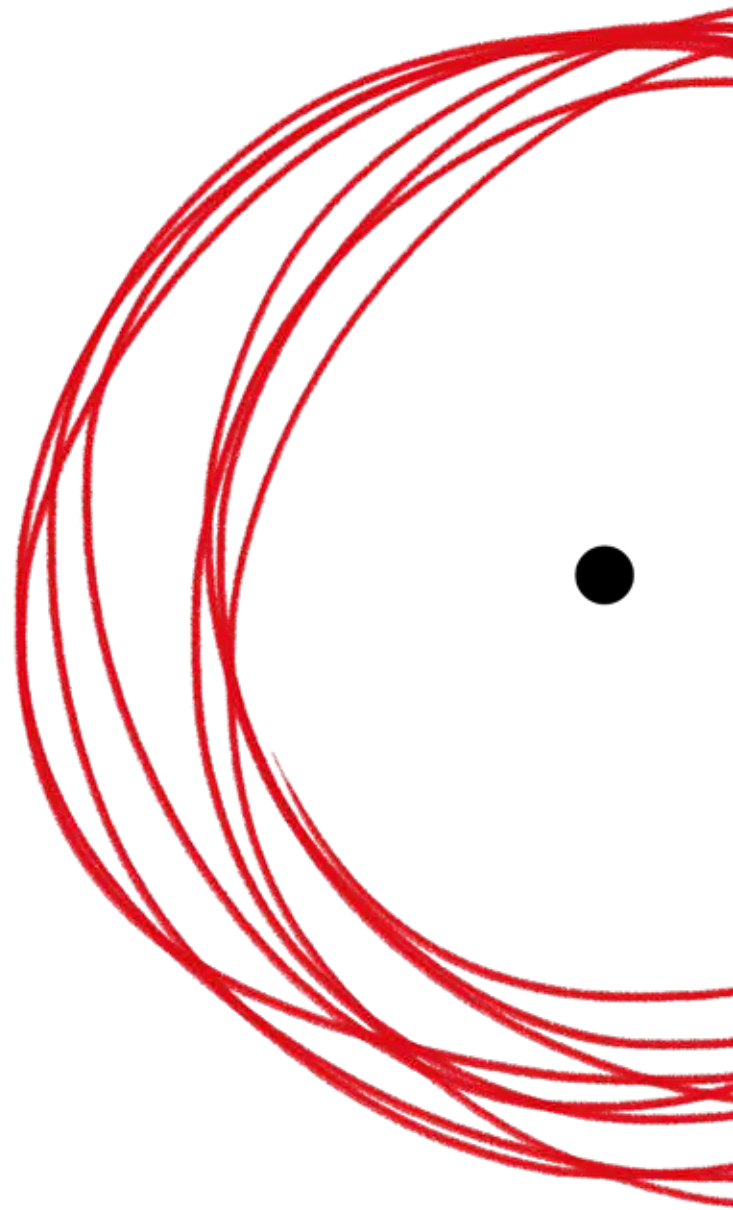
Kā definēsim "panākumus"

Sabiedrības apziņā iestājies (*ne*)miers, ka Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts ir ieviesis īstas pārmaiņas Liepājas un reģiona ikdienas dzīvē. Netaustāma, bet skaidra sajūta: "Es nevaru iztēloties, kāda būtu Liepāja bez "Liepāja 2027"."

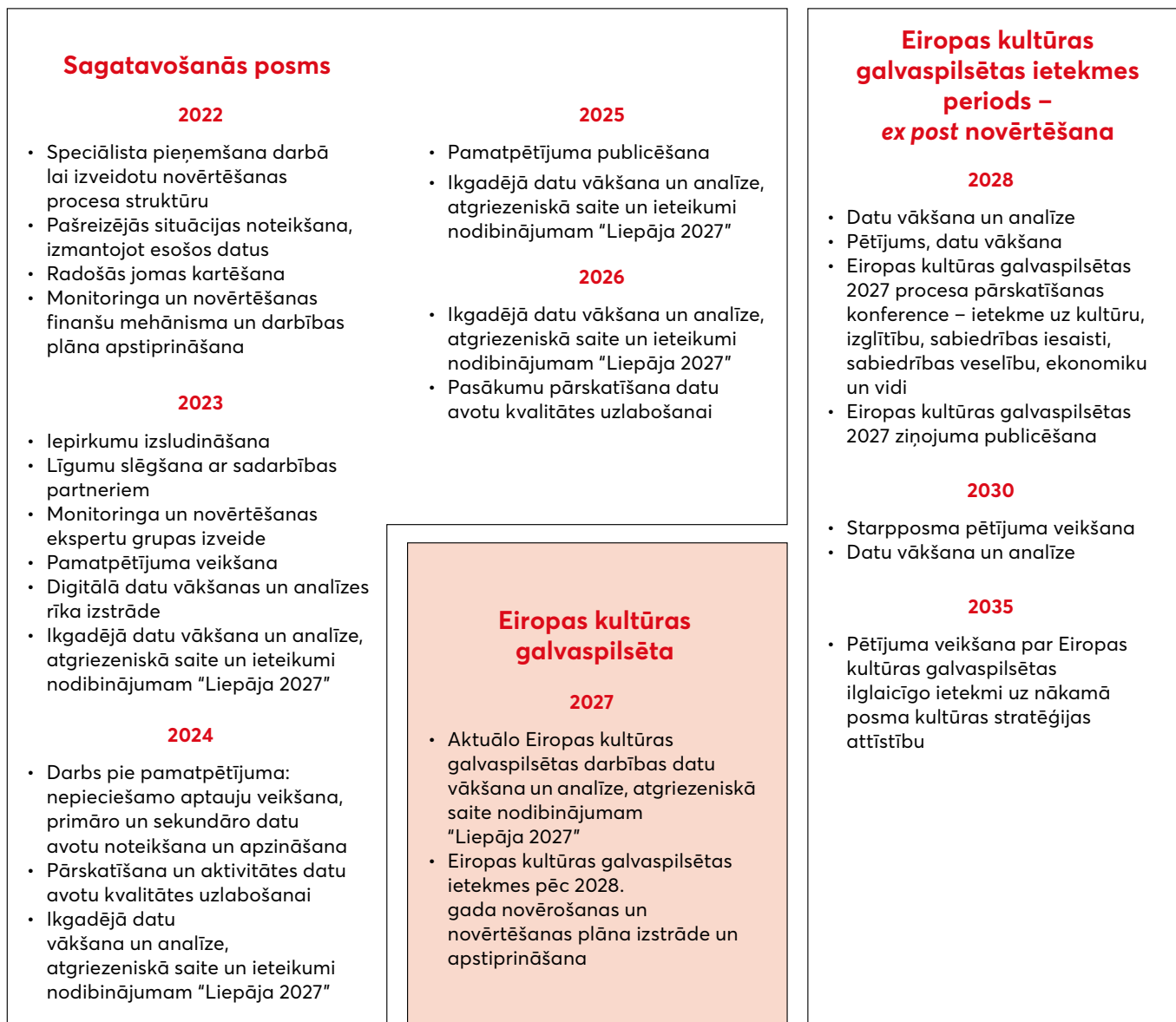
Kultūras lēciens – kultūra ir guvusi atzinību kā joma, kas spēj ieviest pārmaiņas arī citās jomās. Kultūras klātbūtne ir acīmredzama izglītības procesos, degradēto teritoriju reģenerācijā, NVO sektora attīstībā un aktīvas, iesaistītas sabiedrības izveidē.

Kā jau minējām pirmajā pieteikumā, vēlamies iekļūt Eiropas radošāko pilsētu TOP 20. 2019. gadā Eiropas Komisija novērtēja 79 pilsētu (50 000–250 000 iedzīvotāju) kultūras dzīves bagātību, radošo ekonomiku un labvēlīgu vidi. Šajā vērtējumā Liepāja bija tikai 61. vietā. Salīdzinājumam Tartu (Igaunija) ierindojās 5. vietā, bet Klaipēda (Lietuva) – 24. vietā. Mums ir jāpanāk savi Eiropas kultūras galvaspilsētas kaimiņi.

Vēl viens panākumu līdzeklis ir līdz ar centra D10 izveidi, attīstīt Jauno mediju mākslas centru. Tādējādi radot iespēju Liepāju pieteikt UNESCO radošo pilsētu statusam mediju mākslās un kļūt par šīs mūsdienu mākslas jomas centru līdzās Košicei, Bragu, Lionai un citām pilsētām.

Monitoringa un novērtēšanas atskaites punkti

Rezultātu izplatīšana

Liepājas un apkārtējo novadu iedzīvotāji deva mums pārlicību sākt īstenot šo projektu, tādēļ vēlamies parādīt, ka viņu uzticēšanās mums ir bijusi pamatota un visi kopā gūstam panākumus mūsu kopīgajā (ne)miera ceļā.

Informācija par nodibinājuma aktivitātēm, stratēģiskajiem plāniem, sasniegtajiem mērķiem, izaicinājumiem un arī visu darbību novērtējumu tiks regulāri publicēta "Liepāja 2027" nodibinājuma tīmekļa vietnē, sociālajos tīklos, kā arī valsts un starptautiskajos paziņojumos.

Rezultātu publicēšanā un pieejamībā tiks iesaistīti arī partneri, tostarp tie, kuri strādās pie Eiropas kultūras galvaspilsētas procesa ietekmes novērtēšanas. Lielākās Latvijas universitātes regulāri tiksies, lai pārrunātu datu novērtēšanu un procesu. Tā kā rezultāti tiks apkopoti regulāri un sistemātiski, kopā ar matricas izstrādātāju izvērtēsim arī procesa laikā nepieciešamās izmaiņas.

2028. gadā rīkosim īpašu pasākumu, kas veltīts Eiropas kultūras galvaspilsētas procesa novērtēšanai "Liepāja 2027 (ne)miers", kurā aicināsim pētnieku grupas stāstīt par savu pieredzi un dalīties ar secinājumiem par "Liepāja 2027".

Apzinoties dažādu datu vērtību, paredzam nenovēršamo – šī vērtīgā informācija tiks izmantota arī kultūras un mākslas procesu, radošo darbu veidošanā, piemēram, gaismas instalācijās dažādās vietās Liepājā, krāsu mozaīkās no datiem par dažādiem vecumiem un tautībām un, iespējams, arī skaņas instalācijās dažādos žanros. Jau pieteikuma izstrādes laikā Liepājas Digitālā inovācijas parka un tehnoloģiju klastera dalībnieki, programmētāji un Liepājas Universitātes jauno mediju mākslas studenti piedāvāja pirmās lieliskās idejas par datu potenciālo pielietojumu. Lai (ne)miera radošums turpinās!

Kultūras un mākslinieciskais saturs

/ 05

Kultūras programmas mākslinieciskā vīzija un stratēģija

Skarbo vēju caurpūsta un purināta, Liepāja kā ostas pilsēta vienmēr lepni raudzījies uz horizontu un jau izsenis sapņojusi par tāliem krastiem, drosmīgi un negurstoši mērķējot uz aizraujošiem atklājumiem un jaunām pieredzēm. Gadsimtiem esam atradušies starp jūru un zemi, Austrumiem un Rietumiem, arhaisko un moderno, tradicionālo un inovatīvo, starp starptautisko un lokālo, nepastāvīgo un stabilo, starp mieru un nemieru.

Mēs esam kā vārtu sargātāji starp jūru, sauszemi un plašo horizontu, vienmēr modri, gatavi sagaidīt un palaist vējus cauri Liepājai, novirzīt tos tālāk cauri Latvijas reģioniem uz plašo Eiropu, un otrādi.

Vēlamies padarīt pašus cilvēkus par (ne)nemiera navigatoriem. Neatkarīgi no tā, vai savās mājās esoši, ārvalstīs mītoši, klātienēs apmeklētāji, tiešsaistes vērotāji visā plašajā pasaulē – ikviens aicināts kopā ar mums drosmīgi navigēt šajā bangojošajā jūrā jeb mūsu (ne)miera ceļojumā piecu definēto mērķu virzienā, ko sākam šobrīd un pabeigsim 2028. gadā.

Mūsu vīzija ir nokļūt pretējā krastā, sasniegt izvirzītos galamērķus, ko esam definējuši 1. jautājumā: atgūt mūsu eiropiskumu un brīvdomību, cienīt gan daudzveidību, gan stiprināt piederības sajūtu, aizsargāt Baltijas jūru un vidi, veidojot saikni ar Eiropas un starptautiskajiem strāvjiem, gudri izturoties pret lielajām revolūcijām tehnoloģiju un klimata pārmaiņu jomā.

No vienas puses, vēlamies, lai šī vīzija būtu pietiekami daiļskanīga un tuva vietējiem cilvēkiem (jo dziļi sirdī esam mākslinieciski noskaņoti viensētnieki), no otras puses, lai tā būtu saprotama arī eiropiešiem, kvantitatīvi novērtējama un atbildīga. Tāpēc tā ir pārvērsta mākslinieciskajā programmā (6. jautājums), sabiedrības iesaistē (14.–16. jautājums), novērtēšanas modelī un ilgtermiņa ietekmē (3.–4. jautājums).

Mākslinieciskā stratēģija

Lai palīdzētu labāk izprast citam citu, veicinātu sabiedrības aktivitāti un arī izaugsmi veselīgai miera un nemiera devai, veidosim plašu un daudzveidīgu kultūras programmu. Ar tās palīdzību vēlamies izjust un izteikt laiku un telpu ne vien Liepājā un Latvijā, bet arī būt kā daļa no Eiropas un pasaules, apzināties, no kurienes nākam, kādā laikā dzīvojam, un paredzēt pārmaiņas, kļūstot par prasmīgiem ceļa rādītājiem un svarīgu tīklošanās punktu Eiropā. Vēlamies iemācīties nonākt veselīgā līdzsvarā, vienlaikus neklūstot statistiskiem, lai spētu atbilstoši reaģēt uz apkārtējiem notikumiem un iegūtu pareizos rīkus nākotnes veidošanai un iedzīvotāju līdzdalības aktivizēšanai.

Māksla un kultūra vienmēr bijis sensors un sava laikmeta spogulis. Meklējot jaunus, radošus risinājumus, piedāvājot alternatīvus stāstus, paužot nostāju, ne vienmēr dodot konkrētas atbildes, bet sniedzot iespēju tikt galā ar konkrētā brīža realitāti.

Kā mēs to izdarīsim?

... definēsim tēmas. Pirmkārt, mēs runāsim par tēmām un procesiem, kas ir būtiskas Liepājai, Latvijai un Eiropai kopumā. Veicot plašu izpēti, iesaistot simtiem cilvēku un desmitiem organizāciju, pētot Eiropas un globālās aktualitātes, vērtējot mākslas procesus, esam nedefinējuši tematiku, ko vajag aktualizēt. Vēlamies šīs tēmas sakustināt un plašai sabiedrības daļai ļaut sajūst kā savā ikdienā būtiskas un aktuālas.

Plašo tēmu loku esam sakārtojuši piecās spēcīgās programmu līnijās. Tās iztēlojamies kā lielus, cēlus kuģus, no kuriem katrs ir tieši piemērots sava uzdevuma veikšanai: tvaikonis, burinieks, prāmis, ledlauzis, tankeris.

"Pilsēta paradokss"

Aicinām piedzīvojumus alkstošos eiropiešus uz mūsu paradoksu pilsētu

"Eiropas sapnis"

Atklājam ceļojumu uz Eiropas sapni, savu (ne)mieru padarot par navigācijas plānu

"Jaunatklāj vietējo"

Paraugāmieš paši uz sevi un mūsu apkārtni ar "jaunām" – Eiropas acīm

"Apzinātā mērenība"

Praktizējam, kā apzināta mērenība ietekmē Baltijas jūru un mūsu kopīgo vidi

"Radošā tālnojauta"

Mācāmies izmantot jaunākās inovācijas un tehnoloģijas mākslā un izglītībā

... izvēlēsimies piemērotus pasākumu formātus. Mūsu programmā kultūras un mākslas notikumi būs kā radoši instrumenti šo tēmu aktualizēšanai. Esam ņēmuši vērā sabiedrības dažādību, atšķirīgu pieredzi un intereses, tādēļ arī pasākumiem esam izvēlējušies tik daudzveidīgus formātus, lai sev interesanto varētu atrast ikviens.

Mākslinieciskajā programmā iekļausim konferences, diskusijas, festivālus, nišas notikumus, nodarbību ciklus, radošās rezidences, projektu konkursus, koncertus, izrādes, mākslu publiskā telpā, lasījumus, pārgājienus, inscenētus piedzīvojumus dabā, izstādes un notikumus jaunās kultūrvietās, degradētās teritorijās u. c.

Vairāki mūsu programmas notikumi ietver vairākas aktivitātes, piedāvājot tēmu skatīt no dažādiem skatpunktiem. Piemēram, projektā "Aci pret aci ar dabisko" ir gan festivāls, gan radošās darbnīcas, gan intelektuālas sarunas.

... iesaistīsim cilvēkus. Mākslinieciskā vīzija paredz (ne)miera procesā iesaistīt ikvienu, kurš tam ir gatavs. Mums nepieciešami atšķirīgi viedokļi, dažādas pārstāvētās jomas, zināšanas, pieredze un vēlme darboties kopā. Tāpēc mūsu sabiedrotie ir visa sabiedrība, ko šajā ceļojumā sauksim par **"MISIJU (NE)MIERS"** (no angļu valodas tulkojot "Task Force", precīzāk būtu – darbaspēks (ne)miers, bet kas nu tas par darbaspēku – īsta triecienvienība!), kurā gan kā līdzradītāji, gan kā auditorija piedalīsies kultūras organizācijas, radošās industrijas, NVO, izglītības iestādes, uzņēmumi, neatkarīgi mākslinieki, dažādu jomu speciālisti – vides, sporta, biznesa un IT, brīvprātīgie, "Vietējie stāstnieki" un (ne)miera vēstneši.

... audzēsīm (muskulus un...) kapacitāti. Dodoties ceļā, ļoti labi saprotam, ka mūsu iespējas pilnvērtīgi īstenot visu māksliniecisko programmu lielā mērā atkarīgas tieši no **"MISIJAS (NE)MIERS"** kapacitātes, tāpēc jau Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas sagatavošanas laikā būs vairākas prasmju veidošanas aktivitātes:

- Ekodizaina vadlīniju izstrāde pasākumu veidošanai, vairāk par to 6. jautājumā, pasākumā "Aci pret aci ar dabisko".
- Kultūras renovācijas programma (14.–15. jautājums), kura ietvers:
  - radošo spēku aprites programmu;
  - radošās industrijas stiprināšanas pasākumus sadarbībā ar Liepājas biznesa inkubatoriem un centru D10;
  - NVO inkubatora izveidi.
- Brīvprātīgo platformas izveidošana un "Vietējo stāstnieku" programma.
- Auditorijas paplašināšana (14.–16. jautājums).

Skats no malas uz Eiropas dimensiju

Ko mēs esam secinājuši no citu pilsētu Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas notikumiem? Ārkārtīgi svarīgi ir ņemt vērā skatījumu no malas, apmeklētāju pieredzi programmas realizācijā, it īpaši to viesu starpā, kuriem ir sveša vietējā valoda, vietējās leģendas un konteksti. Tādēļ nolēmām "skatu no malas" iekļaut mākslinieciskajā stratēģijā, kā arī padarīt to par praktisku pieeju Eiropas dimensijai (11. jautājums). Skats no malas un Eiropas dimensijas praktiskie aspekti, piemēram, valoda un ērta navigācija, būs mūsu mārketinga īstenošanas programmas pamatā (38.–39. jautājums).

Mantojuma veidošana

Mūsu galvenie iedzīvotāju kapacitātes veidošanas instrumenti ir "D10 United", "Radošo spēku aprite" un NVO inkubators.

Lai mūsu mākslinieciskā vīzija kļūtu par ilgtspējīgu realitāti, kuras derīguma termiņš krietni pārsniedz 2027. gada 31. decembri, nepārtraukta procesa laikā būtisks atbalsts ir neatkarīgās NVO, sociālās un viesmīlības nozares kapacitātes stiprināšana, kā arī spēcīgs brīvprātīgo programmu tīkls.

Nav tā, ka mums nebūtu prasmīgu cilvēku, bet, iespējams, ka viņiem trūkst papildu stimulu pilnveidot savus talantus. Kultūras renovācija (15. jautājums) ir tā mūsu mākslinieciskā rīcības plāna daļa, kurā turpināsim mudināt kultūras iestādes un māksliniekus paplašināt mākslinieciskās ambīcijas un starptautisko tīklu. Eiropas kultūras galvaspilsētas statuss var kļūt par pamudinājumu mākslinieciskās kvalitātes un izcilības uzlabošanai, kā arī starptautiskai saskarsmei gan ar partneriem, gan skatītājiem.

/ 06

Kultūras un mākslinieciskā programma un struktūra

Pilsēta paradokss

Aicinām piedzīvojumus
alkstošos eiropiešus uz
mūsu paradoksu pilsētu

Eiropas sapnis

Atklājam ceļojumu uz Eiropas
sapni, savu (ne)mieru padarot
par navigācijas plānu

Jaunatklāj vietējo!

Paraugāties paši uz sevi un
mūsu apkārtni ar "jaunām" –
Eiropas acīm

Radošā tālnojauda

Mācāties izmantot jaunākās
inovācijas un tehnoloģijas
mākslā un izglītībā

Apzinātā mērenība

Praktizējam, kā apzināta
mērenība ietekmē Baltijas jūru
un mūsu kopīgo vidi

"Pūt, vējiņi!"

/ Atklāšanas pasākums

"Pūt, vējiņi, dzen laiviņu, aizdzen mani Kurzemē!" – šis ir senas un latviešiem ļoti tuvas tautasdziesmas pirmās rindas, kas labi raksturo kurzemnieku neatlaidīgo un uzņēmīgo dabu. Taču 2027. gadā vējš aicinās ikvienu no Liepājas doties uz Eiropu un tālu aiz tās robežām. Mūsu ideja par atklāšanas pasākumu ir saistīta ar šo dziesmu, kas gadsimtiem ilgi kā dziļa straume plūdusi kurzemnieku asinīs un atbalsojusies visas tautas sirdspukstos.

Atklāšanas pasākums būs kultūras odiseja - ceļojums, kurā ar dziesmas palīdzību izaicināsim un vienosim mūsu Eiropas tautu kopīgo un atšķirīgo, ļaujot ceļotājiem satikties ar saviem līdzgaitniekiem, bagātināties, mācīties citam no cita un mijiedarboties ar Eiropas dažādo tautu kultūras mantojumu. Atklāšanas notikums ļaus izgaismoties Eiropas kultūru individuālajiem raksturiem un to spilgtajām krāsām.

Liepājas kanālā ielaidīsim simbolisku kuģi – iespējams, hologrammu, lidojošu burinieku uz celtna vai amatnieku un vietējo iedzīvotāju darinātu krāsainu konstrukciju, ar suitu sievietēm, Rucavas un Otaņķu dziedošajām meitām uz klāja. Suiti ir sena etniskā grupa, kas dzīvo dažādās Kurzemes kultūrtelpās un ir ar krāšņu tradicionālo apģērbu un autentisku kultūru. Viena no interesantākajām kurzemnieču tradīcijām ir sadziedāšanās jeb apdziedāšanās. Viena sieva izdzied kādu nekaunīgu piezīmi, uz kuru pārējās atsaucas, un dialogs ir spontāna improvizācija bez iepriekš

noteikta satura. "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" atklāšanas pasākumā mēs simboliski un kulturāli vienosimies, dziedot dažādu Eiropas tautu tradicionālās dziesmas. Kanāla krastos uzstāsies tie, kurus suiti satiks savā (ne)miera ceļā. Piemēram, bertsolaristi no Basku zemes, kuri skaļi izdzied savus jokus un smieklīgas piezīmes *Bertsolaritza*, kopā ar suitu sievietēm veidos dziedošu dialogu, *Gstanzl* dziedātāji no Austrijas ar saviem komiskajiem jokiem, *Battorina* dziedātāji no Sardīnijas, kuri varētu izaicināt sievietes ar savu bezkaunīgo dzīves gudrību. Jokojot un draudzīgi provocējot vienu otru, kanālā skanēs latviešu un eiropiešu balsu dialogs – bez pārākuma sajūtas, bet ar laipnību un smaidu!

Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas notikums ne tikai atspoguļos mūsu Kurzemes identitātes kodu, bet arī programmas "(ne)miers" koncepciju, kas mūs ikvienu vadīs Eiropas un pasaules ūdeņos. Saglabās un stiprinās kopīgās Eiropu vienojošās vērtības – vai tad tas nav patiesais Eiropas sapnis?

"Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" atklāšanas pasākumi būs svētki ne tikai Liepājā, bet visā Kurzemes reģionā. Pilsētā un tās apkārtnē notiks dažādu žanru mazāki pasākumi, ikviena kafejnīca, skvērs un parks, kultūras vieta un, protams, arī ielas aicinās atklāt, bagātināties un vienot.

Budžets: 400 000 eiro

"Pilsēta paradokss"

"Rokam roku"

/ Mūzikas festivāls

20. gadsimta otrajā pusē slēgtā Liepāja bija īsta dumpinieku pilsēta. Reāls tā laika paradokss – jūras kara flotes bāzes pilsēta bija kļuvusi par padomju rokmūzikas galvaspilsētu. Drosmīgie rokmūziķi un komponisti Liepājā popularizēja Latvijas brīvības un neatkarības ideju, kas tika īstenota 1990. gadā. Šie brīvības celmlauži tagad ir kungi un dāmas labākajos gados, kuri joprojām gatavi ballēties līdz rīta gaismai!

2027. gadā ilggadējā alternatīvās mūzikas koncertaģentūra "Circle Pit Shows" kopā ar vienu no Latvijas lielākā mūzikas festivāla "Summer Sound" organizatoriem apvienos spēkus, lai sarīkotu un Eiropas klausītājiem piedāvātu retu un nebijušu notikumu Latvijas mūzikas dzīvē – divu dienu pilsētas mūzikas festivālu "Rokam roku".

"Rokam roku" iecerēts kā visaptverošs rokmūzikas festivāls, kas ļaus ieraudzīt rokmūzikas ainu visplašākajā kontekstā – neaizmirstot nedz klasiskās rokmūzikas vērtības, nedz dziļākos roka slāņus un žanrus, nebaidoties no eksperimentiem un dodot iespēju katram klausītājam iegūt unikālu muzikālo pieredzi sev tuvā žanrā. Šī mūzikas daudzveidība saspēlēsies ar pilsētas koncertvietām, katrai radot savu unikālu, tipisku un atbilstošu atmosfēru. Festivāls norisināsies arī Dienvidkurzemē, papildinot vakara programmu ar bezmaksas dienas koncertiem dažādās publiskās vietās.

Rokmūzikas festivāls "Rokam roku" veidos saikni starp dažādiem laikmetiem, pulcējot 44 grupas un izpildītājus un līdz pat 20 000 klātienē klausītāju, bet digitālajos kanālos – desmit reizes vairāk.

Uz skatuves pludmalē, leģendārajā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!" Jūrmalas parkā, pilsētas un apkārtējo novadu klubos un kultūras vietās baudīsim rokmūzikas daudzveidību – no indīroka līdz postmetālam, no klasiskā roka līdz postpankrokam, no metāla līdz avangardam.

Sestdienas pēcpusdienā uz vienas no brīvdabas skatuvēm dosim iespēju izpausties arī jaunajiem talantiem no mūsu POP ROK SKOLAS un Liepājas Mūzikas skolas, kuri ikdienā pilnveido savas prasmes izcilu skolotāju vadībā.

Koncertu starplaikos plānojam rīkot sarunas, tikšanās un lekcijas, kurās pieredzē dalīsies gan vietējie mūziķi, gan ārvalstu viesi. Piemēram, "Le Festival Musiques Interdites" no Marseļas iepazīstinās ar savu festivālu, kas kopš 2004. gada reabilitē nacistu un citu totalitāro režīmu aizliegtas mūzikas repertuāru, pildot izglītojošu pilsonisku misiju.

Festivāla ietvaros digitālajā vidē notiks Latvijas un Austrumeiropas 20. gadsimta roka vēstures un "arheoloģijas" izstāde, kurā tiks "atraktas" un pētītas šī mūzikas žanra senākās saknes.

Organizatori ir uzrunājuši Latvijas un ārvalstu grupas, un ar daudzām no tām jau ir panākuši vienošanos, tostarp ar indīroka grupu "Efterklang" no Dānijas, slovēņu rokgrupu "Laibach", indī/eksperimentālo grupu "Cleaning Women" no Somijas, Latvijas metāla grupu "Skyforger", pankroka grupu "Johnny & The Burnouts" un citām.

"Rokam roku" partneri:

Vietējie partneri: Koncertaģentūra "Circle Pit Shows", festivāls "Summer Sound", koncertdārzs "Pūt, vējiņi!", kultūrvietas "Wiktorija", "Wise", "Kursas putni", klubs "Fontaine Palace", Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Liepājas POP ROK SKOLA, grupas "Colt", "Līvi", "Skyforger", "The Sound Poets", "Dzelzs Vilks", "Pērkonis", "Pienvedēja Piedzīvojumi" u. c.

Starptautiskie partneri: "Le Festival Musiques Interdites" (Francija), rokgrupas "Efterklang" (Dānija), "Laibach" (Slovēnija), "Shishi" (Lietuva), "Cleaning Women" (Somija), "Veonity" (Zviedrija) u. c.

Budžets: 350 000 eiro

"Locus Mundi"

/ Mākslas izstādes

2027. gadā liepājniekiem un pilsētas viesiem būs iespēja apmeklēt divas lieliskas izstādes, kas atspoguļo Liepāju kā paradoksu pilsētu – Latvijas klasiku mākslas darbus Liepājas muzejā ("Locus Mundi. Klasika") un laikmetīgās mākslas izstādī ("Locus Mundi. Mūsdienas"), ko Latvijas Laikmetīgās mākslas centrs rīkos industriālajā angārā – bijušās metalurģijas rūpnīcas "Liepājas metalurģis" teritorijā.

"Locus Mundi. Mūsdienas"

"Locus Mundi. Mūsdienas" ir iecerēts kā starptautisks laikmetīgās mākslas projekts, kurā mākslinieki tiks aicināti radīt jaunus darbus dialogā ar vietas vēsturi un specifiku, izsekojot pilsētas pārvērtībām laika gaitā un pētot Liepājas identitāti mūsdienu kontekstā. Kā vietas gars (*genius loci*) mainās vēsturisku, ekonomisku, politisku vai kultūras pārmaiņu rezultātā? Kurā brīdī to nomaina pasaules gars (*genius mundi*)? Pētot vēstures pēdas Liepājā, varam izsekot hercoga Jēkaba gaitām, pilsētas vērienīgajam uzplaukumam Krievijas impērijas laikā un ekonomiskās, politiskās un kultūras attīstības svārstībām no pirmās Latvijas brīvvalsts laikiem cauri padomju okupācijas desmitgadēm līdz mūsdienām.

"Locī" ir sena atmiņas uzlabošanas metode, kurā pazīstamas vides vai konkrētas vietas vizualizāciju izmanto, lai iegaumētu informāciju. Atsaucoties uz šo metodi, aicināsim māksliniekus radīt laikmetīgās mākslas darbus. Dalībai izstādē tiks uzrunāti Liepājā dzimušie mākslinieki: Ēriks Božis, Ieva Epnere, Ieva Rubeze, Raids Kalniņš, Gints Gabrāns, kā arī citi Latvijas mākslinieki un mākslinieki no citām valstīm. Minēsim tikai dažus no viņiem: Stokholmā

dzīvojošais video un performanču mākslinieks no Zimbabves Santjago Mostins, igauņu māksliniece Kristīna Normana, kuras starpdisciplinārā māksla ietver videoinstalācijas, skulpturālus objektus un intervences pilsētvidē, poļu mākslinieks Janeks Simons, Stambulā dzimusī māksliniece, kura apšaubā identitāti, robežas, birokrātiju, valodas barjeras un tulkošanu, Merika Alguna Ringborga, Teherānā dzimušais Behzads Kosravi Nori analizē mūsdienu vēsturi ar mērķi atgriezties atmiņās ārpus prāta, "Forensic Architecture" – starpdisciplināra pētniecības grupa, kas izmanto arhitektūras metodes un tehnoloģijas, lai izmeklētu valsts vardarbības un cilvēktiesību pārkāpumu gadījumus visā pasaulē. Horvātu māksliniece un rakstniece Dora Budora no Ņujorkas, igauņu māksliniece Flo Kasearu, kas strādā ar dažādiem sociāliem procesiem, aktuālām tēmām, piemēram, brīvību, publisko un privāto telpu, Turcijas konceptuālais mākslinieks Ahmets Egits, kas strādā ar dažādiem medijiem, somu māksliniece Pilvi Takala, kura izmanto performances, lai pārveidotu sociālās struktūras un apšaubītu mūsu uzvedības normas un patiesības to kultūras kontekstos, sirreālisma iedvesmotā Eva Kotatkova, kuras mākslinieciskais arsenāls apvieno tēlniecību, tekstu un performanci, pētot attiecības starp privāto un personīgo, publisko un autoritāro sfēru.

"Locus Mundi. Klasika"

Liepājas muzejā būs skatāma izstāde "Locus Mundi. Klasika" – vēsturiski mākslas darbi, kuru autoru dzīves ceļi veduši cauri Liepājai. Vairāki no izstādē redzamajiem māksliniekiem ir dzimuši Liepājā un reģionā (Kārlis Zāle, Augusts Annuss, Jānis Gailis, Rūdolfs Priede, Roberts Stārasts, Artūrs Baumanis), citiem Liepāja bijusi pēdējā pieturvieta pirms došanās trimdā (Niklāvs Strunke) vai pēdējā darbības vieta (Hermanis Aplociņš, Jānis Sudmalis, Kārlis Fridrihs Šaumanis, Kārlis Celmiņš, Nora Drapče). Izstādot šo mākslinieku darbus kopā, skatītājiem tiks piedāvāta iespēja redzēt vēstures procesu šķērsgrīzumu no viena lokāla skatpunkta – Liepājas –, kas, sekojot līdzī mākslinieku gaitām, ļauj ieraudzīt pasaules ģeopolitisko karti neierastā fokusā.

Izstāde "Locus Mundi. Klasika" veidos tiltu starp pagātni un nākotni, atklājot šīs pilsētas mainīgo dabu, nevilus apliecinot, ka Liepāja ir ne tikai vēju plosīta osta, bet, pateicoties tirdzniecības sakariem un kuģniecības saiknei ar Eiropu, Krieviju, ASV, Kanādu, šeit valdījušas arī starptautiskas vēsmas un pasaules elpa. Tāpēc mums ir ļoti svarīgi līdzās Latvijas mākslas klasiķu gleznu ekspozīcijai parādīt arī to mākslinieku darbus, kuri, ilgstoši vai īslaicīgi dzīvojot Liepājā, spējuši atrast savu vietu profesionālajā mākslā, aiznesot pasaulē līdzī daļu savas kurzemnieciskās mentalitātes. Emigrācijas vilnis no Liepājas uz ASV aizrāva arī pasaulslaveno mākslinieku Marku Rotko, kurš kopā ar ģimeni devās labākas dzīves meklējumos.

Ekspozīcija lielajā izstāžu zālē taps sadarbībā ar kuratori Dr. art. Aiju Brasliņu, Latvijas Nacionālā mākslas muzeja Krājuma un zinātniskās pētniecības nodaļas vadītāju, un atklās arī pasaules mākslas ietekmi uz latviešu lielo klasiķu darbiem, kas gūta ceļojumos, studijās un meistarklasēs.

Mijiedarbojoties ar Liepājas muzeja veidoto ekspozīciju, mūsdienu mākslinieki tiks aicināti iesaistīties dialogā ar saviem priekšgājējiem, atsaucoties uz vēsturiskiem mākslas darbiem, integrējot tos savos jaunajos darbos, modulējot vēstures interpretācijas, radot jaunus stāstus, kuros tagadne satiekas ar pagātni. Šādā veidā vēsturiskie mākslas darbi atradīs laikmetīgu atspegulojumu, kas sniedzas ārpus muzeja sienām un uzrunā skatītājus pilsētas publiskajā telpā un industriālā mantojuma zonā.

Līdztekus izstādei tiks atzīmēta arī mākslas žanru attīstība Liepājā 100 gadu laikā kopš Liepājas Mākslas skolas un Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas dibināšanas, rīkojot līdzdalības mazformāta izstādes pilsētvidē, veikalos skatlogos un mākslas galerijās, aicinot tajās piedalīties Liepājas un reģiona māksliniekus – profesionāļus un amatierus, studentus un topošos māksliniekus.

"Locus Mundi" partneri:

Vietējie partneri: mākslinieki Ieva Epnere, Ieva Rubeze, Raids Kalniņš, Gints Gabrāns, Ēriks Božis, kuratore Dr. Art. Aija Brasliņa, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Liepājas muzejs, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Galerija "Romans dārzs", Mākslas salons "Ludviķis".

Starptautiskie partneri: Mākslinieki: Eva Kotatkova (Eva Koťátková, Čehija), Santjago Mostins (Santiago Mostyn, Zviedrija/Zimbabves Republika), Kristīna Normana (Kristina Norman, Igaunija), Janeks Simons (Janek Simon, Polija), Merika Alguna Ringborga (Meriç Algün Ringborg, Turcija), Behzads Kosravi Nori (Behzad Khosravi Noori, IR), Dora Budora (Dora Budor, Horvātija/ASV), Flo Kasearu (Flo Kasearu, Igaunija), Ahmets Egits (Ahmet Öğüt, Turcija), Pilvi Takala (Pilvi Takala, Somija), Lietuvas Fotogrāfu asociācijas Klaipečas nodaļa (Lietuva), Asociācija "Arts Zone" (Lietuva), Lietuvas Mākslinieku asociācijas Kauņas nodaļa (Lietuva), Kaunas 2022 (Lietuva).

Budžets: 380 000 eiro

"Pavējā – pretvējā"

/ Vēja godināšana

Liepāja ir pilsēta, kurā piedzimst vējš. Kad to apmeklēsiet, arī jūs tam noticēsiet. Neatkarīgi no tā, vai tas ir atsvaidzinošs vējiņš vasarā vai spēcīga rudens vētra, kas satricina līdz kaulam, silta vēja brāzma pavasarī vai ziemas sniega virpulis. Liepāja ir vēja pilsēta. Tāpēc "Pavējā – pretvējā" ir vēja godināšanas svētki. Vējš var būt nomierinošs un terapeitisks, vai gluži otrādi – uz darbību rosinošs pārmaiņu vējš! Vējš var radīt mākslu un mūziku, vējš palīdz sportot, un kliegšana pretvējā var dziedināt dvēseli. Nīderlandē ir ieteikums iziet brīvā dabā izvējot spriedzi "uitwaaien – izvējoties", un kopā ar mums jūs to patiešām varat. Enerģija par brīvu!

Festivālu sāksim 2025. gadā koncertzālē "Lielais dzintars" ar mākslas instalāciju "Vēja observatorija", ko veidos latviešu multimākslinieks Voldemārs Johansons. Īpaša ierīce, kas tiks novietota uz koncertzāles jumta, veiks vēja mērījumus Liepājā, un iegūtie dati ar gaismas staru palīdzību tiks pārraidīti koncertzālē novietotā īpašā ūdens baseinā, radot unikālu mākslas fenomenu, formas, viļņus, kas mainās līdz ar vēju. Zinātne un māksla saplūdis reālajā laikā.

Liepājas vējaino vasaru svinēsīm ar jahtu regatēm un burāšanas čempionātiem, kaitotāju un laivotāju salidojumiem, vēja pūķu meistarklasēm bērniem un noslēgumā to krāšņu parādi jūras krastā. Rīkosim smilšu sporta sacensības, apgūsīm jaunas spēles ar sporta draugiem no citām Eiropas valstīm un svinēsīm ar tradicionālajiem Eiropas neolimpisko sporta veidu turnīriem. Un kā gan bez ārstnieciskām pastaigām ar basām kājām pa smalkajām Baltijas jūras smiltīm un veselīgiem maratoniem! Aukstajā sezonā piedāvāsim kopīgus vētru vērošanas pārgājienus nakts stundās, dzintara meklēšanas ekspedīcijas zeltainajos rītos, kad jūra ir visdāsnākā ar savu devumu, un kliegšanas sacensības pūtēju orķestra un jūras šalkoņas pavadībā. Arī daudzas citas izklaides pret vēju un pa vējam, kas apvieno dažādas kopienas. Sludināsim arī projektu konkursus, kuros aicināsim neatkarīgos radošos māksliniekus izstrādāt ar vēju saistītus pasākumus. Lai reģions aktīvi iesaistītos vēja enerģijas un spēka godināšanā, un lai vējš mūs vieno!

"Atmosfēras viļņi"

Projekts "Atmosfēras viļņi", kas ir vērsts uz akustiku un atmosfēru, apvienos mākslu un zinātņi, ietverot klimata zinātnes un vides mākslas elementus. Kopā ar skaņu māksliniekus un zinātniekus no pilsētām ap Baltijas jūru, no 2026. gada 18. jūlija līdz 2027. gada 18. jūlijam rīkosim izstādi ar vēja spēku darbināmām skaņas instalācijām "Atmosfēras viļņi".

Klimata modeļos un prognozēs bieži vien netiek ņemts vērā vējš, uzsvāru liekot uz jūras līmeņa un temperatūras paaugstināšanos, taču vējš var signalizēt par klimata traucējumiem un paātrināt to norisi.

Zināšanas par klimata pārmaiņām var izraisīt trauksmi, bailes un depresiju, jo īpaši jaunajai paaudzei, domājot par savu nākotni. Tomēr, atrodot veidus, kā strādāt ar mainīgajiem vides apstākļiem, šos emocionālos šķēršļus var pārvarēt un veidot taustāmas saiknes. Ar vides skaņu mākslas projektu "Atmosfēras viļņi" vēlamies veicināt radošu un apzinātu reakciju uz klimata pārmaiņām, piedāvājot māksliniekus, zinātniekus un sabiedrībai dažādas iespējas mazināt bailes un veidot noturību pret neskaidro nākotni.

Vējš ir daļa no Liepājas identitātes – mēdz teikt, ka badmintons Liepājā ir viena cilvēka sporta veids, to var spēlēt viens pats pretvējā. Liepājā cilvēki atpūšas, nodarbojoties ar kaitbordingu, vindsērfingu un vētru vērošanu, vējš tiek izmantots enerģijas ražošanai un cildināts latviešu tautasdziesmās. Starptautiskajā simpozijā par vēju, viļņiem un antropocēnu tiks aicināti piedalīties atzīti skaņu mākslinieki, klimata zinātnieki, studenti un sabiedrība. Izpratni par vides jautājumiem veicinās daudzgadīga vēja mākslas rezidenču programma, kuras mērķis ir izstrādāt vēja un klimata datus balstītas skaņu mākslas skulptūras, kas vēsta par plašiem, tomēr ar neapbruņotu aci nesaskatāmiem, atmosfēras procesiem. Vēja skulptūru izstāde tiks atklāta 2027. gada 18. jūlijā – Starptautiskajā pasaules klausīšanās dienā, kas tiek atzīmēta par godu kanādiešu komponistam, vides aktivistam un akustiskās ekoloģijas pamatlicējam Reimondam Murejam Šeferam (*Raymond Murray Schafer*), un tās radītā dziesma iedrošinās jaunās paaudzes veidot

adaptīvu un vienlaikus ilgtspējīgu nākotni.

Festivāla programmu veidos skaņu mākslinieki un kuratori Krista Dintere (Latvija), Anna Priedola (Latvija) un Džons Grziničs (John Grzinich, ASV/Igaunija), viņi centieniem pievienosies pret klimata pārmaiņām atvērtu skaņu mākslinieku kopa ar spilgtākajiem tā pārstāvjiem Florianu Turki, kurš veidos uz vidi reaģējošus rezonanses stiepļu instrumentus, transdisciplināro mākslinieku un skaņu pastaigu meistarū Jaceku Smolicki, kurš ierosinājis mācīties par klimata novērošanas un klausīšanās praksi no piekrastes iedzīvotājiem. Klaipēdas Universitātes Jūras pētniecības institūts un meteorologi no Latvijas un ārvalstīm sniegs skaņu māksliniekus datus, kurus tie interpretēs skaņu instalācijās, lai palīdzētu cilvēkiem izprast ilgtermiņa klimata pārmaiņas.

Programma:

2026. gads. Starptautisks simpozijš par vēju, viļņiem un antropocēnu – lekcijas, performances un darbnīcas ar jauno paaudzi.

2027. gads. Individuālas rezidences Liepājā un Pāvilostā (Dienvidkurzemes reģions), lai izstrādātu vietai specifiskus vēja radītos skaņas mākslas darbus.

2027. gada 18. jūlijs. Pasaules klausīšanās diena. Izstādes "Atmosfēras viļņi" atklāšana. Tajā 3–5 darbi būs pastāvīgas skulptūras, bet pārējie saglabāti līdz novembra vētrām, kad tos performatīvi nojauks.

"Pavējā – pretvējā" partneri:

Vietējie partneri: mākslinieki Voldemārs Johansons, Krista Dintere, kuratore Anna Priedola, Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorija "MPLab", Biedrība "ASTE", Elektroniskās mākslas un mediju centrs "E-LAB", Koncertzāle "Lielais dzintars", Liepājas pašvaldības Sporta pārvalde, Latvijas Hidroekoloģijas institūts.

Starptautiskie partneri: mākslinieki Florians Turke (Florian Turke, Vācija/Polija), Jaceks Smolickis (Jacek Smolicki, Polija/Zviedrija), Džons Grziničs (John Grzinich, ASV/Igaunija), Aleksandra Gžonkovska (Aleksandra Grzonkowska, Polija), Huans Dvarte Rehino (Juan Duarte Regino, Somija), Klaipēdas Universitātes Jūras pētniecības institūts (Lietuva), Eiropas tradicionālo neolimpisko sporta veidu festivāls (Francija), Igaunijas Mākslas akadēmija (Igaunija), "Bioart Society" (Somija), Festivāls "Ars Electronica" (Austrija).

Budžets: 195 000 eiro

"Karostas paradokss"

/ Multivides XR/AR spēle

Bijusī slēgtā militārā pilsēta – Karosta – ir lieciniece dažādiem laikiem, dažādām politiskajām sistēmām un tās iedzīvotāju dzīvesstāstiem. Liepājas Universitātes Jauno mediju nodaļas mākslinieki sadarbosies ar spēļu izstrādātājiem, papildinātā stāstījuma ekspertiem no Austrijas spēļu izstrādes studijas "Causa Creations" un Liepājas Digitālo inovāciju parka IT speciālistiem, lai kopā izstrādātu XR/AR spēles, ļaujot apmeklētājiem ielūkoties Karostas pagātnes un nākotnes izaicinājumos un pārsteigumos.

Rosinot diskusiju par migrāciju, iesākumā tiks izstrādāta **bēgšanas spēle**, kas simulēs padomju laika militāro kontroli un pilsoniskos ierobežojumus. Latvijā valda neviennozīmīga attieksme par ES imigrācijas politiku, bet tieši šobrīd mēs sākam atvērt savu robežu no kara bēgošajiem ukraiņiem, un joprojām dienaskārtībā aktuāls jautājums, kā izturēties pret krievu tautības ļaudīm, kuri ir potenciālā jaunā "dzelzs priekšvara" nokrišanas brīža priekšvakarā. Joprojām ir spīlgtā atmiņā palicis laiks, kad mums pašiem nācās bēgt no represīvajiem režīmiem, kas bija okupējuši Latvijas valsti 20. gadsimtā.

Aizbēgt nebija viegli – intensīva robežkontrole, spiegi un ziņotāji vietējo iedzīvotāju vidū, un pat pludmales smiltis katru vakaru tika uzecētas, lai konstatētu, vai Rietumu robežai – jūrai – kāds nav tuvojies. Tomēr bija drosmīgi cilvēki, kuri piedāvāja iespēju izvairīties no represīvās politiskās sistēmas. XR spēlē dalībnieki iejutīsies 20. gadsimta okupētās Latvijas emigrantu ādā un mēģinās atrast drošības salīņu apsargātā pierobežas teritorijā.

Otrajā spēlē tiks modelēta iespējamā **klimata pārmaiņu ietekme** uz Karostu, kas atrodas pie Baltijas jūras, un tiks apspriestas darbības, kas kaitē vides sistēmām. Cik ļoti paaugstināsies jūras līmenis līdz 2050. gadam, ja mēs nerīkosimies, lai apturētu globālo sasilšanu? Vai Baltijas jūras piekrastē siltākos laikapstākļos joprojām varēs augt skaistās priedes? Vai uz Baltijas reģioniem pārcelsies cita, dienvidnieciskāka flora? Kuras augu un dzīvnieku sugas var strauji mainīt savas dzīvotnes? Kopā ar Liepājas Universitātes vides zinātniekiem mēģināsim atbildēt uz satraucošajiem jautājumiem un modelēt nākotni, kas var īstenoties, bet, cerams, neīstenosies.

Lai modelētu gaišāku nākotni, trešā spēle izaicinās lietotājus no jauna radīt Karostu **AR celtniecības spēlē**, kurā varēs veidot 3D skices inovatīvām ēkām uz šobrīd neapbūvētās Karostas zemes. Kādai jābūt Karostai – industriālam rajonam, kultūras centram vai kūrortam ar jautrām izklaides vietām bērniem un pieaugušajiem? Mēs aicināsim Karostas iedzīvotājus un viesus modelēt savas vajadzības un sapņus, lai iedvesmotu pilsētas plānotājus.

Dienvidkurzemes reģiona militārajam mantojumam tiks veltīta **XR Demokrātijas spēle**, kas AR formātā atjaunos daudzus pārsteidzošus faktus un konstrukcijas, kā arī ļaus izskanēt nedzirdētiem stāstiem par pretošanos despotiskajiem režīmiem un par individuālo izvēju lomu brīvības un demokrātijas aizsardzībā. AR veidotāji rekonstruēs militārās aviācijas bāzes pilsētiņu Vaiņodē,

kur kādreiz atradās Pirmā pasaules kara laika cepelīnu angāri, kas 20. gadsimta 20. gados tika pārcelti un līdz pat mūsdienām tiek izmantoti kā Rīgas Centrāltirgus tirdzniecības paviljoni.

Liepājā darbojas daudzi talantīgi programmētāji un 3D mākslinieki, kas apguvuši praktiskas iemaņas spēļu izstrādē. Taču mēs vēlamies no pieredzējušiem māksliniecisko spēļu izstrādātājiem mācīties, kā ar paplašinātās realitātes (AR) spēlēm veidot aizkustinošus, saistošus un interaktīvus stāstus. Austrijas spēļu studija "Causa Creations" izstrādājusi vairākus projektus, kas risina migrācijas un klimata pārmaiņu jautājumus, un mēs kopā radīsim saistošas XR spēles, kas caur Liepājas vēsturiskajām un nākotnes ainām atklās visai Eiropai svarīgus stāstus.

"Karostas paradokss" partneri:

Vietējie partneri: digitālo spēļu veidotāji Ieva Vīksne, Līga Vēliņa, Kaspars Lēvalds, Uldis Hasners, Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas studiju programma, Biedrība "ASTE", Elektroniskās mākslas un mediju centrs "E-LAB", Digitālo inovāciju parks, Karostas glābšanas biedrība.

Starptautiskie partneri: "Causa Creations" (Austrija), Trenčīn 2026 (Slovākija), EKG kandidātpilsēta Aveiro 2027 (Portugāle).

Budžets: 170 000 eiro

"Balles Karostā"

/ Baltijas mantojuma atjaunošana

Latvijas vēsture nav tikai latviešu tautas vēsture. Mūsu kopējā vēsture sastāv no Livonijas, Kurzemes hercogistes, Pārdaugavas hercogistes, Zviedrijas, Vidzemes un Krievijas impērijas Baltijas provinču vēstures. Latviešu tauta veidojusies daudzu gadsimtu garumā no dažādām etnokulturālām grupām, no kurām lielākās veidoja mūsdienu latviešus, kā arī šajā teritorijā dzīvojuši krievi un vācbaltieši, lībieši, ebreji, poļi, lietuvieši un igauņi. Visu šo tautu klātbūtne un ieguldījums bija nenovērtējams, un 1918. gada 18. novembrī tās kopīgi izveidoja neatkarīgu Latvijas valsti.

Karosta ir bagāta visas mūsu valsts vēstures liecība. Pilsētas slēgtajā militārajā daļā valdījušas dažādas varas un dzīvojuši dažādu tautību cilvēki. Mēs vēlamies atklāt Eiropai un sev Liepājas kultūras vēstures multikulturālo un paradoksālo dabu, stiprināt saikni starp pozitīvajiem kultūras apmaiņas un migrācijas procesiem, kā arī stimulēt izziņas procesu un radošo domāšanu.

Tāpēc esam nolēmuši rīkot elpu aizraujošas balles Karostas virsnieku namā, ko projektējuši labākie Sanktpēterburgas arhitekti, un paraudzīties uz multikulturālismu un daudzveidību, atskatoties uz mūsu tautas pagātni. 2027. gadā rīkosim četras sezonālas un tematiskas balles.

Ziema. Spēcīga februāra sala un sniega ieskauti, spilgtu lustru un skaistu tērpu gaismā aristokrātiski izstaigāsim polonēzi un ļausimies valša virpulim atmiņās un stāstos par Latviju 19. gadsimta beigās.

Pavasaris. Maijā svinēsim "Tautu kāzas", lecot poļu mazurkas, dziedot krievu častuškas un dejojot rotaļīgi mainīgajos ebreju klezmera mūzikas metros.

Vasara. Jūlijs un rožu ziedēšanas laiks nāks ar senatnīgiem dārza svētkiem Kuldīgā – “Hercoga Jēkaba balle Kuldīgas pilsētas dārzā” –, kur priecāsimies par bijušās Hercoga Jēkaba galvaspilsētas saglabāto autentiskumu, sacentīsimies daiļdārzniecībā, kas tālajos Apgaismības laikos tika uzskatīta par vienu no augstajām mākslām un priecāsimies kopā par vasaru un tās skaistumu!

Rudens. 19. novembrī noslēgsim ciklu ar Latvijas Valsts svētku tematisko balli, kur mūzikā, tērpos un tā laika atribūtikā smelsimies iedvesmu mūsu sabiedroto valstu muzikālajā mantojumā. “Rūcošie divdesmitie”, *Goldene Zwanziger* “Zelta divdesmitie”, džeza laikmets, Karostas Versaļa – un šoreiz pieejama ikvienam!

Balles tiks papildinātas ar ekspertu priekšlasījumiem un deju nodarbībām atbilstoši katra laikmeta garam.

Kā ballēs ierasts, tiks rīkotas labdarības akcijas, kuru laikā savāktie ziedojumi nonāks sociālo organizāciju rīcībā. Mecenātisms Latvijā ir reta parādība, tas ir jāstiprina!

“Balles Karostā” partneri:

Vietējie partneri: pētnieces Vēsma Lēvalde un Ilze Valce, Aizsardzības ministrija, pasākumu producenti “Šarmants” un “Ūdensputni”, Liepājas baleta un deju studija, Horeogrāfijas studija “KĀ”, “Liepāja Music Orchestra”, Kuldīgas Kultūras centrs, Kuldīgas novada muzejs, poļu, ebreju un citu vietējo nacionālo minoritāšu NVO.

Starptautiskie partneri: Gētes institūts Rīgā (Vācija/Latvija), The Klezmer Institut (ASV), Klezmer Music Foundation (ASV), Maxwell Street Klezmer Band (ASV), Zviedrijas klezmeru asociācija (Zviedrija).

Budžets: 160 000 eiro

“Liepāja, stāsti!”

/ Stāsti publiskajā un digitālajā telpā

Liepājas vēsture ir bagāta, daudzslāņaina un līdz galam neizzināta. Pazudušās liecības, aplēptie pirmavoti, nesadziedētās traumas, cenzētā patiesība ir stāsts ne tikai par mazu Eiropas pilsētu Baltijas jūras austrumu krastā, bet arī par patiesi nozīmīgu kultūrvēsturisko atmiņu Eiropas un visu to vietu kontekstā, uz kurām liepājnieki masveidā emigrēja.

Eiropas kultūras galvaspilsētas ietvaros ļausim pašai pilsētai izstāstīt savu stāstu dažādos veidos – saprotamos arī mūsu ārvalstu apmeklētājiem:

“Liepāja. Kultūra. Atmiņa” – rūpīgi izpētīts kultūrvēsturiskais materiāls par Liepāju no 19. gadsimta beigām līdz 21. gadsimta sākumam.

“Liepāja mākoņos” – iepriekš sagatavotā materiāla digitāla reprodukcija un iespēja to papildināt ar Eiropas kultūras galvaspilsētas devumu – stāstiem, mūziku, tiešraidēm, jaunatklājumiem un atmiņām.

“Pop-up vēstures grāmata” – lielizmēra instalācija pilsētvidē, kas Liepājas stāstu sasaista ar (ne)mieru 2027. gadā.

“Liepāja. Kultūra. Atmiņa”

Liepājas stāsts vēl nav apkopots, tas ir pētīts tikai fragmentāri. Gatavojoties 2027. gada Eiropas kultūras galvaspilsētas statusam, esam aicinājuši spēcīgu un zinošu autoru, rakstnieku un pētnieku komandu izveidot holistisku materiālu krājumu – “Liepāja. Kultūra. Atmiņa” – kā pamatu mūsu pilsētas identitātes tālākai izpētei. Kopā ar komandas vadītāju, literatūrzinātnieci, filoloģijas doktoru, Liepājas Universitātes Humanitāro un mākslas zinātņu fakultātes dekāni un asociēto profesori Zandu Gūtmani un zinātnisko konsultantu, vēsturnieku Gunāru Silakaktiņu šis mūsdienīgais populārzinātniskais materiāls par Liepājas kultūrvēsturi iepazīstinās ar vēsturiskajiem “fiksētajiem atmiņu punktiem” (Jans Asmans) no 19. gadsimta beigām līdz 21. gadsimta sākumam.

Sākotnējais formāts būs aptuveni 350 lappušu bieza grāmata, kas taps, iedvesmojoties no Umberto Eko grāmatas “Skaistuma vēsture”.

Taču sagatavotais materiāls nepaliks plauktā. Tas kļūs par digitālo projektu “Liepāja mākoņos” – kļūstot pieejams tālākai mākslinieciskai jaunradei, tam ir potenciāls radoši nodot “fiksētos atmiņu punktus” sabiedrībai, veicinot jaunu kultūras produktu rašanos. Viens no pirmajiem būs šī pop-up vēstures grāmata.

Šo grāmatu mēs apzināties kā dāvanu Eiropai ar mērķi pastāstīt mūsu stāstu kopumā. Paldies, Eiropa, par to, ka liki mums doties šajā (ne)miera ceļojumā, ko mēs vieni paši nebūtu veikuši.

Apskatīsim 19. gadsimta beigu vācbaltiešu kultūras un rusifikācijas ietekmi, industrializācijas sākumu un pilsētas uzplaukumu, 20. gadsimta sākumu cariskās Krievijas laikā, Karostas militārās varenības izaugsmi un periodu, kad aktīvi darbojās tvaikoņu satiksme uz Ņujorku un Liepāja kļuva par nozīmīgu Eiropas tautu izceļošanas centru. Liepājas kā pagaidu galvaspilsētas un mūsu Eiropas sabiedroto (Francijas, Lielbritānijas, ASV) loma Latvijas Republikas izveidošanā. Dalīsimies arī sāpīgajās atmiņās par nacistisko un staļinisko režīmu, iedzīvotāju deportācijām un holokaustu, kas izbeidza tik daudz Latvijas ebreju dzīves šķēdē.

Šos stāstus mēs saliksime kopā kā vienotu ainu ar laimīgām beigām – atmoda un neatkarības atgūšana, saikne ar Rietumu kultūru caur diasporas integrāciju, atgriešanās Eiropā 21. gadsimtā, pakāpeniskas identitātes maiņas pazīmes, zaudējumi un ieguvumi.

Par vienu papildinājumu jau esam vienojušies ar kuratoru, literatūras zinātnieku un Liepājas Universitātes profesoru Edgaru Lāmu, Latvijas Rakstnieku savienības Liepājas nodaļu un tās biedriem – tas būs krājums ar dzejas un prozas darbiem, kuros minēta Liepāja un kas tapuši Liepājā – “Liepāja literatūrā, literatūra Liepājā”.

“Liepāja mākoņos”

Kā Liepāja kļuva par Krievijas impērijas nozīmīgāko militāro bāzi un vēlāk par Latvijas rokmūzikas galvaspilsētu? Kā skan vēji Liepājas pludmalē un kur notiek labākās Liepājas rakstnieku un mākslinieku iedvesmotās ballītes?

Lai iepazītu pilsētu un tās aizraujošākos notikumus no iedzīvotāju skatpunkta, balstoties uz literatūrzinātnieces Zandas Gūtmanes iepriekš aprakstīto pētījumu, izveidosim digitālo platformu un mobilo lietotni “Liepāja mākoņos”, kas iemūžinās Liepājai raksturīgo nepieradināto (ne)miera garu.

Mobilā lietotne kalpos gan kā navigācijas rīks plašajā Eiropas kultūras galvaspilsētas programmā, gan kā patstāvīgs mākslas darbs, apkopojot liepājnieku iesūtītās leģendas un stāstus par dzīvi Liepājā, ko aizraujošā formā ietērs Kuldīgas un Liepājas stāstnieki sadarbībā ar Liepājas teātra aktieriem un digitālajiem māksliniekiem. Paplašinātajā realitātē (AR) būs iespējams satikt Liepājas virtuālos stāstniekus, kuri, lietotājam ejot pa Liepājas un apkārtējo rajonu ielām, ļaus atklāt tikai vietējiem iedzīvotājiem zināmus stāstus un svarīgākos vēstures notikumus, kas risinājušies šo ielu krustojumos zem seno koku vainagiem. Iniciatīva “Kaimiņam pa pēdām” kopā ar tūrisma nozares studentiem izstrādās maršrutu ar liepājnieku stāstiem, kas veidots kā sarunas starp līdz šim svešiem kaimiņiem, radot piederības sajūtu jauniešiem liepājniekiem un ļaujot apmeklētājiem ieraudzīt pilsētu tās iedzīvotāju acīm.

Aicināsim liepājniekus iesniegt vietējās leģendas kā dāvanu pilsētai Liepājas 400. dzimšanas dienā 2025. gadā, un līdz 2027. gadam tās tiks integrētas digitālajā platformā un kļūs pieejamas dažādās valodās.

Liepāja ir mediju mākslas mājvieta – un mums jābūt pieejamiem globālajā digitālajā telpā! Tas ļaus arī cilvēkiem, kuri fizisku vai finansiālu iemeslu dēļ nevar atļauties ceļot, piedzīvot un iepazīt Liepāju. “Liepāja mākoņos” aicinās viesus tikties Liepājas virtuālajās ielās un diskutēt par augšupielādētajiem mākslas darbiem, kā arī dalīties iespaidos pēc pieredzētajām virtuālajām vēja brāzmām.

“Pop-up vēstures grāmata” pilsētas telpā

Mēs veidosim Liepājas vēsturi lielformāta *pop-up* grāmatas formā pilsētvidē, padarot aizmirstas atmiņas pieejamas ikvienam un piepildot tās ar dzīvu stāstījumu performancēs, mūzikā un dejā.

Viens no piemēriem *pop-up* grāmatas aktivizēšanai, kas iecerēta kā dziedinoša interence, ir Austrālijas ungāru kinorežisora Pītera Hegeduša (Peter Hegedus) imersīvā filma par traģiskajiem 1941. gada notikumiem, kad Šķēdes kāpās tika iznīcināti vairāk nekā 3000 ebreju.

Visa kalendārā gada garumā ikvienam, kas ieradīsies Liepājā, būs iespēja iepazīt dzīvespriecīgos un ne tik dzīvespriecīgos, izzināt un izprast pilsētas vēsturi un rast orientierus turpmākajam ceļam.

Šis projekts ir veltījums pašiem liepājniekiem, uzsverot, ka kopīgā vēsture ir pamats mūsu bērnu un mazbērnu nākotnes veidošanai. Tas būs stāsts par iecietību un savstarpēju sapratni, cieņpilnām atmiņām, aizsargājot šo trauslo pasaules ainavu. Vēstures materiāli, personiskie stāsti tiks atklāti un nodoti šodienas liepājniekiem un pilsētas (arī virtuālajiem) viesiem.

“Liepāja, stāsti!” partneri:

Vietējie partneri: literatūrzinātniece Zanda Gūtmane, vēsturnieks Gunārs Silakaktiņš, kurators Edgars Lāms, pētnieces Vēsma Lēvalde, Anda Kuduma, Inna Gīle, Maija Meiere-Oša, Sigita Ignatjeva, dizainere Ieva Vīriņa, aktieris Gatis Maliks, Liepājas teātris, fonds “Uniting History”, Liepājas Universitātes Kurzemes humanitārais institūts, Latvijas Rakstnieku savienības Liepājas nodaļa, Kurzemes kultūras mantojuma centrs „Kūrava”.

Starptautiskie partneri: Pētnieki Daļa Kiseļunaite (Daļa Kiseļunaite, Lietuva), Pīters Hegedušs (Peter Hegedus, Austrālija), Mareks Gluško (Marek Głuszko, Polija), Klaiņpēdas Universitāte (Lietuva), Nova Gorica 2025 (Slovēnija)

Budžets: 234 000 eiro

“Bibliotēkas gars”

/ Bibliotēkas 250. jubileja

Mūsdienīga bibliotēka ir kas vairāk nekā tikai publiski pieejami grāmatu krājumi. Pēdējo 250 gadu laikā bibliotēkas funkcija ir pilnībā mainījusies. Īpaši tagad, 21. gadsimtā, kad, no vienas puses, pateicoties tehnoloģiju pieejamībai, gandrīz jebkura informācija ir tikai dažu peles klikšķu attālumā un lielai sabiedrības daļai bibliotēka nav ikdienas maršrutā (atklāti sakot, nekad nav bijusi), taču, no otras puses, mēs bibliotēku redzam kā respektablu publiskās telpas risinājumu Liepājā, kā resursu sabiedrības aktīvās daļas palielināšanai, vērtīgu spēlētāju arī Liepājas Universitātes kā spēcīga zinātnes centra stiprināšanai, kā arī vietu izglītības pilnveidošanai visām vecuma grupām. Liepājā modernas bibliotēkas izveide jau kādu laiku ir bijusi dienaskārtībā, un Eiropas kultūras galvaspilsētas pieteikuma sagatavošana ir būtiski paātrinājusi šo procesu.

“Atrasts arhīvā”

Par nozīmīgu nākotnes soli uzskatām mūsu pirmo soli - Liepājas vecās bibliotēkas krājumu izpēti kopā ar Eiropas partneriem. Liepājas bibliotēkas kā pirmās Kurzemes un Zemgales hercogistes publiskās bibliotēkas krājumā joprojām ir vērtīga lasāmviela par dabaszinātni, ģeogrāfiju, vēsturi, medicīnu, tiesībām, mākslu, ceļojumiem, tāpat plaši pieejama daiļliteratūra, enciklopēdijas un periodika. Vērtīgais krājums lielākoties ir vācu valodā, taču tajā ir arī grāmatas franču, latīņu, latviešu, poļu, holandiešu un krievu valodās. Lai nodrošinātu šo vērtīgo materiālu pieejamību plašai starptautiskai auditorijai, Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūtu, Liepājas Universitāti un Greifsvaldes Universitāti izstrādās trīs posmu projektu. Rezultātā taps izzinoša un visām paaudzēm saistoša ceļojoša izstāde, kas būs apskatāma ne tikai Liepājā, bet arī Latvijas vēstniecībās dažādās Eiropas valstīs.

"Atrasts tulkojumā"

Vēl viena svarīga joma ir jaunas literatūras radīšana, rakstniecības attīstība un literatūras tulkošana dažādās Eiropas valodās. Kopā ar Liepājas Universitātes Rakstniecības studiju nodaļu, Latvijas Rakstnieku savienības Liepājas nodaļu un citiem partneriem īstenošim šīs aktivitātes Liepājas un reģionu rezidencēs.

Kopā ar Vitautu Dižā Universitāti Kauņā, Lietuvā, un Tartu Rakstnieku savienību veicināsim Baltijas valstu literatūras tulkojumu un jaundarbu tapšanu. Arī "GO!2025" partneris "Razpotja Magazine" ir piekritis publicēt literatūras tulkojumus slovēņu valodā žurnālā "Razpotja". Sākumam sadarbībā ar lielāko lietuviešu literāro laikrakstu "Šiaures Atenai" publicēsīm lietuvieša Edmunda Untuļa dzeju, ko tulkojuši liepājnieki Jana Egle, Gunta Šnipke, Sandra Vensko, Laura Andersone, Dace Pūre un Valentīns. Liepājas Grāmatu kluba aktīvisti vēlas īstenot dzejas jogu – ar dzeju sinhronizētu jogas nodarbību. Visas šīs sadarbības un aktivitātes tiks apvienotas 2027. gada septembra Dzejas dienās – "Atrasts tulkojumā", pasākumiem notiekot neparastās pilsētas vietās, piemēram, uz garāžu jumtiem, pagalmos un pilsētas laukumos.

"Bibliotēkas gars" partneri:

Vietējie partneri: rakstnieki un redaktori Linda Zulmane, Gunta Šnipke, Jana Egle, Sandra Vensko, Laura Andersone, Dace Pūre, Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka, 42 Dienvidkurzemes reģiona bibliotēkas, Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Liepājas Universitātes Rakstniecības studiju programma, Liepājas Grāmatu klubs, Latvijas Rakstnieku savienības Liepājas nodaļa.

Starptautiskie partneri: māksliniece Embla Skjūza (Amble Skuse, Skotija), Tartu Rakstnieku savienība (Igaunija), Palangas bibliotēka (Lietuva), Palangas kūrorta muzejs (Lietuva), "Kaunas 2022" (Lietuva), žurnāls "Razpotja" (Slovēnija), Literatūras festivāls "Mesto Knjige" (Slovēnija), Berlīnes publiskā mākslas laboratorija (Vācija), Greifsvaldes Universitāte (Vācija), Laikraksts "Šiaures Atenai" (Lietuva), "Vytautas Magnus University" (Lietuva), "Oulu 2026" (Somija), "Nova Gorica 2025" (Slovēnija), Pasaules brīvo latviešu apvienība, Eiropas Latviešu apvienība.

Budžets: 181 000 eiro

"Eiropas sapnis"

"Vērtību agora"

/ Demokrātija darbībā

Kamēr mēs strādājam pie šīs programmas, eiropieši piedzīvo nepieredzētu agresiju. Eiropas sapnis sāk pārvērsties par murgu. Tagad vairāk nekā jebkad agrāk mums jāturas kopā un spēcīgi jāpārstāv tādas vērtības kā demokrātija, dialogs un iekļaujoša sabiedrība.

Straujā digitālā attīstība Eiropas sapnim un demokrātijai rada neskaitāmas iespējas un vismaz tikpat daudz apdraudējumu. Mūsu uzdevums ir noskaidrot, kā šīs iespējas un draudus pielāgot mūsdienu pasaulei, radot ideālu, uz ko tiekties arī nākamajām paaudzēm.

Nemot vērā to, ka Eiropas sapnis ir viena no mūsu galvenajām prioritātēm, esam izsarpņojuši fantastisku projektu "Vērtību agora", kas norisināsies vairākos posmos visa gada garumā – kultūra, diskusijas un debātes par to, kā izveidot un sasniegt Eiropas sapni.

Kopā ar Latvijas un Eiropas gaišākajiem prātiem dažādās vietās Liepājā un novados rīkosim piecu forumu ciklu par tēmu "Eiropas sapnis 2027. gadā". Diskusijas, semināri, debātes par mākslīgo intelektu un demokrātiju, lielajiem datiem un brīvību, gēnu inženieriju un vienlīdzību, sociālajiem medijiem un privātumu, par attieksmi pret dzīvību un nāvi, cilvēku ciešanām un eitanāziju, demokrātiju un medijpratību. Forumā izmantosim visdažādākos un inovatīvākos formātus, lai eksperti, aktīvisti un sapņotāji varētu dalīties viedokļos, vīzijās un pārdomās.

"Vērtību agora" nebūs tikai ekspertu forums, aktīvi iesaistīsies Eiropas sapņa kopīgā īstenošanā aicināsim plašu auditoriju, visu vecuma grupu iedzīvotājus un dažādu profesiju pārstāvjus. Diskusijas paredzētas piecās Eiropai un pasaulei svarīgās un aktuālās tēmās, kas veidos pamatu pieciem foruma cikliem:

1. forums. "Eiropas demokrātija"
2. forums. "Zaļā pārveide – Baltijas jūras glābšana"
3. forums. "Memento mori – dzīve un tās izskaņa"
4. forums. "Digitālā pārveide"
5. forums. "Globālā Eiropa"

No forumā uzklaustītajām idejām un atziņām vēlamies izveidot noderīgus priekšlikumus turpmākai rīcībai. Projektā "Jauniešu forums" aicināsim organizatorus un dalībniekus forumos gūto pieredzi un vērtību agoras materiālus izmantot praktiski arī turpmāk. Animācijas mākslinieku komanda forumu saturu, tostarp pasākumus, stāstus, aktivitātes un tikšanās, pārvērtīs animācijas filmā par demokrātijas vērtībām.

1. forums. "Eiropas demokrātija"

Demokrātijas krīze, autoritārās tendences, nacionālisma un ekstrēmisma pieaugums – no individuālas perspektīvas globālo procesu mērogs var šķist biedējošs. Šie procesi ir tik tālejoši un sarežģīti, ka reizēm mūs pārņem bezspēcības apziņa un pārliecība, ka mēs neko nespējam ietekmēt. Kopā ar nevalstisko organizāciju "Ascendum", kuras mērķis ir stiprināt demokrātiskās vērtības, aizsargāt cilvēktiesības, mazināt diskrimināciju un veidot empātisku, izglītotu un pilsoniski aktīvu sabiedrību, veidosim trīs dienu pasākumu sēriju, kurā atkāpsimies no draudošiem vēstījumiem un emocionāliem priekšstatiem, lai pievērstos demokrātijas centrālajai tēmai – cilvēkam.

Trīs dienu garumā vēlamies parādīt, ka demokrātija ir draudzība un sadarbība, tā sniedz iespēju ikvienam būt svarīgam sabiedrības posmam. Plašsaziņas līdzekļu un politiku smagnējās retorikas vietā, izmantojot kultūru kā galveno saziņas platformu, aicināsim uz rīcību un sarunām spilgtā, rotaļīgā un iekļaujošā veidā. Trīs dienu programma:

"Demokrātija neideāliem cilvēkiem" programmā runāsim par sabiedrību neideāliem cilvēkiem – demokrātiju, kurā ir vieta ikvienam, un ironiski apspēlēsim Zigmunda Freida psihoanalītiskās teorijas.

Par pamatu izmantosim ideju: demokrātija ir kā mamma – gaidām, lai sadzird visas mūsu vēlmes, pat skaļi neizteiktās, un parūpējas ne tik vieglos dzīves brīžos. Tikmēr, saskārušies ar pasaules sarežģītību un demokrātijas sniegto brīvību, apmulstam un tieši pretēji – gaidām tēva stingro roku, kas norādīs, kā būtu jārikojas.

Teātra izrāde "Demokrātija 2.0". Izrāde jauniešiem ar psihodramas terapijas elementiem.

Demokrātijas nākotne lielā mērā ir jauniešu rokās – tieši viņiem būs jāatrod jauni veidi, kā dzīvot arvien sarežģītākajā 21. gadsimta pasaulē, vienlaikus nākotni veidojot uz iepriekšējo paaudžu liktajiem pamatiem. Ko par to domā paši jaunieši – 21. gadsimtā dzimušie un augušie? Kurus mūsdienu demokrātijas pamatprincipus viņi vēlētos saglabāt, bet ko vēlētos atstāt pagātnē? Kas mūsdienās uztrauc un kādas pretrunas nomāc jaunu cilvēku? Kā saprasties ar vecākiem un kopā pārvarēt mūsdienu lielākos izaicinājumus: klimata krīzi, tehnoloģiju augošo dominanci, populisma uzplaukumu?

Atbildes uz šiem jautājumiem teatralizētā pasākumā kopā ar pašiem jauniešiem meklēs godalgotā teātra režisore Inga Tropa-Fišere un pazīstamais bērnu un jauniešu psihoterapeits, publicists Nils Sakss

Konstantinovs. Vairākas nedēļas profesionāļi strādās ar jauniešiem, lai darbnīcās atklātu un definētu jaunās paaudzes vietu mūsdienu demokrātijā un radītu jauniešu vīziju par to, kādu viņi iedomājas tās nākotni. Darbnīcu rezultātā tiks radīta izrāde, kas aicinās visu vecumu skatītājus uz sarunu par demokrātijas nākotni, paralēli veicinot sapratni starp dažādām paaudzēm.

Neveiksmes stāstu vakars neideāliem cilvēkiem.

Demokrātijā jāspēj pieņemt vispārzināms fakts, ka neviens nav ideāls. Tad kāpēc mēs joprojām tik ļoti cenšamies būt perfekti un prasām to arī no citiem? Lai nedaudz mazinātu šo spriedzi, programma turpināsies ar "Fuck Up Stories" vakaru – pasākumu formātu, kas pēdējos gados ieguvis popularitāti visā pasaulē.

"Fuck Up Stories" vadīs kinorežisore

Marta Elīna Martinsone kopā ar aktrisi Mariju Linarti. Sabiedrībā pazīstami cilvēki dalīsies savā pieredzē, kā centušies būt perfekti un kas no tā iznācis, tādējādi aicinot ikvienu saprast, ka demokrātijā ir vieta arī mūsu trūkumiem.

Agneses Krivades interaktīvais mākslas darbs. Dzīvot demokrātiskā valstī nozīmē pastāvīgi uzņemties atbildību – par ikdienas lēmumiem, par savu balsi sabiedrībā, par apkārtējo vidi. Taču domu, kā dzīvot labāk, pastāvīgi pavada pretrunīgu viedokļu fona troksnis, cilvēkos radot trauksmi un apjukumu.

Performanču māksliniece, dzejniece un publiciste Agnese Krivade, kura pēta attiecības starp prātu un ķermeni gan individuālā, gan politiskā līmenī, izmantojot ekofeminisma principus, iekļaušanu, kustību un meditatīvu pastaigu, meklēs veidu, kā nomierināt sabiedrībā augošo satraukumu. A. Krivade radīs jaunu interaktīvu performanču instalāciju, izmantojot laikmetīgās mākslas dziedinošo spēku, lai eksperimentētu ar psihedēliju kā alternatīvu mūsdienu sabiedrības nemierīgajai eksistencei. Instalācija būs pieejama ikvienam pilsētas iedzīvotājam un apmeklētājam, lai stiprinātu cilvēku kopības sajūtu un savstarpējo izpratni laikā, kad to sašķēlušas viedokļu sadursmes un dzīve sociālo tīklu burbuļos.

Kultūras galvaspilsētas satversme. Kā būtu, ja mēs varētu izveidot paši savu valsti? Trīs dienu programmas laikā uz brīdi iedomāsimies, ka Liepāja ir kļuvusi par autonomu valsti un tās pamatprincipi ir pašu iedzīvotāju rokās. Kādiem, viņuprāt, vajadzētu būt 21. gadsimta Eiropas pilsētas likumiem un vērtībām? Vai pilsētas iedzīvotāji un viesi spēs apvienoties un izveidot Liepājas satversmi? Vai tas vispār ir iespējams?

Trīs dienu laikā kopā ar pilsētniekiem to mēģinās noskaidrot žurnāliste Rita Ruduša un biedrības "Ascendum" kultūras un neatkarīgās domas interneta žurnāla "Satori" galvenais redaktors un pieredzējušais kultūras pasākumu producents Henriks Eliass Zēgners. Sadarbībā ar Rīgā dzimušā un pasaulē atzītā liberālisma filozofa Jesajas Berlina biedrību notiks sarunas un lekcijas par liberālisma izaicinājumiem mūsdienu demokrātijā. Noslēgumā tiks prezentēta Liepājas satversme un diskutēts par to, kā tajā definētās vērtības un principi iespējams īstenot praksē.

Eiropas sapnis Kuldīgas Demokrātijas kvartālā.

Demokrātijas kvartāla kopiena Kuldīgā ir daudzveidīga filozofu, zinātnieku, kultūras profesionāļu un vietējo entuziastu grupa, kurā katrs ar savu praksi, prasēm, kompetencēm un pieredzi veido unikālu sinerģiju, kopīgi meklējot risinājumus mūsdienu demokrātijas izaicinājumiem. Kopā ar Kurzemes NVO centru gan esošie, gan jaunie kopienas aktivisti 2027. gada laikā veidos pasākumu sēriju "Demokrātijas festivāls", kas dažādos formātos un kombinācijās pievērsīsies tēmai "Eiropas sapnis par solidāru sabiedrību". Šāda "no apakšas uz augšu" pieeja ļaus pašiem cilvēkiem skaidrāk formulēt, ko viņi saprot ar solidāru sabiedrību, kā to stiprināt ikdienas dzīvē, kā vienoties par kopīgiem risinājumiem, piemēram, kopīgu cīņu pret klimata pārmaiņām, vienlīdzības atbalstu, rūpēm par neaizsargātām grupām, diskriminācijas mazināšanu, iestāšanos par cilvēktiesībām u. c.

Izmantojot dažādus neparastus diskusiju formātus, iesaistot dalībniekus darbnīcās, ar teātra un mākslas valodas palīdzību festivāls pievērsīsies tādiem izaicinājumiem kā politiskā apātija, savu tiesību nezināšana, iecietības un solidaritātes trūkums, dažādu sabiedrības grupu segregācija.

Starptautiskā demokrātijas rezidence. Kopā ar Dānijas organizāciju "We Do Democracy", līdzdalības jomas ekspertiem un Kopenhāgenā dibinātās organizācijas "Democracy Garage" veidotājiem, Latvijas Pilsnisko aliansi un Latvijas vadošo sabiedriskās politikas ideju laboratoriju "Providus" organizēsīm starptautisku demokrātijas rezidenci septiņiem dažādu nozaru domātājiem. Rezidenti mijiedarbosies ar Kuldīgas Demokrātijas kvartāla kopienu un vietējo sabiedrību, lai radītu savu versiju par Eiropas sapni un tā īstenošanu. Atrodot dažādus radošus un inovatīvus skatpunktus, tiks nodrošināta "pieķeršanās realitātei" jeb skaidra un adekvāta izpratne par realitāti.

2. forums. "Zaļā pārveide – Baltijas jūras glābšana"

Konference

Kopā ar Latvijas Investīciju attīstības aģentūru un Pasaules Dabas fondu organizēsīm starptautisku konferenci par Baltijas jūras resursu atgūšanu, ilgtspējīgām praksēm, inovatīviem risinājumiem, apskatot šādas tēmas un iesaistot attiecīgo jomu ekspertus:

- misijas pieeja Eiropas izaicinājumiem: inovatīvas starpdisciplināras un pārdisciplināras sadarbības formas;
- kultūras loma sabiedrības domāšanas maiņā uz ilgtspējīgu dzīvesveidu;
- jaunu nozaru izveide ūdens ekosistēmu jomā un inovāciju izstrāde klimatneitrālai ekonomikai;
- reģionālās sadarbības nozīme "Jūra 2030" misijas īstenošanā. Kompetenču palielināšana un ar ūdens tēmu saistīti inovatīvi risinājumi.

"Baltijas jūras simfonija" būs nozīmīgs kultūras notikums, kas kopā ar individuālām un kolektīvām

sabiedrības iesaistes aktivitātēm atbalstīs un papildinās Latvijas misiju "Jūra 2030". Projekta mērķis ir risināt klimata pārmaiņu, piesārņojuma un aprites ekonomikas jautājumus. Baltijas jūras glābšanai ir nepieciešama koordinēta rīcība gan vietējā un valsts, gan globālā līmenī, un vajadzīgi iedzīvotāji, kas izprot savu centrālo lomu un uzdevumu šajā procesā.

"Baltijas jūras simfonija". Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas studenti ilglaika projektā veiks atkritumu monitoringu piekrastē un pētīs skaņas piesārņojumu ūdenī. Sadarbībā ar Baltijas jūras hidrobiologiem (no Zviedrijas, Lietuvas u. c.), institūtiem un izglītības iestādēm divus gadus tiks veikti jūras pētījumi. No iegūtajiem rezultātiem tiks radīta laikmetīgā Baltijas jūras simfonija, ko komponēs vairāki jaunie komponisti no dažādām valstīm, katrai no četrām simfonijas daļām izmantojot pētījumu datus un skaņu bitus. Simfonijas pirmatskaņojums notiks festivālā "Citādi jūras svētki". Koncerts norisināsies pusnaktī koncertdārzā "Pūt, vējiņi!", un mēs šim notikumam simboliski piešķirsim pasaulē pazīstamo "Pastardienas pulksteņa" ("Doomsday clock") dizainu, kura laika skaitīšanas brīdinoši atgādina sabiedrībai, cik ļoti tuvu esam pasaules iznīcībai. Tā būs metafora, atgādinājums par briesmām, kas mūs sagaida, ja nerīkosimies izlēmīgi un ātri. Tas būs aicinājums rīkoties, ja vēlamies glābt mūsu planētu un dzīvību uz tās.

Projektā tiks iesaistīti 15–25 gadus veci jaunieši, kuri apmeklēs meistarklases, vēros un attīstīs skaņas un vizuālā noformējuma idejas.

3. forums. "Memento mori – dzīve un tās izskaņa"

Kurzeme ir Latvijas reģions ar vislielāko demogrāfisko slodzi – bērnu, jauniešu un pensionāru skaits attiecībā pret darbaspējīgo iedzīvotāju skaitu ir lielāks nekā citur Latvijā. Latvijā kopumā mirstības dati kopš 1991. gada nemainīgi liecina, ka mirušo skaits joprojām ievērojami pārsniedz dzimušo skaitu.

Sabiedrībai strauji modernizējoties, mainās arī priekšstati par nāvi – kā to vajadzētu sagaidīt, kāda būtu cilvēka cienīga nāve? Debates par tādiem jautājumiem kā pašnāvība, nedziedināma slimība, aborts vai eitanāzija iezīmē mūsdienu sabiedrības ideoloģisko cīņu asumu. Tās parāda, ka nāve ir fenomens, kas interesē ne tikai filozofus un politikas veidotājus, bet ir saistīts arī ar dziļākām mūsu kolektīvās apziņas struktūrām. Nāve ir kultūras fenomens. Sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti, organizēsim forumu, lai dziļāk pētītu, kā labāk izprast nāvi kultūrā un ikdienas dzīvē, vienlaikus pievēršot uzmanību un kritiski izvērtējot to ietekmējošos politiskos, ekonomiskos, sociālos faktorus un pašas nāves apstākļus, kā arī meklēsim veidus, kā praksē uzlabot dzīves izskaņas kvalitāti.

Programmas pasākumu klāstu veidosim, lai ar zinātnisko pētījumu prezentācijām, intelektuālām diskusijām un mākslas projektiem sniegtu padziļinātu izpratni par nāvi kā mūsdienu sabiedrības dzīves fenomenu. Īpaši akcentējot pieredzes saistību ar konkrētu vietu – nāvi Liepājā, Kurzemē, Latvijā un Baltijā.

"Nāve dzīvespasaulē". Starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Nāve dzīvespasaulē" pievērsīsimies filozofiskajiem un ētiskajiem aspektiem, ikdienas pieredzei un rituāliem, kā arī aktuāliem jautājumiem sociālajā un veselības nozarē, kā arī nāves institucionalizācijā.

Konferences sesijās un publiskajās diskusijās pētnieki pievērsīsimies gan socioloģiskiem datiem, gan filozofiskiem jautājumiem, kas saistīti ar sabiedrībā karsti apspriestām tēmām, piemēram, pašnāvību, eitanāziju un abortu.

Konference noslēgsies ar publisku diskusiju par pētījuma rezultātiem par nāvi un iedomāto pēcnāves dzīvi mūsdienu latvieša izpratnē.

Projektā "Mana jaunība" Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas studenti un Rīgas Stradiņa universitātes komunikācijas zinātnes studenti veidos mediju mākslas darbnīcu ciklu dažādās Liepājas medicīnas un sociālajās iestādēs. Savukārt projekta "Kultūras kanons" rezidenču programmas mākslinieki smels iedvesmu mūsu tradīcijām bagātajā kapu kultūrā un īstenos savas radošās izpausmes dažādos izzinošos projektos.

Domās par nāvi: melanholija, depresija, panika un risinājumi. Izmantosim Liepājas un reģiona pilsētvides, vēstures un dabas resursus, lai labāk izprastu garīgās veselības problēmas un eksperimentētu ar dažādiem risinājumiem. Kā pastaiga pie jūras, miruša koka fotogrāfija, elpošanas vingrinājumi priežu mežā vai filma, kas uzņemta pamestā industriālā ēkā, var novērst melanholiju?

Rīgas Stradiņa universitātes doktorante Edīte Pauna lasīs lekciju par pašnāvībām Latvijā antropoloģiskā kontekstā, un tiks veidota diskusija par pašnāvību un vidi kā sociālo, materiālo un dabas faktoru kopumu un tēmu mūsdienu sarežģītajā pasaulē (RSU Komunikācijas fakultāte sadarbībā ar Liepājas Universitāti un laikrakstu "Kurzemes Vārds"). Pasākuma mērķis ir pievērst plašākas sabiedrības uzmanību pašnāvību problēmai Latvijā un rosināt diskusiju par to ar publikāciju sēriju reģionālajā presē.

Franču filozofa Fēliksa Gvatari 1989. gadā publicētais teorētiskais un kritiskais darbs "Trīs ekoloģijas" savā ziņā apsteidz pašreizējo situāciju un meklē risinājumus mūsdienu cilvēka garīgās veselības un izdzīvošanas stratēģijai. Padziļināta teksta lasīšanas darbnīca un apspriešana palīdzēs izprast dziļākos un sistēmiskos depresijas cēloņus, iespējamo taktiku, kā nenonākt līdz pašnāvībai. Dalībnieki: Liepājas Universitātes Humanitāro zinātņu un mākslu fakultātes studenti, mācībspēki un citi interesenti. Diskusiju plānots publicēt arī literatūras un filozofijas žurnālā "Punctum".

Teoriju iedzīvināsim praksē, aicinot doties mākslas terapijas pārgājienā "Māte daba" gar jūru ar *pop-up* izstādēm un diskusijām pilsētā un novados.

4. forums. "Digitālā pārveide"

Tehnoloģiju pieaugošā nozīme Eiropas nākotnē vēsta par digitalizācijas aspektiem, kas ietekmē ne tikai pašas nozares izaugsmi, bet lielā mērā arī kultūras attīstību. Vienlaikus tas liek mums uzdot jautājumus par abu jomu – IT un kultūras – saskarsmi, to nākotnes lomu, kultūras un mākslas klātbūtnes nozīmi tehnoloģiskajos procesos. Tāpēc sadarbībā ar Latvijas lielāko telekomunikāciju uzņēmumu "LMT" rīkosim nozares mēroga konferenci. Tā notiks Liepājā – pilsētā, kurai ir visi priekšnoteikumi, lai kļūtu par starptautisku IT attīstības procesu magnētu. Šajā profesionāļu saietā pievērsīsimies digitalizācijai kultūrai – mākslīgā intelekta izmantošanas iespējām, datu avotiem un to izmantošanai.

Piesaistot spēcīgus nozares profesionāļus, tostarp *Google*, Liepājas Tehnoloģiju klasteri un tā dalībniekus, piemēram, "Accenture", mākslas pārstāvjus no Jauno mediju mākslas centra "RIXC" un citus jauno mediju mākslas pārstāvjus, konference tiks papildināta ar dažādām diskusijām:

"Reality Turn". Visuresošās pieredzes, māksla un klimata pārmaiņas virtuālajā laikmetā.

Cilvēki vienmēr meklējuši atbildes uz jautājumu, kas ir realitāte. Tiklīdz izzūd senie mīti, tiek radītas jaunas iztēles pasaules. Zinātnei arvien vairāk skaidrojot fizisko pasauli un izgudrojot jaunas tehnoloģijas, mūsu vēlme būt saistītiem, paplašināt savus zināšanu apvāršņus, iegūt jaunu pieredzi kļūst arvien spēcīgāka un transformējas jaunās formās – no ilūzijas 19. gadsimtā līdz imersijai 21. gadsimtā.

Ekoloģiskā apziņa ir jaunās konferenču sērijas "Reality Turn" centrā. Tās mērķis ir izpētīt mākslinieciskās stratēģijas mūsdienu sabiedrības realitātēm, piemēram, klimata pārmaiņām, vides jautājumiem, visur klātesošajām un imersīvajām – tāpat sevī pilnīgi iesūcošajām – tehnoloģijām. Koncentrējoties uz ekoloģiju, izmantojam vidi kā izejas punktu, lai nokļūtu atpakaļ realitātē ar divkārtu nolūku: pirmkārt, klimata pārmaiņas ir būtisks jautājums, ko var atrisināt tikai fiziskajā pasaulē, un, otrkārt, dabai Latvijā, kur norisināsies šīs konferences programma, vienmēr bijusi liela nozīme un īpaši spēcīga saikne ar vietējiem cilvēkiem.

Pasākumu cikls "Reality Turn" Liepājā notiks 2027. gadā, kad Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas ietvaros par alternatīvām realitātēm un virtuālo ekoloģiju diskutēs filozofi un dažādi autori. Starptautiski mākslinieki sniegs meistarklases, kurās izmantos digitālās tehnoloģijas saziņai ar augiem, atklās mītus, kas slēpjas aiz elektrības un tīklu infrastruktūras, audzēs alģes un baktērijas zaļās enerģijas ražošanai, eksperimentēs ar 3D drukāšanu, lai pārveidotu digitālo par taustāmu, un eksperimentēs ar 360° video, pārveidojot reālo vidi jauktās realitātes pieredzē, tādējādi veidojot ciešāku saikni starp virtuālo un reālo.

Projekta "D10 United" ietvaros Alfa paudzes jaunieši, kas jau no mazotnes saskaras ar digitālajiem rīkiem

un uzskata tos par visuresošiem, nevis tikai modernu aksesuāru, Mākslīgā intelekta talantu programmā apgūs sejas un attēlu atpazīšanu, datu apstrādi un analītiku, darbosies darbnīcās kopā ar jauno mediju māksliniekiem un veidos izstādi topošajā Mediju mākslas muzejā (MMM), pētīs jaunus un negaidītus veidus, kā radīt digitālos mākslas artefaktus.

5. forums. "Globālā Eiropa: Eiropas vērtības civilizāciju sadursmē"

Pirms 30 gadiem, sabrūkot dzelzs priekškarā, padomju impērijai un nedemokrātiskiem režīmiem, kāds ievērojams politiskais domātājs paziņoja par "vēstures beigām" un Rietumu liberāli demokrātisko vērtību un pārvaldes sistēmas uzvaru. Citi brīdināja, ka patiesībā sāksies "civilizāciju sadursme" un ka cilvēku kultūras un reliģiskā identitāte būs galvenais konfliktu cēlonis pasaulē pēc Aukstā kara. Eiropas vērtības mēs uzskatījām par universālām, derīgām, ieteicamām un veicināmām visās pasaules sabiedrībās. Tomēr pēdējie 20 gadi Eiropai šajā ziņā ne vienmēr bijuši patīkamu atklāsmju laiks. Šobrīd tādas vērtības kā demokrātija, cilvēktiesības, iecietība un izpratne par cilvēka cieņu dažādās civilizācijās un pašā Rietumu civilizācijā būtiski atšķiras.

Projektā "Eiropas vērtības civilizāciju sadursmē" šos jautājumus apspriedīs trīs lielāko civilizāciju publiskie intelektuāļi:

- no Eiropas politiskās filozofijas;
- no islāma pasaules;
- no Ķīnas politiskās un sabiedriskās domas.

Domātāji diskutēs, vai un kādas ir alternatīvas liberālajai demokrātijai, par reliģijas lomu, tradīcijām, individuālo brīvību un cilvēktiesībām dažādās valstīs. Kā šīs vērtības ietekmē lielo kopīgo globālo izaicinājumu pārvarēšanu – cilvēces izdzīvošanu mainīga klimata apstākļos, mākslīgā intelekta laikmetu, bioloģiskās nemirstības/ilgmūžības laikmetu.

Papildus intelektuālām debatēm visas dienas garumā ikviens tiks aicināts iepazīties ar citu kultūru tradīcijām, piemēram, apbrīnot maģisko dejotāju sūfiju priekšnesumus, piedalīties arābu tējas dzeršanas rituālos vai miermīlīgās ķīniešu ciguna nodarbībās un meditācijā.

"Vērtību agora" partneri:

Vietējie partneri: Kuldīgas novada pašvaldības partneri: māksliniece Agnese Krivade, kinorežisore Marta Elīna Martinsone, teātra režisore Inga Tropa-Fišere, aktrise Marija Linarte, psihoterapeits Nils Sakss Konstantinovs, pētniece Edīte Pauna, žurnāliste Rita Ruduša, redaktors Henriks Eliass Zēgners, "Ascendum", Kuldīgas Demokrātijas kvartāls, Latvijas Pilsoniskā alianse, Kurzemes NVO centrs, "Providus", LMT, Digitālo inovāciju parks, "Rīgas Laiks", Rīgas Tehniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, LR Ārlietu ministrija, Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra, Pasaules Dabas fonda asociētais partneris Latvijā, koncertdārzis "Pūt, vējiņi!", "Kurzemes Vārds", žurnāls "Punctum", Jesajas Berlina Centrs.

Starptautiskie partneri: Nordic Summer University (Dānija), "Pochen Biennale" (Vācija), Disnovation.org (Francija), Baltijas pilsētu savienība (Polija), EKG kandidātpilsētas "Faro 2027" un "Aveiro 2027" (Portugāle), "We Do Democracy" (Dānija), "Democracy Garage" (Dānija), "CYLAND MediaArtLab" (Lietuva), "The MUCEM Museum" (Francija), Google korporācija.

Budžets: 583 000 eiro

"Sapņa teritorija"

/ Mākslas darbi publiskās vietās

Izaicinājums publiskajai mākslai.

Veidojot performatīvas līdzdalības skulptūras, pasākumā "Kā kopt kopienu?" izmantosim līdz šim Liepājā nebijušu un jaunu pieeju publiskajai mākslai. Savukārt Starptautiskajā čuguna mākslas simpozijā Eiropas sapnim formu piešķirs "klasiskāka" mākslinieku pieeja – pārveidosim jau reiz izmantotus radiatorus. Straujš sižeta pavērsiens jebkuras sadzīves ierīces dzīvē! :)

"Kā kopt kopienu?"

Ja pajautātu – Eiropa, kas ir tava nemainīgā vērtība? Parasti atbilde skan – cilvēks. Tad kāpēc publiskā māksla tik reti ir par cilvēkiem un ar cilvēkiem?

Šis projekts ir jauna platforma māksliniekiem, lai ar mākslas palīdzību radītu kopības sajūtu, vienotos vērtībās un izveidotu noturīgu draudzību, publiska mākslas darba tapšanā iesaistot dažādas Liepājas kopienas.

Projekta pirmā daļa sastāvēs no mākslinieciskās un kuratoru izpētes rezidences Liepājā, kuras laikā radošie un talantīgie strādās ar visdažādākajiem sabiedrības pārstāvjiem, plānos un veidos iestudējumus kopā ar iedzīvotājiem.

Projekta otrajā daļā tiks radīti 10 publiski mākslas darbi.

Daži projektā iesaistītie mākslinieki un viņu pieeja "publiskajai mākslai":

Starptautiski atzītā latviešu fotogrāfe Inta Ruka izmanto fotokameru, lai veidotu jaunas attiecības ar saviem modeļiem. Iegūstot uzticēšanos (kā kopienas pamatvērtību), viņa pati kļūst par tās daļu un spēj radīt savus darbus no "iekšpuses". Mūsu izstādē drošību pārstāvēs Džastina Hūvera izglītojošās dejas-kaujas nodarbības Liepājas kopienai. Radošumu rosinās mākslinieces Laimdotas Malles zīmēšanas performance. Britu māksliniece Rebeka Korna un krievu māksliniece Anastasija Šneps-Šneppe Baltijas jūras krastā pētīs ūdeni kā kopienas labsajūtas pamatu. Mākslinieces Linda Boļšakova un Skuja - Braden reflektēs par savu kopienas pieredzi – pirmā ar savu jūtīgo performance mākslu, bet otrās ar unikālajiem māla darbiem. Mākslinieki Gundega Evelone un Andris Landaus iesaistīs vienu no kopienas pamatelementiem – pārtiku un dārzkopību, akcentējot rūpes par augiem, kuri sniedz mums iztiku. Daļa no viņu sociālās skulptūras ir kopienas pulcēšanās pie ugunsкура pēc kopīga darba, kurā dalīsies ar ēdienu un stāstiem. Korejiešu māksliniece Mires Lī un latviešu māksliniece Darjas Kazimiras pētīs mūsu pašu tumšāko dabu, izmantojot rituālu, kas pārveidos emocijas un mudinās doties nākamajā eksistences posmā. Tēlnieks Aigars Bikše jau ilgāku laiku konsekventi šķērso sabiedrības un politiskās tradīcijas ļoti unikālā tēlniecības valodā, un savā pieredzē dalīsies arī ar mums. Eiropas sapnis var parādīties pārsteidzošās formās.

Starptautiskais čuguna mākslas simpozijis

Projekta "Sapņa teritorija" otrajā daļā uzdosim jautājumu, kāda ir Eiropas sapņa fiziskā forma. Organizēsim Starptautisko čuguna mākslas simpoziju 2027, kurā meklēsim šo sapni čugunā (lai cik pretrunīgi tas arī neizklausītos).

Māksliniecisko programmu nodrošinās starptautiskie un nacionālie partneri sadarbībā ar mākslinieku darbnīcu un rezidenču centru "Serde" Aizputē un Latvijas Mākslas akadēmiju.

Mākslinieki šajā izstādē strādās ar interesantu izejmateriālu – veciem, nolietotiem čuguna radiatoriem, kuri Aizputes un tās apkārtnes ēkās nomainīti pret jaunām apkures sistēmām. Kā fēnikss no vecu, bezvērtīgu radiatoru pelniem taps jauni čuguna mākslas darbi. Simpozija mākslas darbu radīšana notiks brīvā dabā, un iedzīvotāji varēs tai sekot no idejas līdz tehnoloģiskajai ražošanai un gala rezultātam.

"Sapņa teritorija" partneri:

Vietējie partneri: mākslinieki Gundega Evelone, Andris Landaus, Laimdota Malle, Aigars Bikše, Linda Boļšakova, Darja Kazimira, Inta Ruka, Kārlis Alainis, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Mākslas menedžmenta un informācijas centrs, "Tēlniecības kvadrānāle Rīga", Mākslinieku darbnīcu un rezidenču centrs "Serde".

Starptautiskie partneri: mākslinieki Džastins Čārlzs Hūvers (Justin Charles Hoover, ASV), Rebeka Korna (Rebecca Korn, Lielbritānija), Anastasija Šneps-Šneppe (Anastasia Shneps-Shneppe, Krievija), Mire Lī (Mire Lee, Dienvidkoreja), Tamsija Ringlere (Tamsie Ringler, ASV), Keitija Hovenkampa (Katie Hovencamp, ASV), Skuja-Braden (Latvija/ASV), Remigija Vaitkute (Remigija Vaitkute, Lietuva), Jozs Laivis (Juozas Laivys, Lietuva), Žilvins Landzbergs (Žilvinas Landzbergas, Lietuva), Lietuvas Fotogrāfu asociācijas Klaipēdas nodaļa (Lietuva), biedrība "Arts Zone" (Lietuva), Bad Ischl-Salzkammergut 2024 (Austrija).

Budžets: 220 000 eiro

"Eiropa dzied Liepāju"

/ Starptautiskais kormūzikas festivāls

10 dienas 2027. gadā pie sevis pulcēsim ap 4000 aktīvu dalībnieku no 40–50 Eiropas un citām valstīm.

Ar Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas iedzīvotājiem tiksies dziedātāji, kori, diriģenti, kolektīvu vadītāji, komponisti, aranžētāji, mūzikas pedagogi un menedžeri.

40 paralēli izglītības pasākumi (dažāda līmeņa meistarklases, arī tādas, kas īpaši paredzētas Latvijas jauniešu korim) sniegs impulsus, veidos jaunas draudzības, nodrošinās mācīšanos un izklaidi. Meistarklases aptvers dažādu laiku un stilu kormūziku: gregoriskos dziedājumus, seno mūziku, romantisma un klasicisma mūziku, mūsdienu mūziku, pirmatskaņojumus, operu, mūziklus, vokālo popmūziku, vokālo dzezu, *a cappella* un ar instrumentiem, apvienojumā ar kustību vai citām mākslas formām. Turklāt tiks piedāvāta arī jaunas pieredzes gūšana un zināšanu stiprināšana vietējiem diriģentiem, komponistiem un pedagogiem. Tāpat paralēli norisināsies koru vadītājiem paredzēta Jauniešu pasākumu vadības programma (YEMP).

Ikviens varēs baudīt ne tikai brīvi pieejamus dziedāšanas notikumus, kas veicinās kopā būšanu, bet pilsētas un novada viesi paralēli varēs doties ekskursijās dabā un ar savu dziedāšanu pabiedēt briežus un putnus mežā.)

Festivāla "Europa Cantat" centrā galvenokārt ir jaunieši (līdz 27 gadu vecumam) un starppaaudžu sadziedāšanās. Taču mēs vēlamies, lai Liepājā notiktu arī īpašs "Europa Cantat" festivāls "Dziedot vējā".

Lielais noslēguma pasākums pulcēs "Europa Cantat" dalībniekus īpašā programmā, kas veltīta vienam no populārākajiem komponistiem kormūzikas pasaulē, Dienvidkurzemē dzimušajam Ērikam Ešenvaldam un viņa daiļradei, paša komponista mākslinieciskā vadībā. Koncerts par godu komponista 50. dzimšanas dienai plānots kā Eiropas kormūzikas notikums. Tas notiks Priekules stadionā (Dienvidkurzemē) ar iespaidīgu scenogrāfiju, profesionālu orķestri un solistiem, kā arī "Europa Cantat" koriem.

"Eiropa dzied Liepāju" partneri:

Vietējie partneri: Latvijas Dziesmu svētku asociācija, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrs, Dienvidkurzemes reģiona kultūras nodaļa, Kuldīgas reģiona kultūras nodaļa.
Starptautiskie partneri: Eiropas Koru asociācija "Europa Cantat" (Vācija).

Budžets: 1 925 000 eiro

"Dižie "Lielajā dzintarā""

/ Koncertcikls

Ir tādi mākslinieki un mākslinieciskā pieredze, kas iedvesmo cilvēkus īstenot pašiem savas mākslinieciskās ambīcijas. Mēs lepojamies, ka mūsu operdziedātāji uzstājas pasaules operas mekās – Metropoles operā Ņujorkā, Vīnes operā, Zolburgas operas festivālā –, bet Latvijas diriģenti vada labākos kolektīvus, piemēram, Leipciģas "Gewandhaus" orķestri, Bostonas simfonisko orķestri un Berlīnes Komisko operu.

Uz Eiropas kultūras galvaspilsētu uzstāties Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars" aicināsim latviešu mūzikas grandus un labākos izpildītājmāksliniekus no visas pasaules, piemēram, diriģentu Andri Nelsonu (kurš jau apstiprinājis, ka uzstāsies kopā ar Leipciģas "Gewandhaus" orķestri), operdziedātāju Elīnu Garanču.

"Lielais dzintars" pārsteidz ne tikai ar savu krāšņo un moderno arhitektūru, kas pēc krāsas un formas atgādina dzintara gabalu, bet arī ar izcilo akustiku, ko veidojuši pasaules labākie akustikas speciālisti. To atzīst gan mūzikas profesionāļi, piemēram, Berlīnes Filharmonijas orķestra mūziķi, gan arī prasīgākie klausītāji.

Ar koncertiem svinēsīm mūsu izcilo mūsdienu komponistu Pētera Vaska un Ērika Ešenvalda jubilejas, jo tie dzimuši Eiropas kultūras galvaspilsētas reģionā – Aizputē un Priekulē. Abu izcilo komponistu dzīve un daiļrade nesaraujami saistīta ar viņu dzimto novadu.

Vēlamies atklāt arī Eiropai nezināmu latviešu mūzikas klasikas dižgaru daiļradi – aktualizēt komponista Agra Engelmaņa mantojumu un atbalstīt

talantīgu jauno komponistu daiļradi, veidojot ierakstus sadarbībā ar Liepājas Simfonisko orķestri.

Svētku koncertus pārraidīsim uz ekrāniem Liepājas mikrorajonos un nodrošināsim īpašas skatīšanās iespējas Liepājas pansionātos.

"Opera jūras krastā"

2027. gadā svinēsīm Liepājas operas 105 gadu jubileju. Lai iepazīstinātu Eiropu un pasauli ar latviešu oriģināloperām un dziedātāju brīnišķīgajām balsīm, līdz 2027. gadam vēlamies atjaunot operas tradīcijas Liepājā. Ļausim tai atdzimt nevis operas namā, bet gan pie jūras – leģendārajā koncertdārzā "Pūt, vējiņi!".

Liepājas balsis vienmēr ir bijušas dzirdamas no tālienes gan Eiropā, gan pasaulē. Agrāk Liepājas operteātris kalpojis par platformu daudziem izcilim latviešu mūziķiem, kuri vēlāk guva lielus panākumus uz Eiropas un pasaules operas skatuve – Milānas *La Scala*, Ņujorkas Metropoles operas, Maskavas Lielā teātra un Sanktpēterburgas filharmonijas skatuve. Viņu vidū ir tenors Mariss Vētra, izcilā maestro diriģenta Marisa Jansona vecāki Iraida Jansone un Arvīds Jansons, kā arī daudzi citi.

Baltijā senākais un tradīcijām bagātais Liepājas Simfoniskais orķestris būs šī operas festivāla saimnieks, festivāla ietvaros radot arī trīs jaunas operas.

Organizējot literāro konkursu un libreto tapšanā iesaistot bērņus un skolēņus, sadarbībā ar Liepājas Leļļu teātri 2025. gadā tiks radīta leļļu opera. 2026. gadā plānota jaunas monooperas pirmizrāde, savukārt 2027. gadā – latviešu garīgās mūzikas komponists Rihards Dubra radīs jaunu darbu – operu "Kaupo" par vienu no pirmajiem Livonijas kristītajiem valdniekiem, kurš dzīvoja 13. gadsimta sākumā un kura darbība ietekmēja daudzus notikumus tā laika Gaujas lībiešu zemēs. Lībiešu karali Kaupo dēvē arī par pirmo eiropieti Latvijā.

Šie jauniestudējumi tiks apvienoti Eiropas kultūras galvaspilsētas gada opermūzikas festivālā, ko papildinās Galā koncerts.

"Dižie "Lielajā dzintarā"" partneri:

Vietējie partneri: Koncertzāle "Lielais dzintars", Liepājas Simfoniskais orķestris, fonds "Uniting History", Koncertdārzs "Pūt, vējiņi!", Liepājas Leļļu teātris, Valsts Akadēmiskais koris "Latvija".
Starptautiskie partneri: diriģents Andris Nelsons, "KD Schmid", "Harrison Parrott".

Budžets: 1 055 000 eiro

"Ziemeļu saulgrieži"

/ Starptautiskais tradicionālās kultūras festivāls

Kultūras daudzveidība ir Eiropas sapņa slepenā sastāvdaļa. Baltijas valstis un ziemeļvalstis šo daudzveidību papildina ar vasaras saulgriežu svinībām.

Pirmo reizi Baltijas valstu vēsturē svinēsīm vasaras saulgriežus nedēļas garumā kopā ar mūsu kaimiņtautām, tādējādi veidojot saikni starp ziemeļvalstu un Baltijas

valstu kultūrām. Tie būs dzīvības un gaismas svētki visu vecumu cilvēkiem kopā ar viesiem no Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Zviedrijas un Norvēģijas.

“Ziemeļu saulgrieži” Liepājā un reģionā ilgs no 2027. gada 19. līdz 24. jūnijam, sākot ar publisko orientēšanās spēli, izdzīvojot tradicionālos saulgriežus gada īsākajā naktī visā reģionā un noslēdzot ar kārtīgu “Zaļo Jāņu balli”.

“Noslēpumainais papardes zieds”

Noslēpumainais papardes zieds uzzied tikai gada visīsākajā naktī un ir atrodams tikai pāriem. Ikviens, kas bijis mežā, zina, ka paparde ir augs ar skaistām, plūksnainām lapām, bet tam nav ziedu, vai arī tomēr ir?... Tāpēc aicināsim meklēt noslēpumaino papardes ziedu aizraujošā dārgumu meklēšanas notikumā. Pasākuma galvenie organizatori būs Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra amatiermākslas kolektīvi un mazākumtautību biedrības, kas visā pilsētā veidos atraktīvus “kontrolpunktus” ar priekšnesumiem un uzdevumiem, saistītiem ar vasaras saulgriežiem un tautas tradīcijām. Liepājas apkaimēs, centrā un pludmalē iedzīvotāju grupām būs iespēja iziet īpašu maršrutu un iepazīt dažādas vasaras saulgriežu tradīcijas – dejas, rotaļas, dziedāšanu, ēdienu gatavošanu, siera siešanu, kā arī iespēju piedalīties Latvijas lielākā vainaga pīšanā koncertzālei “Lielais dzintars”. Spēlē varēs piedalīties komandas – ģimenes, draugi, darba kolektīvi vai domubiedru grupas. Plānoti trīs dažādi maršruti: kājāmgājējiem, velosipēdistiem un izmantojot sabiedrisko transportu. Spēle noslēgsies ar apbalvošanas ceremoniju un svētku koncertu.

Tajā pašā laikā Pētertirgū notiks arī “Zāļu nakts tirdziņš”. Tradicionāli zāļu tirgū pārdod Jāņu vainagus, Jāņu zāles, sieru, gaļu, pīrāgus, alu, dārza labumus un parasti arī pirmās dārza zemenes.

“Mūsdienu saulgrieži”

Arī latviešu kultūras kanonā tiek svinētas saulgriežu tradīcijas. Aicināsim uz Liepāju dažādu nozaru māksliniekus, lai tie ar skatu no malas reflektētu par šīs tradīcijas izpausmēm no laikmetīgās mākslas perspektīvas.

- Norvēģu laikmetīgās dejas horeogrāfa Heines Avdāla un japāņu dejotājas Yukiko Shinozaki vadībā aicināsim Liepājas un reģiona deju kolektīvus un deju studijas doties interesantā piedzīvojumā. No 2027. gada jūnija sākuma aicināsim amatierus kopā ar profesionāļiem radīt jaunuzvedumu, kas dziļi sakņojas tradīcijās, bet piedzīvo pārvērtības caur pašu dejas soļiem.
- Kopā ar kuratoru Endrjū Grifu Patersonu (Skotija/Somija, *Pixelache Festival*) vēlamies veicināt kultūras un tautas tradīciju mantojuma iepazīšanu, vienlaikus cienot mūsu vēstures rituālus un apzinoties nepieciešamību pēc laikmetīgām izpausmēm caur mākslu, mūziku un mūsdienu saziņas līdzekļiem. .

“Eiropas saulgriežu svinēšana”

Tā kā saulgriežos simboliski tiek svinēta gaismas uzvara, mūsu mērķis ir piešķirt saulgriežu tradīcijai jaunu dzirksti. 2027. gadā saulgrieži tiks svinēti 27 mūsu reģiona vietās – šoreiz ar Lietuvas, Igaunijas, Somijas, Zviedrijas un Norvēģijas kaimiņu līdzdalību, sadarbojoties Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas tautas mākslas un kultūras centriem, nevalstiskajām organizācijām un izcilām šīs jomas personībām. No 19. līdz 22. jūnijam ikvienam apmeklētājam būs iespēja piedalīties Dzīvo tradīciju semināros Dienvidkurzemē, Kuldīgā un Alsungā par vasaras saulgriežu tēmu, kuros latviešu tradīcijas savīsies ar mūsu kaimiņvalstu tradīcijām.

“Vieglu garu!”

“Plikiem dibeniem jūrā” – tāds varētu būt mūsu jaunais mārketinga sauklis, vismaz mūsu starptautiskajam pirts festivālam “Vieglu garu” :). Pirtnieki no kaimiņvalstīm būs laipni aicināti dalīties savās labsajūtas praksēs jūras krastā un piekrastes ciematos. Pirts joprojām saistās ne tikai ar fizisko attīrīšanos, bet arī ar garīgo labsajūtu un īpašu gara attīrīšanu. Aicināsim mūsu Eiropas viesus pievienoties šajā endorfīnu svētku pasākumā.

“Jāņu vakara svinības”

2027. gadā Jāņu vakara svētku svinībām ar tradicionālo amatiermākslas kolektīvu piedalīšanos pievienosies Baltijas un ziemeļvalstu kaimiņi, kas piedāvās īpašu saulgriežu tradīciju un izrāžu parādi. Svinot šo mūsu seno tradīciju, Jāņu nakts priekšnesumi kopā ar Eiropas kaimiņiem, iespējams, iezīmēs jaunu tradīciju Eiropas kultūras daudzveidības veicināšanā un nostiprināšanā.

“Ziemeļu saulgrieži” partneri:

Vietējie partneri: horeogrāfs Krišjānis Sants, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrs un amatiermākslas kolektīvi, Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojs, Liepājas Pētertirgus, Liepājas mazākumtautību nevalstiskās organizācijas, “Pirts skola”, “Pirts gars”, Dienvidkurzemes tūrisma aģentūra, etnogrāfiskā māja “Zvanītāji”, Papes Ķonuciems, Papes informācijas punkts “Dzintarvēji”, biedrība “Ziemupīte”, Tautas kultūras centrs “Suiti”, Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs, Kurzemes kultūras mantojuma centrs “Kūrava”, koncertzāle “Lielais dzintars”.
Starptautiskie partneri: kurators Endrjū Grifs Patersons (Andrew Gryf Paterson, Skotija/Somija), horeogrāfi Heine Avdāls (Heine Avdal, Norvēģija) un Jukiko Šinazi (Yukiko Shinazi, Beļģija/Japāna), Somijas Tautas mūzikas institūts (Somija), Tautas mūzikas festivāls “Kaustinen” (Somija), “Tallari” (Somija), Ričards Rasjūks (Ričards Rasiukas, Lietuva), “Pirties Angelai” (Lietuva), Klaipēdas pilsētas pašvaldības Tautas kultūras centrs (Lietuva), Guldborgsundas pašvaldība (Dānija), Igaunijas Tautas mākslas un amatniecības savienība (Igaunija), “Bodø 2024” (Norvēģija), Palangas pašvaldība (Lietuva), Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā.

Budžets: 265 000 eiro

"Urbānās pastaigas"

/ Dizaina un arhitektūras dienas

"Eiropas ceļotāja laikā pastaiga"

Sarunājoties ar celtniecības arheologu Juri Zviedrānu, ir vairāk nekā skaidrs – aizrautīgā vēsturisko koka ēku eksperta, arheologa un pētnieka, Tāšu muižas vadītāja zināšanas mudina viņu rakstīt grāmatas, restaurēt simtiem ēku un arī aizraut Eiropas sabiedrību ar stāstiem par patiesām arhitektūras vērtībām. Liepājā un arī visā reģionā īpašās arhitektūras pērles ir sastopamas lielā skaitā.

Kopā ar Juri Zviedrānu un Liepājas un reģiona tūrisma birojiem izveidosim vairākus maršrutus, kas caur bagātīgo arhitektūras daudzveidību ļaus iepazīt pilsētas un tās reģionu kultūrvēsturi gadsimtu gaitā. Tā vietā, lai veidotu ierastos tūrisma maršrutus, mēs tos iedzīvināsim, iesaistīsim sabiedrību ar audio stāstiem, skaņas un vizuālajām instalācijām un viedtālruni izmantojamām XR aplikācijām.

Ar projektu konkursu palīdzību aicināsim vietējos un starptautiskos māksliniekus iesniegt idejas, kā šos maršrutus veidot un izpētīt ar mākslas palīdzību. Piemēram, pastaiga–performance–aizraujošs ceļojums, kas balstīts pilsētas vēsturē, kurā koka arhitektūras mantojumu, jūgendstila ēkas, ostas noliktavas, sakrālās celtnes un Paula Maksa Berči darbus papildina pilsētas iedzīvotāju stāsti.

Liepājas pilsētvidē ir bagāta un daudzslāņaina, kā īsts 3D brīvdabas ceļojums laikā, kas ļauj iepazīt Eiropas arhitektūras un celtniecības stilu daudzveidību. Tā ir veidojusies dažādos vēstures periodos un cieši saistīta ar Eiropas kultūras mantojumu – daudzus namus projektējuši vai būvējuši amatnieki un arhitekti no Prūsijas, Saksijas, Holandes, Zviedrijas vai ietekmējušies no Gotlandes, Dānijas, Šlēsvidas-Holšteinas. 1871. gadā par Liepājas galveno arhitektu kļuva Berlīnes vācietis Pauls Makss Berči. Liepājā dažādos periodos strādājuši dažādu tautību arhitekti – vācieši, latvieši, somi un skoti, piemēram, Luiss Viljams Melvils un angļis Čārlzs Kārs. Tā laika arhitektūras tendences ir pamanāmas 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā Liepājas ēkās, taču ēku arhitektūra ir unikāla tikai Liepājai. Tā pati par sevi nav Eiropas dimensija, bet noteikti veicina Eiropas daudzveidību.

"Muižas namu pastaiga"

Liepājas apkārtnē ir saglabāties, bet joprojām grimst aizmirstībā liels skaits arhitektoniski un vēsturiski interesantu bijušo muižu kompleksu – Tāšos, Dunalkā, Cīravā, Dzērvē, Apriķos, Aizputē un Kazdangā. Maršrutu bagātināsim ar vietējo iedzīvotāju stāstiem par šīm muižām, kā arī izcelsim tos iedzīvotājus, kuri uzņēmušies ārkārtīgi svarīgo, bet reizēm arī sūro uzdevumu tās atjaunot un uzturēt.

Daloties pieredzē un idejās ar "Trenčīn 2026" komandu un Latvijas Piļu un muižu asociāciju, sadarbosimies Trenčīnas projektā "Contemporary Castles". Ar projektu

konkursa palīdzību ekskursijas tiks papildinātas ar mākslinieciskiem priekšnesumiem, literāriem lasījumiem, kulinārijas paraugdemonstrējumiem un amatniecības darbnīcām, atdzīvinot šīs mūsu reģiona kultūrvēsturiskās liecības, kas ir iegrimušas pārāk dziļā mierā.

"Veca māja, jauns stāsts"

Kuldīgai – kādreiz varenās Kurzemes un Zemgales hercogistes galvaspilsētai – ir izdevies saglabāt senās pilsētas izskatu, un ir paredzams, ka tā tiks iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Kuldīgas restaurācijas centra vadībā aktīvi iestāsimies pret plastmasas logu rāmjiem un citiem vēsturiskām ēkām nepiemērotiem celtniecības un labiekārtošanas paņēmieniem. Organizēsim starptautiskus restaurācijas seminārus, pulcējot ēku īpašniekus un apsaimniekotājus, vietējos un ārvalstu ekspertus, pieredzējušus amatniekus un iedzīvotājus, lai iepazītos ar dažādām konservācijas un restaurācijas metodēm un popularizētu kokapstrādes amatniecību. Sekojot Eiropas zaļā kursa aicinājumam, veicināsim dabīgo būvmateriālu izmantošana un skaidrosim vēsturisko ēku saglabāšanas priekšrocības. Pasākumu laikā notiks lekcijas pilsētvidē, vēsturisko objektu analīze, kā arī iepazīstināsim ar labajiem Eiropas un pasaules restaurācijas piemēriem. Pasākumu ciklu noslēgs starptautisks kultūras mantojuma forums.

"Dizaina pastaiga"

Jaunais Eiropas "Bauhaus" kā starpdisciplināra iniciatīva līdz 2027. gadam radīs daudz inovāciju, izgudrojumu, apvienojot zinātni, kultūru un vides uzlabošanu ar zaļajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem. Šajā kontekstā kopā ar starptautiskās nevalstiskās organizācijas SEGD (*Society for Experiential Graphic Design*) Rīgas nodaļu paskatīsimies uz Liepāju no cita skatpunkta – nākotnes perspektīvām. Mūsu dzīvesvietas un dzīves vides nākotni, ietverot ilgtspējas, pieejamības un dizaina aspektus, veidosim divos projektos.

No šodienas līdz 2027. gadam veidosim pasākumu sēriju "Dizaina pastaiga 2.0", kurā iesaistīsim plašu izglītības nozares cilvēku loku – no bērnu darbiem līdz augstskolām –, kā arī iedzīvotājus un pilsētplanotājus. Kopā ar dizaina profesionāļiem no SEGD Parīzes, Londonas un Edinburgas nodaļām, Rīgas Tehniskās universitātes un Ūmeo Universitātes, piedaloties profesionāļiem no vadošajiem dizaina birojiem Igaunijā ("Velvet") un Islandē ("Gagarin"), kā arī no arhitektu biroja "Epitesz" Ungārijā, veidosim reālistiskas skices, analizēsim iespējamās Liepājas pilsētas attīstības scenārijus un izdarīsim vērtīgus secinājumus pilsētas nākotnes attīstībai. Vēl vairāk, mēs atdosim visu radīto jauniešu rokās – gan bērniem, kas turpinās sapņot par vēlamā īstenošanu, gan jauniešiem, kuri rīkos konferenci "Jauniešu forums".

Lai veicinātu sabiedrības izpratni par dizaina, arhitektūras un kultūras infrastruktūras attīstības iespējām, rīkosim "Dizaina pastaigu". To laikā ikvienam būs iespēja iepazīt Liepājā esošās dizaina studijas, birojus, ražotnes, veiksmīgus interjera, izstāžu un pilsētvides projektus un procesus. Dalībniekus sagaidīs

dizaineri un nozares pārstāvji un iepazīstinās ar savu darba vidi, procesiem un radošajām aktivitātēm. Lai gan līdz pastaigai vēl ir pieci gadi, dalību pieteikuši Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Liepājas Valsts 1. ģimnāzija (2018. gadā apbalvota ar Lielo arhitektūras balvu), galerija "Romans dārzis", Juliannas pagalms u. c. Mūsu mērķis ar šo pastaigu ir parādīt Liepājā radītā dizaina augsto kvalitāti un veicināt jauniešu interesi par dizaina izglītību. Dizaineru un dizaina lietotāju tikšanās veicinās pieprasījumu pēc kvalitatīva dizaina, Latvijas dizaina sasniegumu analīzi, kā arī dizaina popularizēšanu Latvijā un ārvalstīs.

Piedāvājot iespēju iepazīties ar dizaina procesu un aktuālajām tendencēm, veicināsim dialogu starp nozares profesionāļiem, valsts un pašvaldību institūciju pārstāvjiem un uzņēmējiem.

"Pilsētas stāstu pastaiga"

Ir cilvēki, kuros nevar vien beigt klausīties. Aizrautība, veids, kā viņi veido savus stāstus, humors liek mums kā klausītājiem atvērt muti, acis, sirdis un prātus. Kurzemes kultūras mantojuma centrā "Kūrava", kas pulcē spēcīgākos stāstniekus no Latvijas un ārvalstīm, mums būs iespēja dzirdēt pilsētas stāstus. Ar mērķi veicināt mutvārdu mantojuma saglabāšanu, stāstniecības tradīcijas attīstību un vēstures liecību vākšanu, fiksējot individuālus stāstus un kolektīvas pārdomas, veidosim trīs pilsētvides stāstu maršrutos.

Šajos maršrutos vēlamies akcentēt dialektu nianšes un nemateriālā kultūras mantojuma vērtību, dabas parādības un leģendas, latviešu mitoloģijas skaidrojumus.

Kopā ar zviedru partneriem "Land of Legends" izveidosim pieturas punktus un maršrutos, ievērojot precīzu metodiku. Šie maršruti tiks izvietoti digitālajā platformā "Liepāja mākoņos" un papildināti ar realitātes audio un dažādiem vizuālās izteiksmes līdzekļiem. Šis būs labs sākums stāstnieku kustības izplatībai Liepājā.

"Paviljons nākotnei"

Eiropas kultūras galvaspilsētas pieteikuma ietvaros esam apzinājuši nepieciešamību rast veidu, kā Liepājā eksponēt laikmetīgo mākslu, veidot kultūras tikšanās vietas sabiedrībai, bet vienlaikus arī sapņojam par piemērotāko vietu "Liepāja 2027" informācijas centram. Esam saņēmuši neticamu atbalstu no Liepājas uzņēmējiem būvēt pilsētas kultūras paviljonu, kas sākotnēji kalpotu kā mūsu informācijas centrs, bet pēc projekta pabeigšanas nonāktu Liepājas mākslinieku un NVO rīcībā. Organizēsim starptautisku arhitektu konkursu paviljona idejai, kas būtu piemērs jaunai arhitektoniskai domāšanai, atbilstu globāliem izaicinājumiem un piedāvātu ilgtermiņa risinājumu.

Ceram, ka paviljons ne tikai rosinās diskusijas par filantropijas attīstību, bet arī iedvesmos pilsētas apkaimju iedzīvotājus inovatīvām, sabiedrību vienojošām mākslinieciskām un kultūras aktivitātēm.

"Urbānās pastaigas" partneri:

Vietējie partneri: arheologs Juris Zviedrāns, Latvijas Piļu un muižu asociācija, Rīgas Tehniskā universitāte, Kuldīgas restaurācijas centrs, Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojs, Dienvidkurzemes tūrisma aģentūra, Kuldīgas tūrisma informācijas centrs, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Liepājas Valsts 1. ģimnāzija, mākslas galerija "Romans dārzis", Juliannas pagalms, NVO SEGD (Eksperimentālā grafiskā dizaina biedrība), Liepājas pilsētas būvvalde, dizaina studija "H2E", Liepājas interjera muzejs "Hojeres kundzes viesnīca", Kurzemes kultūras mantojuma centrs "Kūrava", Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs, Kuldīgas novada pašvaldības Informācijas un tehnoloģiju nodaļa, Latvijas stāstnieku asociācija.

Starptautiskie partneri: stāstnieki Kolins Makalisters (Colin McAllister, Skotija), Pireta Pēra (Piret Päär, Igaunija), Kairi Leivo (Kairi Leivo, Igaunija), "Bad Ischl / Salzkammergut 2024" (Austrija), "Trenčín 2026" (Slovākija), EKG kandidātpilsētas "Aveiro 2027" (Portugāle) un "Brno 2028" (Čehija), SEGD nodaļas Parīzē, Londonā un Edinburgā, Ūmeo Universitāte (Zviedrija), arhitektu biroji "Epitesz" (Ungārija), "Velvet" (Igaunija) un "Gagarin" (Islande), "Land of Legends" (Zviedrija), pārgājienu taka "Grande Randonnée 2013" (Francija), Eiropas stāstu stāstīšanas federācija FEST (Beļģija), Restaurācijas centrs "Tammela" (Somija), "Europa Nostra" (Itālija), Starptautiskais kultūras vērtību saglabāšanas un restaurācijas pētījumu centrs (Itālija), "Akershus" restaurācijas centrs Drobakā (Norvēģija), Goldmundas stāstniecības akadēmija (Vācija), Rumsišķu brīvdabas muzejs (Lietuva), Restaurācijas centrs "SRİK TARTU" (Igaunija).

Budžets: 553 000 eiro

"Kino sapnis"

/ Eiropas filmu dienas

Rīgas Starptautiskais kino festivāls (Riga International Film Festival – RIGA IFF) dibināts 2014. gadā un ātri vien kļuvis par nozīmīgu kultūras notikumu Latvijā. Programma veltīta tāda satura demonstrēšanai, kas atšķiras no vietējo kinoteātru, TV un pieejamo straumēšanas platformu pamata repertuāra. Festivāls, kas pārsvarā koncentrējas uz Eiropas filmām un pārstāv Eiropas kino veidotājus, ir vienīgais šāda mēroga notikums Latvijā, kas izmanto kinematogrāfiskos izteiksmes līdzekļus dažādu sociālo tendenču un procesu analīzei un aprakstam. Festivāla profesionālā sadaļa – piemēram, īsfilmu iekļaušana festivālu aprītē, diskusijas par audiovizuālo stāstu veidošanas attīstību – veicina ilgtspējīgu sadarbību un seko līdzi tendencēm kino pasaulē. Profesionālas žūrijas vērtē starptautiskos pilnmetrāžas filmu, īsfilmu un mūzikas videoklipu konkursus. Šajos konkursos tiek godināti spilgti kinematogrāfisti un darbi, kas atspoguļo jaunas tendences un sasniegumus kino valodā.

2027. gada oktobrī RIGA IFF plāno daļēji pārcelties uz Liepāju un paplašināt savu programmu, sezonu sākot pavasarī un turpinot ar Eiropas kino seansiem visas vasaras garumā kā iesildīšanos pirms festivāla oktobrī. Festivāla pirmā nedēļas nogale (no ceturtdienas līdz svētdienai) oktobrī norisinātos tikai pie mums Liepājā. Tā ietvertu atklāšanas vakaru, kurā piedalītos starptautiski viesi, pazīstami filmu veidotāji un aktieri.

Balstoties uz jau esošo RIGA IFF programmu veidošanas pieredzi un struktūru, Liepājā tiks demonstrēti programmas galvenie notikumi – sadaļas, kas piesaista plašu kvalitatīva mūsdienu kino un audiovizuālās mākslas spektru Latvijā: Festivāla izlase – iespaidīgākie kino darbi no Eiropas un pasaules, Ziemeļvalstu izlase – filmas, kas atklāj ziemeļvalstu kino radīšanas un stāstīšanas stilu, un Bērnu programma – Eiropas jaunāko filmu izlase, kas sniedz īpašu un aizraujošu kultūras baudījumu visai ģimenei. Filmās no šīm sadaļām tiks demonstrētas RIGA IFF nedēļas nogalē Liepājā.

RIGA IFF sadarbosies ar dažādām nacionālām un neatkarīgām Liepājas kultūras notikumu norises vietām: koncertzāli "Lielais dzintars" un Liepājas teātri. Papildus tām kā norises vieta tiks izmantota arī bijusī metalurģijas rūpnīca "Liepājas metalurģis", kur notiks nestandarta seansi, piemēram, brīvdabas pasākumi un paplašinātās realitātes pieredze.

RIGA IFF 2027. gada programmas saikni ar Liepāju stiprinās īpaši veltīta retrospektīvā programma. Slavenais Liepājā dzimušais kinooperators Eduards Tisē bija ilggadējs Sergeja Eisenšteina sadarbības partneris, piemēram, filmās "Streiks" (1925), "Bruņukuģis Potjomkins" (1925), "Eisenšteins Meksikā" (1933) un "Aleksandrs Ņevskis" (1938), un viens no viņa nozīmīgākajiem darbiem tiks demonstrēts oriģinālās dzīvās mūzikas pavadījumā. Tāpat arī plānots 2027. gadā uzņemt dokumentālo filmu par Eduardu Tisē.

Festivāla profesionālajā programmā tiks turpinātas iniciatīvas, kas izrādījušās vērtīgas un veiksmīgas iepriekšējos gados: paplašinātās realitātes, kas palīdz veidot tiltu starp imersīvo audiovizuālo stāstu veidotājiem un radošās industrijas profesionāļiem un izglītības iestādēm, veicinot XR stāstu izmantošanu kultūrā un izglītībā.

"Kino sapnis" partneri:

Vietējie partneri: Rīgas Starptautiskais kino festivāls (RIGA IFF), koncertzāle "Lielais dzintars", Liepājas kultūrvietas.

Starptautiskie partneri: Eiropas Kinoakadēmijas balva (Vācija), Gētes institūts Rīgā (Vācija/Latvija), Dānijas Kultūras institūts Latvijā (Dānija/Latvija), Eiropas Bērnu filmu asociācija (Beļģija), Ziemeļvalstu un Baltijas valstu īsfilmu festivālu tīkls.

Budžets: 200 000 eiro

"Kultūras kanons"

/ Kultūras mantojuma pārskatīšana

Latvijas Kultūras kanons ir rūpīgi atlasīta Latvijas izcilāko un nozīmīgāko mākslas darbu un kultūras vērtību kolekcija. Tajā apkopotas liecības, kas raksturo Latvijas kultūru dažādās mākslas un kultūras jomās un laikmetos. Tās ir vērtības, ar kurām lepojamies un kas veido ikviena latvieša kultūras pieredzi un piederības sajūtu Latvijai.

2027. gadā aicināsim starptautisku mākslinieku komandu pētīt un interpretēt Latvijas kultūras kanonā ierakstītās mākslas vērtības un tradīcijas, meklējot līdzīgo vai atšķirīgo. Cik daudz Latvijas ir Eiropā un cik daudz Eiropas ir Latvijā?

No 2027. gada 1. jūnija līdz 30. augustam sešiem dažādu disciplīnu māksliniekiem tiks piedāvāts rezidēt vienā no pieredzes bagātākajiem rezidenču centriem – "Serde", piešķirot resursus dažādiem radošiem eksperimentiem, sadarbībai, diskusijām starp rezidentiem un apmeklētājiem. Rezidences noslēgumā mākslinieki, iedvesmojoties no Latvijas kultūras kanonā ierakstītajām kultūras vērtībām un interpretējot tās, plašākai auditorijai piedāvās dažādus kultūras pasākumus.

Mākslinieku rezidenču programma ir starptautisks stipendiju konkurss profesionāliem māksliniekiem, kuri ir ieinteresēti savstarpēji sadarboties, eksperimentēt ar idejām, materiāliem, tehnoloģijām un vidi, rezultātā radot konkrētus objektus vai performances.

Rezidējošie mākslinieki savas mākslinieciskās vīzijas īstenošanai varēs izvēlēties jebkuru no Kultūras kanonā ierakstītajām vērtībām, bet, ņemot vērā, ka Eiropas kultūras galvaspilsētas programmā esam iekļāvuši pasākumus "Ziemeļu saulgrieži" un "Memento mori", aicināsim māksliniekus pētīt Kultūras kanonā ierakstīto saulgriežu svinēšanas tradīciju un kapu svētkus.

Laikmetīgā deja

Laikmetīgās dejas eksperti/mākslinieki Krišjānis Sants no Aizputes un Ieva Gaurilčikaite - Santa no Viļņas (Lietuva) sadarbosies ar norvēģu un japāņu dejojājiem un horeogrāfu pāri Heini Avdālu un Jukiko Šinozaki (Yukiko Shinozaki), lai radītu oriģinālu interpretāciju par Latvijas kultūras kanonā iekļauto tautas dejas tradīciju. Mākslinieku rezidencē Aizputē mākslinieki pētīs dejas izcelsmi, tās dažādos vēsturiskos kontekstus, sociālantropoloģiskās un politiskās ietekmes, tiekoties ar vietējiem iedzīvotājiem. Rezultātā festivāla "Ziemeļu saulgriežu" pasākumos vienā no Liepājas skautajiem piejūras parkiem, sadarbojoties ar mūsu pieredzējušajiem tautas deju kolektīviem, mūs pārsteigs kanonā iestudētas skatuvisko deju tradicionālās secības un soļi, ļaujot tiem atdzimt jaunā stilistikā.

"Saules svētki"

Kopš cilvēces pirmsākumiem saule ir bijusi dievišķs gaismas spēka simbols, kas rada dzīvību. Senajās civilizācijās svētki un rituāli, kuros tika svinēta saules orbīta, bija svarīgi gada kalendāra punkti. Gaismas svētki tiek svinēti dažādās pasaules kultūrās – Diwali Indijā vai persiešu Jaunais gads, Norouz svētki. Bet arī ķeltu tradīcijās, piemēram, Yule svētki, Imbolc svētki, Beltane jeb Valpurģu nakts, Jāņu nakts jeb Jāņu diena, Samhain svētki. Beļģu mūziķe Romina Liska apvienos šīs idejas par saules svinēšanu dažādās kultūrās četru programmu sērijā, kas aptver visu gadu. Kopā ar viesmūziķiem no Zviedrijas, Īrijas, Skotijas, Latvijas, Lietuvas, Islandes un Persijas un laikmetīgās dejas māksliniekiem kopīgā rezidencē tiks radīta starpdisciplināra mākslas performance.

Kapu kultūra

Kā vienu no Latvijas kultūras kanonā ierakstītajām vērtībām mākslinieki interpretēs kapsētu kopšanas un kapu svētku tradīciju. Kapu apmeklējums latviešiem saistās ar vairākiem nerakstītiem noteikumiem – runāt klusā balsī, neskriet, būt apcerīgam, neko no kapsētas neņemt līdzī un uzturēt to kārtībā. Kapsēta ir cilvēka pēdējā atdusas vieta – mūsu mūža mājas, mūsu pēdējā guļamistaba, tādēļ arī attiecīgi uzvedamies. Latvijas kapsētas var uzskatīt par sava veida parkiem. Īpaši vasarā, nedēļas nogalēs, kad daudzās kapsētās visā Latvijā tiek svinēti kapu svētki, tie ir īsts kopienu veidojošs pasākums, kas pulcē mirušo piederīgos, draugus un kaimiņus.

Interpretējot šīs latviešu attiecības ar kapsētu, kas balstītas gan senlatviešu mitoloģijā un pagāniskajās tradīcijās ("sērot par dvēselēm"), gan kristīgā dzīvesveida mācībā un padomju varas sekularizācijas centieniem, māksliniekiem būs iespēja izpētīt vietējās kapsētu kopienas un radīt mākslas notikumu projekta "Memento mori" ietvaros.

"Kultūras kanons" partneri:

Vietējie partneri: horeogrāfs Krišjānis Sants, Mākslinieku darbnīcu un rezidenču centrs "Serde".

Starptautiskie partneri: Horeogrāfi Heine Avdāls (Heine Avdal, Norvēģija), un Jukiko Šinazi (Yukiko Shinazi, Beļģija/Japāna), un Ieva Gaurilčikaite-Santa (Lietuva), mākslinieki Niklass Rojs (Niklas Roy, Vācija), Kati Hipe (Kati Hyypä, Vācija), mūziķe Romina Liška (Romina Lischka, Beļģija), Eli Garmendija (Eli Garmendia, Spānija) un "Nomad Studio" (Spānija), "Res Artis" (Austrālija).

Budžets: 130 000 eiro

"Jaunatklāj vietējo!"

"Kaimiņu būšana"

/ Kopienų projekts

"Pilsētas kaimiņi"

Projekta kodols taps, izsludinot iespēju pieteikt projektu konkursā dažādus pasākumus Liepājas apkaimēs – koncertus, tirdziņus, izstādes, kaimiņu saietus un citas pašu iedzīvotāju organizētas aktivitātes. Nodibinājums "Liepāja 2027" kūrēs vairākus šādus uzaicinājumus un sniegs konsultācijas projektiem, kuru tēmas vai prioritātes sakņojas universālā dizaina kritērijos un Jaunā Eiropas "Bauhaus" principos. Pasākumu galvenais mērķis būs rast veidus, kā veicināt Liepājā dzīvojošo un strādājošo cilvēku sadarbību, dažādu sociāli mazāk aizsargāto grupu iesaisti, organizāciju un atsevišķu entuziastu, profesionāļu vai vienkārši līdzās dzīvojošo cilvēku aktivitātes, lai sasniegtu kopīgus mērķus, vienlaikus stiprinot piederības sajūtu un sniedzot nozīmīgu ieguldījumu pilsētā un novados, kā arī sabiedrībā kopumā. Konkursā tiks atbalstītas aktivitātes, kas paredzētas ārpus Liepājas aktīvajām kultūras telpām, arī neparastās un vēl neapgūtās iekštelpās.

Tālāk minēti daži piemēri, ko apkopojām pēc 2021. gada sākumā izsludinātā atklātā projektu konkursa, lai noskaidrotu Liepājas iedzīvotāju idejas, kā sadraudzēties ar kaimiņiem:

- Ielu apkaimes satikšanās festivāls ar aktivitātēm bērniem (rotaļu vietu iekārtošana, puķu stādīšana u. c.), "Mājas stāstu" apzināšana un veidošana, kā arī izstāžu izvietošana kvartālā, izceļot gan tur dzīvojošos radošos cilvēkus, gan vēl neatklātos talantus.
- Dārzkopība kā mākslas veids – gan kā augu stādījumi, kas harmoniski iekļaujas apkārtējā vidē, gan kā kopienas saliedēšanas līdzeklis. Veidosim Liepājas kopienu dārzu tīklu un rīkosim izglītojošas programmas bērniem, jauniešiem, senioriem, ģimenēm un citām sabiedrības grupām. Lai piesaistītu līdz šim pasīvos potenciālos dārzkopjus, veidosim realitātes šovu "Dārza dobjū kooperatīvs", apkaimes iedzīvotāji varēs pieteikties dobjēm un sastādīt tomātus, garšaugus vai puķes. Kas notiks tālāk, ir atkarīgs no dalībniekiem – realitātes šovs var sākties. Tas tiks filmēts, būs uzstādītas tiešsaistes kameras, un regulāri tiks veidoti raidījumi. Skatītāji sekos līdz jaunizveidotajai kopienai un arī saviem iecienītākajiem filmu varoņiem.

Kultūras telpu izveide dažādās pilsētas vietās.

Lielākajā daļā pilsētas un novadu apkaimju trūkst telpu, kur pulcēties vai kopīgi darboties. Izmantojot aprītes ekonomikas principus, atdzīvināsim mazās, neformālās tikšanās vietas un kultūras norises telpas apkaimes kopienu vēstnešiem. Tās varētu būt gan slēgta frizētava Ezerkrastā, gan rūpīgi atjaunota vēsturiska cara laika māja Karostā, pamestā siltumnīca bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģis" teritorijā,

dzīvoklis Laumas rajonā vai neatklāta vieta Zaļajā birzī. Ar "Impact HUB Liepāja" NVO inkubatora atbalstu pakāpeniski atvērsim šīs vietas, ļaujot aktīvām biedrībām kļūt par apkaimes kultūras vietas dvēseli, dzinējspēku un kopienas veidotāju.

Skaņu mākslas izstāde "Skan Liepāja" – izstāde veidota, izmantojot Liepājas unikālo arhitektūru un vidi, veidojot skaņu instalācijas Liepājas mikrorajonos, tādējādi dažādojot Liepājas kultūrvēsturiski visneizpētītākos rajonus (Karosta, Jaunliepāja, Lauma, Ezerkrasts u. c.). Tādi mākslinieki kā Artis Kuprišs, Ivo Tauriņš, Krista Dintere, Paula Vītola, Džons Grziničs, Jurijs Landmans un citi tiks aicināti izpētīt Liepājas vidi un, iedvesmojoties no tās, radīt unikālas skaņas instalācijas, kas papildinās Liepājas pilsētvidi un akustisko ainavu. Paralēli Liepājas apkaimju iedzīvotāji varēs piedalīties radošajās darbnīcās un performancēs.

Kopā ar mūsu kaimiņiem svinēsim **"Mazākumtautību kultūras dienu"** – krāsainu, skaņīgu un piesātinātu multikulturālu festivālu, ko rīkos Liepājas Kultūras pārvalde un mazākumtautību NVO. Viena diena vasarā būs veltīta mazākumtautību kultūru daudzveidības godināšanai – lietuviešu, vācu, poļu, krievu, baltkrievu, ukraiņu un ebreju biedrības izrādīs savas unikālās kultūras bagātības. Pasākumā piedalīsies vietējie mazākumtautību ansambļi: Lietuvas kultūras biedrības folkloras ansamblis "Senoliai", vācu biedrības ansamblis "Zusammen sein", Liepājas poļu biedrības ansamblis "Bursztynki", Liepājas kultūrizglītības biedrības ansamblis "Slavjaņe", Liepājas Vācu kultūras centra ansamblis "Saulē" u. c., tie sagatavos savas spilgtākās koncertprogrammas un aicinās uzstāties draugus no citām Latvijas pilsētām.

Lai kaimiņi cits citu varētu daudz vieglāk atrast un iepazīt vēl labāk, visas aktivitātes tiks ievietotas platformā "Liepāja mākoņos".

"Seno kaimiņu satikšanās" – pasākumi reģionos

Kurzemē un gar jūras piekrasti izveidojušās spēcīgas, bet noslēgtas kultūras saliņas, kas dzīvo, svin un nodod savu kultūras mantojumu nākamajām paaudzēm. Tās ir rucaviešu, suitu, lībiešu un kuršu ķoniņu etniskās grupas. Katrai no tām ir sava teritorija, sava vēsture. Projekta "Seno kaimiņu satikšanās" mērķis ir veicināt un stiprināt iedzīvotāju un viesu izpratni par šo kultūrtelpu pastāvēšanu un tradīcijām, parādot un godinot dziesmas, dejas, kulināro mantojumu un svētku svinēšanas paražas, bet līdztekus tam ir arī pavisam praktisks mērķis: jaunu kontaktu veidošana – pieredzes apmaiņas braucieni, apmācības, sadarbības veidošana ar institūcijām, lai veidotu reālu sadarbību kultūrtelpu ietvaros.

“Jaunie kaimiņi” – Kurzemes mākslinieku rezidences

Šī projekta mērķis ir lauzt mītu par “parastajiem cilvēkiem” un “māksliniekiem”, sniedzot iespēju cilvēkiem reģionā tuvāk iepazīt pašus māksliniekus un viņu radošo darba procesu. Lai to īstenotu, sadarbosimies ar mūsu starptautiskajiem partneriem “Rupert” (Lietuva) un “Mustarinda” (Somija) un vietējiem iedzīvotājiem no “Serde”, “PAiR” un “Cita abra”, lai izveidotu Kurzemes rezidenču tīklu kā atbalsta sistēmu starptautiskajiem māksliniekiem. Rezidences laikā uzaicinātie autori, pētnieki un mākslinieki ar vietējo, uzņemošo institūciju un iedzīvotāju palīdzību iepazīsies ar pagastu, pilsētu, ciemu kultūrvidi, vēsturi un tiem piemītošo unikalitāti.

Rezidencēs 1–2 mēnešu atklātā konkursā izvēlētie Eiropas radošie talanti varēs iedvesmoties, pētīt un attīstīt savas idejas vietējā vidē un pēc tam tās vairākus mēnešus īstenot un prezentēt publiski.

“Kaimiņu būšana” partneri:

Vietējie partneri: kuratore Maija Rudovska, māksliniece Paula Vītola, Liepājas mazākumtautību NVO, folkloras kopas, “Senoliai”, “Zusammen sein”, “Bursztyński”, “Slavjaņe”, “Saule”, “Voļņica”, “Impact Hub Liepāja”, Kurzemes NVO centrs, “Lake Music”, “Austras biedrība”, Kuldīgas mākslinieku rezidence, PAiR rezidence Pāvilostā, Mākslinieku darbnīcu un rezidenču centrs “Serde”, “Cita abra”, biedrība “Suiiti”, “Suiitu amatnieki”, “Livonian Union/ Līvōd It”, Rucavas tradīciju klubs, Kuldīgas novada pašvaldība, Dienvidkurzemes pašvaldība, Ventspils novada pašvaldība, Talsu novada pašvaldība, Ziemeļvalstu un Baltijas valstu nemateriālā kultūras mantojuma tīkls.

Starptautiskie partneri: “Rethinkers” (Dānija), “Rupert” (Lietuva), “Mustarinda” (Somija), “Veszprém-Balaton 2023”, Eiropas kultūras galvaspilsētas kandidātpilsēta “Aveiro 2027” (Portugāle).

Budžets: 425 000 eiro

“Pie laimes galda”

/ Ēdiens un kultūra

Paēdis cilvēks ir laimīgs cilvēks, vai ne? Labi un veselīgi ēst ir vēl labāk, un, ja tas notiek aizraujošā kompānijā, tad noteikti varam runāt par laimīgu dzīvi! Labs ēdiens un silta atmosfēra rada patīkamas asociācijas ar “laimes galdu”, pie kura vienmēr vēlamies atgriezties.

Mēs, ziemeļnieki, tradicionāli ēdienu uztveram kā fizioloģisku nepieciešamību, lai uzturētu dzīvību un cīnītos ar aukstumu. Paši esam skopi vārdos un smagnēji savās ēšanas tradīcijās, lai gan varam lepoties ar autentisku un bagātu kulinārijas mantojumu. Savukārt mūsu Eiropas kaimiņi izceļas ne tikai ar fantastisku kulināro mantojumu un tradīcijām, bet arī ar emociju un sarunu pilnu kopīgas ēšanas rituālu uzturēšanu un kopšanu. Mēs noteikti varam mācīties no karstasinīgajiem francūžiem, portugāļiem, itāļiem un spāņiem viņu aizraujošo ēšanas kultūru.

“Mmm... mielasti mājās”

Vēlamies radīt pārsteidzošus mirkļus pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, veidojot maltītes neparastā formātā – mūsu pašu mājās, personiskā atmosfērā, ļaujot viesiem ijusties mūsu garšu, paradumu un kaislību

pasaulē. Līdztekus maltītei pie skaisti klāta galda mājas saimnieki piedāvās tematisku priekšnesumu, dzejas lasījumu vai interesantu stāstu.

Mūsu koncertzāles “Lielais dzintars” mākslinieciskā vadītāja labprāt uzaicinās jūs uz vakariņām pie sevis un nodziedās skaistu baroka operas āriju, Liepājas teātra prīma aicinās uz pirmizrādes vakariņām savā rezidencē, kaislīgs makšķernieks atklās jums loma gatavošanas noslēpumus un izklaidēs ar makšķernieku stāstiem. Citās mājās mūs sagaidīs ar svaigi ceptu rupjmaizi vai īpašā zivju ēdiena “Liepājas mencīni” podiņu, kūpinātu pleksti un balto sviestu. Mājas alus, vīns vai stiprāki dzērieni būs neatņemama šī gardā mielasta sastāvdaļa. Šis projekts dos iespēju Eiropas un starptautiskajai publikai iepazīt ne tikai latviešu virtuvi un cilvēkus, bet arī kopā ar mums dzīvojošās mazākumtautības – ukraiņus, poļus un lietuviešus – un tādu ēdienus kā borščs, cepelīni un soļanka, kas jau izsenis ir daļa arī no mūsu kulinārā mantojuma.

“Restorānu dzīres”

2027. gadā aicināsim Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas kafejnīcas un restorānus reizi mēnesī visa gada garumā rīkot Kopīgā galda dienas, kurās pie kopīgiem galdiņiem sēdināt nejaušus apmeklētājus, kam nāksies kopā baudīt gardus ēdienus un atmosfēru ar tikko iepazītiem blakussēdētājiem un viņu stāstiem.

“A City f-EAT-sts”

Lai stiprinātu prasmes sarunāties un labi pavadīt laiku kopā, vēlamies izveidot dižu un varenu koptgaldu. Aicināsim Eiropas šefpavārus un vietējos amatniekus pārsteigt un iepriecināt mūs ar kopīgu maltīti, galdam kļūstot par laimīgas mājas simbolu.

Ikviena ir laipni gaidīts, un nedēļas nogalē izveidosim vairākas maltīšu reizes dažādos dienas laikos. Bērnu un ģimeņu brokastu rīti, senioru branči vai kārdinoši valdzinošas uzskodu plates, tematiskas pusdienu maltītes un vakara romantikā ievītas vakariņas.

“Gardēži Liepājā”

Papildinot mūsu recepšu daudzveidību un atklājot jaunas garšas, mūsu lepnajā Pētertirgū atvērsim jaunus pasaules garšu standus, no kuriem Eiropas tautu gardumi atradīs ceļu uz liepājnieku vēderiem. Eiropas dienā, 2027. gada 9. maijā, tas palīdzēs arī izcelt Eiropas kultūras galvaspilsētu kā Eiropas Savienības iniciētu pasākumu.

Apvienība “Liepājas gardēži” popularizēs Latviju kā gardēžu galamērķi un rosinās vietējo un sezonālo produktu izmantošanu, kā arī ilgtspējīgu un videi draudzīgu pieeju. Viņi aicinās labākos šefpavārus no Latvijas un ārvalstīm, lai mūsu iecienītākajās sabiedriskajās un kultūras norišu vietās piedāvātu gardu ēdienu degustācijas. Galvenā uzmanība tiks pievērsta kulinārajai pieredzei un vietējo recepšu un sastāvdaļu smalkai interpretācijai. 2027. gadā “Liepājas gardēži” veidos četrus seminārus ar starptautiskiem viesu šefpavāriem, kuri tiks aicināti iepazīt reģiona produktus

un receptes, tālāk attīstot tās un radot jaunas garšu interpretācijas. Šajos semināros varēs piedalīties plašs interesentu loks – profesionāli pavāri un viesmīlības studenti, entuziastiski mājražotāji un arī vienkārši ēdienu gatavošanas interesenti. Rezultātā ceram, ka dalībnieki iepazīs un leposies ar savu kulināro mantojumu, bet starptautiskie viesu šefpavāri kļūs par Latvijas kulinārijas izcilības vēstnešiem.

"Pie laimes galda" partneri:

Vietējie partneri: aktieri Inese Kučinska un Juris Bartkevičs, dziedātāja Baiba Bartkeviča, šefpavāri Rauls Silts un Renārs Ķergalvis, apvienība "Liepāja Gourmet" un Marks Dīlers (Mark Dieler), 150 Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas restorāni, bāri un kafējnīcas, Liepājas Pētertirgus, "JA Travel", Liepājas mazākumtautību NVO, Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs, Etniskās kultūras centrs "Suiti".

Starptautiskie partneri: "Bodø 2024" (Norvēģija), "Food Lab" ("Oulu 2026", Somija), Stinšu svētki Palangā (Lietuva).

Budžets: 115 000 eiro

"Prasmju birža"

/ Pieredzes apmaiņa

Patiesu piederību kopienai raksturo arī tas, kā gatavojam vietējo un sezonālo ēdienu, ko un kāpēc valkājam, kādas ir celtniecības tradīcijas mūsu klimatiskajos apstākļos un kopumā – kā mēs dzīvojam un svinam – mūsu dzīvesveids. Protams, globalizācija ir ieviesusi izmaiņas šajos paradumos arī Latvijā, taču spēcīgais mantojums, cilvēki, kas tās joprojām kopj, rosina mūs organizēt plašu Kurzemei un Latvijai raksturīgā dzīvesveida prasmju apmaiņu. Vēlamies atskatīties gan uz senajām dzīvesveida prasmēm, kas nodotas no paaudzes paaudzē, gan uz tām dzīvesveida prasmēm, kas raksturīgas mūsdienām, jo uzskatām, ka pilnvērtīgai un bagātai dzīvei nepieciešamas tās visas. Šajā projektā kopā ar Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas kultūras un tautas mākslas centriem, bērnu un jauniešu centriem, NVO, tostarp mazākumtautību organizācijām, manifestēsim paaudžu sadarbību ar mērķi atdzīvināt un nodot nākotnei prasmes, kas nepieciešamas labai dzīvei mūsdienu Eiropā.

Tradicionālās prasmes tirgū

Tradicionālā dzīvesveida esence mūsdienās nav tikai uz peļņu orientētie lielveikali, bet arī dzīvīgs un "sulīgs" tradicionālais tirgus, kur var ne tikai iegādāties rokdarbus, iepazīt praktizējošus amatniekus un redzēt tos darbībā, bet arī satikt draugus un paziņas. Tas ir pilns cilvēku stāstu, vēstures un dzimtas mantojums. Jā, lai saņemtu to, ko vēlaties, jums atliek tikai aprunāties!

Tradicionālie "Līvas ciema svētki" Liepājā maija priekšpēdējā nedēļas nogalē, Miķeļa tirgus Alsungā septembra beigās un Hercoga Jēkaba tirgus Kuldīgā oktobra sākumā, kā arī senais Kuršu ciema tirgus Bandavā pie Aizputes būs veidots kā meistarību darbnīcu salidojums. Amatnieki no dažādām Eiropas valstīm un sadraudzības pilsētām tiks aicināti plašākai sabiedrībai atklāt sava amata noslēpumus, kā arī piedāvāt savus izstrādājumus pārdošanai. No audumu aušanas un tradicionālo pastalu pīšanas līdz smalkiem rokdarbiem,

celtniecības darbarīkiem un pat jumta segumiem. Gan vietējie, gan amatnieki no mūsu Eiropas sadraudzības pilsētām iedvesmosies viens no otra, bagātinot kultūras pieredzi un demonstrējot savus meistardarbus.

Senās kultūras telpās saglabātās prasmes

Rucavā un Dienvidkurzemē ir gadsimtu gaitā veidojusies spēcīga kultūrtelpa ar unikāliem paradumiem apģērbā, būvniecībā, kulinārijā, kā arī nemateriālās kultūras izpausmēs. Tieši Rucavā ir vieni no krāšņākajiem tautastērpiem Latvijā, kas tiek saglabāti un nodoti no paaudzes paaudzē. Rucavai ir arī sava unikālā garša – Rucavas baltais sviests, ko tradicionāli gatavo tikai šajā vietā.

Dienvidkurzemes galvaspilsēta Grobiņa ļoti lepojas ar savu vikingu mantojumu. 2027. gadā festivālā "Seeburg" atklāsim dzīvās vēstures "Kuršu vikingu dižmāju", kurā tiks demonstrētas senās amatniecības prasmes un veidota zināšanu un prasmju apmaiņa ar amatniekiem no tuvām un tālām zemēm. Baltijas jūras reģiona vēsturi un garšu varēs iepazīt caur vietējo iedzīvotāju pieredzi un iemaņām.

Suitu kultūrtelpa Kuldīgas novadā ir unikāla ne tikai Latvijas, bet arī pasaules kontekstā, tāpēc kopš 2009. gadā ir iekļauta UNESCO Pasaules nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Šajā kontekstā tradīciju saglabāšana būtu to iedzīvināšana ikdienā un svētkos. Kurš var pateikt, kas ir svarīgāks – prasme cept sklandraušus (rudzu mīklas saldaiss rausis ar kartupeļu un burkānu pildījumu), dziedāt burdonu vai ar lepnumu valkāt savu tautastērpu? Tāpēc rudenī, ap ražas svētkiem Miķeļos, līdzās rudens gadatirgum, iedvesmojoties no suitu bagātā mantojuma un burdonu tradīcijas, Alsungā rīkosim Starptautiskās etnomūzikas dienas, kurās būs iespēja apgūt senās dziedāšanas un tautas mūzikas tehnikas Kurzemē un citos Latvijas novados, iepazīt citu Eiropas valstu etnomūzikas mantojumu, kā arī piedzīvot to mūsdienīgā izpildījumā.

Mūsdienu prasmes

Gadsimtiem ilgi mūsu senči dzīvojuši pēc aprites ekonomikas pamatprincipiem. Tolaik tā bija nepieciešamība, šodien tā ir katra cilvēka apzināta izvēle dzīvot videi draudzīgi un tam pielāgot savus paradumus. Tieši mājsaimniecībā izdarītās dzīvesveida izvēles nosaka personīgā ekoloģiskā "nospietuma" lielumu, un arvien vairāk cilvēku izvēlas izglītēt sevi, savus bērnus, ģimeni un pievērsties mūsdienīgiem, bet videi draudzīgiem ikdienas dzīves un dzīvesveida paradumiem kā senatnē. Samazināt, atkārtoti izmantot, salabot, atjaunot, izlietot, pārstrādāt – tie ir mūsdienu atbildīga iedzīvotāja paradumi. Raugoties no nākotnes perspektīvas, tās ir senās prasmes nākotnei, kuras mēs attīstām šodien un kuras kalpos kā apliecinājums 21. gadsimta eiropešu dzīvesveidam Kurzemē.

Šajā projektā vēlamies izcelt laikmetīgās prasmes, bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģis" teritorijā organizējot mūsdienu prasmju apmaiņas biržu. Šis

projekts kalpos kā aprites ekonomikas principu piemērs. Sadarbojoties ar ekokopienām, mājražotājiem, senioru organizācijām un jauniešiem, radīsim platformu, lai parādītu un iedvesmotu visplašāko sabiedrību un katru no mums individuāli labākai dzīvei. To darīsim kopā ar biedrību "Radi Vidi Pats", kas apvieno vietējos ilgtspējīga dzīvesveida entuziastus ar praktisku pieredzi, veidojot *freakbike* kustību, remontdarbīcu, uzturot bezmaksas veikalu, kopienas dārzu un veicinot praktisko dzīves prasmju apguvi un to popularizēšanu.

"Satiec savu meistarū"

Projekta "Prasmju birža" ietvaros apzināsim gan senā, gan mūsdienu dzīvesveida prasmju meistarū, kas dzīvo un strādā Liepājā un novados, un kopā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru un Amatniecības kameru iesaistīsim viņus Eiropas amatniecības dienās, bagātinot akciju "Satiec savu meistarū", kurā interesentiem būs iespēja ielūkoties meistarū darbīcās, savām acīm redzēt procesu un varbūt pat viņu vadībā kaut ko kalt, griezt, šūt vai pīt!

"Prasmju biržas" partneri:

Vietējie partneri: Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas Amatniecības kamera, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrs, "Amatnieku māja", Kuršu vikingu apmetne, Etnogrāfiskais nams "Zvanītāji", Dienvidkurzemes un Kuldīgas kultūras centri, Liepājas Universitātes Mūžizglītības departaments, Liepājas Valsts tehnikums, Liepājas Bērnu un jauniešu centrs, Kurzemes NVO centrs, "Radi Vidi Pats" un citas NVO.

Starptautiskie partneri: Tartu Universitātes Vīlandes Kultūras akadēmija (Igaunija), Pasaules Amatniecības padome (Beļģija), Klaipēdas pilsētas pašvaldības Etniskās kultūras centrs (Lietuva), Igaunijas Tautas mākslas un amatniecības savienība (Igaunija).

Budžets: 190 000 eiro

"Izgaismotā Liepāja"

/ Gaismas māksla

Tuvojoties 2027. gadam, mēs šo izgaismoto pasākumu, kas kļuvis par nesenu tradīciju un tiek svinēts katru gadu Liepājas dzimšanas dienā, 18. martā, pacelsim jaunā līmenī.

Redzam, ka izgaismot var un vajag ne tikai mājas fasādi un skaistu formu, bet izgaismot var arī sevi, pilsētu vai sabiedriskas tēmas no iekšpuses!

Mēs vēlamies jēgpilni un aizraujoši rosināt Liepājas profesionāļus un iedzīvotājus izgaismot savas mājas, pagalmus, ielas un apkaimes no citiem skatpunktiem, "jaunām acīm". Mēs piešķirsim pasākumam arī saistošu tēmu – Eiropa spīd Liepājā! Cik krāsaini un aizraujoši tas varētu izskatīties – mūsu dienvidu kaimiņi Portugālē, Francijā, Grieķijā, Spānijā, Itālijā un citas valstis Liepājā!

Mēs apzināties, ka ne katram iedzīvotājam tas ir tik vienkārši izdarāms, tāpēc organizēsime publiskas darbīcās tiem, kuri aktīvi vēlas apgūt vienkāršākās izgaismošanas tehnikas un iemaņas.

Rezultātā būs plaša gaismas festivāla programma ar krāsainiem, daudzveidīgiem un iespaidīgiem maršrutiem,

objektiem un stāstiem, ko veidos gan vietējie un starptautiskie profesionāļi, gan pilsētas iedzīvotāji. Ļausime aizmirstajam un jaunajam izgaismoties un spilgti iemirdzēties pilsētas festivālā "Izgaismotā Liepāja"!

"Mēs visi esam vienoti"

Vai zinājat, ka lielākajā daļā Dienvidkurzemes reģiona pilsētu ir Liepājas iela? Arī Kuldīgas galvenā gājēju iela ir Liepājas iela. Un arī Rīgā tāda ir. Bet vai zinājat, ka Liepājas iela (*Libauer Strasse*) ir arī Berlīnē, Minhenē, Brēmenē un Štutgartē?

Lai veicinātu piederības sajūtu pilsētai un baudītu kopības izjūtu, aicināsim iedzīvotājus reģionos un ārvalstīs piedalīties projektā "Izgaismotā Liepāja", izgaismojot savu dzīvesvietu un savu Liepājas ielu. Iesaistot latviešu diasporu, lielākās latviešu diasporas organizācijas Pasaules Brīvo latviešu apvienību un Eiropas Latviešu apvienību, aicināsim cilvēkus izgaismot savas mājas arī ārzemēs.

"Izgaismotā Liepāja" partneri:

Vietējie partneri: gaismu mākslinieki: Mārtiņš Feldmanis un Mārtiņš Jansons, Kuldīgas kultūras centrs, Liepājas Kultūras pārvalde.

Starptautiskie partneri: gaismu māksliniece

Anastasija Isaksena (Anastasia Isachsen, Norvēģija), gaismas dizaina uzņēmumi "Lucion" (Kanāda), "Onionlab" (Spānija), "Theoriz Studio" (Francija), latviešu diasporas organizācijas, Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA), Eiropas Latviešu apvienība (ELA), platforma Latvesi.com

Budžets: 140 000 eiro

"Atvērtais teātra kvartāls"

/ Teātra projektu platforma

Platforma

Liepājas teātris ir vecākais teātris mūsu valstī, daudzus gadu desmitus tas strādājis psiholoģiskā teātra tradīcijā. Šobrīd un raugoties nākotnē teātris patiesi priecājas attīstīt un runāt modernā, laikmetīgā teātra valodā. Liepājas teātra kolektīvs ar "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" projektu vēlas atklāt jaunas teātra dimensijas un radīt Atvērto teātra kvartālu. Tā būs jauna teātra platforma, kas rosinās aktīvu sabiedrības līdzdalību, attīstīs empātiju un veidos patiesas savstarpējās attiecības. Sociālā atbildība, dokumentālais teātris, precīzas un mūsdienīgas formas, lai tēmu aiznestu līdz cilvēkiem. Teātris kā vērtīga un lietderīga laika pavadīšanas vieta ar izziņas, izglītības un izklaides funkcijām visai ģimenei, kur pārstāvēti intelektuāļi, pragmatiski, mājsaimnieces, studenti, seniori un bērni – atvērta vide visām (brīvām un radošām) idejām.

Vieta

Atvērto teātra kvartālu veidos vēsturiskā Liepājas teātra ēka Teātra ielā 4, par modernu teātra telpu pārveidotā vēsturiskā bankas ēka Teātra ielā 3 un abu ēku priekšlaukums un pagalmi Teātra ielā 2.

Platformas ietvaros Liepājas teātris organizēs ekskursijas aizkulisēs, Teātra muzeja izstādes, radošās tikšanās, darbnīcas bērniem un jauniešiem, teātra mūzikas un scenogrāfijas darbnīcas jaunajiem māksliniekiem, teātra dejas un horeogrāfijas nodarbības, lugu konkursus dramaturgiem un šampanieša brokastis ar iemīļotiem aktieriem un režisoriem.

Jauna vieta – jaunas lugas

Eiropas kultūras galvaspilsētas gadā vēlamies izmantot iespēju iemūžināt mirki un gūt nenovērtējamu pieredzi, sniedzot iespēju talantīgiem un radošiem prātiem rakstīt arī jaunas lugas. Veicināsim starptautiskas darbnīcas un rezidences viesrežisoriem un dramaturgiem, kuriem, iedvesmojoties no pilsētas un tās iedzīvotājiem, tiks pasūtītas jaunas lugas, ko iestudēs iekļaujošā teātra izrādē.

"Rotaļa!"

2027. gadā tiks uzsākta interaktīvu jautru pasākumu sērija bērniem "Rotaļa!" par latviešu, poļu un lietuviešu tautas rotaļu tradīcijām. Tautas rotaļas ir tradīcijās balstīts pasaules uzskata, zināšanu un prasmju nodošanas veids, priecīga un izklaidējoša nodarbe, kas attīsta gan radošumu, gan praktisku pieredzi. Trīs gadus būs iespēja piedalīties un iepazīt tautas rotaļu žanru un jautri pavadīt laiku. 2025. gadā – tradīciju izpēti posms un metodiskā materiāla izstrāde darbnīcām. 2026. gadā – dramaturģiskā materiāla izstrāde trīsdaļīgai izrādei, vasaras nometne ar tautas rotaļu tematiku bērniem un koprades darbnīcas. 2027. gadā – trīsdaļīgas kopizrādes izstrāde un iestudēšana trīs atsevišķās izrādēs vai vienā triloģijā.

Starptautiskais monoizrāžu festivāls

Sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem – Kīles festivālu, Polijas monoizrāžu festivālu un Sanktpēterburgas režisoru un dramaturgu Kļimu – Liepājas teātris Atvērta teātra kvartālā uzsāks starptautisku monoizrāžu festivāla tradīciju.

Monoizrādes formāts ļauj izstāstīt stāstus ļoti personiskā veidā un iesaistīt arī cilvēkus, radot īpašu saikni starp aktieriem, skatītājiem un pilsētvidi. Monoizrāde ir aktiera visaugstākā meistarības izpausme, kur aptuveni stundas garumā mākslinieks ir gan vairākos tēlos iejuties stāstnieks, gan meistarīgs dialoga veidotājs ar skatītājiem.

Izcilu starptautisku aktieru sastāvs – lietuviešu aktieri Birute Mara un Aleksandrs Rubinovs, ukraiņu aktieris Vitālijs Bondarevs, poļu aktieris Pjotrs Kondrats, beļģu aktrise Vivjena De Mjuinka, itāļu aktieris, režisors un monoizrāžu festivāla direktors Teodoro Bonci Del Bene – ir gatavi radīt aizraujošas izrādes 2027. gadā.

Leļļu teātra festivāls "Šurpu - turpu"

Atvērtais teātra kvartāls būs arī Liepājas Leļļu teātra radošās izpausmes vieta, kuram Eiropas kultūras galvaspilsētas programmā ielānotas vairākas aizraujošas aktivitātes. Vizuālisms, cilvēku un priekšmetu attiecību dinamika un ietilpība ir aizvien pieaugoša parādība skatuves mākslā. Liepājas Leļļu teātris sadarībā ar leļļu teātriem Nordlandē (Norvēģija), Vācijas pilsētā Kemnicā, Tartu, Kauņā, Tallinā, Skopjē (Ziemeļmaķedonija) un Portugāles pilsētā Koimbrā rīkos Liepājā starptautisku vizuālā teātra festivālu "Šurpu - turpu". Liepājas Leļļu teātris vēlas iekļauties starptautisko teātra festivālu lokā, attīstīt vizuālā teātra mākslinieku radošās un profesionālās prasmes, sadarboties un ar domubiedriem Eiropā kopīgi radīt jaunus projektus. Festivāla laikā notiks arī dažādas radošas aktivitātes, tostarp starptautiskas tematiskas diskusijas, radošās darbnīcas un semināri, kā arī aizraujoša mākslinieku un leļļu/objektu parāde Liepājas ielās.

"Mobilais defilē" Kuldīgā

Atdzīvinot padomju laikā Latvijā aizliegtās ielu teātra, cirka un muzicēšanas tradīcijas, sadarībā ar ielu teātra trupām no Francijas, Beļģijas un Nīderlandes Kuldīgā rīkosim plostu parādi. Vasaras vidū Kuldīgas vecpilsētu trīs dienas piepildīs izrotāti plosti, kas paši par sevi ir mākslas darbi – cilvēku iztēles meistardarbi. Muzikāli, bieži vien humoristiski priekšnesumi, katrs ar savu unikālu vēstījumu, acinās, uzrunās un iesaistīs vietējos iedzīvotājus un apmeklētājus, lai stāstītu gan izdomātus, gan reālus stāstus savdabīgā starpžanru mākslas valodā, kas lieliski iekļaujas vecpilsētas vidē.

Pasākumu organizē Kuldīgas kultūras centrs sadarībā ar Francijas Kultūras institūtu un tādām ielu teātra trupām kā "Des Quidams", "Le Pipototal", "Stromboli" un "Du O des Branches".

"Atvērtais teātra kvartāls" partneri:

Vietējie partneri: Liepājas teātris, Liepājas Leļļu teātris, Kuldīgas kultūras centrs.

Starptautiskie partneri: aktieri: Birute Mara (Birute Mar, Lietuva), Aleksandrs Rubinovs (Alexandr Rubinov, Lietuva), Vitālijs Bondarevs (Vitali

Bondarev, Ukraina), Pjotrs Kondrats (Piotr Kondrat, Polija), Vivjena De Mjuinka (Viviane De Muynck, Beļģija), režisors Kļims (Ukraina/Krievija) un Teodoro Bonci Del Bene (Teodoro Bonzi Del Bene, Itālija), Ķīles festivāls (Vācija), Polijas monoizrāžu festivāls (Polija), Francijas Kultūras institūts (Francija/Latvija), Nordlandes vizuālais teātris (Norvēģija), "Die Theater Chemnitz-Figurentheater" (Vācija), Starptautiskā Leļļu teātru savienība "Unima" (Čehija), Tartu Leļļu teātris (Igaunija), Kaunās Leļļu teātris (Lietuva), Tallinas vizuālo teātru festivāls "NuQ Treff" (Igaunija), Starptautiskais leļļu teātru festivāls "Fener" (Maķedonija), iluzionista Luiša de Matoša (Luis de Matos) ielu mākslas festivāls (Portugāle), Teātra centrs "Vaba Lava" (Igaunija), "FAI-AR" Mākslas centrs publiskajā telpā (Francija), "Théâtre de la Tête Noire" (Francija), ielu teātru grupas "Des Quidams", "Le Pipototal", "Stromboli", "Du O des Branches" (Francija).

Budžets: 896 000 eiro

"Ikviens ir gaidīts"

/ Iekļaujošā kultūra

Starptautiskais imersīvā teātra festivāls

Sapņojot par atvērtāku un iekļaujošāku sabiedrību mūsu pilsētā, reģionā, valstī un Eiropā kopumā, Kuldīgas jaunie radošie spēki – režisori, producenti, nevalstisko organizāciju pārstāvji, apvienojušies organizācijā "Demokrātijas fonds". Aktīvistu uzrunājuši pasaules vadošos imersīvā teātra profesionāļus – Boroku Nagi (ASV), Džeisonu Vorenu (Lielbritānija), Stefanu Milleru (ASV), kuri ir apņēmušies piedalīties un kopā ar Latvijas Labklājības ministrijas atbalstu no 2026. līdz 2028. gadam veidot Starptautisko imersīvā teātra festivālu un pasākumus ap to. Kopā ar vietējām organizācijām tiks radīti performatīvi mākslas darbi, iesaistot vietējās kopienas, cilvēkus ar īpašām vajadzībām un invaliditāti, plašu sabiedrību, amatiereteātra aktierus. Izrādes notiks Kuldīgas un Liepājas pilsētvidē.

Projekts ietver arī tālāk minētās aktivitātes:

Meistarklases. Sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju un Liepājas teātri notiks meistarklases teātra profesionāļiem, kurās topošie un jau absolvējušie režijas profesionāļi apgūs imersīvā teātra metodi. Meistarklašu pamatā ir Džeisona Vorena sastādītās metodiskās vadlīnijas. Ar imersīvā teātra metodi iepazīstināsim arī Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas amatiereteātrus.

Kopā ar "Sustento" (Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija) un Liepājas Neredzīgo biedrību cilvēkiem ar invaliditāti un īpašām vajadzībām veidosim darbnīcas, kurās būs iespēja iesaistīties teātra tapšanas procesā – sākot no pievienošanās vietējai teātra trupai līdz tehniskā atbalsta saņemšanai.

Apmācības. Projekta komanda, pasākumu producenti, organizatori, tehniskais un administratīvais personāls saņems apmācības par darbu ar marginalizētām grupām, apgūstot prasmes organizēt iekļaujošus pasākumus, kad cilvēki ar īpašām vajadzībām un/vai invaliditāti ir daļa no projekta komandas. Mācības notiks 2026. gada pirmajā pusgadā, lai prasmes varētu reāli izmantot kultūras un sociālo pasākumu īstenošanā 2027. gadā.

Starptautiskā imersīvā teātra konference "Nākotnes teātris". Kuldīgas Demokrātijas kvartālā notiks starptautiska konference, kuras dalībnieki domās par mākslas iespējām un tās ietekmi uz iekļaujošākas sabiedrības veidošanu. Norisināsies arī diskusijas arī par vietējo kopienu, amatieru teātru, teātra profesionāļu lomu šajā procesā. Plānotas arī diskusijas starp Starptautiskā imersīvā teātra festivāla dalībniekiem un sabiedrību par izrāžu tapšanas gaitu un iestudēšanu. Izvērtēsīm ieguvumus gan dalībniekiem, gan vietējai sabiedrībai, ļaujot skatītājiem redzēt un iesaistīties sarunās par un ap izrāžu tapšanu arī ārpus izrādes.

"Empātijas galerija"

Lai ar mākslas palīdzību veicinātu empātiju, iekļaujošāku sabiedrību un mazinātu aizspriedumus par noteiktām sociālām tēmām un grupām, 2027. gadā Kuldīgas mākslinieku rezidencē durvis vērs *pop-up* galerija "AVA". Māksliniece Undīne Celitāne veidos imersīvo mediju mākslas darbu izstādi kurā apmeklētājiem būs iespēja praktizēt empātiju ar un caur mākslu. Strādājot ar imersijas tehnoloģijām un sociāli orientētām tēmām tādās tehnikās kā virtuālā realitāte (VR), papildinātā realitāte (AR), imersīvas projekcijas un telpiskā skaņa, kas ietver daļēju vai pilnīgu cilvēka maņu iesaisti, galerijas mākslinieki savos darbos piedāvās iejusties cita cilvēka vietā.

Empātijas galerijā tiks aicināti piedalīties gan vietējie, gan starptautiskie mākslinieki. Mākslas darbi tiks radīti Kuldīgas rezidencē un ciešā sadarbībā ar vietējiem iedzīvotājiem. Fokusa grupu pasākumi notiks gan galerijas telpās, gan klātienē, piemēram, veco ļaužu pansionātā, ar internātskolas bērniem vai cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

"Mēs esam atšķirīgi. Iekļaujošs simpozijs"

Domājot par iekļaujošu skolu un sabiedrību, sākot ar 2023. gadu Liepājas Izglītības pārvaldes eksperti organizēs ikgadējus seminārus, labās prakses apmaiņu, profesionālās lekcijas, līdzdalības pasākumus gan Liepājā, gan Kurzemes reģionā, pulcējot starptautiskus ekspertus un speciālistus. Katru gadu tiks aktivizēts konkrēts interešu loks, apliecinot iekļaujošas sabiedrības daudzveidību. Noslēdzot šajā posmā 2027. gadā notiks simpozijs "Iekļaujoša ģimene, pirmsskola, skola, sabiedrība".

Iepriekšējo gadu profesionālo sarunu, paneldiskusiju un citu aktivitāšu apkopojums tiks publicēts metodiskā materiālā ar ieteikumiem iekļaujošas sabiedrības veidošanai, iekļaujošu izglītības iestāžu filozofijas stratēģiju īstenošanai, kā apliecinājums tam, ka Liepāja ir iekļaujoša un daudzveidībai atvērta Eiropas pilsēta.

"Zentas Mauriņas vasaras skola"

Starptautiskā jauno mākslinieku vasaras skola Grobiņā, kas nosaukta rakstnieces Zentas Mauriņas vārdā, rosinās uz (ne)mieru jautājumā: kā Eiropas jaunos māksliniekus un rakstniekus ar īpašām vajadzībām iesaistīt kopīgā kultūras telpā un padarīt redzamus?

Latvijā un Austrumeiropā iekļaušanas jēdziens ne tikai mākslā un kultūrā, bet pat ikdienā ir vēl samērā jauns. Milzīga sabiedrības daļa vispār nav pārstāvēta literatūrā, vizuālajā mākslā un citās radošajās disciplīnās. Mēs vēlamies to mainīt.

Dr. philol. Zenta Mauriņa (1897–1978) bija latviešu rakstniece, tulkotāja un domātāja, kura bērnību, skolas gadus un jaunību pavadīja Grobiņā un Liepājā. No piecu gadu vecuma viņa bija piesaistīta ratiņkrēslam, taču, neskatoties uz to, ieguva izcilu izglītību un kļuva par vienu no pirmajām latviešu feministēm un sieviešu līdztiesības aizstāvēm kopš 20. gadsimta pirmās puses un iedvesmojošu piemēru ikvienam, iemiesojot patiesu talantu un gara spēku.

Zenta Mauriņa savam laikam un arī mūsdienām bijusi neparasti tālredzīga un progresīva personība, un nevienam neienāca prātā viņu identificēt vai vērtēt pēc fiziskajiem trūkumiem, tāpēc arī šajā projektā vēlamies pievērsties profesionālajai laikmetīgajai mākslai, nevis hobiju grupai. Sadarbībā ar pieredzējušajiem partneriem iekļaujošās kultūras jomā "Disability Arts Cymru" Velsā, Apvienotajā Karalistē, organizēsim vasaras skolu kā radošuma laboratoriju, kurā 30 jaunie mākslinieki no Eiropas slīpēs savus talantus kopā ar starptautiski atzītiem māksliniekiem dažādās mākslas jomās – literatūrā, vizuālajā mākslā, mūsdienu mūzikā un dejā. Katrai disciplīnai būs savs mentors. Rezultātā tiks radīti vairāki starpdisciplināri laikmetīgās mākslas darbi un/vai performances, kas tiks izstādīti vai izrādīti Dienvidkurzemes pilsētā Grobiņā. Vasaras skolā plānots piesaistīt jaunus māksliniekus sadarbībā ar Latvijas radošajām augstskolām – Latvijas Kultūras akadēmiju, Latvijas Mākslas akadēmiju, Latvijas Universitāti, Liepājas Universitāti un to partneriem.

Vasaras skola notiks Zentas Mauriņas vārdā nosauktajā Grobiņas vidusskolā, kas ir pielāgota cilvēkiem ar kustību traucējumiem, un dalībnieki varēs ierasties ar asistentu vai izmantot vietējos palīgus. Pieteikties tiks aicināts ikviens interesents neatkarīgi no fiziskajām spējām vai invaliditātes, taču priekšroka tiks dota jauniešiem ar invaliditāti.

Mēs ticam, ka šī vasaras skola būs spēcīgs atspēriena punkts kaut kam lielākam – tādām mantojumam, kā Zentas Mauriņas fonda izveide vai mākslas rezidence jauniešiem ar dažādiem ierobežojumiem.

"Ikviens ir gaidīts" partneri:

Vietējie partneri: Latvijas Labklājības ministrija, Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitātes Rakstniecības studiju programma, Latvijas invalīdu organizāciju jumta organizācija "Sustento", Liepājas teātris, Liepājas Neredzīgo biedrība, Demokrātijas fonds, Kuldīgas Demokrātijas kvartāls, Kuldīgas mākslinieku rezidence, Liepājas Izglītības pārvalde, Grobiņas vidusskola, Zentas Mauriņas fonds, Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas amatierteātri.

Starptautiskie partneri: imersivā teātra profesionāļi: Boroks Nagi (Borok Nagi, ASV), Ņikita Kobeljjevs (Nikita Kobeliev, Krievija), Džeisons Vorens (Jason Warren, Lielbritānija), Stefans Millers (Stefan Miller, ASV), imersīvo kultūras projektu eksperts Nikolass Viljams (Nicholas D. Williams, Norvēģija), vizuālā māksliniece Gabriela Gervickaite (Gabriela Gervickaitė, Lietuva), sadarbības partneri: "Disability Arts Cymru"

(Lielbritānija), "Splittergale" (Dānija), "Tartu 2024" (Igaunija), "Bodø 2024" (Norvēģija), "Bad Ischl-Salzkammergut 2024" (Austrija), "The Kondas Centre of Naïve and Outsider Art" (Igaunija), "Re:borN Dance Immersive" (ASV), "Shape Arts" (Lielbritānija).

Budžets: 220 000 eiro

"Karosta-Radosta"

/ Jauna radošā kvartāla veidošana

Karosta ir Liepājas apkaime ar visizteiktāko personību un Eiropā absolūti unikāls dzīvojamais rajons, kura iedzīvotāji ir ļoti raibs pulciņš un kurā dzīvo lielākā krievvalodīgo kopiena Liepājā. Pateicoties Eiropas kultūras galvaspilsētas procesam, Karostas apkaime kļūs par paraugu citiem Liepājas mikrorajoniem – kā apliecināt savu neatkarību, vienlaikus paliekot vienotas pilsētas sastāvdaļa.

Mēs vēlamies pārvērst Karostu par Radostu (tātad – no kara ostas par radošo ostu), dodot iespēju vietējiem iedzīvotājiem šajā leģendārajā pilsētas daļā pašiem piedalīties savas dzīves vides veidošanā. Izsludināsim starptautisku un atklātu projektu konkursu, kura saturs un mērķi tiks definēti un īstenoti kopā ar portugāļu kuratoru, kultūras pasākumu veidotāju, pasniedzēju un pētnieku pilsētas kultūras un publiskās mākslas jomā Mario Kaeiro. Viņš ir grāmatas "Art in the City – Contemporary History" (2014) autors un pasniedz ESAD. CR, Instituto Politécnico de Leiria, kur koordinē kultūras menedžmenta maģistrantūras programmu.

Bijušo militāro kazarmu vietā tiks izveidots radošais kvartāls – kultūras telpa "Atmodas dārzs" ar skatuvi "Karostas scēna", kopienas dārzu un starpdisciplināriem pasākumiem. Ar dažādām aktivitātēm un radošo rezidenci neizmantojamajā ūdenstornī Karosta kļūs par ostu, kur ieradīsies mākslinieki, strādās un dosies tālāk. Par tradīciju jau kļuvis Karostas festivāls – pasākumu cikls Redāna fortā, Lāčplēša parkā un Ziemeļu fortos, ūdenstornī, kur aicināsim iedzīvotājus un māksliniekus gleznot lielformāta sienas gleznas.

Kultūras telpa "Atmodas dārzs" būs brīvības, radošuma un satikšanās vieta, kas veidota tā, lai rosinātu apmeklētājus rotāļīgā veidā paaugstināt savu potenciālu radošai iesaistei un dažādu mākslas formu mijiedarbībai. Šīs vietas izveides iniciators ir vietējais uzņēmējs un radošais arhitekts Madars Markus-Narvils ar mērķi radīt pastāvīgi mainīgu starpdisciplināru kultūras piedāvājumu, kurā satiekas māksla, gastronomija, dejas, mūzika un teātris, un kur izzūd robeža starp radītāju un apmeklētāju, apmeklētājam netieši kļūstot par pasākuma līdzautoriem. Eksperimentāls centrs vietējās kopienas iniciatīvām – vieta, kuras šodien Karostā tik ļoti trūkst, vieta, kur vietējie iedzīvotāji var sanākt kopā, radīt un baudīt.

Tieši šajā radošajā kvartālā meklēsim atbildes uz jautājumu, kur ir tā sauktā guļamrajona centrs un dzīves artērijas, kā kļūst stereotipus un stigmas par mūsu dzīvesvietu, kas gadu desmitiem bijušas cilvēku apziņā, un kā uz brūkoša militārā mantojuma drupām radīt jaunu dzīves vidi.

2023. gadā "Atmodas dārzā" izvietosim portugāļu mākslinieces Sandras Baijas objektu "Calcário" – kaļķakmens bloku (5-6 kubikmetri akmens), kas Latvijā ieradīsies no Portugāles, kas simboliski vēstīs par Latvijas un Portugāles kopīgo dalību Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 ceļojumā.

Karosta-Radosta" partneri:

Vietējie partneri: Karostas "Atmodas dārzs", NVO Karostas Glābšanas Biedrība.

Starptautiskie partneri: kurators Mario Caeiro (Mário Caeiro, Portugāle), māksliniece Sandra Baija (Sandra Baija, Portugāle), asociācija "Arts Zone" (Lietuva), Lietuvas Fotogrāfu asociācijas Klaipēdas nodaļa (Lietuva), "IBUG Urban Culture Festival" (Vācija), "FAI-AR Centre for Art in Public Space" (Francija), "Veszprém-Balaton 2023" (Ungārija), EKG kandidātpilsēta "Brno 2028" (Čehija).

Budžets: 142 000 eiro

"Torņu atgriešanās"

/ Sakrālā arhitektūra un mūzika

Sakrālās arhitektūras un mūzikas mantojums Liepājā un tās apkārtnē ir ļoti daudzveidīgs. Svētās Annas baznīca, kas sākotnēji bija koka celtnē ar apgleznotām sienām un velvēm, ir senākā baznīca pilsētā. No 17. gs. ēkai saglabājies Latvijā lielākais baroka laikmeta altāra retabls un viens no nozīmīgākajiem kokgriezuma darbiem Baltijā. Uz 1697. gadā pabeigtā retabla ir Ventspils tēlnieka Nikolausa Šēfrensa (*Nikolaus Söffrens*) paraksts. Šāda pašapliecināšanās ir reta parādība ne tikai Kurzemes hercogistē un Zemgalē, bet arī daudz plašākā Eiropas kontekstā.

Rūpīgi izpētot, Liepājas muzeja uzraudzībā restaurēsim baroka laika altāra retablu un izveidosim multimediju performanci, lai ar to iepazīstinātu plašāku auditoriju.

Liepājas Svētās Trīsvienības katedrāle ir vēl viens īpašs 18. gadsimta objekts. Pilsētai bija radusies nepieciešamība pēc jaunas baznīcas, un par tās celtniecību vienojās ar mūrnieku no Kēnigsbergas Kristofu Dornu. Un atkal kļūst redzams, ka Eiropas sadarbība prasmju un materiālu ziņā devusi apbrīnojamus rezultātus. Tika izmantoti holandiešu ķieģeļi, smilšakmens no Gotlandes, tajā laikā jaunākās tehnoloģijas, ko izmantoja logu izgatavošanā, un no Polijas vai Bohēmijas ieceļojušais tēlnieks piešķīra interjeram rokoko akcentus. Nemaz nerunājot par ērgelēm – pasaulē lielākajām nepārbūvētajām mehāniskajām ērgelēm ar vairāk nekā 7000 stabuļu.

2027. gada septembrī sadarbībā ar Algarves ērģelmūzikas festivālu Portugālē rīkosim ikgadējo Liepājas ērģelmūzikas festivālu, uzaicinot gan vietējos, gan ārvalstu izcilākos ērgelniekus.

Svētās Trīsvienības baznīcā glabājas arī plaša nošu bibliotēka, un mēs digitalizēsim tās unikālo saturu.

Izmantosim iespēju apvienot vairāk nekā 40 Liepājas un reģiona baznīcas – dažas no tām ievērojamas Eiropas arhitektūras un mākslas kontekstā – mūzikas koncertu un priekšnesumu sērijā, ko sniegs spilgti Latvijas un Eiropas mūziķi, ļaujot iepazīt un izgaismot ne tikai

Liepājas un reģiona sakrālās arhitektūras aizraujošākos piemērus, bet arī baudīt mūzikas skaņas to sienās. Šīs programmas saturu izstrādās Eiropas kultūras galvaspilsētas komanda, savukārt tās īstenošana notiks, izsludinot atklātu projektu konkursu vietējām kultūras organizācijām gan Liepājā, gan pašvaldībās, piedāvājot iespēju izmantot plašo Eiropas projektu tīklu un praksē parādīt apgūtās savstarpējās sadarbības prasmes.

Dziedāsim ne tikai Latvijas protestantu, bet arī poļu un lietuviešu katoļu baznīcās, ebreju lūgšanu namos, pareizticīgo dievnamos, kas ir ievērojamas cienīgas sakrālā mantojuma liecības pilsētā.

Sadarbosimies ar mūzikas, mākslas un vietējās ražas festivālu "Zemlika" Latvijas mazākajā pilsētā Durbē.

"Torņu atgriešanās" partneri:

Vietējie partneri: restaurators Ģirts Burvis, Latvijas Komponistu savienība, Liepājas muzejs, Liepājas Svētās Trīsvienības katedrāle, Liepājas ērģelmūzikas festivāls, 40 Liepājas un Dienvidkurzemes reģiona baznīcas, festivāls "Zemlika".

Starptautiskie partneri: "Sound our Souls" ("Tartu 2024", Igaunija), EKG kandidātpilsēta "Faro 2027" (Portugāle), Mūzikas kultūras asociācija "XXI" (Portugāle).

Budžets: 313 000 eiro

“Viena dzīves diena”

/ Fotografija

Šis skaistais datums – 2027. gada 27. jūlijs – būs tikai vēl viena otrdiena cilvēku dzīvē. Bet šo īpašo dienu mēs fiksēsim momentuzņēmumā! Tas būs brīvdabas fotoprojekts Liepājā un 27 citās Eiropas pilsētās. Fotografijas mākslas burvība mūsdienās ir viegli pieejama katram un ļauj izpausties ikviena cilvēka radošumam. Pateicoties mūsdienu tehnoloģijām, strauji pieaug to cilvēku skaits, kuri vēlas iemūžināt kādu svarīgu dzīves mirkli, izdzīvot to vēlreiz, apbrīnot vai dalīties ar citiem. Profesionāļi un amatieri ar modernām digitālajām kamerām, viedtālruniem vai analogajiem fotoaparātiem, visi Liepājas, Latvijas un Eiropas fotogrāfi, ikviens, kurš vēlas, varēs iemūžināt dienas notikumus. Brīvdienas, draugus, kāzas, smieklus, uzvaras, bēres, dabu, jūru, portretus, ainavas un visdažādākos piedzīvojumus. Arī dziļākas tēmas, kas mūs visus vieno – multikulturāla un daudznacionāla vide, ekoloģija un klimata pārmaiņu izaicinājumi, mantojuma saglabāšana, sociālie jautājumi. Katrā 27.07.2027. dienas sekundē un minūtē būs vairāki attēli no Liepājas un tajā pašā laikā momentuzņēmumi no Aveiru, Malmes, Ļubļinas, Matēras, Braitonas un daudzām citām brīnišķīgām vietām. Pasākuma rezultāts būs kūrēta foto darbu izlase – “Viena diena Eiropā”, kas ceļos pa dažādām Latvijas un Eiropas pilsētām.

Lai sagatavotos šim brīnišķīgajam notikumam, 2025. gadā Liepājas 400 gadu jubilejas svinību ietvaros organizēsim dažādas tikšanās, meistarklases, seminārus un *pop-up* izstādes ar vadošajiem Latvijas un ārvalstu fotogrāfiem.

“Viena dzīves diena” partneri:

Vietējie partneri: Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra fotostudija “Fotast”, biedrība VIENA DIENA.lv.

Starptautiskie partneri: Lietuvas Fotogrāfu asociācijas Klaipēdas nodaļa (Lietuva), Asociācija “Arts Zone” (Lietuva), Lietuvas Mākslinieku asociācijas Kauņas nodaļa (Lietuva), “Veszprém 2023” (Ungārija), “Bad Ischl-Salzammergut 2024” (Austrija), “Nova Gorica 2025” (Slovēnija), EKG kandidātpilsēta “Brno 2028” (Čehija), Liepājas sadraudzības pilsētas: Gdiņa (Polija), Elblonga (Polija), Guldborgsunda (Dānija), Palanga (Lietuva), Darmštate (Vācija), Ijuī (Brazīlija).

Budžets: 70 000 eiro

"Apzinātā mērenība"

"Ardievas smagajam metālam"

/ Cirks, mūsdienu māksla, avangards, alternatīvā mūzika, ielu māksla

Šis projekts nenozīmē smagās rokmūzikas aizliegšanu, bet gan 130 gadus senas tēraudlietuves teritorijas rekultivāciju. Pilsētai piederošie bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģs" 120 hektāri tiek atvērti sabiedrībai.

Lai cilvēki varētu piekļūt šai unikālajai vietai, kas tik daudzus gadu desmitus bija slēgta, soli pa solim tiek nojaukti žogi un izveidots ielu tīkls. "Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027" ir virzītājspēks šīs teritorijas atvēršanai, izveidojot zaļās zonas ezera krastā, publiskās telpas "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" pasākumiem, mākslas projektus un paliekošu mantojumu.

Radot sabiedrībai iespēju piedzīvot, redzēt un sajūst zaļās pārvērtības un vides vērtību atgūšanu līdz šim pilnīgi atsvešinātā industriālā teritorijā, plašā rūpnīcas teritorija kļūs par mākslas akupunktūras platformu un praksē īstēnos Jaunā Eiropas "Bauhaus" teoriju.

Lai aktivizētu ielu mākslas kustību un šajā teritorijā rīkotu lekcijas un filmu vakarus, sākot no 2026. gada, izsludināsim vairākus starptautiskus projektu konkursus. Šie atklātie konkursi tiks īstenoti sadarbībā ar organizāciju "IBUG Collective" – viņu vairāk nekā 15 gadu pieredze, organizējot pilsētvides mākslas festivālu pamestās rūpnieciskās teritorijās Vācijā, un Radošās Eiropas finansētais projekts "RESCUE – Regeneration of disused Industrial Sites" būs nenovērtējama iedvesma "Liepājas metalurģa" teritorijas publiskai atvēršanai. Mūsu vadmotīvs būs "IBUG Collective" pieeja – ar cieņu izturēsimies pret konkrētās vietas vēsturi un cilvēku emocijām, kas rodas pēc ilgāka laika ieejot vidē, kurā pavadīti daudzi gadi, bet šobrīd tā pamatīgi mainījusies.

"Baltā nakts"

Lai atzīmētu rudens atnākšanu, rūpnīcas "Liepājas metalurģs" pārsteidzošajā un noslēpumainajā teritorijā, iedvesmojoties un sadarbojoties ar Francijas kolēģiem no kultūras kompleksa "La Friche Belle de Mai" bijušā tabakas fabrikā un festivāla "Le Bon Air" Marseļā – "Musique électronique", radīsim neaizmirstamu kultūras pieredzi – bezmiega nedēļas nogali "Baltā nakts".

Pirmais cēliens – priekšnesumi uz bijušās ķēžu darbnīcas jumta terases, no kuras paveras unikāla panorāma uz elpu aizraujošo industriālo rajonu vienā pusē un romantisko Liepājas ezeru otrā. Otrais cēliens būs vēl dinamiskāks – iestājoties krēslai, plašā "Liepājas

metalurģa" teritorija pārvērtīsies deju laukumā, performancē, ielu mākslas un cirka skatuvē. Apmeklētājus gaidīs pārdomāts teritorijas noformējums, gaismu simfonijas, vairāk nekā 50 mākslinieku – cirks, deja, muzikālā programma ar pasaules elektroniskās mūzikas leģendām, vietējās skatuves varoņiem un varonēm un jauniem vārdiem. Skaņas no *rave*, *tehno* un *house* ritmiem līdz disko un alternatīvākām tendencēm – *bass*, *hardcore dance*, *ebm*, *dancehall* vai *ambient* – un daudzi citi vizuāli un horeogrāfiski priekšnesumi.

Mūsu partneris būs arī starptautiski pazīstamais Latvijas festivāls "Skaņu mežs", kas milzīgajos pamestajos metālapstrādes angāros ienesīs eksperimentālās un avangarda mūzikas dvesmu. Festivāls "Skaņu mežs" jau vairākus gadus piedāvā svaigas muzikālās perspektīvas, popularizējot starptautisko un Latvijas jauno mūziku un eksperimentālo skaņu pasauli saskarsmes ar citām mākslas formām. Festivāla organizatori ir vieni no Latvijas pionieriem industriālo teritoriju izpētē caur mākslas prizmu. Tas būs viņu pirmais darbs rūpnīcas "Liepājas metalurģs" telpās.

Turklāt "Skaņu mežs" prezentēs trīs skaņas instalācijas, kas pievērsīsies fiziskās telpas un skaņas mijiedarbībai. Mēdz teikt, ka mūzika ir skaņa laikā, bet skaņu māksla ir skaņa telpā.

"Dirty Deal Audio zirnekļi"

2027. gadā bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģs" teritorijā sadarbībā ar uzņēmumu "Dirty Deal Audio", kas veicina labvēlīgu klimatu un stiprina auglīgu augsni Latvijas inovatīvas elektroniskās un laikmetīgās neakadēmiskās mūzikas kopienas attīstībai, izveidosim un izvietosim trīs "Ambisonics zirnekļi" jeb mikro telpiskās skaņas koncertzāles. "Ambisonics zirnekļi" mikrokoncertzālēs būs telpiskās skaņas instalācijas un koncertprogrammas, kas īpaši tiks radītas šīm unikālajām klausīšanās telpām. Apmeklējot seansus, cilvēki varēs izvēlēties un izbaudīt saturu no 30 iepriekš sagatavotām dažādu mākslinieku telpiskās skaņas koncertprogrammām.

"Ardievas smagajam metālam" partneri:

Vietējie partneri: "Dirty Deal Audio", festivāls "Skaņu mežs".

Starptautiskie partneri: "IBUG Urban Culture Festival" (Vācija), "Festival Le Bon Air" (Francija), "Zollverein Foundation" (Vācija).

Budžets: 220 000 eiro

"Klusējošais mirdzums"

/ Detokss un garīgās veselības līdzsvarošana

Pētnieki apgalvo, ka cilvēkam ir nepieciešami vismaz 12 pozitīvi pieskārieni dienā, lai justos harmonijā ar sevi un apkārtējo vidi. Glāstus un pieskārienus var atrast arī dabā – sajūtot, kā pēdas iegrimst smiltīs un kā potītes glāsta viļņu plūdums.

Latvieši joprojām dzīvo tuvu dabai, dabiskās vides uz cilvēku ietekmes ziņā Latvija ir otra zaļākā valsts Eiropā (aiz Zviedrijas). Līdzās nemierīgiem un iedvesmojošiem kultūras pasākumiem, īpaši aicināsim eiropiešus meklēt atpūtu dabā un baudīt dziedinošas pastaigas Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadu takās un tūrisma maršrutos. Izbaidiet spilgtu dabas klātbūtni, relaksējošus dabas šovus un pat pārsteidzošas atklāsmes un pārvērtības!

Pasākumu "Detox Walk" veidos un vadīs austriešu horeogrāfs un osteopāts Tobias Drēgers, kura darba metode ir netradicionāla pieeja mākslinieciskajiem konceptiem, horeogrāfiskās struktūras apvienojot ar osteopātiskajām kompetencēm, un latviešu dejotāja un horeogrāfe Kristīne Brīniņa, kas strādā ar dokumentālās dejas metodi, to balstot ikdienas dzīves izpētē, šķietami vienkāršās kustības pārvēršot unikālās mākslas formās. "Detokss pastaigas" dalībnieki varēs fiziski un garīgi attīrīties, atbrīvoties no ikdienas vai ilgstoša stresa ar horeogrāfijas palīdzību.

Projektā īpašu uzmanību veltīsim tūrisma uzņēmēju un darbinieku kapacitātes stiprināšanai, piedāvājot kursus un meistarklases dažādu jaunu produktu izveidē, verificēšanā, kā arī pakalpojumu dizainam, lai veidotu šim tūrisma maršrutu tīklam vienotu izpratni un izpildījumu ar mērķi kļūt par labās prakses piemēru arī citiem.

"Klusējošais mirdzums" partneri:

Vietējie partneri: horeogrāfe Kristīne Brīniņa, Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojs, Dienvidkurzemes tūrisma aģentūra, Kuldīgas Tūrisma informācijas centrs, Liepājas Universitātes Mūzikas terapijas programma.

Starptautiskie partneri: horeogrāfs un osteopāts Tobias Drēgers (Tobias Draeger, Austrija), Pārgājēju taka "GR2013" (Francija), "Bodø 2024" (Norvēģija), "Art and Nature trails" (Oulu 2026, Somija), "Carte Blanche 2.0" (Dānija), mūzikas terapeiti Vilmante Aleksiene (Vilmante Aleksiene, Lietuva) un Rainers Hauss (Reiner Haus, Vācija).

Budžets: 150 000 eiro

"Aci pret aci ar dabisko"

/ Zaļā domāšana un ilgtspēja

Trīs nedēļas nogales vasarā un lašu vērošanas naktī rudenī īstenošim pasākumus un aktivitātes, kas veicinās sabiedrības līdzdalību dabas vērtību un daudzveidības saglabāšanā, izcelsim mūsu piekrastes bagātības, vienlaikus mācot, kā tās izmantot apzināti un ilgtspējīgi. Starpdisciplināros mākslas un kultūras projektos iesaistot gan sabiedrību, gan ekspertus, veidosim vienotu izpratni par ilgtspējīgu dzīvesveidu, ekoloģiski gudru saimniecību, bioloģisko daudzveidību, empātiju pret

vidi un instrumentus ikdienas paradumu maiņai.

Mācoties no Tartu un Oulu pieredzes, izstrādāsim ekodizaina principus ilgtspējīgiem pasākumiem un sasaistīsim tos ar Liepājas un Dienvidkurzemes kopīgi izstrādāto piekrastes ekosistēmas apsaimniekošanas modeli. Piekrastes ekosistēmas apsaimniekošanas modeļa izstrāde ir Liepājas valstspilsētas pašvaldības Vides nodaļas iniciatīva, kas balstīta uz ekosistēmu pakalpojumu novērtēšanu, izceļot ieguvumus un kompromisus starp dažādām dabas izmantošanas iespējām, integrējot biofizikālās un sociālekonomiskās metodes. Tas palīdz analizēt cilvēku un vides mijiedarbību un izdarīt izvēli par labu konkrētam rīcības/attīstības scenārijam.

Šis plāns ļaus ekonomistiem novērtēt mūsu dabas bagātības, piemēram, sēnes, ogas, ārstniecības augus, un pārvērst to nozīmi naudas izteiksmē, bet māksliniekiem – izteikt šo vērtību mūzikā, izrādēs, modē, dejā un citās radošās formās. **"MISIJA (NE)MIERS"** darbībā vides pārvaldības institūcijas un kultūra sadarbosies, lai iesaistītu sabiedrību un kopīgiem spēkiem panāktu pozitīvas pārmaiņas mūsu attieksmē pret vidi.

"Arsēns un zaļās mežģīnes"

19. gadsimtā arsēns tika izmantots, lai stabilizētu pigmentu zaļās krāsas tekstilizstrādājumos, un mode kļuva burtiski bīstama cilvēku veselībai. Britu medicīnas žurnāls reiz ziņoja, ka "viena sieviete ikdienā savos svārkos nēsāja pietiekami daudz indes, lai nogalinātu visus pielūdzējus, kurus viņa satika viesību laikā". Mūsdienās ātrā mode, tekstilrūpniecības pārmērīgais resursu patēriņš un milzīgie tekstilatkritumu kalni ir bīstami ne tikai cilvēkiem, bet arī visas planētas ilgtspējai. Lai tekstilrūpniecībai piešķirtu veselīgu zaļo krāsu, jaunieši no Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas un Liepājas Valsts tehnikuma Tērpu izgatavošanas un stila mācību programmas, iesaistot vietējos tekstila uzņēmumus, latviešu tekstilmākslinieces un FIDM (Fashion Institute of Design & Merchandising) Inovatīvā tekstila un materiālu nodaļas dibinātājas Kristīnes Upeslejas vadībā radīs un īstenoš Liepājas tekstila nākotnes vīziju. Kristīne Upesleja kā eksperte valkājamo tehnoloģiju, viedo audumu, ilgtspējīgas modes un biomateriālu/biotehnoloģiju jautājumos ir bijusi aicināta uz Ķīnu, Taivānu, Japānu, Kanādu, Eiropu un ASV, un viņas raksti ir publicēti tādos izdevumos kā franču "Vogue" un "LA Magazine".

Šajā projektā rīkosim ilgtspējīgas un inovatīvas modes skati uz lielā Zirgu salas podesta, bet jau 2026. gadā jauniešiem būs iespēja piedalīties arī "Nova Gorica 2025" projektā "Ecothreads and Bien" un Trenčīnas EKG projektā "Laboratory of Sustainable Fashion".

“Laba daba”

Festivāls “Laba daba” ir viens no lielākajiem un senākajiem alternatīvās un nekomerciālās mākslas pasākumiem Latvijā, kas ļauj iepazīt gan vietējos, gan starptautiskos aktuālos māksliniekus, veidot starptautiskus kontaktus un pieredzes apmaiņu. Festivāla filozofija un mērķis ir radīt atmosfēru, kas attaisno tā nosaukumu – “Laba daba”. Tas ir vasaras pasākums, ko nemainīgi raksturo labestīga attieksme pret cilvēkiem, notikumiem un dabu. Papildus programmā iekļautajām vides izglītības aktivitātēm 2027. gada jūlijā sākumā festivāls piedāvās pasākumu kopumu, lai samazinātu ietekmi uz vidi un piemērotu apzināto mērenību visos projekta posmos, viedei draudzīgu iepakojumu, krūzīšu depoizta sistēmu, kas pirmo reizi Latvijā tika ieviesta 2019. gada festivālā “Laba daba” un palīdzēja samazināt kopējo atkritumu daudzumu par 4,37 tonnām, kā arī bezmaksas mobilo pelnu trauku (PET pudeļu sagatavju) dalīšanu, lai neļautu atkritumiem nonākt zālē – aprītes ekonomikas paraugs kultūras festivālā.

“Aci pret aci ar dabisko”

Augusta nedēļas nogale sastāvēs no tālāk minētajiem četriem projektiem, kuros mākslinieki nojauks robežas starp cilvēku un biosfēru. Programmu papildinās projektu konkurss par tēmu “Uzrunājoši vides empātijas projekti”.

“Signāli saulrietā”

Komponistu Jerena Strijbosa un Roba van Rijsveika vērienīgais projekts – opera “Signāli saulrietā”, kurā piedalīsies četri soprāni, neredzams koris un kuģu miglas taures jūrā 1 kilometra attālumā no krasta, rosinās cilvēku iztēli caur skanisku piedzīvojumu pludmalē.

Skatītājiem un izpildītājiem kļīstot pa pludmali, sieviešu balsis dziedās par vilņiem kā pavadināšanas, iekāres, atspirdzinājuma, briesmu, iznīcības un zaudējuma avotiem. Apkārt neredzamam korim, kas skanēs no 24 skaļruņiem, balsis pārvietosies pa smiltīm, un par atskaites punktu kalpos miglas tauru žēlie toni. Iestājoties krēslai, uzrunājoši tekstu fragmenti un dzejoļi par jūru vilinās skatītājus doties pa kilometru garo pludmali. “Signāli saulrietā” skaņu veidā savienos zemi un jūru, ne tikai liekot tām saplūst apmeklētāju uztverē, bet arī ļauj skaniskajām izpausmēm izkļīst vējā.

“Dziļā fitokrātija: Mežonīgās dziesmas”

Špela Petriča ir jauno mediju māksliniece, kura dzīvo Ļubļanā un Amsterdamā, ieguvusi izglītību dabaszinātnēs un doktora grādu bioloģijā, pašlaik strādā kā pēcdoktorantūras stipendiāte Amsterdams Brīvās Universitātes Viedo hibrīdformu laboratorijā. Līdzdalības performance “Dziļā fitokrātija: Mežonīgās dziesmas” būs ekspedīcija, kurā skatītāji ir aicināti ar rekombinantiem līdzekļiem pētīt augu kopienas savvaļā. Rekombinantie līdzekļi ir ontoepistemoloģiski objekti, kas izstrādāti, detalizēti pētīt loģiku un vērtības, kuras nosaka tādas jomas kā ekoloģija, mežsaimniecība, lauksaimniecība, mitoloģija, vietējās tradīcijas, tūrisms, sabiedriskā

politika, ekonomika, rūpniecība utt. Lai radītu jaunus novērošanas rīkus, tiek sajaukti dažādi elementi. Šie rīki ļauj dalībniekiem “izmērīt” un apzināties augu spēku, ar kuru palīdzību tie iedarbojas uz cilvēci.

“Gaisa un ūdens pasaules skaņas”

Mūziķis, komponists, rakstnieks un dabas filozofs Deivids Rotenbergs jau daudzus gadus raksta un izpilda darbus par cilvēka un dabas attiecībām. Viņa grāmatas un ieraksti atspoguļo šī talantīgā cilvēka ilggadējo interesi par dažādām sugām, piemēram, putniem un vaļiem. Viņš ne tikai pēta, bet arī muzicē kopā ar tiem. Deivids Rotenbergs vadīs meistarklases mūziķiem par dabas skaņu interpretāciju un improvizāciju.

“Ekoseksuālā pirts”

“Ekoseksuālā pirts” ir ceļojoša instalācija, kas aicinās atstāt pilsētas mežonīgo urbānismu un tuvināties dabai. Mākslinieku kolektīvā “Pony Express” no Austrālijas piedāvās brīnumu alu ar dažādām ekoerotiskām pieredzēm – tie būs eksperimenti ar apputeksnēšanu, relaksācija pirtī, ļaušanās pirtniekam un nokļūšana līdz ekoloģiskajai atmodai. Kaut kas piemērots atradīsies ikvienam – gan iesācējam biointeresentam, gan rūditam dabas mīļotājam. Ikviens ir aicināts ļaut uzplaukt sava dabiskuma dīģļiem. Iedvesmojoties no Annijas Sprinkles un Dr. Elizabetes Stīvensas darba “Ekoseksuālais manifestāts”, šis projekts pēta radikālu ekoloģismu, kurā politika kļūst ļoti personiska: ja mēs varētu iemācīties kaislīgi mīlēt zemi, tad varbūt mēs varam to glābt.

“Lašu sargāšanas naktis”

Kamermūzikas festivāla “Sansusi” radošās komandas pasākumu sērija. Piecas nedēļas nogales visā lašu aizsardzības perioda laikā no oktobra līdz novembra vidum Kurzemes lašu upju baseinos, mežos, krastos, kempingos un pilsētās aicināsim vietējos iedzīvotājus uz intīmiem mākslas pasākumiem, kuros piedalīsies Latvijas un Eiropas mūzikas, literatūras, performanču, dejas un cirka mākslinieki.

Upes un to ekosistēmas ir neatņemama Baltijas jūras veselības atjaunošanas un uzturēšanas sastāvdaļa. Savvaļas lašu populācija Eiropā ir samazinājusies par 40–80 %. Beļģijā, Nīderlandē, Šveicē, Vācijā, Čehijā un Slovēnijā savvaļas laši no 1960. līdz 1998. gadam tika pilnībā iznīcināti. Galvenie lašu izzušanas iemesli ir upju piesārņojums, aizsprosti un intensīvā, tostarp nelegālā, lašu zveja. Gadu no gada lašu skaits kritiski samazinās arī Kurzemes reģiona Ventas upē. To apdraud lielas globālās klimata pārmaiņas, kā arī virkne secīgu pārmaiņu upes ekosistēmā. Lašu un taimiņu izzušana nav Kuldīgas vai Kurzemes unikāla nelaime. Tā ir visas Eiropas problēma.

Lai veicinātu empātisku attieksmi pret dabu un sabiedrības līdzdalību dabas aizsardzības jautājumā risināšanā, tostarp tēmas iekļaušanu mākslinieku dienaskārtībā, kā arī solidarizējoties ar Vides dienestu, kamermūzikas festivāls “Sansusi” 2027. gadā organizēs Lašu sargāšanas naktis. Pēc vides inspektoru domām,

tieši nārsta vietu aizsardzība ir viens no labākajiem zivju populācijas palielināšanas līdzekļiem, un, iesaistot māksliniekus, vēlamies panākt, lai lašu aizsardzība kļūtu par ģimeņu tradīciju.

"Aci pret aci ar dabisko" partneri:

Vietējie partneri: Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Liepājas Valsts tehnikums, Liepājas valstspilsētas pašvaldības Vides nodaļa, mūzikas festivāli "Laba daba" un "Sansusi", Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija.

Starptautiskie partneri: multimediju mākslinieki Špela Petriča (Špela Petrič, Slovēnija/Nīderlande) un Deivids Rotenbergs (David Rothenberg, ASV), kurators Vītauts Michelkevičs (Vytautas Michelkevičius, Lietuva), mākslinieku duets "Pony Express" (Austrija), "Bad Ischl-Salzkammergut 2024" (Austrija), "Ecothreads and Bien" (Nova Gorica 2025, Slovēnija), "Natural Stages" ("Oulu 2026", Somija), "Trenčín 2026" (Slovākija), EKG 2027 kandidātpilsētas Faru un Braga (Portugāle), mākslinieku duets "Strijbos & van Rijswijk" (Nīderlande).

Budžets: 385 000 eiro

"Citādi jūras svētki"

/ Jūras izpratne

"Citādi jūras svētki" 2027. gadā būs pasākumu nedēļa, kas veltīta sabiedrības izglītošanai par kritisko stāvokli Baltijas jūrā, piedāvājot dažādas kultūras aktivitātes, sporta sacensības, jūras velšu degustācijas, jaunas receptes, "Baltijas jūras simfonija" (sk. "Vērtību agora") radīšanu un atskaņošanu, kopienas teātra izrāžu uzvedumiem un vasaras zaļumballi.

Mūsu ilgtermiņa mērķis ir aizsargāt Baltijas jūru no piesārņojuma un veicināt izpratni, kā mēs visi varam palīdzēt saglabāt mūsu dabas vērtības.

Dažas no ikgadējo Jūras svētku aktivitātēm paliek nemainīgas: pārtikas stendi, dekorācijas un skatuves priekšnesumi pirms zaļumballes. Mēs vēlamies 2027. gadā izveidot jūras aizsardzības svētkus, piedāvājot ekoloģiskāku, izglītojošāku un sabiedrībai draudzīgāku sagatavošanās posmu ar šādām aktivitātēm:

Ko tev nozīmē Baltijas jūra?

Reģiona amatierteātru (Liepājas, Aizputes, Grobiņas, Kuldīgas u. c.) iesaistīšanās pastaigu izrādes sagatavošanā, izmantojot kopienas teātra metodiku. To koordinēs pieredzējušais kopienu teātru veidotājs un režisors Jānis Balodis. Apkopojot ģimeņu stāstus, atmiņas un nozīmīgākos notikumus Baltijas jūrā un tās apkārtnē, režisors iesaistīs vietējos iedzīvotājus.

No iegūtā materiāla tiks veidota pastaigu izrāde gar Liepājas krastiem, ezeriem un citām ūdenstilpēm. Izrādes centrālā tēma, kas caurvīs dokumentālos stāstus, protams, būs ūdens – izrādes veidošanā piedalīsies visu vecumu cilvēki, rosinot starppaaudžu dialogu un noslēgumā tiekoties Jūras svētku noslēguma zaļumballē. Dokumentālie stāsti tiks izdoti arī īpašā dokumentālā audio formātā, kas ļaus izstaigāt maršrutu arī tad, kad "Citādi jūras svētki" būs galā, un norādītajos punktos noklausīties stāstus savās viedierīcēs. Pastaigu izrāde būs piemērota arī cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Ilgtspējīgi piekrastes gardumi

Jaunu, ilgtspējīgu, Baltijas jūrai draudzīgu ēdienu recepšu radīšana un ēšanas paradumu maiņa. Receptes izstrādās studenti, zinātnieki un pavāri, analizējot apdraudētās zivju sugas un invazīvās sugas Baltijas jūrā un tās piekrastes biotopos. "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" ietvaros tiks organizētas darbnīcas ar gardēžiem, šefpavāriem, populārākajiem reģiona ēdienu blogeriem un vietējiem iedzīvotājiem, lai radītu jaunus garšas un to kombinācijas. Piemēram, aizstājot apdraudēto sugu mencu ar invazīvo sugu jūrasgrunduli. Jaunās receptes pirmizrādi piedzīvos festivālā – tās varēs nobaudīt un iegādāties Jaunās jūras piekrastes recepšu ēdnicā, nepieļaujot ierasto festivāla praksi, kad ātri pagatavojamas uzkodas tiek pasniegtas plastmasas traukos.

"Citādi jūras svētki" partneri:

Vietējie partneri: režisors Jānis Balodis, vides žurnāliste Eva Johansone, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas amatierteātri, Latvijas Hidroekoloģijas institūts.

Starptautiskie partneri: komponists Mantauts Krukausks (Mantautas Krukauskas, Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmija, Lietuva), mākslinieku duets "Varvara & Mar" (Igaunija), Laikmetīgās mākslas centrs "OSTRALE" (Vācija), Algarves Universitātes Jūras zinātņu centrs (Portugāle), "Bad Ischl-Salzkammergut 2024" (Austrija), EKG 2027 kandidātpilsētas Faru un Aveiru (Portugāle), Klaipēdas Universitātes Jūras pētniecības institūts (Lietuva).

Budžets: 235 000 eiro

"Piedzīvojumu sala"

/ STEAM

Zirgu sala Liepājā ir leģendu, mītu un zinātnes ieskauta vieta. Agrāk pussalas plavas tika izmantotas zirgu ganībām. Līdz 20. gadsimta 60. gadu beigām tur atradās pilsētas sadzīves atkritumu izgāztuve, un vēl ilgi pēc tam tā bija apmeklētājiem nepieejama. Mūsdienās Zirgu sala ir labiekārtota un atvērta sabiedrībai, ar piebraucamo ceļu, skaistu dabas taku, koka laipām un brīnišķīgām skatu platformām ezera krasta nogāzēs.

Sala tika mākslīgi izveidota no izdedžiem, kas bija rūpnīcas "Liepājas metalurģis" ražošanas pārpalikumu produkts. Viena no nozīmīgām pieturvietām Zirgu salā ir Zinātnes un izglītības inovāciju centrs "Dabas māja", kas piedāvās dažādas STEAM un vides izglītības programmas, darbnīcas, radošās dienas un citas aktivitātes. Pateicoties tehnoloģijām un mūsdienīgām komunikācijām, tās vēl vairāk būs pieejamas bērniem un jauniešiem no visas Latvijas.

"Daba un zinātne"

2027. gadā kopā ar Latvijā populāro sarunu festivālu "LAMPA" un sadarbībā ar Ziemeļvalstu un Latvijas zinātnes centriem Zirgu salā notiks sarunu festivāls par dabas un zinātnes tēmām un to mijiedarbību. Festivāls pulcēs gan vietējos, gan starptautiskos pētniekus, zinātniekus un ekspertus, lai diskutētu par zinātni dabā, tās veicināšanu un sekmēšanu. Notiks arī reģionālais debašu turnīrs skolēniem par zinātniski pētniecisko

darbību dabaszinātnēs skolas vidē. Organizēsīm darbnīcas pirmsskolas, sākumskolas un vidusskolas skolēniem, vecākiem un vecvecākiem ar bērniem. Iegūtās zināšanas atspoguļosim pašdarinātos mākslas darbos. Tiks izstrādātas un īstenotas pētniecības programmas cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Ceļā uz sarunu festivālu katru gadu rīkosim pasākumus, lai stiprinātu jauniešu un bērnu piedzīvojumu garu, aicinot viņus atklāt un pētīt. Katru gadu ap Zirgu salu un Liepājas ezeru tiks veidotas dažādas instalācijas – gleznas, muzikāli skaņdarbi, performances, videomākslas darbi, iesaistot arī Liepājas Universitāti un tās resursus, kas veicina izpratni par klimata pārmaiņām un vides jautājumiem. Pasākuma apmeklētāji tiks iesaistīti arī kādas kopīgas instalācijas veidošanā, piemēram, vides objekta radīšanā no Zirgu salā atrastajiem atkritumiem. Ikgadējā bērnu darbnīca "Ezera skaņas" – mūzika, māksla un tehnoloģijas – pievērsīs uzmanību vides vērtībām. Dzirdēt, redzēt un sajūst to, kas ikdienā nav redzams. Notiks jauniešu konkurss "Skolēni eksperimentē" un vasaras dabaszinātņu nometnes saistībā ar Eiropas Savienības brīvprātīgā darba projektu "Prakse "Dabas mājā" – STEAM". Arī nodarbību cikls "Dabas mijiedarbība ar citām nozarēm", kas ietvers dažādas diskusijas ar Liepājas NVO un jauniešiem par Liepāju, vidi un iespējām iesaistīties ilgtspējīgās aktivitātēs. "Dabas mājā" izveidosim peldošo klasi, kas būs jauns multifunkcionāls objekts – koka platforma Liepājas ezerā, uz kuras notiks interaktīvas grupu aktivitātes.

Lai veicinātu Ziemeļvalstu zinātnes centru sadarbību un radītu interesi par STEAM aktivitātēm, 2023. gadā Liepājā organizēsīm ikgadējo Ziemeļvalstu zinātnes centru asociācijas (NSCA) konferenci ar priekšlasījumiem par aktuālām tēmām, aplūkojot jaunākās tehnoloģijas, zinātnes lomu un sabiedrības iesaistes palielināšanu pētniecības projektēšanā.

"Piedzīvojumu sala" partneri:

Vietējie partneri: Zinātnes un izglītības inovāciju centrs "Dabas māja", Liepājas valstspilsētas Izglītības pārvalde, Zinātnes un izglītības inovāciju centrs "Ziic", Liepājas Universitāte, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Liepājas muzejs, producentu kompānija "Lake Music", NVO "Radi Vidi Pats", Liepājas Neredzīgo biedrība, Sabiedrības debašu centrs, Fonds atvērtaī sabiedrībai "Dots".

Starptautiskie partneri: Klaipēdas Universitātes Jūras pētniecības institūts (Lietuva), "Kulturhaus Arthur (Arthur e.V.)" (Vācija), "Klub Solitaer" (Vācija), Tronheimas Zinātnes centrs (Norvēģija), "Jaermuseet" Reģionālais muzejs (Norvēģija), "Go with Stream" ("Oulu 2026", Somija), EKG 2027 kandidātpilsēta Aveiru (Portugāle), Ziemeļvalstu zinātnes centru asociācija.

Budžets: 320 000 eiro

"Radošā tālnojauta"

"Liepājas mākslas forums"

/ Laikmetīgā māksla un tehnoloģijas

2027. gadā starptautiskais laikmetīgās mākslas festivāls "Liepājas mākslas forums", kas ik gadu iepazīstina ar jaunām un inovatīvām skatuves mākslas formām, pētīs tehnoloģiju un cilvēku sadarbību, iezīmējot vēlamo nākotnes perspektīvu. Piesaistot izcilus mūsdienu māksliniekus un domātājus, kuri īsteno mākslu kā sava veida sociālo aktīvismu, runāsim par tādām tēmām kā dzimumu līdztiesība, vides izaicinājumi, digitālā un zaļā pāreja, izpratne par mūsdienu pasaules izaicinājumiem.

Franču komponists, izpildītājs un multimediju mākslinieks Pjērs Jodlovskis iepazīstinās ar savu laikmetīgo operu "Alan T.". Tas būs uzrunājošs stāsts par angļu matemātiķi, datorzinātnieku un kriptoanalītiķi Alanu Tjūringu, kurš tiek uzskatīts par teorētiskās datorzinātnes un mākslīgā intelekta tēvu. Tjūrings 1952. gadā tika apsūdzēts, nezhēlīgi vajāts homoseksualitātes dēļ, un novests līdz pašnāvībai. Operas sižetā tiks aplūkoti tādi jautājumi kā mākslīgais intelekts, kriptoloģija, vēsture, atstumtība un homofobija.

Plānojam sadarboties arī ar holandiešu mākslinieku duetu *Strijbos & van Rijswijk*, kuri iedvesmo iztēli ar skaņas palīdzību. Viņu instalācijas un kompozīcijas (skatiet projektu "Aci pret aci ar dabisko") pārveido ikdienas vietas, priekšmetus, telpas un pat cilvēkus. Radot saistošu muzikālu un audiovizuālu mākslu, atsakoties no frontālās koncerta situācijas, kas atdala izpildītājus no klausītājiem, radīsim koncerta pieredzi, kurā kompozīcijas, instalācijas, vide un visi tās daļiņnieki ir savstarpēji saistīti un kļūst par mākslas pieredzes tā brīža veidotājiem.

Kopā ar "Rimini Protokoll" no Vācijas un Šveices, iesaistot pašu iedzīvotājus, piedāvāsim kopienas teātra izrādes privātās telpās un parādīsim, kā ikviens var piedalīties laikmetīgās mākslas kopradē un jūtas iesaistīts radoši aizraujošā procesā.

Ir grūti radīt jauno, nezinot pagātņi. Reaģējot uz sāpīgo laikmetīgās mākslas muzeja trūkumu Latvijas kultūrtelpā, organizēsim izstādi par jauno mediju mākslas vēsturi, atvedot uz Liepāju nozīmīgākos dažādu periodu mediju darbus (mailart, interneta komunikācijas, satelīttehnoloģijas, mākslīgā intelekta ģenerētu mākslu u. c.). Ierobežojumi un defekti, kas parādās katrā jaunā saziņas kanālā, dažkārt liek pārvērtēt esošās sociālās sistēmas. Izstāde kļūs par tikšanās vietu, kur kopā būt dažādām paaudzēm un Liepājas jauno mediju mākslas studentiem smelties zināšanas no labākajiem savas jomas pārstāvjiem.

Reāllaika programmēšanas diskotēka

Tehnoloģiskās mākslas pētniecība turpināsies reāllaika audiovizuālās deju mūzikas programmēšanas (*live coding*) reivā, kurā satiksies mākslinieki no dažādām valstīm, lai ar koda palīdzību radītu neprātīgus algoritmus un trokšņu mūziku, bet Liepājas Mākslas foruma apmeklētāji varētu izlādēties dejojot. Vienlaikus interesenti varēs apgūt jaunas programmēšanas valodas.

"Liepājas mākslas forums" partneri:

Vietējie partneri: Koncertzāle "Lielais dzintars" (mākslinieciskā vadītāja Baiba Bartkeviča), kuratore Anna Priedola, "Dirty Deal Audio", Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola.

Starptautiskie partneri: Mākslinieku duets Strijbos & van Rijswijk (Nīderlande), multimediju mākslinieks Pjērs Jodlovskis (Pierre Jodlowski, Francija), Gētes institūts Rīgā (Vācija/Latvija), Digitale Kunstfabrik (Vācija), teātra trupa "Rimini Protokoll" (Vācija/Šveice).

Budžets: 255 000 eiro

"Update"

/ Jauno mediju mākslas nedēļa

Starptautiskajā jauno mediju mākslas nedēļā "Update" tiks pētīta jūras ekoloģija (2025. gadā), iekļaujošas mākslas un dizaina radīšana (2026. gadā) un lokalizācijas nozīme globālo tīklu sistēmu un paplašinātās realitātes tehnoloģiju laikā (2027. gadā). Lai ar mākslas prakses un inovatīvu tehnoloģiju lietojumu palīdzību risinātu aktuālas sociālās un vides problēmas, festivāls norisināsies Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorijā un koncertzālē "Lielais dzintars", uzņemot mediju mākslas studentus, zinātniekus un māksliniekus no Latvijas un ārvalstīm.

Mēs uzskatām, ka vides un sociālekonomisko sistēmu problēmas rada kļūmes kultūrā, tādēļ māksla ir instruments, ar kura palīdzību mainīt attieksmi, radot ilgtspējīgu nākotni. Mākslas studenti no visas Eiropas tiksies radošās darba grupās, kuras vadīs pieredzējuši mākslinieki un dažādu profesiju dizaineri, lai risinātu problēmas no dažādiem aspektiem, kas katru vakaru visas nedēļas garumā tiks apspriestas tiešsaistes sarunu šovos. Festivāls noslēgsies ar publisku konferenci, kā arī izveidoto dizaina prototipu un mākslas darbu izstādi. Labākie darbi tiks iekļauti citos Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumos, piemēram, festivālos "Citādi jūras svētki" un "Ikviens ir gaidīts".

"Update" partneri:

Vietējie partneri: kuratore Anna Priedola, Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorija, koncertzāle "Lielais dzintars", biedrība "ASTE", Mākslas, zinātnes, tehnoloģijas, izglītības, elektroniskās mākslas un mediju centrs "E-LAB"

Starptautiskie partneri: Bauhaus Universitāte Veimārā (Vācija),

Vilņas Mākslas akadēmija (Lietuva), "Pochen" biennāle (Vācija), Gētes institūts Rīgā (Vācija/Latvija), Disnovation.org (Francija), festivāls "Ars Electronica" (Austrija), "Bad Ischl-Salzkammergut 2024" (Austrija), EKG kandidātpilsētas Faro, Aveiro un Braga 2027 (Portugāle), "CYLAND MediaArtLab" (Lietuva), "DD Foundation" (Igaunija), Novagoricas Universitāte (Slovēnija), Igaunijas Mākslas akadēmija (Igaunija), Ķelnes Mediju mākslas akadēmija (Vācija), Utrehtas Mākslas skola (Nīderlande), Mūsdienų mākslas centrs "Konteiner" (Horvātija), Gdaņskas Mākslas akadēmija (Polija), Budapeštas Metropolitana Universitāte (Ungārija), Lorēnas Universitāte (Francija).

Budžets: 60 000 eiro

"D10 United"

/ Prasmju veidošana

"Nākotne nav jāgaida, nākotne ir jāprognozē," sarunā par sadarbību atzina Latvijas lielākā telekomunikāciju uzņēmuma "LMT" vadītājs Juris Binde. Prognozējam, ka "D10 United" kļūs par neatņemamu Liepājas sastāvdaļu inovācijām, digitālās mākslas eksperimentiem, mūžizglītības aktivitātēm, starppaaudžu un starpdisciplinārai sadarbībai. Bijusī policijas ēka, kas šobrīd stāv tukša, līdz 2027. gadam tiks pārveidota par dinamisku pilsētas IT centru radošajām industrijām, jauno mediju māksliniekiem un NVO aktīvistiem. "D10 United" kļūs par enerģijas kodolu, sadarbības un jauniešu līderības attīstības magnētu.

Trīs stūrakmeņi, uz kuriem balstās šis vērienīgais projekts

IT industrijas centrs un mākslīgā intelekta tehnoloģiju laboratorijas. Digitālā inovāciju parka un Liepājas Tehnoloģiju klastera izveide jau ir nozīmīgs pavērsiens Liepājas IT kopienas attīstībā, un viena no prioritātēm ir stiprināt šīs nozares klātbūtni pilsētā. Tam ir spēcīgs pamats – Liepājas Universitāte piedāvā IT studijas visos studiju līmeņos un trīs attīstības virzienos: lietu internets, mašīnmācīšanās un mākslīgais intelekts. IT nozares centrs "D10 United" būs tikšanās un inovāciju platforma, kurā pulcēsies jaunieši, studenti un IT eksperti, lai īstenotu kopīgus projektus. Digitālais inovāciju parks izstrādās un piedāvās Mākslīgā intelekta talantu programmu, kas dos iespēju jauniešiem pilnveidot sevi augsto tehnoloģiju jomā, nozares eksperti un lektori ne tikai sniegs vērtīgas zināšanas, bet arī palīdzēs izstrādāt reālus risinājumus Liepājas pilsētvides uzlabošanai.

Mākslīgā intelekta prasmes ļaus jauniešiem risināt dažādas ekonomikas, izglītības, drošības, sociālās un citas problēmas daudz produktīvākā un progresīvākā veidā nekā līdz šim.

Jauno mediju mākslas centrs un mediatēka. Vai esi saskaitījis, cik reizes "Liepāja 2027" mākslas programmas projektos ir minēta Liepājas jauno mediju mākslinieku līdzdalība? Novērtējot un godinot šo Baltijas valstīs unikālo Liepājas kultūras īpatnību, mēs centīsimies līdz 2027. gadam iegūt UNESCO radošās pilsētas statusu mediju mākslā. 2027. gadā apritēs 20 gadu, kopš Liepājā tiek piedāvāta akadēmiskā izglītība jauno mediju mākslā, turklāt pilna cikla izglītības programmās – no LMMDV Multimediju nodaļas koledžas līmenī līdz pat universitātes doktorantūrai. Jau ilgus gadus notiek starptautiski mediju mākslas festivāli, trūkst tikai pastāvīga, specializēta mākslas centra. Šis pēdējais solis ceļā uz

Radošās pilsētas titulu tiks realizēts "D10 United" – Mediju mākslas muzejā (MMM), kas kļūs par mediju muzeju un izstāžu telpu gan dabā, gan tiešsaistē – izmantojot 360 grādu digitālās ekspozīcijas rīkus jeb izstādes apskates robotus (kurus kontrolē skatītājs, izstādes robotu redzot savā interneta pārlūkprogrammā, ar iespēju apskatīt visu izstādi, apbraukājot izstādi ar tālvadības robotu). MMM īpašu uzmanību pievērsīs bio- un ekomākslai, kas radīta, domājot par planētu, sabiedrību un ētisku darbību. Biomāksla un ekomāksla reti kad ir tikai estētiskas, tās lielākoties ir eksperimentālas, izmantojot dažādus medijus, tostarp instalācijas, darbnīcas, vizualizācijas, skaņu mākslu, ilustrācijas, performances un to dokumentēšanu, veidus, kā saglabāt dabu vai pievērst uzmanību kādai problēmai.

NVO inkubatora testa laukums un Brīvprātīgā darba centrs.

Plānots, ka NVO inkubators "Impact HUB" daļēji darbosies D10 centrā. Izmantojot 14. un 15. jautājumā minēto kapacitātes celšanas programmu, nodrošināsim NVO iespēju organizēt jauniešu līderu nometnes, "sudraba (senioru) ekonomiku", kā arī "D10 United" stūrakmeņus – IT un jauno mediju mākslas sadarbības projektus.

Testēšanas vieta būs arī vieta, kur kopā ar mūsu partneriem no Orhūsas "ReThinkers", Zalckammergūtas "CultureBuddy" brīvprātīgo programmām un Kurzemes NVO centra kūrēto "Vietējo stāstnieku" apmācību programmu izveidosim "Liepāja 2027" Brīvprātīgā darba centru, šeit mēs apmācīsim vēstnešus, brīvprātīgos kultūras draugus – Eiropas kultūras galvaspilsētas pieredzes kuratorus un tā būs tikšanās vieta programmas aktivitātēm, kurās varēs iesaistīties arī brīvprātīgie.

Kopā ar Berlīnes "Public Art Lab", Latvijas vēstniecībām Eiropas un austrumu partnerības valstīs, Liepājas IT sektoru un NVO inkubatoru, īstenosim digitālās kaligrāfijas projektu, aicinot diasporas pārstāvjus ar vizuālo projekciju palīdzību sazināties ar saviem tuviniekiem Liepājā un reģionā.

D10 pagalms vasarā kļūs par brīvdabas kinoteātri, kurā tiks demonstrētas "Europe Transit Films" kolekcijas filmas, kas stāsta par svarīgiem Eiropas jautājumiem, tostarp filmas no bijušajām Eiropas kultūras galvaspilsētas pilsētām. Mērķis ir panākt, lai mūsu jaunie, radošie prāti ieraudzītu Eiropu jaunām acīm, paplašinot viedokļu un uzskatu daudzveidību.

"D10 United" partneri:

Vietējie partneri: Liepājas Tehnoloģiju klasteris, Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas studiju programmas, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Kurzemes NVO centrs, "Impact HUB Liepāja", Jauniešu attīstības platforma YOU+, Liepājas Jauniešu māja.

Starptautiskie partneri: "Filmy Aarhus" (Dānija), Brīvprātīgo organizācija "ReThinkers" (Dānija), festivāls "Ars Electronica" (Austrija), Berlīnes "Public Art Lab" (Vācija), "Europe Transit Films" (Spānija), "Starts Initiative" (Spānija), "LEAF Academy" (Slovākija), "Bad Ischl / Salzkammergut 2024" (Austrija).

Budžets: 224 000 eiro

"Ukstiņš. Mūžu mācies!"

/ Mūžizglītība

Klāvs Ukstiņš (1832–1904) bija viens no pirmajiem Liepājas kultūras dzīves organizatoriem, uzņēmējs, pedagogs un sabiedriskais darbinieks, latviešu laikrakstu un grāmatu izdevējdarbības aizsācējs – 1876. gadā Klāvs Ukstiņš Liepājā atvēra grāmatu tirgotavu un ierīkoja pirmo latviešu bibliotēku. Sarakstījis vairākas mācību grāmatas matemātikā, vēsturē, vācu un krievu valodā, tulkojis daiļliteratūru un rakstījis dzeju. Ukstiņa grāmatnīca kļuva par latviešu pulcēšanās vietu un intelektuālās dzīves centru. Šis apņēmīgais kungs arī dibinājis pirmo kori un teātra trupu Liepājā, kas 1877. gadā Liepājā iestudēja pirmo latviešu teātra izrādi. Klāvs Ukstiņš ir Liepājas gara spēka, izglītības un misijas simbols.

2027. gadā vēlamies atvērt unikālu izglītības centru Liepājā "Ukstiņš". Mūsdienīgu un iekļaujošu skolu visām paaudzēm – sākot no pirmsskolas vecuma, turpinot ar pilna kursa vispārīzglītojošo izglītības un daudzfunkcionālu mūžizglītības centru, tai skaitā, izglītību senioriem. Mācoties no Japānas un Ziemeļvalstu kolēģiem, vēlamies Liepājā izveidot izglītojošu tikšanās vietu visu vecumu zinātkārajiem un radošajiem cilvēkiem.

Ceļā uz centra izveidi vairāku gadu garumā notiks dažādas aktivitātes, kas veicinās idejas nostiprināšanos un centra pozicionēšanu pilsētas izglītības telpā.

"FabLab" atklāšana

Sadarbībā ar mūsu partneriem ārvalstīs – *Jaermuseet* reģionālo muzeju un Tronheimas Zinātnes centru Norvēģijā – un Latvijas zinātnes centriem 2022. gadā tiks atvērta "FabLab" tehnoloģiju koprades telpa, kurā varēs spēlēties, mācīties, mentorēt, izgudrot, iemācīties radīt inovācijas. Tā nodrošinās piekļuvi videi, prasmēm, materiāliem un jaunākajām tehnoloģijām, lai ikviens un jebkur varētu izgatavot (gandrīz) jebko.

No 2023. līdz 2027. gadam kopā ar "Fab Foundation" (ASV), "Elektrum" Energoefektivitātes centru un Liepājas Universitāti organizēsim "FabLab" Talantu programmu – izglītības programmu vidusskolēniem, kas attīstīs dizaina domāšanas pamatus un veicinās jauniešu interesi par STEAM jomu.

2025. gadā notiks nometne "Fab Academy Bootcamp", kurā aicināsim piedalīties studentus, profesionāļus un mūžizglītības programmas apguvējus no dažādām nozarēm. Vēlamies veicināt zināšanu, prasmju un inovāciju attīstību starptautiskajā ekosistēmā digitālās radīšanas jomā. "Fab Academy" sagatavošanās posmā notiks semināri, mārketinga pasākumi, lai piesaistītu vietējos un starptautiskos studentus pirmajai akadēmijas klasei. 2026. gadā sāksies programmas pirmais mācību gads – intensīva piecu mēnešu programma, kurā studentiem tiks mācīts izstrādāt, projektēt un prototipēt, izmantojot digitālās ražošanas rīkus un iekārtas. Programma tiks integrēta Liepājas Universitātes augstākās izglītības zinātņu studiju programmās.

Lai veicinātu senioru iekļaušanos mūsdienu straujajā

digitālajā vidē un mazinātu plaisu viņu zināšanās par tehnoloģijām, Liepājas Izglītības pārvalde no 2023. gada izveidos specializētu tehnoloģiju atbalsta programmu senioriem Ukstiņa centrā, kurā seniori pēc kursu beigšanas varēs darboties par atbalsta personālu, kā arī par skolotāju palīgiem.

Lai veicinātu bērnu un pieaugušo interesi par STEAM un dabaszinātnēm, Izglītības centrs plāno rīkot arī aizraujošas un saturīgas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes. Ukstiņa centra telpās tiks rīkots ikgadējs izgudrojumu un zinātnes gadatirgus (*MakerFair*). Sadarbībā ar Latvijas un Ziemeļvalstu zinātnes centriem, Liepājas Universitāti un partneriem no visas pasaules tiks veidoti biznesa inkubatori, zinātniski šovi, darbnīcas, tirdzniecība, tehnoloģiju un izgudrojumu pilnveide un kultūras iesaiste zinātnē. Tas būs aizraujošs piedāvājums dažādām auditorijām visā Ukstiņa kvartāla teritorijā, apvienojumā ar cirka izrādēm, teātri un pat tirgu.

"Ukstiņš. Mūžu mācies!" partneri:

Vietējie partneri: Liepājas Izglītības pārvalde, Liepājas Universitāte, "Elektrum" Energoefektivitātes centrs, zinātnes centri Ventspilī, Cēsīs, Daugavpilī u.c.

Starptautiskie partneri: "Aalto Fab Academy" (Somija), Tronheimas Zinātnes centrs (Norvēģija), "Jaermuseet" reģionālais muzejs (Norvēģija), "Fab Foundation" (ASV), "Kulturhaus Arthur (Arthur e.V.)" (Vācija), "Klub Solitaer" (Vācija), "Centre Sirius" (Horvātija), "Spektrum Educational Center" (Rumānija), Ziemeļvalstu Zinātnes centru asociācija, projekts "School Peace Machine" (Oulu 2026, Somija)

Budžets: 470 000 eiro

"Atpakaļ nākotnē"

/ Liepājas animācijas dienas

Pēdējos gados Latvija ir kļuvusi par vienu no interesantākajām animācijas mākslas valstīm Eiropā. Katru gadu Latvijā tiek radītas ļoti konkurētspējīgas animācijas filmas. Katra animatoru Vladimira Leščova, Lizetes Upītes, Edmunda Jansona un Jurģa Krāsona veidotā īsfilma nonāk vismaz 60 festivālos visā pasaulē. 2021. gadā jau otro gadu pēc kārtas Latvijas animācijas filmas ir iekļautas Amerikas Kinoakadēmijas balvas "Oscar" 30 filmu sarakstā kategorijā "Labākā animācijas filma".

Liepājas Animācijas dienas būs pasākumu cikls, kas veltīts animācijai un tās dažādajiem formātiem – kino, audiovizuālajai mākslai un papildinātajai realitātei. Festivālā skatītājiem būs iespēja iepazīt un izbaudīt jaunākās animācijas filmas un mākslas darbus ar papildinātās realitātes pieredzi. Tomēr nozīmīga animācijas nozares daļa būs arī jaunu kontaktu dibināšana un starptautisko partneru tīkla paplašināšana.

Lai radītu daudzveidīgu un jēgpilnu saturu, pasākums tiks organizēts sadarbībā ar partneriem no tuvākajām kaimiņvalstīm – animācijas asociācijām un augstākās izglītības iestādēm, kurās var apgūt animāciju un jaunus medijus. Pasākumu kopums tiks veidots sinerģijā ar Animācijas festivālu "Animist" Tallinā, Igaunijā, un Animācijas, XR un videospēļu festivālu "BLON Animation" Klaipēdā, Lietuvā. Galvenie partneri šī pasākuma veidošanā būs Liepājas valstspilsētas

pašvaldība, Liepājas Universitāte, Liepājas NVO, Latvijas kultūras NVO, izglītības iestādes, kā arī festivāls "Eiropas Animācijas balva".

2025 – "Animēt un svinēt"

Liepāja 2025. gadā svinēs savu 400 gadu jubileju, un Liepājas Animācijas dienas piedāvās trīsdalīgu programmu par kino, mākslas telpām un pilsētvidi. Filmu programmā paredzēti 12 seansi, kuros plānots iekļaut festivāla "Eiropas Animācijas balva" godalgoto filmu izlasi, kā arī jaunākās Baltijas animācijas filmas.

Tiks veidotas arī animācijas žanra izstādes pilsētas mākslas galerijās, instalācijas un interaktīvus darbus radīs Latvijas, Lietuvas, Polijas, Somijas un Vācijas mākslinieki. Līdztekus izstādēm un filmu programmas atklāšanai pilsētas telpā plānots izvietot papildinātās realitātes animācijas darbus, kas veltīti Liepājas vēsturei (tos izmantos projektos "Urbānās pastaigas" un "Liepāja, stāsti!").

2026 – "Augošā animācija"

2026. gadā Animācijas dienas turpinās attīstīties sadarbībā ar partnervalstīm un vietējo radošo industriju. Tiks īstenotas tā sauktās fokusa programmas, kas katru gadu pievēršas konkrētām tēmām – 2026. gada tēma būs "Sabiedrība".

Filmu programmā paredzēti 15 seansi ar Eiropas Animācijas balvu ieguvušo filmu izlasi, jaunākās Baltijas animācijas filmas, kā arī programmas bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem. Filmu programma tiks veidotas sadarbībā ar kaimiņu un partneru festivāliem. Galerijā "Romans dārzs" plānota starptautisku mākslinieku animācijas mākslas darbu izstāde. Pilsētvide tiks atdzīvināta ar audiovizuālu papildinātās realitātes pieredzi un animētām virtuālām skulptūrām, Baltijas animācijas forumā notiks Baltijas animācijas tirgus un tiks uzsākta izglītojoša programma mākslas studentiem un citiem interesentiem, ar Animācijas dienu mākslinieku darbnīcām un lekcijām.

2027 – "Animācijas skats nākotnē"

2027. gada Liepājas Animācijas dienu galvenais mērķis būs raudzīties nākotnē, nav noslēpums, ka liela daļa izgudrojumu un moderno tehnoloģiju savulaik ir bijuši tikai mākslinieku sapņi. Animācija ir viens no pateicīgākajiem medijiem nākotnes sapņu iemūžināšanai – dažu sekunžu laikā var uzbūvēt lidojošu pilsētu un cilvēkus pārvērst par telepātiem. Ir ārkārtīgi interesanti paskatīties, kā mākslinieki iztēlojas tagadni pirms 50 gadiem un kā mūsdienu animācijas mākslinieki redz nākamo pusgadsimtu.

Līdzās godalgotu animācijas filmu demonstrējumiem galvenā tēma būs skatījums nākotnē, piedāvājot pilsētvides papildinātās realitātes pieredzi un animētus virtuālās skulptūras darbus bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem.

Baltijas animācijas forums paplašinās sadarbību ar Eiropas kultūras galvaspilsētu Portugālē. Baltijas Animācijas nams atklās rezidenču programmu bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģis" teritorijā, kurā katru gadu sešus mēnešus strādās divi mākslinieki (viens no kādas Baltijas valsts un viens no citas Eiropas valsts).

"Atpakaļ nākotnē" partneri:

Vietējie partneri: Liepājas valstspilsētas pašvaldība, Liepājas Universitāte, Mākslas galerija "Romans dārzs", Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, "Dirty Deal Audio", biedrība "ASTE", Mākslas, zinātnes, tehnoloģijas, izglītības, elektroniskās mākslas un mediju centrs "E-LAB".

Starptautiskie partneri: forums "Baltic Pitching forums" (Lietuva), XR un videospēļu festivāls "BLON Animation" (Lietuva), Viļņas Mākslas akadēmija (Lietuva), Lietuvas Animācijas asociācija (Lietuva), Igaunijas Mākslas akadēmija (Igaunija), Animācijas festivāls "Animist" (Igaunija), Centrālās un Austrumeiropas Animācijas forums, festivāls "Eiropas Animācijas balva".

Budžets: 120 000 eiro

"Dzintara nākotne"

/ Eksperimenti ar Baltijas jūras dārgakmeni

Dzintars ir ļoti biežs Liepājas plašās pludmales viesis, īpaši pēc pavasara un rudens vētrām. Mums ir uzvērtas garākās dzintara krelles (123 metri no pilsētnieku dāvinātiem, vairāk nekā 17 000 dzintara gabaliņu), ir dzintara ziepes, sveces, tējas, mums ir pat dzintara džins un šalles no dzintara diegiem. Nosauciet jebko – mēs to esam jau izgatavojuši! Pat savu koncertzāli esam nosaukuši par "Lielo dzintaru". Ir pienācis laiks doties tālāk.

"ElektrON"

Senie grieķi devuši dzintaram vārdu "elektron", jo bija ievērojuši dzintara elektromagnētiskās īpašības, un, pētot tās, radās vārds "elektrība". Liepāja ir īpaša gan kā piekrastes pilsēta, kuras simbols ir dzintars, gan kā elektroniskās mākslas un mūzikas centrs Latvijā. Jauno mediju mākslas pētniecības laboratorijas "MPLab" rīkotā izstādē "ElektrON" koncertzālē "Lielais dzintars" atklās – "tehnoloģiskais progress" nenozīmē, ka no daudzām idejām un patentiem izdzīvo labākais, bet gan to, ka ceļu ir daudz, un sabiedrībai ļoti rūpīgi jāizlemj, kuru ceļu izvēlēties.

Cilvēki aizmirst, ka tehnoloģija nav atrauta no dabas. "ElektrON" mākslinieki darbosies kā vēsturnieki, ģeologi, izgudrotāji, inženieri un atjautīgi stāstnieki, pētot dzintara elektromagnētiskās īpašības. Ceram, ka tas iedvesmos māksliniekus radīt inovatīvas ierīces gan funkcionāliem, gan estētiskiem mērķiem.

"ElektrON" aktivitātes notiks no 2026. līdz 2027. gadam, pulcējot mākslas un kultūras centrus, zinātniekus un teorētiķus no Baltijas jūras reģiona, lai tiktos simpozijā par kultūras ģeoloģiju. Turpmākie pasākumi ietvers darbu rezidenču centrus, universitāšu laboratorijās un dzintara muzejos, lai izstrādātu interpretējošas instalācijas un mediju mākslas darbus ar un par dzintaru. Dalībnieki tiks izvēlēti starptautiskā projektu konkursā. Mēs apņemamies turpināt 2014. gadā Rīgā aizsāktās drosmīgās idejas, lai veidotu dzintara nākotni un 2027. gada 4. septembrī svinētu Dzintara dienu.

Atskats uz dzintaru

Gadsimtiem ilgi, pirms Pāvilosta kļuva par Latvijas sērfotāju paradīzi, tā bijusi dzintara paradīze. Jūrā patiešām dzintara netrūkst, un vietējie iedzīvotāji ir redzēti mājās nesam pat spaiņus ar dzintaru, pa ceļam salīdzinot savu ieguvumu ar kaimiņiem. Vietējie iedzīvotāji, godinot Baltijas jūras dārgakmeni, nosaukuši Pāvilostas galveno ielu par Dzintara ielu, tomēr ne visiem latviešiem dzintars ir tuvs. Dzintara rotaslietas, gleznas un cita dzintara atribūtika no iepriekšējiem gadsimtiem ne visiem uzreiz izraisa asociācijas ar dzintaru kā kaut ko, kas pieder modernai, mūsdienu sabiedrībai. Mūsu mērķis ir to mainīt.

Ceļā uz mūsdienu elpas iedvešanu dzintaram mums palīdzēs neatkarīgais starpdisciplinārais rezidenču centrs "PAiR" Pāvilostā. Cieši sadarbojoties ar partneriem no

"Res Artis: Worldwide Network of Arts Residencies", kura biedrs ir "PAiR", un sadarbībā ar Latvijas laikmetīgās mākslas centru "Kim?" rīkosim nodarbības un darbnīcas par dzintara izcelsmi un īpašībām, dosimies pārgājienos un nakts dzintara meklēšanas ekspedīcijās kopā ar Pāvilostas "dzintara mednieku" entuziastu grupu un dzejniekiem. Laikmetīgās mākslas izstādē "PAiR" galerijā būs veltīta dzintaram. Sadarbībā ar zinātniekiem notiks mākslinieku rezidences. Izmantojot vietējās zināšanas un tradīcijas, vēlamies dzintaram piešķirt jaunu, laikmetīgu kontekstu un izpausmi.

"Dzintara nākotne" partneri:

Vietējie partneri: Koncertzāle "Lielais dzintars", Liepājas Universitātes Mākslas pētījumu laboratorija "MPLab", biedrība "ASTE", Mākslas, zinātnes, tehnoloģijas, izglītības, elektroniskās mākslas un mediju centrs "E-LAB", "PAiR" rezidence Pāvilostā, "Kim?" laikmetīgās mākslas centrs, Liepājas Tautas mākslas un kultūras centrs, Amatnieku māja
Starptautiskie partneri: Gētes institūts Rīgā (Vācija/Latvija), "CYLAND MediaArtLab" (Lietuva), Laikmetīgās mākslas muzejs Vojvodinā (Serbija), Laikmetīgās mākslas centrs "Kontejner" (Horvātija), "Ars Electronica Festival" (Vācija), "Bioart Society" (Somija), Disnovation.org (Francija), Tronheimas Elektroniskās mākslas centrs (Norvēģija), Palangas Dzintara muzejs (Lietuva), "Res Artis" (Australija), Lietuvas mākslinieku apvienības Kauņas nodaļa (Lietuva), Baltijas jūras kultūras centrs Gdaņskā (Polija).

Budžets: 98 000 eiro

"Jauniešu forums"

/ Radošuma nedēļa un noslēguma simpozījs

Turpinot Eiropas sapņu tematiskās līnijas "Vērtību agora" pamatpasākumu, dosim iespēju izteikties mūsu jauniešiem un sadarbībā ar Latvijas Nacionālo jaunatnes padomi un tās starptautiskajiem partneriem – Eiropas Jaunatnes forumu Beļģijā – organizēsim nedēļu garu starptautisku "Jaunatnes forumu". Latvijas Nacionālā jaunatnes padome apvieno 26 dalīborganizācijas, tostarp Latvijas Skautu un gaidu organizāciju, Latvijas Jaunatnes progresā Savienību, Eiropas Latviešu jaunatnes apvienību (ELJA), Rīgas Jaunatnes iniciatīvu fondu un daudzas citas.

Vēlamies, lai "Vērtību agoras" tēmas, diskusijas un pasākumi raisītu rezonansi mūsu jauniešu vidū un atrastu savu vietu nākotnes veidošanā. Radošo perspektīvu un Eiropas kultūras galvaspilsētas gada noslēguma pasākumu – "Jauniešu forumu" – veidos un izbaudīs paši jaunieši, tas būs radošu, intelektuālu un praktisku pasākumu apvienojums. Tas iedvesmos darbībai, stiprinās starptautiskos sakarus un palīdzēs jauniešiem iztēloties nākotnes virzienus un savu vietu tajos. Starptautiskā "Jaunatnes foruma" praktiskajās darbnīcās un meistarklasēs piedalīsies pazīstami pētnieki, IT speciālisti, mākslinieki, rakstnieki, filmu veidotāji un dzejnieki no Eiropas un Latvijas, lai dalītos pieredzē, iedvesmotu un nodotu savas

prasmes. Tas būs lielisks veids, kā Eiropas jauniešiem apmainīties ar zināšanām, dalīties izpratnē par pasaules kārtību, pārdomāt un diskutēt par esošajām Eiropas vērtībām un, iespējams, ierosināt jaunu tēmu Eiropas darba kārtībai. Tāpat arī iegūt draugus un veidot attiecības, kas zina, varbūt uz mūžu. Mūsu jaunajai paaudzei tā būs neaizmirstama iespēja iepazīt Eiropas tautu daudzkrāsainās kultūras ar savu vienaudžu palīdzību un piemēru.

Līdztekus jauniešu simpozijam notiks arī Baltijas Jauniešu simfoniskā orķestra vasaras nometne un koncerti topošajiem mūzikas profesionāļiem. Koncertzāle "Lielais dzintars" kopā ar partneriem – Tallinas un Viļņas mūzikas akadēmijām – organizēs nometni Baltijas valstu jaunajiem akadēmiskās mūzikas profesionāļiem. Divas nedēļas jaunajiem māksliniekiem būs iespēja piedalīties pasaules klases mūzikas ekspertu meistarklasēs, kā arī veidot kamer-mūzikas un simfoniskās mūzikas koncertprogrammas, kas pēc tam tiks atskaņotas Liepājā un Baltijas jūras reģionā.

"Jauniešu forums" partneri:

Vietējie partneri: Latvijas Jaunatnes padome (vadošā apvienība ar 26 jaunatnes organizācijām), koncertzāle "Lielais dzintars", Liepājas Jauniešu māja.

Starptautiskie partneri: Eiropas Jaunatnes forums (Beļģija), "DD Foundation" (Igaunija), "Klub Solitaer" (Vācija), Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā.

Budžets: 280 000 eiro

/ 07

Pasākumu un projektu atlase

Mākslinieciskā satura projektu veidošanas stratēģija kopš 1. pieteikuma gatavošanas kārtas nav mainījies – arī šoreiz strādājām roku rokā ar iedzīvotājiem. Kopā ar Liepājas un reģiona kultūras organizācijām, māksliniekiem, NVO un radošo industriju, mazākumtautību un citu grupu pārstāvjiem organizējam sarunas, tikšanās un ideju apmaiņu diskusijas. Sarunās izvirzījām mērķus, kopā radījām aizraujošus projektus, sniedzām iespēju pašiem iedzīvotājiem attīstīt un pilnveidot jau iepriekš izveidoto plašo "Liepāja 2027" programmu. Šādu taktiku projektu atlasei un sabiedrības iesaistes nodrošināšanai izmantosim arī turpmāk. Lai iesaistītu vēl lielāku radošo cilvēku pārstāvniecību un arī mums pašiem pavērtu plašākas iespējas starptautiskajā arēnā, ar dažādu ideju konkursu palīdzību sniegsim iespēju ikvienam papildināt un stiprināt esošo programmu.

Iekļaujot kādu projektu kopējā programmā, jau šobrīd esam ņēmuši un arī turpmāk ņemsim vērā konkrētus kritērijus:

- Projekta atbilstība mākslinieciskajai programmai un kopējam (ne)miera stāstam.
- Projektā iekļautā Eiropas dimensija un sabiedrības iesaiste.
- Atbilstība programmas kvalitātes un izcilības līmenim.
- Atbilstība starptautiskās auditorijas prasībām un interesēm.
- Daudzveidīgu kultūras žanru (mūzika, kino, deja, jauno mediju māksla, teātris u. c.) pārstāvniecība.
- Potenciāls piesaistīt auditorijas, kas pagaidām nav daļa no esošās Liepājas kultūras ikdienas (starptautiskā publika, "kultūras gardēži", apkaimju iedzīvotāji, cilvēki ar kustību ierobežojumiem u. c.).
- Pasākuma norise ne tikai Liepājā, bet arī reģionā – Rucavā, Priekulē, Pāvilostā, Kuldīgā, Alsungā u. c. Pasākuma pieejamība ārvalstu viesiem.
- Eiropas kultūras daudzveidības veicināšana.
- Bezmaksas pasākumu nodrošināšana plašai sabiedrības daļai.
- Pieejamības un ekodizaina principu ievērošana pasākuma norises laikā.
- Vietējā, reģionālā un starptautiskā līmeņa mākslas un radošā sektora iesaiste.
- Programmas līdzsvars starp mākslinieciski ambicioziem un demokrātiskiem pasākumiem.

Atlases mehānismi

Individuālās sarunas. Pandēmijas apstākļi pieteikuma veidošanas laikā lika apjaust, cik svarīga ir individuālā komunikācija, lai starp skaļiem viedokļiem saklausītu arī klusākas balsis. Esam vairākas reizes tikušies un runājuši ar gandrīz visām vietējām organizācijām. Parasti sarunas sākās ar stāstiem par problēmām un grūtībām, bet ar laiku radām risinājumus un atklājām potenciālus resursu avotus. Tikai retos gadījumos sarunas aprobežojās ar konkrēta kultūras žanra attīstību. Visbiežāk mūsu sarunu biedriem vīzija bija plašāka un ietvēra arī sabiedrības iesaisti, pieejamības problēmu risināšanu, Eiropas profesionāļu piesaisti u. c. Šajās sarunās izveidojās arī (ne)miera darba grupas kodols, tika definēta Eiropas dimensijas vīzija, vienotā programmā iekļāvās dažādi izglītības projekti un radās projekti kā, piemēram, "Kaimiņu būtība", "Aci pret aci ar dabisko"

Cik vien spēsim, turpināsim individuālas sarunas ar potenciālajiem partneriem un projektu iesniedzējiem. Nelielā pilsētā un reģionā, kāds ir mūsu, tas šķiet vienīgais veids, kā iegūt līdzcilvēku uzticēšanos.

Sarunas, publiska ideju apmaiņa, konferences.

Konferences, publiskas debates, ideju apmaiņa un apspriedes ir seni un pārbaudīti līdzekļi esošās situācijas novērtēšanai un jaunu ideju ģenerēšanai, ko izmantojam arī mēs. Guvām labus un pārsteidzošus rezultātus, spēlējot kultūras spēli ar kultūras jomas profesionāļiem, un iepazīnām cits citu no līdz šim neiepazītiem skatpunktiem. Ja tiksim izraudzīti par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027, vēlamies turpināt šādu uz sadarbību balstītu ideju ģenerēšanu un projektu veidošanu. Lai gūtu jaunas idejas projektiem un rastu risinājumus aktuālajām problēmām, plānojam paplašināt jau līdz šim iesaistīto cilvēku loku, uzrunājot dažādu jomu speciālistus no Latvijas un citām valstīm.

Projektu konkursi. Mēs ceram, ka (ne)miers uzņems apgriezienus, cilvēku, mākslinieku, producentu, NVO ceļi krustosies jaunās idejās, sadarbībās un iniciatīvās. Svaigi, eksperimentāli, drosmīgi piedāvājumi paplašinās mūsu programmas dimensiju, sasniegs jaunus izcilības horizontus un radīs risinājumus esošajiem izaicinājumiem. Mēs projektu "Liepāja 2027" uztveram par atvērtu procesu, tādēļ visās mūsu programmas līnijās esam pataupījuši vietu atklātiem ideju konkursiem un rezervējuši šim mērķim 1 200 000 eiro, tostarp "Urbānās pastaigas", "Kultūras kanons", "Locus Mundi", "Karosta-Radosta", "Kaimiņu būtība", "Pie laimes galda", "Atvērtā teātra kvartāls" un vairākos citos.

Uzticēšanās. Lai izveidotu veiksmīgu, uzrunājošu un tiešām daudzšķautņainu programmu, īpaši nozīmīga loma projektu atlasē būs mākslinieciskajai vadībai. Nepieciešamības gadījumā iesaistīsim konsultatīvo padomi un arī neatkarīgu žūriju – it īpaši, lai nodrošinātu maksimāli objektīvu un kopējai mākslinieciskajai programmai papildinošu "skatu no malas". Lai iemantotu sabiedrības uzticību, piesaistītu pēc iespējas kvalitatīvākus vietējos, nacionālā un starptautiska līmeņa māksliniekus, organizācijas, producentus, un varētu izveidot plašu sadarbības tīklu, visbūtiskākā atslēgas komponente būs uzticēšanās "Liepāja 2027" komandas kompetencei.

/ 08

Kultūras mantojuma un eksperimentālas kultūras izteiksmes apvienošana

Šajā (ne)miera ceļojumā vēsture un tradīcijas ir tas, kas mums pieder, kur esam dziļi iesakņojušies, veidojuši savu spītīgo raksturu un identitāti, radījuši savas kultūras pamatus.

Vēsturiskos pretstatos un paradoksos balstītais Liepājas un apkārtējo novadu mantojums savienojams šķietami nesavienojamo, aicinot uz jauniem, radošiem kultūras izteiksmes veidiem. Mēs ticam, ka, apvienojot mantojumu ar patiesi inovatīvām idejām un laikmetīgu pieskārienu, varam tam piešķirt jaunu elpu. Šī ir abpusēji izdevīga situācija Liepājai un apkārtējiem novadiem, kur laikmetīgās mākslas ienākšana ir gausa un joprojām lielākā resursu daļa gadiem tiek veltīta tradicionālo aktivitāšu nodrošināšanai un infrastruktūras attīstībai. Iespējams, tas saistīts ar to, ka daļa mūsu valsts iedzīvotāju jūtas tā, it kā joprojām vajadzētu atgūt nokavēto, pārvarēt laiku, kad mums nebija ļauts svinēt latviešu tradicionālos svētkus un kopt savas tradīcijas. Tomēr veiksmīgi saglabāt mantojumu nozīmē to arī veiksmīgi ievest 21. gadsimtā un turpināt aktualizēt jaunās formās.

Jauns skatījums uz tradicionālo

Iespējams, ka daudzi cilvēki Eiropā ir dzirdējuši par mūsu unikālo Dziesmu un deju svētku tradīciju, kas iekļauta UNESCO nemateriālā mantojuma sarakstā. Iespējams, kāds pats šo vārdos neaparakstāmo piedzīvojumu ir izbaudījis un sajūti klātienē. Šajā brīdī būtiski piebilst, ka tie nav tikai sadziedāšanās un sadejošanās svētki, tās ir gadiem rūpīgi koptas tradīcijas, prasmju nodošana no paaudzes paaudzē ar fenomenālu sabiedrības iesaistes līmeni. "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" atklāšanas programmā tradicionālā kurzemnieku tautasdziesma "Pūt, vējiņi!" kļūs par pamatu līdz šim nebijušam un vienojošam Eiropas stāstam. Tas būs krāsains stāstījums par dziedāšanas tradīcijām, sākot no Basku zemes un Sardinijas līdz Igaunijai un Latvijai. Īpaši tiks pētīta un atspoguļota sadziedāšanās tradīcija, to pretstatot mūsdienu repa un dzejas slama formai.

- Projektā "Eiropa dzied Liepāju" aicināsim kordziedātājus un diriģentus dažādās konkursa programmās un meistarklasēs atskaņot latviešu mūzikas klasiku, kā arī ar atvērtu sirdi pieredzēt citu valstu dziedātāju interpretācijas, tostarp mūsdienu dziedāšanas veidos, piemēram, vokālajā koloristikā un sadarbības komponēšanā reālajā laikā.

- "Prasmju birzā" mēs ne vien tradicionālā veidā dalīsimies ar senajām amatniecības zināšanām un prasmēm, bet meklēsim mūsdienu un interesantus veidus, kā uzlabot, piemēram, instrumentu izgatavošanu, tautastērpu glabāšanu utt. Pētīsim arī digitālos rīkus, ar kuru palīdzību vērtīgas prasmes var apgūt attālināti.
- "Ziemeļu saulgriežos" vēlamies salīdzināt un meklēt atšķirīgo dažādu tautu un mūsu pašu tradīcijās, kā arī rast vietu interpretācijām. Aicināsim laikmetīgās mākslas pārstāvjus reflektēt par mūsu Jāņu tradīciju, izmantojot ne tikai deju un dziesmu, bet arī citas mākslas formas.
- Mākslinieku rezidencēs aicināsim dažādus žanrus pārstāvošos radošos talantus no visas Eiropas pētīt, interpretēt un projektā "Kultūras Kanons" apcerēt Latvijas kultūras kanonā apkopotās Latvijas mākslas vērtības un tradīcijas. Piemēram, mūsdienu dejas mākslinieki Krišjānis Sants no Aizputes (Latvija) un Ieva Gaurilčikaite-Santa no Viļņas (Lietuva) sadarbosies ar laikmetīgās dejas horeogrāfu Heine Avdālu (Norvēģija/Beļģija) un veidos Latvijas kultūras kanona tautas dejas tradīcijas mūsdienu interpretāciju.
- "Pie laimes galda" projektā noteikti pieredzēsīm kā dažādi tradicionālie ēdieni tiek pārveidoti mūsdienu interpretācijās, kad tiek iesaistīta gan plašāka auditorija, gan profesionāli pavāri.
- "Dzintara nākotne" ir projekts par to, kā pilnībā mainīt māksliniecisko pieeju šim tradicionālajam materiālam. Veidosim izstādi "ElektrON", kurā dzintars kļūs par mākslinieku, zinātnieku, izgudrotāju un ģeologu izpētes objektu, meklējot ne tikai tā elektromagnētiskā lauka īpašības, bet mēģinot atklāt tajā vēl daudz citu noslēpumu.

Jaunas vietas mūsdienu kultūrai

Gatavošanās Eiropas kultūras galvaspilsētai sniedz lielisku un nenovērtējamu iespēju apgūt jaunas teritorijas, paraudzīties uz savu pilsētu, reģionu un pasākumiem no mūsdienu un arī nākotnes perspektīvas. Iespējams, šādi soļi apliecinās, ka tradicionālā perspektīva ir laba un turpināma, bet pastāv varbūtība, ka, izkāpjot ārpus ierastā, iegūsim pilnīgi citu pievienoto vērtību.

- Projektā "Urbānās pastaigas" caur zaļās infrastruktūras tendenču un Jaunā Eiropas "Bauhaus" prizmu novērtēsīm vēsturiskās arhitektūras mantojuma lomu zaļās nākotnes pilsētvides veidošanā.
- Līdz šim 130 gadus slēgtā bijusī "Liepājas metalurga" teritorija kļūs par īpašu magnētu, piedāvājot baudīt gan mūsdienu mākslas izstādi "Locus Mundi", gan arī pasākumus projektā "Ardievas smagajam metālam". Unikāla un ilgstoši melnās metalurģijas pārstrādei izmantotā vide tagad meklē mūsdienu pielietojumu, aicinot ar visām uztveres maņām ieraudzīt, saklausīt, sataustīt, izbaudīt.

- Projektā "Karosta-Radosta" vēsturiskajos nocietinājumos tiks organizētas mūsdienīgas aktivitātes, un šarmantā bijušo virsnieku māja kļūs par projekta "Balles Karostā" norises vietu, atdzīvinot dažādus laikmetus, tostarp 20. gadsimta 20. gadus un to 21. gadsimta interpretācijas.
- "Izgaismotā Liepāja" sniegs iespēju paraudzīties uz ēkām un arhitektūras elementiem no (ne)miera perspektīvas, ietērpjot tos gaismās. Jauno mediju mākslas nedēļā "Update" pētīsim gan vietas, gan jūras ekoloģijas aspektus, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas jaunos un mūsdienīgos mākslas eksperimentos.

Mūsdienu tradīcijas

"Liepāja 2027" būs jaunu tradīciju aizsākums, tādēļ esam jau sākuši strādāt pie tā, lai talantīgākajiem radošajiem prātiem pasūtītu jaunas muzikālās kompozīcijas, vizuālās un literārās mākslas darbus, audzinātu jauno mākslinieku paaudzi un paplašinātu kopējo kultūras auditoriju. Pašlaik tie varbūt ir eksperimenti, bet, iespējams, pat neapzināmies, ka mūsu acu priekšā top jaunie Latvijas un citu tautu kultūras kanona elementi. Pēc 50 vai 100 gadiem mūsu pēcteči pētīs mūsu attieksmi pret mantojuma paplašināšanu un atradīs arī šādu sarakstu:

- "Opera jūras krastā" koncentrēsies ne tikai uz jaunu operu radīšanu, bet arī uz skaņdarbu veidošanu un mūsdienu komponistu jaundarbu radīšanu.
- "Rokam roku" izaicinās mūs domāt par to, kā izaudzināt jauno mūziķu paaudzi, kādi atbalsta mehānismi nepieciešami, lai turpinātu Liepājas roka tradīcijas.
- "Ukstiņš. Mūžu mācies!" iedibināsim jaunu izglītības projektu tradīciju, kur jaunākā paaudze tiksies ar senioriem, mantos un dalīsies ne tikai ar zināšanām, bet arī ar prasmēm un nemateriālām vērtībām.

/ 09 /10

Vietējo mākslinieku un kultūras organizāciju iesaiste un sadarbības plāni

Kā jau iepriekš minējām, pieteikuma izveidē iesaistījām daudzus kultūras organizatorus, dažādu jomu speciālistus, nevalstisko organizāciju un sociālo grupu pārstāvjus, apkaimju un reģiona iedzīvotājus, pašvaldības darbiniekus, politiķus, intelektuāļus, uzņēmējus, dzejniekus, sportistus, filozofus, antropologus, biologus un vēl daudzus citus. Būtībā uzdevām viņiem divus jautājumus: "Kāds pašlaik ir jūsu lielākais izaicinājums?" un "Kam jūsu jomā būtu jānotiek līdz 2027. gadam?"

Protams, visiem mūsu partneriem abi pieteikuma sagatavošanas posmi precīzi sakrita ar pandēmijas viļņiem, tādēļ iespējas tikties klātienē bija ļoti ierobežotas. Tomēr tam bija arī savi pozitīvie aspekti. Tā vietā, lai apmainītos ar pieklājības frāzēm, vārītu kafiju un apspriestu laikapstākļus, tiešsaistes sarunas notika koncentrētāk, un bieži sadzirdējām tos, kuru balsis šādās domu apmaiņās parasti ir klusākas. Sarunas ar kultūras profesionāļiem notika vairākās kārtās, līdz definējām gan iespējas un vajadzības, gan arī sarņus, vēlamos rezultātus un precizējām projektu un pasākumu formu un saturu.

Reti kura saruna bija tikai par konkrēta kultūras žanra attīstību. Visbiežāk mūsu sarunu partneru vīzija bija daudz plašāka – kā iesaistīt sabiedrību, kā risināt pieejamības jautājumus, kā sadarboties ar valsts organizācijām un Eiropas profesionāļiem. Tā radās "MISIJA (NE)MIERS", izveidojās mūsu Eiropas dimensijas skatījums un tika definēta starpnozaru sadarbība esošās kultūras renovācijai.

Mūsu ideju jūra kā vilnis atsitās pret krastu un radīja nākamo vilni pretējā virzienā – sākām saņemt projektu idejas un pieteikumus.

Komandā, kas no plašā piedāvājuma izvēlējās "Liepāja 2027" programmas pasākumus, bija cilvēki ar vairāk nekā 20 gadu starptautisku pieredzi Eiropas mākslas nozarē, profesionāļi ar dažādu pasākumu tehniskās producēšanas zināšanām, vietējā un valsts līmeņa NVO un laikmetīgās mākslas pārstāvji. Mūsu vadmotīvs bija viens no mūsu pieciem mērķiem: mācīties sadarboties – no provinces uz Eiropu.

Nacionālā un starptautiskā līmeņa producentu sadarbības piemērs ir Liepājas muzeja piedāvātais projekts "Locus Mundi". Pēc tā sākotnējās ieceres uzklaušanās aicinājam uz plašāku perspektīvu un mūsdienīgāku pieeju, tādēļ kopīgi vērsāmies pie Latvijas Laikmetīgās mākslas centra, kas nāca klajā ar

priekšlikumu veidot izstādi bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģis" industriālajā teritorijā. Ir panākts kaut kas patiešām unikāls, par ko esam ļoti gandarīti.

Tālāk ir daži piemēri, kā mūsu vietējie mākslinieki un organizācijas tiek iesaistītas un kā plānojam sadarboties, lai izveidotu patiešām īpašu 2027. gada programmu.

"Rokam roku" – uzņēmums "Circle Pit Shows" un producentis Edgars Āboliņš kopā ar festivāla "Summer Sound" pārstāvi Uldi Akselrodu koordinēs "Rokam roku" programmu Juliannas pagalmā, "Fontaine Palace" un Bunkurā. Festivāla vietējie mūziķi: Jānis Ivuškāns un orķestris "Liepāja Music", Liepājas roka leģenda Ivo Fomins. Jaunie vietējā un valsts mēroga talanti uz skatuves sadarbībā ar Liepājas POP/ROK SKOLU un bundzinieku Ēriku Hanzovski.

"Vērtību agora" – iesaistīsim savas jomas profesionāļus, tostarp mūzikas terapijas speciālisti Olgu Blauzdi, Liepājas IT nozari ar tās vadītāju Agati Ambulti un biedrību "Digitālo inovāciju centrs", Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas nodaļu ar tās vadītāju Annu Priedolu, Liepājas Universitātes pētniekus Lilitu Ābeli, Robertu Jūrmali un citus. Daļa konferences par Eiropas demokrātiju notiks Kuldīgas Demokrātijas kvartālā, ko veido Maija un Ģirts Jankovski, piedalīsies arī Kurzemes NVO centrs un tā vadītāja Elīna Futraka.

"Ziemeļu saulgrieži" – vietējā tautas tradīciju popularizētāja Baiba Kļava un viņas komanda no Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra kopā ar reģiona kultūras centriem koordinēs publiskos pasākumus ar dažādām tradicionālām aktivitātēm Liepājas kultūrvietās, piemēram, kultūras vietā "Namīns", brīvdabas estrādē "Pūt, vējiņi!", bet Pirts svētkus vadīs Inese Guste no Grobiņas.

"Urbānās pastaigas" – Eiropas lauku ceļotāju pastaigu un muižu pastaigu maršrutus veidos izcilais restaurators Juris Zviedrāns sadarbībā ar Liepājas, Kuldīgas un Dienvidkurzemes reģionu tūrisma birojiem. "Veca māja, jauns stāsts" – Kuldīgas Restaurācijas centra vadītāja Ilze Zariņa dažādos pasākumos iesaistīs Kuldīgas vēsturiskā mantojuma īpašniekus un interesentus. Lektors, mākslinieks un dizainers Ivars Pilips - Matisons vadīs restaurācijas darbnīcas Liepājā. Dizaina pastaigā tiks iesaistīti Liepājas arhitekti, Liepājas Valsts 1. ģimnāzija un tās direktors Helvijs Valcis, Liepājas 17.-19. gs. interjera muzejs "Hoijeres kundzes viesu nams" un tās vadītāja Ieva Dzintare, savukārt Urbāno stāstu pastaigu iniciēš un organizēs Kuldīgas kultūras centrs "Kūrava" un tā vadītāja Ina Celitāne.

"Balles Karostā" – idejas ballēm un to noformējumam piedāvās tādi vietējie pasākumu producenti kā "Šarmants" un "Ūdensputni", sadarbojoties ar mūzikas vēstures pētniecēm Ilzi Valci un Vēsnu Lēvaldi. Iesaistīsim arī balles deju studijas un to horeogrāfus, piemēram, Liepājas horeogrāfijas studiju "KĀ" un tās vadītāju Agati Cukuru, kā arī vietējo mazākumtautību – ebreju, baltvācu, ukraiņu u. c. – nevalstiskās organizācijas. "Kultūras kanons" – kopā ar mākslinieku darbnīcu un rezidenču centra "Serde programmas" direktori Signi Pucenu uzņemsim programmas māksliniekus, tostarp horeogrāfu un dejojāšu Krišjāni Santu no Aizputes.

"Kaimiņu būšana" – plaša vietējo NVO, tostarp NVO inkubatoru "Impact Hub" un "Kurzemes NVO centrs" iesaiste. Koncertus Liepājas apkaimēs organizēs vietējie producenti, piemēram, Irita Kalēja, producentu kompānija "Lake Music", Ineses Muižnieces vadītā NVO "Austras Biedrība" un mazākumtautību NVO.

"Prasmju birža" – tradicionālo prasmju biržu piedāvās Liepājas, Dienvidkurzemes un Kuldīgas bērnu un jauniešu centri, nevalstiskās organizācijas, tostarp mazākumtautību organizācijas, piemēram, "Amatu māja" un tās vadītāja Ira Cīrulle, Etnogrāfiskā māja "Zvanītāji" un tās saimniece Sandra Aigare, kā arī "Kuršu vikingu apmetne". Nevalstiskā organizācija "Radi Vidi Pats" organizēs e-velosipēdu nomas punktu, apmaiņas punktu un kopienas dārzu prasmju apgūšanu.

"Atvērtā teātra kvartāls" – kvartālu veidos Liepājas teātra kolektīvs – aktieru trupa, vadītāji Herberts Laukšteins un Eva Ciekurze, kā arī mākslinieciskais vadītājs Dmitrijs Petrenko – sadarbībā ar Liepājas Leļļu teātri, tā režisori Leldi Vīksnu un māksliniecisko vadītāju Leldi Kaupužu. Projektā piedalīsies privātā teātra trupa "Goda Teātris", tās virzītājspēki aktieri Kaspars Gods, Egons Dombrovskis, horeogrāfe Kristīne Brīniņa un viņas kompānija "Cita Abra". Pasākumu "Mobilais defilē" Kuldīgā organizēs Kuldīgas kultūras centrs un tā vadītāja Inta Burnevica.

"Ikviens ir gaidīts" – idejas autors Jurģis Spulenieks un imersīvais teātris pieejamības tēmas aktualizēs kopā ar Liepājas un apkārtnes teātriem – Liepājas teātri, Liepājas Leļļu teātri un amatiereteātriem novados. Ar savu pieredzi iesaistīsies arī Neredzīgo biedrība un tās vadītājs Māris Ceirulis. Pasākumā "Empātijas galerija" darbosies māksliniece Undīne Celitāne.

"D10 United" – Liepājas IT uzņēmumi, biedrība "Digitālais inovāciju parks" un tās vadītāja Agate Ambulte, kā arī "Liepājas Tehnoloģiju klasteris" ir gatavi īstenot savu ideju par IT nozares centru un mākslīgā intelekta tehnoloģiju laboratorijām.

"Ukstiņš. Mūžu mācies!" – to var paveikt tikai ar nozares profesionāļu, piemēram, Liepājas Centra sākumskolas un tās pedagogu, vietējo bērnudārzu, Liepājas Izglītības pārvaldes, Liepājas Universitātes, Zinātnes un izglītības inovāciju centra "Ziic" palīdzību un līdzdalību, iesaistot arī kultūras jomas speciālistus, piemēram, Liepājas Leļļu teātri, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolu, kā arī Kurzemes biznesa inkubatoru un senioru NVO.

Eiropas dimensija

/ 11

Kultūras daudzveidība, starpkultūru dialogs un Eiropas tēmas

Šajā (ne)miera ceļojumā Eiropas dimensija ir mūsu ceļa zvaigzne, kas palīdz neapmaldīties plašajos horizontos, negurstoši atgādinot – Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts nav tikai lieli pilsētas svētki. Ceļazvaigzne ik uz soļa palīdz atcerēties, ka uz mums skatīsies visa Eiropa. Tā sniedz iespēju paraudzīties pāri horizontam un saskatīt tur notiekošo.

Mūsu starptautiskie partneri, Eiropas kopīgā kultūras telpa, vienojošās vērtības un līdz šim neizmantotās iespējas, kā arī tiekšanās pēc Eiropas sapņa šobrīd Ukrainā notiekošā kara dēļ tiek apdraudētas un starp cilvēkiem valda satraukums. Kā minējam 2. un 5. jautājumā, Eiropas dimensija ir mākslinieciskās programmas orientieris, kas palīdz veidot mērķus, nosaka taktiskos plānus un to, kā pēc iespējas labāk izstāstīt kopīgo "Liepāja 2027" stāstu (cerams tā, lai ikviens Eiropā varētu to uztvert). Turklāt Eiropas dimensija liek nepārtraukti uzdot sev jautājumus – Vai veidojam reāli funkcionējošas attiecības ar citām Eiropas pilsētām? Vai uzrunājam ārvalstu māksliniekus? Vai potenciāli varam piesaistīt Eiropas un starptautiskās auditorijas uzmanību?

Drosme ceļot tālu, paplašināt zināšanu un izpratnes horizontus, tiekties uz kaut ko jaunu, uzzināt, kur saule ik vakaru noriet, meklēt ideālus, neiekrist monotonā rutīnā ir mūsu (ne)miera ģenētiskais kods. Atsauces uz to ir atrodamas arī latviešu kultūras mantojumā – gan literatūrā, gan tautas mūzikā... "Pūt, vējiņi, dzen laiviņu, aizdzen mani Kurzemē".

Pateicoties Baltijas jūras tuvumam un dažādiem vēsturiskiem pavērsieniem, jau sen esam turējuši roku uz Eiropas kultūras daudzveidības pulsa. Eiropa jau reiz satikās Latvijā – Liepāja agrāk bija viens no pirmskara laika intelektuālajiem un kultūras centriem. Vairāku gadsimtu garumā Liepājā

plecu pie pleca dzīvoja latvieši, krievi, vācbaltieši, līvi, ebreji, poļi, lietuvieši un igauņi, kopā veidojot pilsētas unikālo arhitektūru, šarmanto vidi, radot vizuālo mākslu, nodarbojoties ar zinātņi, literatūru, mūziku un sabiedrisko dzīvi. Lai gan Liepājas osta nekad nav bijusi milzīga izmēros, tā vienmēr bijusi svarīgs ceļotāju galamērķis un izejas punkts uz pasauli – to savām vajadzībām izmantojuši vikings, impēriju valdnieki, mākslinieki un intelektuāļi, tostarp, Imanuels Kants, Marks Rotko, brāļi Gabriēls un Maksims Šamiri, kuri dzimuši Liepājā, bet emigrēja uz Palestīnu un kļuva par Izraēlas valsts oficiālās simbolikas autoriem. Liepāja daudziem bijusi pēdējais cerību stars ceļā uz brīvību, gan mazās laivās bēgot pāri jūrai no padomju represijām, gan emigrējot ar tvaikoni uz Ņujorku. Liepāja ir bijusi pēdējais iespēju bastions un vieta, kur cilvēki smēlušies drosmi: gan ar rokmūziku leģendārajā rokmūzikas festivālā "Liepājas dzintars", gan kā dumpinieku pilsēta dziesmotajā revolūcijā, kas sākās tieši pie mums ar dziesmām "Dzimtā valoda" (1985), "Dzelzsgriezējs" (1988), "Tikai tā!" (1988)...

Kā jau minējam mākslinieciskajā stratēģijā, lai atjaunotu saikni ar bezrūpīgo eiropeiskumu, ko šeit reiz jau esam pieredzējuši, izmantosim taktiku "skats no malas". Mēs tiecamies būt atvērta un viesmīlīga sabiedrība, kas pieņem un izprot kultūras izpausmju daudzveidību – tiecamies būt tādi, kādi reiz jau bijām. Esam pateicīgi, ka mūsu vidū ir patiesi pasaules pilsoņi, kuri turpina atkārtot "Tas ir par sīku, domājiet plašāk, skatieties pāri robežām!", kuri ieguvuši izglītību un pieredzi, daudzus gadus pavadot ārvalstīs, bet tagad atgriezušies. Starp citu, šī ir svarīga Eiropas dimensija arī mūsu radošajā komandā.

Lūk, kā mūsu pieci Eiropas kultūras galvaspilsētas mērķi kļūs par Eiropas tēmām mākslas projektos:

Mācīties sadarboties – no provinces uz Eiropu

Lai izveidotu ciešāku sadarbību ar Eiropu, aicināsim Eiropas partnerus, draugus un līdzcilvēkus runāt par visiem mums kopīgām tēmām un vērtībām. Apzināsim kopīgo vēsturi un svarīgākos pagrieziena punktus, kas veidojuši mūs tādus, kādi šobrīd esam. Izpināsim savu multikulturālo pagātņi un novērtēsim, kā veidot nākotni gan ar šeit dzīvojošo dažādo tautību pārstāvjiem, gan ar partneriem citās Eiropas valstīs. Rūpēties par tradīciju saglabāšanu, mācīsimies saprast un novērtēt dažādību lielākā mērogā ar šādiem projektiem:

"Eiropa dzied Liepāju" – 4000 dziedātāju no visas Eiropas iepazīsies un leposies ar savu kultūru, mantojumu un talantiem

"Zentas Mauriņas vasaras skola" – sadarbība ar Eiropas partneriem iekļaujošas mākslas radīšanā (mākslinieki ar un bez invaliditātes)

"Rokam roku" – parudzīties uz savām dumpnieciskajām saknēm un brīvdomātāja garu, aicinot kopā muzicēt ar draugiem no Eiropas

"Balles Karostā" – baudot vācbaltiešu, ebreju, krievu, poļu un daudzu citu Liepājā un novados dzīvojošo tautu multikulturālo mantojumu

Līdzdarboties dzīves vides veidošanā – gan garīgajā, gan fiziskajā

Vēlamies ieviest Jaunā Eiropas "Bauhaus" pieeju dzīves vides veidošanā. Klimata pārmaiņas ir ilgstošas rīcības sekas, par kurām mums jāuzņemas atbildība, tieši tāpat jāuzņemas atbildība par kopīgo Eiropas telpu – pilsētas un lauku teritorijām.

"Urbānās pastaigas" – Jaunā Eiropas "Bauhaus" iepazīšana

"Ardievas smagajam metālam" – iedvesmojoties no Eiropas pieredzes, bijušās industriālas teritorijas "Liepājas metalurģs" humanizācija

"Aci pret aci ar dabisko" – paradumu pārskatīšana, dzīve starp urbāno un dabisko

"Piedzīvojumu sala" – STEAM kā jaunais Eiropas standarts – ar aizraujošu piedzīvojumu palīdzību izglītēt jauniešus

"Citādi jūras svētki" – attieksmes maiņa pret dzīvi kopīgajā Eiropas telpā – pie Baltijas jūras

Veidot gudru nākotni — no cilvēciskā uz digitālo un otrādi

Digitalizācija kā vērtīgs rīks, lai saglabātu Eiropas mantojumu, palīdzētu mācīties, atvieglotu dzīvi cilvēkiem ar invaliditāti, apmainītos ar idejām un kopīgi rastu problēmu risinājumus. Apzinoties datu vērtību, sociālo tīklu ietekmi un tehnoloģiskā progresa ātrumu, Eiropai ir nepieciešama gan individuāla šo rīku lietošanas pieredze, gan kopīga zināšanu apmaiņa.

"Liepājas mākslas forums" – laikmetīgā māksla un tehnoloģijas no visas pasaules iedvesmo Liepāju

"Update" – izmantojot jauno mediju mākslu, izteiksim dzīvi 21. gadsimta pasaulē

"D10 United" – IT un mākslas tikšanās vietas izveide un starptautiska apmaiņa

"Reality Turn" – starptautisku viedokļu uzklaušana par robežu starp reālo un virtuālo

"Ukstiņš. Mūžu mācies!" – starppaaudžu tikšanās, jauna izglītības modeļa veidošana

"Karostas paradokss" – ar XR spēļu palīdzību veidots piedzīvojums par ļoti īpašu vēsturisku mantojumu

"Atpakaļ nākotnē" – animācija kā efektīvs stāstu veidošanas rīks dažādām paaudzēm

Saglabāt identitāti – ar mīlestību no Liepājas un Latvijas

Lai runātu par sevi Eiropas telpā, mums ir jāizpēta paši savas saknes un vēsturiskais mantojums. Kopā ar Baltijas un Ziemeļeiropas kaimiņiem meklēsim kopīgo un atšķirīgo. Patiesi un no visas sirds vēlamies izcelt vēsturisko mantojumu, kas veidojis mūs par īstiem Eiropas pilsoņiem, pat smagajos okupācijas gados, kad Latvijas identitāte tika mērķtieciģi apspiesta.

Ciešu saikņu veidošana ar partneriem citās zemēs nenozīmē identitātes zaudēšanu, gluži pretēji – tas nozīmē ar lepnumu nest īpašo latvietību un aicināt to iepazīt arī citiem.

"Ziemeļu saulgrieži" – apzinot kopīgo un atšķirīgo, saulgriežu tradīciju svinēšana kopā ar Eiropas kaimiņiem

"Pavējā–pretvējā" – vējš kā vietējās identitātes veidotājs un ar pasauli vienojošais elements

Kultūras kanons – Skatoties uz mūsu kultūras kanonu caur Eiropas acīm

Draudzīguma festivāls – izpratne par to, ka kultūru daudzveidība ir būtisks Eiropas elements un nav pretrunā ar piederības sajūtu.

Liepāja svin! Eiropas valstis, kas parādītas caur gaismas mākslu

"Karosta–Radosta" – multikulturālā mantojuma pētīšana un mazākumtautību iesaistīšana

"Torņu atgriešanās" – Eiropas garīgās vertikāles klātesamība

"Dzintara nākotne" – "skats no malas" uz mūsu kultūras dārgakmeni koncertzālī "Lielais dzintars"

Mainīt domāšanu — no inertuma uz jēgpilnu darbību

Pilsoniskas sabiedrības veidošanas pamats ir sabiedrības spēja "atzūmēties" no savām privātajām vajadzībām, priekšplānā izvirzot kopīgās intereses. Nevalstiskā sektora stiprināšana ir mūsu prioritāte, tas ir mūsu pilārs kultūras nozares stiprināšanai, brīvprātīgo tīkla izveidei, pieejamības problēmu risināšanai un iekļaujošas sabiedrības veidošanai. Rīkojot pasākumus kopā ar Eiropas partneriem, sniedzot iespēju ikvienam piedalīties ar savām idejām un priekšlikumiem, apzināti pretosimies populisma ideju izplatīšanai Eiropā un priekšstatam "to jau tāpat izlems bez manis". Mūsu virzītājspēks būs partneru līdzdalība, atklātas diskusijas un "skats no malas".

"Atvērtā teātra kvartāls" – teātris kā vieta sociālai līdzdalībai un aktīvai sabiedrībai

"Laimes mājvieta" – Latvijas virtuve Eiropas acīm

"Ikviens ir gaidīts" – Eiropas standartu sasniegšana iekļaušanas jomā

"D10 United" – jauniešu līderības noņemne, kas iedvesmos jauno paaudzi rīkoties atbildīgāk mūsu kopīgajā pasaules telpā

"Viena dzīves diena" – kopdarbība dzīves fiksēšanā, individuāliem ieguldījumiem topot kopīgā rezultātā

"Prasmju birža" – starppaaudžu zināšanu apmaiņa, nevalstisko organizāciju stiprināšana, tradicionālās Eiropas amatu prasmes 21. gadsimtā

"Vērtību agora" – kritiskās domāšanas prasmes, lai neuzķertos uz viltus ziņām, profesionāla vietējā un starptautiskā dialoga veicināšana, sadarbības veidošana un aicināšana un jēgpilnu rīcību

Praktiskā Eiropas dimensija

Tieši tajā brīdī, kad šķīta, ka mūsu mākslinieciskā programma runā pati par sevi, tajā ir pateikts viss, un idejas ietērptas konkrētās koncepcijās par kopību ar Eiropas aktuālajiem tematiem, atgriezāties pie praktiskajiem programmas īstenošanas aspektiem. Kas ir tas, kas izcels Liepājas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas notikumus Eiropā? Kā izstāstīt mūsu stāstu par Liepāju un (ne)mieru tiem, kuri par to uzzina pirmo reizi gan tepat Liepājā, gan tālajā Portugālē? Kā ilgtspējīgi apsaimniekot teritoriju, kas mums uzticēta Baltijas jūras austrumu krastā? Viena no atbildēm, protams, ir mūsu mārketinga stratēģijā, kuru skatīt no 37. - 40. jautājumam.

Eiropas dimensijas pārbaude

Lai pārliecinātos, ka joprojām runājam "vienā Eiropas valodā", regulāri veiksīm "Eiropas dimensijas pārbaudi", kas sastāvēs no vairākiem posmiem.

Kad pārskatīsim ar Eiropas dimensijas īstenošanu saistītos mērķus, darba grupai būs jāpārskata arī starpmērķi – jāiedomājas sevi apmeklētāja vietā, jānovērtē pieejamība, ekodizaina principu ievērošana, spēja orientēties komunikācijas kanālos un informācijas jūrā. Mūsu partneri būs dažādi ārējie konsultanti, kuri sniegs vērtējumu, lai palīdzētu apzināt "vājos Eiropas punktus" un kopā meklētu sekmīgus risinājumus.

"Liepāja 2027" regulāri piedalīsies dažādos starptautisko tīklu sadarbības projektos, izmantos iespēju gūt jaunu pieredzi, paplašināt horizontus, apceļot Eiropu un paraudzīties uz sevi no dažādiem skatpunktiem. Projekta "Radošo spēku aprīte" ietvaros sniegsim šādu pieredzi ne tikai radošo industriju pārstāvjiem, bet arī tehniskajiem un birokrātiskā procesa nodrošinātājiem. Kas gan būs Eiropa, ja nemācēsīm veidot radošus ierēdņus!

Sadarbība ar Eiropu

Patīkams pārsteigums pieteikuma veidošanas procesā ir ārvalstu mākslinieku un Liepājas radošās jomas pārstāvju patiesā vēlme sadarboties. Kopīgas tēmas, Eiropas aktuālās problēmas un radošie izaicinājumi ir radījuši unikālu iespēju sadarboties ar māksliniekiem no Eiropas. Tālāk minēti daži starptautiskie sadarbības piemēri, bet kartē - mūsu kontaktu daudzveidība un sadarbības plašums.

"Vērtību agora" – mēs nevaram vieni paši veidot Eiropas sapni, tādēļ sadarbībā ar Eiropas gaišākajiem prātiem apspriedīsim aktuālos Eiropas izaicinājumus. Starptautiskā "Nordic Summer University" (Dānija) palīdzēs sasniegt plašu Ziemeļvalstu un Eiropas akademiķu tīklu, "Pochen Biennale" (Vācija) dalīsies pieredzē par datu lietotprasmes veicināšanu, kas ir būtiska prasme kiberkara un politiskās propagandas laikmetā.

"Ikviens ir gaidīts" – veidojot atvērtāku un iekļaujošāku sabiedrību, mācīsimies no ārvalstu kolēģiem, kuriem jau ir pieredze un zināšanas šajā jomā, piemēram, "Disability Arts Cymru" (Lielbritānija), "Re:borN Dance Immersive" (ASV), "Immersive Theater Professionals Borok Nagi" (ASV), Džeisons Vorens (Lielbritānija) un Stefans Millers (ASV).

"Citādi jūras svētki" – klimata pārmaiņas ir vēl viens izaicinājums, ko varam risināt tikai ar starptautisku sadarbību, tostarp mākslas un zinātnes jomā. Klaipēdas Universitātes Jūras pētniecības institūts (Lietuva) apkopos datus par Baltijas jūras stāvokli, kurus sonificēs un vizualizēs komponists Mantauts Krukauskis (Lietuva), interaktīvo mediju mākslinieku duets "Varvara & Mar" (Igaunija), kā arī zinātnieki un mākslinieki no Portugāles EKG, kas arī saskaras ar milzīgām jūras ekoloģijas problēmām.

"Ziemeļu saulgrieži" – godināsim Ziemeļvalstu un Baltijas tautu unikālo nemateriālo kultūras mantojumu. Somijas Tautas mūzikas institūts (Somija), Klaipēdas pilsētas pašvaldības Etniskās kultūras centrs (Lietuva) un citi partneri palīdzēs mums sasniegt plašu Ziemeļvalstu folkloras ansambļu tīklu. Bet mūsdienu mākslinieki un kuratori, piemēram, Endrjū Grifs Patersons (Škotija/Somija), horeogrāfi Heine Avdals un Jukiko Šinozaki (Beļģija/Japāna) no jauna vērtīs tradīciju lomu mūsdienu sabiedrībā.

Festivāls "Update" – sadarbosimies ar dažādām Eiropas mediju mākslas augstskolām ar atšķirīgu pieredzi – "Bauhaus University Weimar" (Dānija), "Utrecht School of the Arts" (Nīderlande), "Aalto University" (Somija) u. c. –, lai kopīgi strādātu darba grupās par jūras ekoloģiju, iekļaujošu kultūru un glokālītāti.

▲ – EKG sadarbības pilsētas:

Marseille-Provence 2013, Francija
 Aarhus 2017, Dānija
 Tartu 2024, Igaunija
 Kaunas 2022, Lietuva
 Novi Sad 2022, Serbija
 Veszprém, Ungārija 2023
 Bad Ischl / Salzkammergut 2024, Austrija
 Bodo 2024, Norvēģija
 Chemnitz 2025, Vācija
 Nova Gorica 2025, Slovēnija
 Oulu 2026, Somija
 Trenčín 2026, Slovākija
 Aveiro 2027 kandidāts, Portugāle
 Braga 2027 kandidāts, Portugāle
 Faro 2027 kandidāts, Portugāle
 Coimbra 2027 kandidāts, Portugāle
 Brno 2028 kandidāts, Čehija

● – Sadarbības partneri:

Austrija (3)
 Beļģija (6)
 Horvātija (3)
 Čehija (2)
 Dānija (11)
 Igaunija (15)
 Somija (11)
 Francija (19)
 Vācija (22)
 Ungārija (2)
 Itālija (3)
 Lietuva (28)
 Ziemeļmaķedonija (1)
 Nīderlande (4)
 Norvēģija (9)
 Polija (9)
 Portugāle (6)
 Rumānija (1)
 Skotija (4)
 Serbija (1)
 Slovākija (2)
 Slovēnija (5)
 Spānija (4)
 Zviedrija (6)
 Šveice (1)
 Turcija (2)
 Ukraina (2)
 Apvienotā Karaliste (7)
 Dažādas vietas (10)
 Austrālija (2) ↘
 Kanāda (1) ←
 Brazīlija ↙
 Islande (1) ↑
 Irāna (1) →
 Japāna (1) →
 Koreja (1) →
 ASV (14) ←
 Zimbabve (1) ↓

● – Sadarbība ar sadraudzības pilsētām:

Palanga (Lietuva)
 Klaipēda (Lietuva)
 Kauņa (Lietuva)
 Elblaga (Polija)
 Gdiņa (Polija)
 Guldborgsunda (Dānija)
 Darmštate (Vācija)

/ 12

Eiropas un starptautiskās auditorijas uzmanības piesaistes stratēģija

Liepāja aicina Eiropu...

Lai Eiropas kartē iezīmētu Baltijas valstis kā aizraujošu kultūras telpu, aicinām paplašināt pieredzes apvārsņus ārpus ierasto Eiropas valstu galvaspilsētu robežām un rosinām eiropiešus nedaudz nogriezties no ierastā maršruta Viļņa–Rīga–Tallina, dodoties avantūriskā ceļojumā Kauņa–Liepāja–Tartu.

Esam apņēmības pilni stratēģiski izmantot visu, ko varam piedāvāt, lai piesaistītu cilvēkus no Eiropas un radītu vilkmi atbraukt pie mums. Aizraujošu (ne)miera ceļojumu garantē plašs un daudzveidīgu žanru pārstāvēts mākslinieciskais saturs, uzrunājošs un tiešs mārketingis, brīvprātīgo programma, tūrisma eksperti no Liepājas, Dienvidkurzemes un Latvijas, un entuziasma pilni, iedvesmojoši vietējie ļaudis.

... ar neparastām mākslas un kultūras aktivitātēm

Mākslas festivāls militārajos nocietinājumos ("Karosta-Radosta"). Pasaules zvaigžņu uzstāšanās koncertzālē ar labāko akustiku Baltijā ("Dižie "Lielajā dzintarā"). Gardēžu maltītes vietējo iedzīvotāju mājās ("Pie laimes galda"). Sarunas ar Eiropas vadošajiem domātājiem ("Vērtību agora"). Sacensības kliegšanā pret vēju ("Pavējā – pretvējā"). Piedzīvojumi bērniem un viņu vecākiem ("Piedzīvojumu sala"). Kvalitatīvāko Eiropas filmu izlase ("Kino sapnis"). "Laibach" un citas Eiropas labākās rokgrupas pludmales koncertā ("Rokam roku"). Aizraujoša vēstures piedzīvošana virtuālās realitātes piedzīvojumos ("Karostas paradokss").

... ar neaizmirstamu atklāšanas nedēļas nogali

Atklāšanas pasākums tuvinās Latviju un Liepāju ne tikai mūsu Eiropas kaimiņu maņām – dzirdei, redzei, taustei, garšai, bet arī sirdij. Pretnostatot un apvienojot latviešu dziedāšanas tradīcijas ar Korsikas, Basku zemes, Lietuvas un Igaunijas tradicionālajiem dziedāšanas veidiem, radīsim daudzbalstīgu Eiropas skanējumu. Pasākumiem bagātā atklāšanas nedēļas nogale (nodrošinot pieejamību angļu valodā) piedāvās viesiem izbaudīt gan Eiropas kultūras galvaspilsētas, gan mūsu partneru sagatavoto programmu un, cerams, ieintriģēs palikt ilgāk, lai sajustu un izbaudītu vēl vairāk.

... ar Eiropas diskursā aktuālām tēmām

Modes skate no pārstrādātiem tekstilizstrādājumiem bijušās atkritumu izgāztuves teritorijā. Karstas diskusijas Kuldīgas Demokrātijas kvartālā. Eiropas sapnis kā publiskā māksla izstādē "Sapņa teritorija".

Mazākumtautību festivāls ar boršča degustāciju "Kaimiņu būšana". Bijušās rūpniecības teritorijas pārvēršana kultūras telpā pasākumā "Ardievas smagajam metālam". Jaunais Eiropas "Bauhaus" pasākumā "Urbānās pastaigas". Vides tēmas festivālos "Aci pret aci ar dabisko" un "Citādi jūras svētki". Noderīgas amatniecības prasmes "Prasmju biržā". Sociālā iekļaušana un Eiropas standartu nodrošināšana cilvēkiem ar invaliditāti projektā "Ikviens ir gaidīts".

... paņemot mūsu Eiropas draugus aiz rokas

Mēs zinām, kā tas ir, ierasties svešā vietā un nespēt orientēties vidē, cenšoties izmantot (ne)pieejamu un (ne)saprotamu informāciju. "Liepāja 2027" laikā īstenošim brīvprātīgo programmu, lai viesi varētu "rezervēt" brīvprātīgos pilsētas iedzīvotājos kā savus "kultūras draugus", sajusties gaidīti un labi informēti.

... izaicinot sevi radīt vislabāko mārketingu Eiropai

Ceļosim uz citām valstīm, lai paraudzītos uz Liepāju, Dienvidkurzemi un Kuldīgu "no malas" un apzinātu faktorus, kas piesaista un intriģē poļus, portugāļus, lietuviešus, igauņus, horvātus, francūžus, vāciešus un citus. Ģimenes ar bērniem, zinātniekus, māksliniekus, seniorus, mākslas mīļotājus un pētniekus.

Dodoties uz pasaules tūrisma izstādēm (piemēram, "ITB" Berlīnē un "Matka" Somijā) popularizētu Liepāju un kaimiņu novadus, mūsu Tūrisma biroja kolēģi radīs jaunus reģiona popularizēšanas produktus. Tūrisma "gadatirgu" tagadne un nākotne ir digitālās platformas ar profesionāliem kontaktu veidošanas pasākumiem ("Aviareps Roadshow", "Nordic Tourism Collective") un lielām izstādēm (piemēram, "Dubai Expo"). Mēs sekosim šīm jaunajām tendencēm un par savu piedāvājumu stāstīsim atbilstoši konkrētajām vajadzībām.

Viens no mūsu "must have" darbiem ir plašs atklāšanas pasākumu atspoguļojums Eiropas un citu valstu plašsaziņas līdzekļos, kā arī rūpīgs un mērķtiecīgs PR darbs turpmākajos gados un mēnešos. Daudzveidīgi materiāli – fotogrāfijas, video, audio, teksts, animācijas u.c. – ko šajā reizē varam parādīt pasaulei, var noteikt toni komunikācijai ar starptautisko auditoriju visa gada garumā un arī pēc tam. Liepāja 2027. gadā, protams, konkurēs ar citiem kultūras galamērķiem Eiropā, taču kā jauns, aizraujošs un vēl nepieredzēts vārds Eiropas kultūras kalendārā varam kļūt par aizraujošu alternatīvu jau ierastajiem maršrutiem.

... ar jaunu Eiropas stāstu

Stāstīsim Liepājas (ne)nemiera stāstu skaidri un saprotami. Aicināsim mūsu Eiropas līdzcilvēkus doties interaktīvā rakstu, attēlu, mutvārdu mantojuma un plaši saistītu pavedienu ceļojumā, kas mūsu stāstu vieno ar cilvēkiem un vietām visā Eiropā un aizjūras zemēs. Stāvot Baltijas jūras krastā, no kurienes tik daudzi devās īstenot savu Amerikas sapni, aicināsim arī eiropiešus sapņot drosmīgāk. Izdzīvot Eiropas sapni par kultūru daudzveidību ar māju sajūtu, lepnumu par savējiem un atvērtību citiem, demokrātisku domāšanu un digitālo pratību, veselīgu vidi un sabiedrību.

... ar 365 dienu perspektīvu

Mūsu 365 politika nozīmē, ka Liepājas un novadu durvis būs atvērtas 365 dienas gadā. Pat dienās, kad, iespējams, nenotiks neviens koncerts, izrāde vai uzvedums, nodrošināsim, lai pilsētā un reģiona centros būtu jūtama Eiropas kultūras galvaspilsētas klātbūtne. Skaidras norādes pie ieejām, pilsētvides noformējums, interesantas vietas un apskates objekti. Tā tas būs arī līdz šim nepieejamajā "Liepājas metalurga" teritorijā projektu "Locus Mundi" un "Ardievas smagajam metālam" ietvaros. Pilsētas mikrorajonos un novadu centros izveidosim krāsainus *pop-up* kultūras centrus, tostarp projektā "Karosta-Radosta", pilsētas mazajās galerijās, D10 centrā. Mums būs jāpārrunā arī ierastā prakse par muzeju slēgšanu pirmdienās. Cilvēki, kas ierodas uz pagarināto nedēļas nogali, pārāk bieži nonāk pie slēgtām durvīm. 365° nozīmē arī vienmērīgu pasākumu sadalījumu visa gada garumā, tostarp pasākumus iekštelpās, bezmaksas notikumus visa gada garumā un bagātīgu piedāvājumu starpsezonās.

... ar zinātnisku saturu Eiropas ekspertiem

Mūsu mērķauditorija būs arī nišas profesionāļi. Dalībai diskusiju ciklā "Vērtību agora" aicināsim attiecīgo jomu speciālistus, lai diskutētu par lielajiem datiem, garīgās veselības izaicinājumiem, Baltijas jūras glābšanu. Savukārt pasākumā "Atpakaļ nākotnē" aicināsim vienkopus tikties animācijas jomas profesionāļus no visas Eiropas. Ar "Ukstiņš. Mūžu mācies!" vēlamies pievērst pedagogu un izglītības profesionāļu uzmanību mācību metodēm un starppaudžu zināšanu apmaiņai. Pasākumā "Urbānās pastaigas" iesaistīsim Jaunā Eiropas "Bauhaus" kustības aktīvistus un pilsētplānošanas ekspertus.

... ar Liepāju 2027 tiešsaistē

Digitālā platforma "Liepāja mākonī" sniegs iespēju ikvienam Eiropā un pasaulē ar interneta starpniecību piedzīvot Liepāju attālināti ar regulārām tiešraidēm un arhīva materiāliem. Sociālie mediji un mākoņa platforma atvieglos dalību aktīvā komunikācijā un nodrošinās ātru atgriezenisko saiti par (attālinātās) auditorijas vēlmēm un vajadzībām.

... ar labu humora izjūtu un jautrību

Mums patīk izcelt Liepājas un arī Latvijas dīvainības un paradoksus, ko var arī pārvērst par jautru piedzīvojumu mūsu Eiropas viesiem. Domājam, ka jūs līdz šim nekad neesat piedalījušies ne sacensībās kliegšanā pret vēju, ne gardēžu vakariņās senu nocietinājumu pagrabos, nedz arī pavadījuši nakti militārā cietuma kamerā, ar visu nopratināšanu. Varbūt vēlaties izbaudīt sirreālu elektroniskās mūzikas performanci uz purva laipas,

vai operu jūras krastā? Kopā ar starptautiskajiem partneriem, kuri brauks pie mums strādāt un kopīgi radīt Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu, vēl labāk apzināsim mūsu puses ļoti īpašos un citiem nezināmos, pārsteidzošos aspektus un padarīsim Liepāju par patiesi interesantu piedzīvojumu visdažādākajām auditorijām no visas pasaules.

/ 13

Sadarbība ar Eiropas kultūras galvaspilsētām

Mūsu (ne)miera pilnajā ceļojumā reizēm ir tik patīkami mierīgi apsēties pie kopējā Eiropas ģimenes galda un aprunāties ar pārējiem ģimenes locekļiem – kā mums veicas, kā varam cits citu atbalstīt un kā rīkoties tālāk. Paši bijām negaidīti pārsteigti, ka esam atraduši ne tikai nopietnus partnerus, bet arī labus paziņas un draugus visā Eiropā. Kopā atklājām daudz kopīgā, iespējas izcelt citam cita unikālās iezīmes bagātīgajā kultūras telpā, izveidojām vērtīgas draudzības un sadarbības, kā arī atradām veidu, kā sasniegt mūsu kopējos mērķus – radīt savos līdzcilvēkos lielāku izpratni par Eiropas kopējo vērtību iedzīvināšanu ikdienā.

Kaunas 2022

- Kopīgā skarbā vēsture neļauj mums aizmirst holokausta sekas Liepājā un Kauņā, atrodot kopīgu tēmu dziļumu Kauņas projektā "Memory Office" un Liepājas projektā "Liepāja, stāsti!".
- Kauņas iedzīvotāju kapacitātes un pieredzes apmaiņas projekts "We, the People" būs vērtīgs atbalsts, veidojot pašiem savu kustību "MISIJA (NE)MIERS".
- Ņemot vērā pieaugošo Liepājas popularitāti Lietuvā, bet tomēr faktu, ka lielākā daļa ceļotāju joprojām redz tikai maršrutu Viļņa–Rīga–Tallina, kopīgi izveidosim viesiem paredzētu kultūras tūrisma maršrutu Kauņa–Liepāja–Tartu.

Novi Sad 2022

- Ar Novisadas partneriem no Vojvodinas Laikmetīgās mākslas muzeju Serbijā sadarbosimies projektos "Dzintara nākotne", "Atmospheric Waves" un "Pavējā – pretvējā".

Veszprém 2023

- Mākslas nams Veszprēmā būs mūsu partneris projektā "Viena dzīves diena", kurā aicinās vietējos profesionālos fotogrāfus iemūžināt šīs Ungārijas pilsētas dzīvi. Ar Mākslas nama starpniecību uzrunāsim ungāru māksliniekus Liepājas rezidenču programmai.
- Lai iedzīvinātu pilsētas nomaļākās un pamestākās vietas, sadarbosimies ar ekspertiem no Veszprēmas ielu pārvaldības programmas (*VEB2023 Street Management Programme*). Tāpat apmainīsimies pieredzē un zināšanās, kā veiksmīgā atbalstīt un sadarboties ar vietējiem radošo industriju pārstāvjiem. Partneru zināšanas noderēs gan projektā "Pie laimes galda", gan arī stiprinot kultūras nozares kapacitāti kopumā.

Bad Ischl-Salzkammergut 2024

- Liepājā notiekošajā konferencē par jūras ekoloģiju "Vērtību agora", jauno mediju mākslas nedēļā "Update" un projektā "Citādi jūras svētki", mūsu Austrijas sadraudzības partneri no programmas "H2O+No!" dalīsies pieredzē par Salzkammergutā ūdens zinātnes un mākslas projektu rezultātiem, ko ieguvuši jūras un ūdens ekoloģijas pētījumos.
- Projekts "CultureBuddies" ir iedvesmas avots mūsu brīvprātīgo programmai, bet "Lab of Arts and Crafts" interesants sadarbības partneris Liepājā notiekošajai jauno mediju mākslas nedēļai "Update".

Tartu 2024

- Lai paši veiksmīgāk iemācītos stiprināt zināšanas, apgūt jaunu pieredzi un izziņāt labo praksi pasākumu ekodizaina jomā, Liepājas Kultūras renovācijas programmā iekļausim Tartu projektu "Kultuurikompass".
- Sadarbojoties ar Tartu projektiem "Men's Shed" un "Beetroot Washing Machine" Igaunijā, paplašināsim "MISIJA (NE)NEMIERS" aktivitātes projektos "Kaimiņu būšana" un "Prasmju birža". Veidosim sadarbību ar dažādām profesionālajām izglītības iestādēm, tostarp partneriem no Tartu Universitātes, Vijlandi Kultūras akadēmijas igauņu amatniecības un tautas mākslas bakalaura un maģistra studiju programmām.
- Digitālo tehnoloģiju un jauno mediju mākslas pieeja dažādām tēmām mūs saista ar Igaunijas tehnoloģiju un mākslas namu "Maajaam", kurā jau ir rezidējuši Liepājas mākslinieki. Sadarbību ar "Maajaam" veidosim arī saistībā ar topošo rezidenču programmu Liepājā, Dienvidkurzemē un Kuldīgā.
- Liepāja un Tartu kā universitāšu pilsētas sadarbosies projektā "Jauniešu forums", kurā piedalīsies partneri no Tartu festivāla "European Student's Opinion Festival" un tā izveidotā tīkla.

Bodø 2024

- Kopā ar Būdē pilsētas profesionāļiem starpdisciplināros mākslas, kopieni un kulinārijas projektos pētīsim tēmu par piekrastes dzīvesveidu, zvejniecību un zvejniekiem mūsdienās kā svarīgu identitātes un kultūras sastāvdaļu. Projektos "Pie laimes galda" un "Kaimiņu būšana" Būdē pilsētas pasākumu "Mousse the Moose" un "The Flying Stockfish Festival" ietvaros organizēsim nacionālo ēdienu gatavošanas meistarklases un iepazīstināsim ar daudzveidīgajiem tradicionālo maltīšu pagatavošanas veidiem.
- Norvēģijas Bodø 2024 piedalīsies arī mūsu projektā "Ziemeļu saulgrieži".
- Veicināsim radošo spēku, zināšanu un pieredzes apmaiņu, mācoties no Būdē radošajiem projektiem, kuros veiksmīgi iesaistīta bērnu auditorija un mākslinieki, piemēram, "My European Story".

Chemnitz 2025

- Liepājas Leļļu teātris šī pieteikuma rakstīšanas laikā jau nodibinājis lielisku kontaktu ar Kemnicas Leļļu teātri. Abi teātri vienojušies dalīties pieredzē un veidot daudzveidīgus radošos projektus.
- "POCHEN Multimedia Biennial" Kemnicā sadarbosies ar Liepājas Universitātes Jauno mediju mākslas programmas vadību un studentiem tādos projektos kā jauno mediju mākslas nedēļa "Update", "Dzintara nākotne" un Digitalizācijas konference sarunu ciklā "Vērtību agora".
- Kemnicas laikmetīgās mākslas kopiena "Ostrale" ar vislielāko prieku iesaistīsies mūsu projektā "Citādi jūras svētki".
- Lai attīstītu ielu mākslas tradīcijas Liepājā un novados, projektos "Ardievas smagajam metālam" un "Karosta-Radosta" sadarbosimies ar "Urban Culture Festival" un tā producentiem "IBug".
- Kemnicas nevalstiskā organizācija "Klub Solitaer e.V." pievienosies mūsu projektiem "Jauniešu forums", "Piedzīvojumu sala" un "Ukstiņš. Mūžu mācies!".

GO!2025 Nova Gorica

- Studentu un mākslinieku apmaiņas ietvaros ar Novagoricas Universitāti Slovēnijā sadarbībā ar profesoru Dr. Pēteri Purgu (Dr. Peter Purg) izstrādāsim dažādu pieejamības risinājumu prototipus, kā arī pievērsīsimies jūras ekoloģijas un glokālītātes tēmām, sadarbojoties mūsu projektā "Update".
- Projektā "Liepāja, stāsti!" publicēsim tulkojumus un sadarbosimies ar žurnālu "Razpotja magazine" un tā literāro redaktoru Miha Kosovelu (Miha Kosovel).
- Projektā "Aci pret aci ar dabisko" plānojam modes skati, kurā iekļausim iedvesmojošākās "Ecothreads and Bien" projekta kolekcijas un ilgtspējīga tekstila tradīcijas.
- Projektā "Pie laimes galda" mācīsimies no "Future of Food Academy" par molekulāro gastronomiju, pārtikas ražošanu un viesmīlību.

Oulu 2026

- Lai attīstītu Ukstiņa kvartālu, kā arī STEAM un kultūras izglītības programmas, sadarbosimies ar labākajiem pasaulē – Somijas izglītības profesionāļiem no projekta "Go with the STREAM". Attīstot projektu "Jauniešu forums", uzņemsim Somijas jauniešus no Oulu, lai tie ar mums dalītos pieredzē par risinājumiem pret mobingu skolās.
- Aicināsim Somijas pirts meistarus piedalīties projektā "Ziemeļu saulgrieži" un stāstīt par pirts tradīciju būtību un nozīmi, turpinot somu projektu "Hot Sauna Debates".
- Kultūras kapacitātes veidošanas projektos mācīsimies no pieredzes, ko Oulu guvuši, īstenojot tādus projektus kā "Natural Stages" un "Agent 026".

Trenčín 2026

- Kopīgi pievērsīsimies neizmantoto militāro kvartālu atdzīvināšanas kultūras aspektiem divos spēcīgos projektos – Trenčīnas plānotajā "Counter Effect" un Liepājas projektā "Karosta-Radosta".
- Liepājā, kas bija lielākais sieviešu apakšveļas ražotājs bijušajā Padomju Savienībā, joprojām darbojas desmitiem apakšveļas uzņēmumu, savukārt Trenčīna ir Slovērijas vadošo modes preču ražotāju mājvieta. Liepājas projekts "Aci pret aci ar dabisko" kā dabiskās ilgtspējas meklējumi modes un tekstilizstrādājumu ražošanas jomā papildinās Slovērijas Modes padomes un Trenčīnas Eiropas kultūras galvaspilsētas projektu "Laboratory of Sustainable Fashion".
- Kapacitātes veidošanas projekti un Trenčīn 2026 pieredze no "Curiosity Engineers" un "Cultural Ambassadors" ir kopīga mūsu projektam "MISIJA (NE)MIERS" un vietējiem stāstniekiem.
- Digitālās mākslas projekti, piemēram, Trenčīnas "Festival of Illusion" un Liepājas "Update", savedīs kopā jauno profesionāļu paaudzi no Liepājas un Trenčīnas universitātēm. Aizraujošas meistarklases, pieredzes apmaiņa un mākslinieciskie eksperimenti sniegs iespēju attīstīt jauno mākslinieku iesaisti ne tikai Trenčīnas projektā "Luminography Workshop", bet arī Liepājas pasākumā "Izgaismotā Liepāja".

Sadarbība ar kandidātpilsētām

Braga 2027

- Lielas potenciālās sadarbības iespējas redzam starp Bragas pilsētas projektu "Metamorpho" Portugālē un Liepājas "Update" projektu. Viņu "Decolonising Nature" pašsaprotami sasaucas ar Liepājas projektu "Aci pret aci ar dabisko", kas varētu ietvert mākslinieku rezidenču apmaiņu un vieslektoru seminārus.

Faro 2027

- Ar Faro pilsētu Portugālē plānojam sadarboties vairākos ar jūras tematiku saistītos projektos. "Vērtību agora" konference par Baltijas jūru un "Citādi jūras svētki" labi sasaucas ar Faro 2027 projektiem "Sensational Borders" un "Waters Don't Sleep".
- Projektā "Torņu atgriešanās" sadarbosimies ar "Algarve Organ Music Festival". Liepājas "Pie laimes galda" būs lielisks saskares punkts ar "Gastro Embassy" pasākumu, savukārt "Update" sasaucas ar Faro 2027 projektu "Shape your Landscapes".

Aveiro 2027

- Mūs ar Portugāles ostas pilsētu Aveiru vieno jūras vides un militārā mantojuma problēmas, kā arī jūgendstila arhitektūra, kā arī sadarbosimies ar Aveiro 2027 "Tech programme" ietvaros, īpašu uzmanību pievēršot mākslas, tehnoloģiju un jauno mediju iniciatīvām. Aveiru spēcīgais IT klasteris un pieredze STEAM izglītībā var papildināt mūsu projektus "Karostas paradokss" un "D10 United", savukārt mūsu mākslinieciskais ieguldījums var bagātināt viņu centrālo projektu "European Neighbourhood" (*Bairro da Europa*).

Brno 2028

- Brno kā UNESCO radošā tīkla mūzikas pilsēta būtu interesants sadarbības partneris gan pasākumā "Opera jūras krastā", gan projektā "Torņu atgriešanās".
- Mūsu projekta "Urbānās pastaigas" laikā smelsimies pieredzi no "Brno Architectural Manual". Turklāt Čehijas pilsēta Brno būs mūsu partneris projektā "Viena dzīves diena".

Sabiedrības iesaiste

/ 14 / 15

Vietējās sabiedrības iesaiste un iespējas atstumtajām iedzīvotāju grupām

Pieteikuma veidošanas laikā mūsu lielākais un nepatīkamākais pārsteigums bija uzzināt Sabiedriskās politikas centra "Providus" veiktās aptaujas rezultātus, ka tikai 14 % Latvijas iedzīvotāju ir sociāli un pilsoniski aktīvi.

Paraugoties uz to no jaunas perspektīvas, ko ieguvām dziļākās diskusijās, apspriedēs un ekspertu grupu veiktā izpētē, sapratām, ka situācija ir niansētāka. Pilsētas un kopienas ir daudz smalkāks un sarežģītāks mehānisms, nekā mums sākotnēji šķita.

Kā rīkojamies?

"Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" konkursa atlases 2. kārtā balstījāmies uz 1. kārtā veiktajām aptaujām un pētījumiem par Liepājas svarīgākajām attīstības prioritātēm un to saikni ar Latviju un Eiropu. Noskaidrojām, ka paši liepājnieki izjūt lepnumu un izteikti atbalsta Liepājas dalību Eiropas kultūras galvaspilsētas projektā, saskatot tajā gan ekonomiskus, gan arī emocionālus ieguvumus.

Izsludinājām vairākus ideju konkursus, tajā skaitā par līdzilvēku iesaisti un zaļo domāšanu, dažas no iedzīvotāju idejām iekļaujot arī programmā. Mēs viņus ar vislielāko prieku uzņemam kopīgajā (ne)miera ceļojumā.

Diskusiju semināri

Otrās kārtas laikā sākām just nogurumu no digitālās saziņas, tāpēc izmantojām katru iespēju, lai atgrieztos pie klātienes tikšanās reizēm. Sarīkojām nelielus diskusiju forumus kā fokusa grupas, kurās tikās motivēti un ieinteresēti cilvēki, lai meklētu idejas un risinājumus vietējās sabiedrības iesaistei. Katrā seminārā tika aplūkota konkrēta tēma. Kopumā šie semināri ilustrē to, kā arī turpmāk plānojam iesaistīt pilsētas iedzīvotājus un kopienas, veidojot cilvēku prasmes un attīstot dažādu pasākumu idejas. Tika apspriestas sešas galvenās tēmas:

- Vai tradicionālās līdzdalības metodes ir mirušas (vadīja vietējais eksperts Vilis Brūveris).
- Seminārs jaunajiem senioriem, ko vadīja Latvijas Senioru universitātes dibinātāja Iveta Cīrule, pārbaudīja mūsu "sirmās ekonomikas" radošo potenciālu. Semināra dalībnieki uzsvēra paaudžu pieredzes un zināšanu apmaiņas iespējas un izteica vēlmi iesaistīties brīvprātīgajā darbā.
- "(ne)miers manā pagalmā" bija seminārs aktīvajiem apkaimju iedzīvotājiem, ko vadīja Rīgas apkaimju alianses vadītājs Māris Jansons. Sarunā piedalījās dažādu vecuma grupu iedzīvotāji, kuri ir ieinteresēti padarīt dzīvi savā apkaimē labāku, pilnvērtīgāku un patīkamāku. Mēs atklājām dažus potenciālos "vietējos stāstniekus", kuri jau ir savas apkaimes līderi un mudina iesaistīties ar citus.
- Vietējo pasākumu producentu spēju veidošanas semināru vadīja Latvijas sarunu festivāla "Lampa" organizatore Ieva Morica un Egita Prāma.
- Noslēdzošajā seminārā tikāmies ar Liepājas mazākumtautību – lietuviešu, vācu, krievu, baltkrievu, ukraiņu un ebreju – kopienu NVO pārstāvjiem. Šeit novērtējām, cik ļoti šie cilvēki ir gatavi dalīties savas kultūras bagātībā un kā šīs zināšanas varētu papildināt mūsu programmu (gastronomiskās un viesmīlības tradīcijas projektos "Kaimiņu būsana", "Balles Karostā", kā arī dalīšanās ar tradicionālajām amatniecības prasmēm projektā "Prasmju birža").

Kā rīkosimies?

Viens no mūsu kopējiem Eiropas kultūras galvaspilsētas mērķiem ir izveidot plašu sabiedrības iesaistes programmu un palielināt pilsoniski aktīvo cilvēku skaitu.

Kā jau iepriekš esam minējuši, izveidosim navigācijas komandu "MISIJA (NE)MIERS" – tas ir plašs pasākumu un aktivitāšu kopums sabiedrības iesaistei, kurā iesaistīs gan kultūras profesionāļi, radošo industriju pārstāvji, dažādas organizācijas, NVO, izglītības sektors, uzņēmumi, pašvaldības darbinieki, pilsētu un reģionu iedzīvotāji, kuri tieši un arī netieši tiks iesaistīti Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas īstenošanā. Visi kopā realizēsīm secīgu notikumu virkni, veidojot jaunas tradīcijas, veicinot piederības sajūtu, un ticam, ka tas paaugstinās kopējo sabiedrības aktivitāti un mazinās vienaldzību. Iedzīvotāju iesaistes projektos smeļamies pieredzi arī no citām Eiropas pilsētām, jo, kā apliecina mūsu starptautiskie partneri, – sabiedrības līdziesaiste nav tikai mūsu pilsētai aktuāls dienaskārtības jautājums.

Lai izstrādātu darbības plānu, kas uzlabotu sabiedrības iesaisti, "MISIJA (NE)MIERS" neaprobežojas tikai ar risinājumiem kultūras nozarē. Programmas izstrādē un māksliniecisko norišu veidošanā mēs iesaistījām arī tādas jomas kā izglītība, vides un pilsētu attīstība, sports

un citas (6. jautājums). Jebkurš stratēģijas apraksts uz papīra izskatīsies lineārs, taču patiesībā šie procesi ir cikliski un ietekmē cits citu dažādos virzienos.

"MISIJA (NE)MIERS" pamatā ir trīs galvenie iesaistes bloki, kurus jau pieminējām 2. jautājumā:

- Auditorijas izpēte un paplašināšana.
- Kultūras renovācija – kultūras organizāciju, radošo industriju un nevalstiskā sektora stiprināšana.
- "Mūsu sēta, mūsu druva" – attieksmes maiņa.

Lai veidotu saikni un iesaistītu cilvēkus savās kopienās un vienaudžu grupās, kā viens no mūsu būtiskajiem uzdevumiem būs vietējo līderu iesaiste. Viņus meklēsim starp savējiem: jauniešu, profesionāļu, senioru, arī cilvēku ar invaliditāti un citu grupu vidū. Labi zinām, ka tieši līdzcilvēku iedrošinājums dod vislielāko motivāciju. Līdzcilvēku piemērs patiešām var mainīt uzskatus, nojaucot barjeras un šķēršļus, un tas ir labākais veids, kā iesaistīt sabiedrību. Zemāk paskaidrosim sīkāk.

Auditorijas izpēte

Kā jau rakstījām pirmajā pieteikumā, mēs zinām, cik liela ir kultūras organizāciju un pasākumu auditorija, bet izrādās, ka mums bija tikai miglains priekšstats par reālo situāciju. Lai uzzinātu vairāk par cilvēkiem, kas sēž mums līdzās koncertos, teātra izrādēs, semināros un citos publiskos pasākumos, sākam Liepājas kultūrvietu un organizāciju auditorijas aptauju – gan digitālā formātā, gan arī klātienē. Plašāk par rezultātiem un mūsu ierosinātajiem pasākumiem runāsim 16. jautājumā.

Kultūras renovācija

Mūsu lielākais atbalsts Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas nodrošināšanai būs dažādas kultūras organizācijas, radošo industriju pārstāvji un nevalstiskais sektors. Ieguldot enerģiju un resursus, esam gatavi līdz 2027. gadam izaudzināt jaunu organizāciju, profesionāļu un arī NVO paaudzi. Tie būs nozīmīgi instrumenti, kas veicinās sabiedrības iesaisti un informācijas izplatīšanu. Lai to panāktu, izveidosim kapacitātes un prasmju stiprināšanas programmas, kā arī nevalstiskā sektora attīstības plānu, iekļaujot tajā arī NVO inkubatoru.

Nevalstiskais sektors. Kopumā Liepājā ir reģistrēts aptuveni 1000 dažādu biedrību un nodibinājumu. Tajos apvienojušies cilvēki ar visdažādākajām interesēm, gan kultūras aktīvisti un ēku apsaimniekotāji, jaunieši un sporta entuziasti, gan veselīga dzīvesveida pārstāvji, atbalsta sniedzēji sociāli neaizsargātajām grupām un labdarības pasākumu rīkotāji.

Kultūras renovācijā iekļausim arī NVO darbības stiprināšanu un to snaudošā potenciāla atmodināšanu, lai, balstoties organizāciju pieredzē un uzticībā, varētu mainīt mūsu kultūras procesus no pasīviem uz aktīviem.

Mākslinieciskā programma ietver daudz projektu, kuros būtiska ir vietējo iedzīvotāju kā līdzautoru iesaistīšanās un aktīva līdzdalība. Tāpēc viens no NVO inkubatora uzdevumiem būs izveidot izglītojošu semināru un darbnīcu programmu bērniem, jauniešiem,

senioriem, dažādu formālo un neformālo organizāciju un NVO pārstāvjiem par pasākumu rīkošanu, mārketingu, brīvprātīgo piesaisti u. c., lai kopradīšana Liepājā kļūtu par stabilu un ilglaicīgu paradumu.

Liepājā jau ir izveidota NVO, kas gatava palīdzēt augt citām organizācijām, pievienojoties starptautiskajam "Impact HUB" tīklam. Tas ir pirmais šāda veida centrs Baltijas valstīs. Inkubatora mērķauditorija būs arī NVO un aktīvisti no Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadiem.

Liepājas NVO inkubators nodrošinās:

- kopdarba telpas, sanāksmju un semināru telpas;
- juridiskos un grāmatvedības pakalpojumus NVO;
- konsultācijas par līdzekļu piesaisti;
- kopīgas aktivitātes, sadarbības tīklu veidošanu, informācijas plūsmu – NVO ekosistēmu;
- brīvprātīgā darba veicināšanu un atbalstu.

Kapacitātes veidošana. Kapacitātes veidošana ietver strukturētu programmu vietējām kultūras nozares iestādēm, radošo industriju pārstāvjiem, NVO sektoram, profesionāļiem un aktīvistiem.

Kopā ar Kurzemes NVO centra biedriem kapacitātes veidošanas programmā izstrādājām vadlīnijas vietējo stāstnieku grupu izveidei. Tie būs dažādi aktīvisti, kuru uzdevums būs iesaistīt līdzcilvēkus. Izvēlētajiem cilvēkiem tiks sniegta iespēja laikā no 2025. līdz 2026. gadam piedalīties praktiskās un pieredzes apmaiņas mācībās, lai palīdzētu iegūt nepieciešamās kompetences, kā kļūt par vietējiem līderiem:

- dalībniekus apmācīs gan vietējie profesionāļi, gan pieaicināti eksperti;
- tiks rīkoti braucieni uz dažādām vietām Latvijā un citās Eiropas valstīs, apmeklējot organizācijas un tiekoties ar cilvēkiem, tādējādi padziļinot izpratni par līdzdalību;
- dalībniekiem iegūtās zināšanas būs jāizmanto Liepājā, īstenojot sabiedrības iesaistes aktivitātes;
- programmas dalībnieki strādās ar kopienām, veidos komandas, plānos pasākumus, nodrošinās publicitāti, pārstāvēs dažādu sabiedrības grupu intereses, vadīs organizācijas, piesaistīs finansējumu utt..

Radošo spēku aprīte. Kontakti ar citām Eiropas kultūras galvaspilsētas komandām papildinās mūsu māksliniecisko stratēģiju iedzīvotāju kapacitātes veidošanā. Turklāt radošo spēku aprīte stiprinās kopējo programmas Eiropas dimensiju. Iniciatīvas mērķis ir izmantot Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumus kā platformu pieredzes apmaiņai – "Liepājas mākslas forums", festivāls "Update", "Karosta-Radosta" u. c. – un saistīt tos ar starptautiskiem projektiem, piemēram, "Konteiner festival" (HR) un "IBUG Urban Culture Festival" (Vācija). Starptautiskajā aprītē iesaistīsim māksliniekus, fotogrāfus, mūziķus un citu nozaru speciālistus, kā arī producentus, tehniskos darbiniekus un kultūras nozares jauno studentu paaudzi.

Vēl šīs iniciatīvas īstenošanai mācīsimies aktīvāk izmantot Eiropas Solidaritātes korpusa, Erasmus +, i-Portunus un citas mākslas un kultūras profesionāļiem paredzētās ES mobilitātes programmas.

Brīvprātīgais darbs. Svarīgs veids, kā izjust piederību ne tikai Eiropas kultūras galvaspilsētas projektam, bet arī pilsētai, ir stiprināt cilvēku iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā. Jāatzīst, ka iepriekš šajā jomā neesam bijuši īpaši spēcīgi. Tāpēc arī mūsu brīvprātīgajam darbam Liepājā ir nepieciešama kultūras renovācija. NVO inkubators būtu tikšanās vieta brīvprātīgajiem ar sabiedrības otru pusi: visiem tiem, kuriem nepieciešama brīvprātīgo palīdzība. Ar aktīvu un spējīgu NVO starpniecību iespējams veikt gan regulāru brīvprātīgo darbu sociālās un vides uzlabošanas jomā, gan arī kultūras nozarē. Mūsu mērķis ir izveidot tādu brīvprātīgo atbalsta un attīstības sistēmu, kas turpinātos arī pēc 2027. gada.

- Izveidosim plašu pasākumu programmu ar iespēju piedalīties plašam brīvprātīgo pulkam. Projekti, kuros sagaidām aktīvu auditorijas iesaisti, ir arī projekti, kuros sniegsim iespēju piedalīties pašiem brīvprātīgajiem, piemēram, apkaimju iedzīvotājiem "Kaimiņu būtība", "Karosta-Radosta", kultūras mīļotājiem "Atvērtā teātra kvartāls", "Eiropa dzied Liepāju", dabas entuziastiem "Aci pret aci ar dabisko", "Citādi jūras svētki".
- Sadarbībā ar Austrijas "Bad Ischl / Salzkammergut 2024" un Orhūsas "ReThinkers" izveidosim brīvprātīgo programmu un sistēmu, kā atvieglot sociāli atstumto un maznodrošināto grupu pārstāvju, cilvēku ar mentāliem vai fiziskiem traucējumiem vai bijušo ieslodzīto piedalīšanos katrā Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumā. Brīvprātīgie pavadoņi pasākuma laikā sagaidīs savu draugu – partneri, pastāstīs par programmu un palīdzēs kopumā justies ērtāk ikvienā notikumā.
- Uzlabosim un paplašināsim esošās Brīvprātīgā darba dienas – iedrošināsim aktīvus cilvēkus gan pilsētā, gan novados. Brīvprātīgā darba dienu organizators būs NVO inkubators.
- Aktīvākajām NVO dosim iespēju organizēt jauniešu apmaiņu ar Erasmus + un Eiropas Solidaritātes korpusa starpniecību.

"Mūsu sēta, mūsu druva"

Mēs vēlamies, lai cilvēki justos piederīgi dzīves videi ārpus savas personīgās telpas. No tā izriet mūsu koncepcija "Mūsu sēta, mūsu druva". Vai esat kādreiz sev uzdevuši jautājumu, kāpēc mēs, vienā pilsētā vai novadā dzīvojošie, reizēm savā starpā sazināties kā viesnīcas viesi? Reizēm pat kāpņutelpā satiktajiem tuvākajiem kaimiņiem nepasakām "Labrīt!". Mēs vēlamies, lai Liepāja patiešām kļūtu par mūsu kopīgajām mājām, lai esam pilsēta, kuru veidojam kopā, labi viens otru pazīstam un atbalstām.

Tāpēc attieksmes maiņas koncepcijas "Mūsu sēta, mūsu druva" mērķis ir veidot diskusiju ar un par mūsu apkaimēm, pārskatīt un atdzīvināt Liepājas centru un veicināt patiesu piederības sajūtu, aicinot ikvienu aktivizēties un iesaistīties kultūras un pilsoniskajā dzīvē un, kas ir ļoti svarīgi, lēmumu pieņemšanā. Tas savukārt paver reālas iespējas ne tikai sekmīgi īstenot Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu, bet arī veidot sabiedrības līdzdalības projektus, kas Latvijas pašvaldībām jāīsteno no 2023. gada. Mēs īpaši vēlamies,

lai projekti sasniegtu tos pilsētas un novadu rajonus, kuri parasti ir "apdalīti".

Sarunās ar vietējām kopienām guvām atziņu, ka Liepājas mazākumtautību iedzīvotāju spēcīgās patriotisma jūtas ir saistītas ne tik daudz ar Latviju kā valsti, bet gan kā vietu, kur viņiem patīk dzīvot. Tas rada mums patiesu aizrautību izmantot Eiropas kultūras galvaspilsētas projektu, lai veicinātu šo piederības izjūtu un kopīgi veidotu īstas mājas.

Vietējie stāstnieki

Iepriekš jau nedaudz pieminējām mūsu "vietējos stāstniekus", te vēlamies pastāstīt nedaudz vairāk, kā viņi palīdzēs mainīt sabiedrības attieksmi. Izcelsim vietējo kopienu un apkaimju līderus, kuriem ir spējas un zināšanas apvienot cilvēkus un mudināt iesaistīties grupās un kopienās, piemēram, garāžu kooperatīvu koordinātorus, grāmatu kluba vadītāju, sociālos darbiniekus vai futbola trenerus. Uzrunāsim cilvēkus tajās vietās un norisēs, kur cilvēki pulcējas, tajā skaitā arī Liepājas mikrorajonos, daudzdzīvokļu māju pagalmos, pat frīzētavās. Šādas vietas apmeklē gandrīz visi rajonu iedzīvotāji, tādēļ tas ir neizmantots kultūras un saikņu veidošanas avots, kur krīt barjeras un plūst sarunas. Kāda projekta ietvaros mēs aicināsim arī vietējos frizierus un manikīra meistarus uz tikšanos ar māksliniekiem un kuratoriem, lai pastāstītu par kultūras pasākumiem, mākslas instalācijām, koncertiem un izrādēm, kas notiks viņu apkaimēs. Motivēsim un dosim iespēju viņiem kļūt par zinošiem kultūras sarunu biedriem un kopienas kultūras aizstāvjiem.

Ir svarīgi pielāgot mūsu komunikāciju tā, lai maksimāli efektīvi uzrunātu arī mazākumtautību pārstāvjus un sazinātos ar cittautiešiem viņu dzimtajā valodā.

Aktīvie seniori

Līdz šim esam pieraduši seniorus uzskatīt par "problēmu" – sociāli atstumtu grupu, kas jāatbalsta. Pateicoties diskusiju semināriem, tagad zinām, ka daudzi pensionāri ir patiešām aktīvi, gatavi enerģiski iesaistīties un dalīties savā pieredzē un kompetencē, veltīt tam savu laiku un idejas. Labākais ir paša cilvēka piemērs, tāpēc aktīvākajām pensionāru apvienībām dosim iespēju darboties kā "ledlaužiem" un aktīvi līdzdarboties procesos.

Zinātnes (vai patiesībā – tehnoloģijas) izmantošana

Mūsu pēdējais līdziesaistes veidošanas līdzeklis ir tehnoloģijas – ne tikai, lai piesaistītu jauno paaudzi, bet arī piedāvātu šīs iespējas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Viens no mūsu galvenajiem plāniem ir izmantot tehnoloģijas, lai iesaistītu cilvēkus, kuri (pastāvīgi vai uz laiku) nevar iziet no mājām. Rādīsim un stāstīsim ne tikai to, kas notiek Liepājā, bet arī apkārtējos

novados – organizēsim virtuālās pastaigās muižu maršrutā, nodrošināsim dalību vietējās rudzu maizes meistarklasēs, dzejas lasījumos, operas izrādēs un citos aizraujošos projektos.

Kļūsim par pirmo pilsētu, kurā piederība dzīvesvietai un kultūrai nav atkarīga no fiziskās atrašanās vietas.

Tabulā apkopotu konkrēti "Liepāja 2027" kultūras programmas projekti, kuros vietējiem iedzīvotājiem būs būtiska loma, gan kā dalībniekiem, gan līdzautoriem.

Projekti

- Vietējā iesaiste

Kopienas

"Kaimiņu būšana" / "Pie laimes galda" / "Izgaismotā Liepāja" / "Karosta-Radosta" / "Aci pret aci ar dabisko"

- Nodibinājums "Liepāja 2027" nodrošinās konsultācijas, darbseminārus un izsludinās vairākus atklātus konkursus par pašu vietējo iedzīvotāju organizētiem pasākumiem un aktivitātēm, lai veicinātu kopradi un atbalstītu kultūras notikumus tuvu dzīvesvietām.

Seniori

"Liepāja, stāsti!"

- Seniori kā stāstnieki un vietējo leģendu un stāstu pautāji.

"Prasmju birža"

- Seniori kā aktīvi dalībnieki, dzīves praktisko iemaņu skolotāji.

"D10 United"

- Kopdarba telpa kopienas sanāksmēm un starppaaudžu sadarbībai, pilnveidojot aktīvo senioru NVO spējas iesaistīt savus vienaudžus.

Mazākumtautības

"Ziemeļu saulgrieži"

- Liepājas mazākumtautību NVO kā "kontrolpunktu" līdzautori pilsētā ar priekšnesumiem un uzdevumiem, kas saistīti ar vasaras saulgriežiem, iepazīstinās ar dažādu tautu tradīcijām.

"Balles Karostā"

- Poļu, ebreju un citu vietējo nacionālo minoritāšu NVO piedalīsies ar darbnīcām pirms balles "Tautu kāzas", mācot savas tautas tradīcijas, dziesmas un dejas.

"Kaimiņu būšana"

- Liepājas mazākumtautību NVO kā organizatori vienas dienas mazākumtautību kultūru daudzveidības svētkiem: mazākumtautību ansambļu koncertprogrammas, tradicionālās rotaļas, prasmju apmaiņa u. tml.

"Pie laimes galda"

- Krievu, ukraiņu, baltkrievu un lietuviešu nacionālo ēdienu un dzērienu degustācijas.

Cilvēki ar invaliditāti

"Ikvienš ir gaidīts"

- Imersīvā teātra darbnīca un izrādes vietējiem iedzīvotājiem no nelabvēlīgā situācijā esošām sabiedrības grupām, kā arī vasaras skola jauniešiem māksliniekiem un rakstniekiem ar invaliditāti.

"Update"

- Darbsemināri un diskusijas par iekļaujošas mākslas un dizaina radīšanu, labās prakses piemēri un pieredzes apmaiņa.

Jaunieši

"Opera jūras krastā" / "Atvērtā teātra kvartāls" / "Urbānās pastaigas" / "Eiropa dzied Liepāju" / "Prasmju birža" / "Zentas Mauriņas vasaras skola" / "Piedzīvojumu sala" / "Jauniešu forums" / NVO inkubators

- Jaunieši kā līdzautori piedalīsies radošajās vasaras nometnēs un darbsemināros, strādājot kopā ar profesionāļiem – veidos teātra izrādi, operas libretu un izstrādās dramaturģisko materiālu lugai trīs cēlienos. Kļūs par lideriem.

"Aci pret aci ar dabisko"

- Tekstilmākslas un tērpu dizaina studenti strādās pie inovatīviem tekstilmateriālu risinājumiem un ilgtspējīgām modes kolekcijām sadarbībā ar vietējiem tekstilrūpniecības uzņēmumiem.

"D10 United"

- Mākslīgā intelekta talantu programmā jaunieši izstrādās projektus, kuros radītie risinājumi tiks izmantoti Liepājas pilsētvidē.

/ 16

Auditorijas paplašināšanas plāni, izglītība un skolas

14. un 15. jautājumā **"MISIJAS (NE)MIERS"** plānā auditorijas paplašināšanu izvirzījām par vienu no trīs galvenajiem elementiem. Tālāk izklāstīsim konkrētas paredzētās darbības, skaidrojot arī to, kā darbs ar jauniešiem veido un ietekmē atvērtu un līdzdarbīgu nākotnes sabiedrību.

Vēlamies uzsvērt, ka koncepcija "Liepāja 2027" ļauj veidot daudzpusīgu kultūras programmu, kas ietver gan mūsu Eiropas sapni, gan iespēju jaunatklāt vietējo – īpaši tiem cilvēkiem un kopienām, kuriem šobrīd ir maza interese par kultūras pasākumiem. Mums jāklūst (ne)mierīgākiem un jāiekļauj kultūra ikviena cilvēka redzeslokā.

Domājot par auditorijas paplašināšanu, mēs nevaram koncentrēties tikai uz jauniešiem, senioriem vai cilvēkiem ar zemiem ienākumiem, jo kultūras pasākumu cienītāji, protams, ir visās vecuma, dzimuma un ienākumu līmeņa grupās, taču, kad jāizvēlas starp sportu, izklaidi, atpūtu, pašizglītību vai garīgo veselību, joprojām daudziem kultūras aktivitātes nav pirmā prioritāte. Lūk, mūsu plāns, kā to mainīt.

Izpētīt un paplašināt

Apzināties skarbo realitāti – kultūras pasākumus apmeklē neliela iedzīvotāju daļa. Mūsu veiktā aptauja vietējās kultūras organizācijās to apstiprina – vidējais apmeklētājs ir sieviete (35–49 gadi) ar augstāko izglītību, kas strādā valsts vai pašvaldības sektorā un lielākoties apmeklē pasākumus kopā ar dzīvesbiedru. Viņas vārds varētu būt Inga, Kristīne vai Jeļena, kas 20. gadsimta 70. gados Latvijā bija populārākie meiteņu vārdi.

Pieteikuma veidošanas laikā kopā ar vietējo organizāciju pārstāvjiem kultūras notikumu komunikācijas ekspertes Signes Lonertes vadītajā seminārā pētījām labāko praksi un spēlējām auditorijas paplašināšanas spēli, iejūtoties dažādu liepājnieku ādā un veidojot plānu, kā viņus iesaistīt. Rezultātā tapa piecu punktu auditorijas paplašināšanas sistēma.

- **Kultūras piedāvājuma dažādošana.** Mākslinieciskā programma tiek veidota tā, lai ikviens pilsētas iedzīvotājs daudzveidīgo pasākumu klāstā pamanītu tādu, kas interesē tieši viņu un var piesaistīt arī citus "garāmgājējus". Īpaši atbalstīsim un gan paši veidosim,

gan rosināsim arī citus veidot pasākumus ārpus ierastajām kultūras norišu vietām.

- **Digitālā pieejamība.** Veidosim hibrīdpasākumus, izmantojot dažādas tehnoloģijas, virtuālo, paplašināto realitāti un izveidosim arī Eiropas kultūras galvaspilsētas laikā radīto pasākumu arhīvu. Lai uzlabotu komunikāciju un sasniegtu jaunas auditorijas, izmantosim digitālo un virtuālo tehnoloģiju straujo attīstību. Mūsu programma ietver daudzveidīgus mūsdienu komunikācijas risinājumus, tostarp koncertu un pasākumu straumēšanu, Liepājas un reģiona vēsturisko notikumu rekonstrukciju virtuālās spēlēs un citas aktivitātes digitālajā vidē.
- **Samazināti ekonomiskie un mobilitātes šķēršļi.** Izveidosim īpašas ikgadējas Eiropas kultūras galvaspilsētas atlaižu programmas un bezmaksas pasākumus sociāli atstumtām grupām, kā arī mudināsim citus privātā un NVO sektora kultūras uzņēmējus sekot šai praksei. Eiropas kultūras galvaspilsētas gadam ir jābūt pierādījumam, ka kultūras infrastruktūra ir fiziski un psiholoģiski pieejama ikvienam. Projektā "Ikviens ir gaidīts" izstrādāsim vadlīnijas Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumu rīkotājiem, kā nodrošināt iekļaujošu un pieejamu vidi. Mūsu komandā būs arī cilvēks – iekļaušanas koordinators –, kurš sadarbībā ar Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizāciju "Sustento", Liepājas Neredzīgo biedrību un iekļaušanas eksperti Lību Bērziņu palīdzēs pasākumu rīkotājiem izvēlēties piemērotākos universālā dizaina risinājumus un ieviest tos 2027. gada pasākumos.
- **Kultūras jēdziena paplašināšana sabiedrības apziņā.** Izmantosim sporta pasākumus un sacensības garu, kā arī dažādus citu nozaru notikumus, lai sasniegtu auditoriju, kas ir kaislīgi sporta līdzjutēji, aizrautīgi vides tēmas u. c. nozaru eksperti, veidojot savstarpēji saistītu auditoriju. Izstrādāsim mehānismus visu pilsētā un novados notiekošo pasākumu kalendāru sinhronizēšanai, lai tie cits citu papildinātu. Mūsu mērķis ir izveidot "Kultūras fanu" kustību.
- **Inovācijas izglītībā.** Mūsu auditorijas paplašināšanas sistēmas 5. punktā galvenā uzmanība tiek pievērsta jauniešiem un izglītībai. Esam cieši sadarbojušies ar Liepājas Izglītības pārvaldi, kas uzskata Eiropas kultūras galvaspilsētas projektu par reālu iespēju pārveidot izglītības sistēmu kopumā. Jaunieši to ir pelnījuši, un mūsu pienākums ir jaunos un unikālos veidos ieguldīt viņu nākotnē.

"Mana nākotnes pilsēta". Līdzdalības pasākums, kurā jaunieši dalīsies ar savām idejām par nākotnes pilsētu, domās un vērtēs, kādā pilsētā viņi vēlētos dzīvot. Sadarbībā ar NVO Liepājas Novada fondu bērnu darzu audzēkņu idejas papildinās un attīstīs pamatskolēni un vidusskolēni, savukārt augstskolu studenti no tām veidos aizraujošas prezentācijas. Šī brīža jaunieši 2027. gadā jau būs jaunie uzņēmēji, NVO aktīvisti un kopienu līderi. Tāpēc mēs investējam savā mantojumā jau tagad. Savukārt citu projektu ietvaros veicināsim jauniešu līderības un uzņēmējdarbības prasmju attīstību, veidojot iekļaujošu sabiedrību, izmantojot dažādas aktivitātes un piedaloties tajās. Vēlamies jums pastāstīt par dažiem no šiem projektiem:

- Papildus projektam "Pavējā – pretvējā" bērni un jaunieši rīkos savu "Eiropas sporta nedēļu". Noslēguma pasākumā notiks diskusijas un tikšanās ar profesionāliem sportistiem – olimpiešiem, paraolimpiešiem, sporta žurnālistiem, kuriem jautāsim – kāda ir sporta saistība ar kultūru?
- Jauniešu līderības nometnes būs testa laukums jaunu un radošu līderu attīstībai, kuri varēs atbalstīt citus jauniešus pilsētā. Projektā "D10 United" izsludināsim atklātu konkursu uz nākotni orientētām NVO, kas risinās bērnu un jauniešu vajadzības, un "Radošo spēku apritē" iesaistīsim jauniešus aizraujošās programmās. Liepājas Izglītības pārvalde sadarbībā ar Liepājas Universitāti īsteno Talantu akadēmiju – programmu 9.–12. klašu jauniešiem, kuri kopā ar mentoru realizēs projektu, uzlabojot radošās un projektu vadības prasmes.
- Liepājas Izglītības pārvalde projektā "Ikviens ir gaidīts" organizēs darba grupas un diskusijas par iekļaujošo izglītību sabiedrībā un izglītības iestādēs. Piesaistot starptautiskus ekspertus un speciālistus, sākot jau no 2023. gada, katru martu rīkosim seminārus, labās pieredzes apmaiņu, profesionālas sarunas, līdzdalības pasākumu gan vietējā, gan Kurzemes reģiona mērogā. Ik gadu tiks aplūkots noteikts tēmu loks, un 2027. gadā organizēs lielu starptautisko simpoziju.

Kultūras izglītības integrēšana

Kultūras izglītības paplašināšana vispārizglītojošajās skolās ir būtisks priekšnoteikums veselīgas, atvērtas, iekļaujošas un uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošanā. Tāpēc pievērsīsim tam īpaši pastiprinātu uzmanību. "Jauniešu forums" ir aisberga redzamā daļa. Mūsu mērķis ir izveidot plašāku pasākumu kopumu zem tās:

- Pilotprojekta pamatā būs izglītības programma "Pūtēju orķestris", kas tiks īstenota vienā vispārizglītojošā skolā kā brīvprātīga programma, bet ar mērķi nākotnē šo modeli attīstīt. Jauniešiem būs iespēja demonstrēt savas radošās prasmes un iemaņas projektā "Pavējā – pretvējā".
- "Radošuma nedēļa" veicinās un attīstīs jauniešu zināšanas un iemaņas piedalīties pilsoniskajā un kultūras dzīvē. Lai stiprinātu saikni starp radošumu un izglītību, tādējādi veicinot jaunu radošo domāšanu, paredzēts iesaistīt visas vispārizglītojošās un profesionālās mācību iestādes un pirmsskolas izglītības iestādes.

Eiropas kultūras galvaspilsētas gadu plānojam noslēgt ar vērienīgu konferenci "Jauniešu forums", tās saturs būs kā turpinājums lielajam diskusiju ciklam "Vērtību agora" un kuru, kā jau minējām 6. jautājuma aprakstā, veidos paši jaunieši. Esam pilnīgi pārliecināti, ka skolēni no Liepājas, Dienvidkurzemes, Kuldīgas, visas Latvijas un partneru pilsētām (Tartu, Oulu, u. c.) spēs dot spēcīgu impulsu pilsētas attīstībai. Viņi ir mūsu nākotne – un tas nav tikai tukšs sauklis.

STEAM integrēšana

Lai veicinātu lielāku izpratni par vidi un motivētu jauniešus piedalīties veselīgas dzīves vides veidošanā, veicināsim jaunās paaudzes interesi un attīstīsim viņu pētnieciskās prasmes STEAM, dabas un vides jomās. Parādīsim, ka izglītības saturs var būt arī aizraujošs.

- Mākslinieciskās programmas projektā "Piedzīvojumu sala" jau aprakstījām aizraujošos pasākumus, kuri notiks Zirgu salā un Dabas mājā, kas kļuvuši par STEAM izglītības centru. Dabas māja ir aprīkota ar interaktīvu ekspozīciju un eksperimentālo zinātņu laboratoriju, kurā notiek interaktīvas nodarbības un pētījumi par vidi un ekotehnoloģijām. Sadarbībā ar Norvēģijas reģionālo muzeju *Jaermuseet* un Tronheimas Zinātnes centru jau notiek darbs, lai izstrādātu un modernizētu zinātnes ekspozīcijas, kas piemērotas pirmsskolas, pamatskolas un vidusskolas skolēniem, kā arī pieaugušajiem. Nepārtraukti ikgadēji pasākumi no 2023. gada visām vecuma grupām.
- 2027. gadā festivālā "Citādi jūras svētki" pirmizrādi piedzīvos projekts "Baltijas jūras simfonija". Bērni un jaunieši paši radīs simfoniju, kuras partitūra būs balstīta uz apkopotajiem viņu datiem un materiāliem par Baltijas jūras veselību.

Inovatīvas izglītības tehnoloģijas

Raugoties nākotnē, stiprināsim savu pieredzi izglītības tehnoloģiju izmantošanā. Tā ir viena no lielākajām mūsu Eiropas kultūras galvaspilsētas iespējām – izveidot Ukstiņa ielas izglītības un inovāciju kvartālu, kas apvienos iekļaujošu izglītību un kultūru.

- 2026. gadā izstrādāsim īpašas nodarbības ar tehnoloģijām un programmatūru bērnu un jauniešu ar īpašām vajadzībām iekļaušanai.
- No 2027. gada Ukstiņa ielas kvartālā darbosies "Profesiju pilsētiņa" – telpa, kurā pirmsskolas un sākumskolas skolēni aizraujošās spēlēs varēs iejusties dažādu profesiju lomās, tas palīdzēs viņiem virzīties uz karjeras iespējām nākotnē.
- Pievienojoties globālajam "FabLab" tīklam, attīstīsim jauniešu prasmes starptautiskajā sadarbībā un dizaina domāšanā. Mēs uzskatām, ka ir pareizi noslēgt mūsu sabiedrības iesaistes sadaļu, izklāstot, kā inovatīva partnerība starp "Liepāja 2027" un mūsu Izglītības pārvaldes komandu var norādīt ceļu uz labāku nākotni gan mūsu jauniešiem, gan viņu vecākiem un vecvecākiem.

Pārvaldība

Finansējums

/ 17

Kopējais operatīvās darbības budžets

Kopējie ieņēmumi operatīvo darbību izdevumu segšanai	23 430 000 eiro
No publiskā sektora	20 200 000 eiro
No publiskā sektora	86%
No privātā sektora	3 230 000 eiro
No privātā sektora	14%

Salīdzinot ar pirmo pieteikumu, kopējais operatīvās darbības budžets ir palielinājies par gandrīz 3,5 miljoniem eiro. Esam pievienojuši Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadu projektu ieguldījumu un izglītības nozares projektus.

/ 18

Ieņēmumi no publiskā sektora

Ieņēmumi no publiskā sektora operatīvo darbību izdevumu segšanai	Eiro	%
Pilsēta	7 500 000	37 %
Reģions	1 000 000	5 %
Valsts	10 000 000	50 %
ES (neieskaitot Melinas Merkuri balvu)	1 700 000	8 %
Kopā	20 200 000	100 %

/ 19

Finanšu saistības operatīvās darbības budžetā

2022. gada 17. martā Liepājas valstspilsētas pašvaldības dome apstiprināja pilsētas ieguldījumu projektā "Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027" laika posmam no 2023. līdz 2027. gadam 7 500 000 eiro apmērā, kas ir par 300 000 eiro vairāk nekā iepriekšējā pieteikumā.

Mūsu oficiālie sadarbības partneri – Dienvidkurzemes un Kuldīgas novads – simboliski vienā dienā, 2022. gada 24. februārī, lēma, ka katra pašvaldība līdzdarbosies mākslinieciskās programmas realizācijā ar 500 000 eiro lielu finansiālu ieguldījumu, tādējādi no abām pašvaldībām "Liepāja 2027" operatīvo budžetu kopumā papildinot par 1 000 000 eiro.

Latvijas Republikas Kultūras ministrija norādījusi, ka projekta līdzfinansējuma nodrošināšanai 2024. gadā plānots piešķirt budžeta līdzekļus vidēja termiņa budžeta veidošanas ietvaros. Līdzfinansējuma summa laika posmam no 2025. līdz 2027. gadam būs līdz 10 miljoniem eiro, nepārsniedzot 50 % no "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" projekta kopējās operatīvā budžeta summas.

/ 20

Eiropas Savienības programmu finansiālais atbalsts operatīvās darbības budžetā

Saskaņā ar mūsu finanšu plānu laika posmam no 2023. līdz 2028. gadam no dažādiem ES fondiem esam plānojuši piesaistīt 1 700 000 eiro:

- "Liepāja 2027" administratīvajā un finanšu komandā tiks izveidota darba grupa, kas atbildēs par līdzekļu piesaisti. Tā tiks izveidota 2022. gada otrajā pusē, vēl pirms nodibinājuma izveides.
- Ņemot vērā Liepājas un reģionālo pašvaldību bagāto pieredzi līdzekļu piesaistē, procesā jau iesaistās un arī turpmāk aktīvi darbosies Kultūras pārvalde, Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa, kā arī Attīstības pārvalde.
- Pieteikšanās procesā esam saņēmuši apstiprinājumus no partneriem gan Latvijā, gan ārvalstīs par viņu nodomiem piesaistīt līdzekļus no ārējiem resursiem (piemēram, projekta "Kino sapnis" vadošais partneris – "Rīga IFF", un projekta "Eiropa dzied Liepāju" galvenais partneris – Eiropas koru asociācija).
- Lai stiprinātu kultūras organizāciju un radošā sektora kapacitāti, rīkosim apmācības par finansējuma piesaisti.

ES fonds	Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts	Saikne ar projektu
Eiropas Solidaritātes korpuss	"Radošo spēku aprīte" / "Piedzīvojumu sala" / "Kaimiņu būšana" / "D10 United" / "Ukstiņš. Mūžu mācies!"	Mobilitātes veicināšana jauniešiem, brīvprātīgo programmas izveide
Erasmus+		Kultūras izglītības stiprināšana
Radošā Eiropa / i-Portunus		Mākslinieku un radošo profesionāļu apmaiņa
Radošā Eiropa / Eiropas tīkli	"Aci pret aci ar dabisko" / "Atvērtā teātra kvartāls" / "Ikviens ir gaidīts"	Ekodizaina principu vadlīniju izstrāde, pieredzes apmaiņa, labās prakses popularizēšana
Radošā Eiropa / Kultūras virziens	"Urbānās pastaigas" / "Prasmju birža" (Suitu kultūras telpa Alsungā) / "Eiropa dzied Liepāju" / "Rokam roku" / "Atvērtā teātra kvartāls" / "Atpakaļ nākotnē"	Sadarbība mākslas projektu īstenošanā, lai veicinātu inovāciju un radošumu
Radošā Eiropa / Eiropas sadarbība		
Radošā Eiropa / Eiropas literāro darbu aprīte	"Bibliotēkas gars" / "Liepāja, stāsti!"	Mazo Eiropas valodu tulkošanas projektu veicināšana un atbalstīšana
Radošā Eiropa / Eiropas mēroga kultūras struktūras	"Jauniešu forums" (Baltijas jūras jauniešu orķestris")	Jauno atskaņotājmākslas kolektīvu profesionalitātes celšana
Apvārsnis Eiropa	"Aci pret aci ar dabisko" / "Citādi jūras svētki" / "Pavējā – pretvējā"	Izpratnes uzlabošana par klimata pārmaiņām, vides izpratne
	"Vērtību agora"	Demokrātijas un pilsoniskās sabiedrības stiprināšana
Apvārsnis Eiropa / S+T+ARTS	"D10 United"	Mediju mākslas muzeja izveide
CEF / Europeana	"Bibliotēkas gars" / "Torņu atgriešanās"	Bibliotēkas arhīvu saglabāšana; Sv. Trīsvienības katedrāles senās mūzikas pierakstu kolekcijas izpēte un digitalizēšana
Programma "Digitālā Eiropa"	"D10 United" / "Ukstiņš. Mūžu mācies!" / "Prasmju birža"	Digitālo prasmju attīstības projekti, mūžizglītība
ESF+		Sociālā iekļaušana, starppaaudžu apmaiņa, zaļā un digitālā ekonomika
Interreg sadaļas A, IPA, C	"Urbānās pastaigas" / "D10 United" / "Aci pret aci ar dabisko" / "Karostas paradokss"	Digitālo pieredžu izveide, inovācijas radošajās industrijās (tekstilrūpniecībā)
ERAF	"Karosta-Radosta" / "Kaimiņu būšana" / "Ardievas smagajam metālam"	Viedas, konkurētspējīgas, sociāli iekļaujošas sabiedrības veidošana; Jaunā Eiropas "Bauhaus" tēmas attīstība

/ 21

Operatīvās darbības budžeta laika plāns

Ieņēmumu avots operatīvās darbības izdevumu egšanai	2022. gads	2023. gads	2024. gads	2025. gads	2026. gads	2027.gads, Eiropas kultūras galvaspilsētas gads	2028. gads
Pilsēta	59 000	518 000	944 000	970 000	1 337 000	3 140 000	532 000
Reģions	0	5 000	25 000	44 000	171 000	735 000	20 000
Valsts	20 000	0	0	1 064 000	3 656 000	5 260 000	0
ES	0	21 000	22 000	134 000	152 000	1 300 000	71 000
Sponsoru	0	64 000	124 000	142 000	233 000	2 667 000	0

/ 22

Stratēģija līdzekļu piesaistei no privātā sektora

Pieteikuma sagatavošanas laikā esam saņēmuši vairākus sadarbības apstiprinājumus no dažādu līmeņu sponsoriem par vēlmi iesaistīties "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" kopējā procesā, tajā skaitā Latvijas lielākais telekomunikāciju uzņēmums "LMT", Liepājas speciālās ekonomiskās zonas uzņēmumi un vēl daudzi citi ar lielāko prieku un pagodinājumu gatavi pievienoties mūsu kopīgajam ceļojumam. Patiesībā esam ļoti pārsteigti par atvērtību, vēlmi piedalīties, vērtīgām sarunām, kā arī par idejām un jaunām iespējām, par kurām līdz šim pat nenojautām. Tas dod pārliecību, ka, Liepājai iegūstot "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" titulu, šie pirmie draudzības žesti pārtaps nopietnā un ilgstošā sadarbībā un, protams, arī finansiālā atbalstā.

Projektā "MISIJA (NE)MIERS" uzņēmumiem būs svarīga loma, jo tie ir nozīmīgs sabiedrības pārmaiņu virzītājspēks, kuri ne tikai rada jaunas darbavietas,

maksā nodokļus, veido starptautisku sadarbību, apvieno uzņēmīgus, talantīgus cilvēkus, bet arī ir gatavi uzņemties risku un kopā ar citiem drosmīgi doties tālos ceļojumos. Tur mēs visi arī tiekamies – mūsu kopējā (ne)mierā. Tas nebūs gadījums, kad "mums" kaut kas ir vajadzīgs un "jūs" kaut ko dosiet. "Liepāja 2027" komanda projektu īstenošanā iesaistīs dažādas sabiedrības grupas.

Mūsu stratēģija privātā sektora iesaistīšanai ir balstīta uz savstarpēju cieņu ar galveno mērķi kopīgi panākt pārmaiņas sabiedrībā. Sponsorēšanas stratēģija būs cieši saistīta ar mārketinga un komunikācijas stratēģiju, nodrošinot, ka partnerība nav tikai logotips uz plakāta, bet arī pievienotā vērtība kultūras pasākumiem un iedzīvotājiem.

Organizācija un stratēģija

Mūsu sponsorēšanas stratēģija iedalīta trīs līmeņos:

- galvenais sponsors (1–3 uzņēmumi), katra ieguldījums vismaz 200 000 eiro un vairāk;
- otrā līmeņa sponsors (2–5 uzņēmumi), katra ieguldījums vismaz 100 000–200 000 eiro;
- trešā līmeņa sponsori, dažādu līmeņu ieguldījumi atsevišķu projektu atbalstīšanai.

Veidosim partneru programmas, kurās aicināsim uzņēmumus sniegt praktisku palīdzību – vai nu materiāli atbalstīt tādus projektus kā "Eiropa dzied Liepāju", "Balles Karostā", "Aci pret aci ar dabisko", vai arī palīdzēt īstenot sabiedrības izglītošanas pasākumus, ieguldot ekspertu resursus tādos projektos kā "D10 United", "Ukstiņš. Mūžu mācies!", vai palīdzēt veidot pasākumu saturu, piemēram, ko vadošais telekomunikāciju uzņēmums "LMT" ir apņēmis paveikt konferencē "Vērtību agora".

Esam pateicīgi Eiropas kultūras galvaspilsētas projekta partneriem, proti, kultūras organizācijām un NVO, fondiem un asociācijām, kas uzrunājuši sponsorus un citus partnerus. Spēcīgas festivālu komandas, piemēram, "Rīgas Starptautiskais kino festivāls", "Summer Sound", "Laba daba" u. c., plāno strādāt ar sponsoriem tieši un patstāvīgi.

Sadarbība ar mecenātiem

- Fondi. Fonds "Uniting History" jau izteicis gatavību sadarboties un sniegt ne tikai finansiālu, bet arī praktisku palīdzību, dodot iespēju mūsu kultūras programmā iesaistīt pasaules labākos māksliniekus. Kopā ar Latvijas Rotary klubiem organizēsīm līdzekļu vākšanas akcijas, piemēram, labdarības balles, mākslas darbu izsoles, kurās savāktie līdzekļi tiks novirzīti radošām iniciatīvām. Pievērsīsim lielu uzmanību privātajiem fondiem, kas regulāri izsludina līdzekļu piesaistes konkursus, piemēram, uzņēmumam Microsoft aktivitātēm.
- Diaspora. Mobilizēsīm latviešu diasporu ārvalstīs, lai atbalstītu programmu un iesaistītu finansējuma piesaistē konkrētām kultūras programmām.
- Ziedojumi. Ziedojot noteiktu summu, varēs kļūt par pasākuma mecenātu un saņemt dažādu līmeņu privilēģijas.
- Pūļa finansējums. Dažkārt rodas jaunas un aizraujošas idejas, kuras jāprezentē sabiedrībai, tostarp pūļa finansējuma platformās.

Kopīga atbildība

Uzņēmumu sociālā atbildība ir vēl viens mūsu sponsorēšanas stratēģijas stūrakmens. Īpaša sadarbība tiks veidota ar uzņēmumiem, kas darbojas Liepājas speciālajā ekonomiskajā zonā. Lielākā daļa no tiem ir Skandināvijas uzņēmumi, kas dod mums iespēju ne tikai piesaistīt papildu atbalstu un finansējumu Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumiem, bet arī uzrunāt darbiniekus uzņēmumu mītnes valstīs, kā arī tūkstošiem darbinieku Liepājā.

Jaunas pieredzes veidošana

Izmantosim "Liepāja 2027" kā platformu, lai turpinātu informācijas un pieredzes apmaiņu, ko uzsākām pieteikšanās procesā, nodrošinot daudzveidīgus un tematiski plaši izglītojošus seminārus par dažādām publiskā un privātā sektora sadarbības formām. Uzskatām, ka uzņēmumiem jādod iespēja piedalīties sociāli atbildīgu projektu realizācijā, kādi ir mūsu mākslinieciskās programmas piedāvājumā. Tāpat kultūras organizācijām un neatkarīgajam sektoram ir vērtīgi uzzināt, kā darbojas lēmumu pieņemšanas, ikdienas mārketinga un īpaši sponsorēšanas procesi lielos uzņēmumos. Veidosim pieredzes apmaiņu – kultūras operatori, producenti u. c. iepazīs uzņēmumu ikdienu un filozofiju, un uzņēmumu pārstāvji tiksies ar radošo industriju pārstāvjiem, lai skaidrāk saprastu pasākumu plānošanas un rīkošanas specifiku.

/ 23

Operatīvā budžeta sadalījums

Programmas izdevumi	15 016 000 eiro
Programmas izdevumi	63%
Reklāmas un mārketinga izdevumi	3 420 000 eiro
Reklāmas un mārketinga izdevumi	15%
Izdevumi algām, nodokļiem un pārvaldībai	3 640 000 eiro
Izdevumi algām, nodokļiem un pārvaldībai	16%
Izdevumi neparedzētiem gadījumiem, monitoringam un novērtēšanai	1 354 000 eiro
Izdevumi neparedzētiem gadījumiem, monitoringam un novērtēšanai	6%
Kopējie operatīvās darbības izdevumi	23 430 000 eiro

/ 24

Operatīvā budžeta izlietošanas laika plāns

Laika grafiks	Programmas izdevumi (eiro)	Programmas izdevumi (%)	Reklāmas un mārketinga izdevumi (eiro)	Reklāmas un mārketinga izdevumi (%)	Izdevumi algām, nodokļiem un pārvaldībai (eiro)	Izdevumi algām, nodokļiem un pārvaldībai (%)	Izdevumi neparedzētiem gadījumiem, monitorin- gam un novērtēšanai (eiro)	Izdevumi neparedzētiem gadījumiem, monitorin- gam un novērtēšanai (%)
2022. gads	20 000	0,1	20 000	0,6	35 000	1,0	4 000	0,3
2023. gads	154 000	1,0	100 000	2,9	310 000	8,5	44 000	3,2
2024. gads	300 000	2,0	200 400	5,8	450 000	12,4	164 600	12,2
2025. gads	764 700	5,3	649 500	19,0	763 000	21,0	176 800	13,1
2026. gads	3 437 400	23,0	1 021 000	29,8	890 000	24,4	200 600	14,8
2027. gads	10 248 900	68,0	1 159 000	34,0	1 090 000	29,9	604 100	44,6
2028. gads	91 000	0,6	270 100	7,9	102 000	2,8	159 900	11,8

/ 25

Ieņēmumi kapitālizdevumiem

Ieņēmumi kapitālizdevumu segšanai no publiskā sektora	Eiro	%
Pilsēta	5 971 500	14 %
Reģions	9 689 000	22 %
Valsts	4 130 900	10 %
ES (neieskaitot Melinas Merkuri balvu)	23 266 000	54 %
Kopā	43 057 400	100 %

/ 26

Finanšu saistības kapitālizdevumiem

29. un 43. jautājumā iekļautie plāni ir saskaņoti ar Liepājas valstspilsētas pašvaldību, Dienvidkurzemes un Kuldīgas pašvaldību domēm. Visi projekti un to budžeti iekļauti arī Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmā 2022.–2027. gadam un ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2035. gadam. Šobrīd tie ir dažādās īstenošanas stadijās, daži projekti ir gatavi iesniegšanai papildu finansējuma saņemšanai no valsts budžeta vai Eiropas Savienības fondiem. Lai gan pašlaik nav informācijas par papildu ES finansējuma pieejamību kultūras infrastruktūras projektiem nākamajā periodā līdz 2027. gadam, atbildīgie departamenti pēta citus finanšu resursus, apzinoties sabiedrības pieprasījumu un kultūras nozares nozīmi, jo īpaši "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" kontekstā.

/ 27

Eiropas Savienības programmu finansiālais atbalsts kapitāla izdevumiem

25. jautājumā minētajiem kapitālieguldījumiem ir plānots izmantot gan jau ierastos kohēzijas politikas struktūrfondus – ERAF, ESF+ un KF, gan jauno, EK centralizēti pārvaldīto budžeta programmu – Atvēršanas fondu, gan Sabiedrības integrācijas

fondu, gan arī dažādas nacionāla mēroga programmas. Kapitālieguldījumu veidošanā papildus ārējam līdzfinansējumam, tiks nodrošināts arī ieguldīts arī pašvaldību līdzfinansējums. Projektu pieteikumu iesniegšanu līdzfinansējuma saņemšanai organizēs Liepājas valstspilsētas, Dienvidkurzemes novada un Kuldīgas novada pašvaldību Attīstības nodaļas, kurām iepriekšējā plānošanas periodā ir gūta liela pieredze, piesaistot finansējumu vairāk nekā 200 miljonu eiro apmērā.

Atbilstoši Liepājas valstspilsētas un divu pašvaldību ilglaika attīstības mērķiem, kā arī Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas mērķiem tiks izstrādāti infrastruktūras projekti, kas atbilst Eiropas Savienības programmu mērķiem. To vidū ir vairāki projekti, kas saistīti ar Eiropas zaļā kursa mērķiem, piemēram, bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģis" teritorijas un Zirgu salas revitalizācija; "Viedāka Eiropa" D10 centra attīstībai; "Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa", lai atbalstītu Liepājas pilsētas bibliotēku un Ukstiņa kvartālu.

/ 28

Kapitālizdevumu segšanai paredzēto ieņēmumu laika plāns

Ieņēmumu avots kapitālo izdevumu segšanai	2022. gads (eiro)	2023. gads (eiro)	2024. gads (eiro)	2025. gads (eiro)	2026. gads (eiro)	2027. gads (eiro)
Pilsēta	108 000	1 266 000	1 266 000	1 239 000	1 174 500	918 000
Reģions	1 939 000	2 559 000	1 620 000	1 792 000	1 085 000	694 000
Valsts	401 000	1 487 000	1 295 000	440 000	308 000	199 900
ES	1 583 000	5 049 000	4 440 000	4 896 000	4 108 000	3 190 000

/ 29

Summas, kas izlietas jaunu kultūras infrastruktūras objektu veidošanai EKG vajadzībām

Liepājas valstspilsēta plāno atjaunot veco policijas ēku pilsētas centrā un pārveidot to par IT un radošo industriju centru, ko mēs izmantotu projektā "D10 United". Summa, kas paredzēta šīs jaunās kultūras infrastruktūras izveidei, ir 3 800 000 eiro. Projektu ir saskaņojusi Liepājas pilsētas dome, un tā budžets ir iekļauts attīstības stratēģijā.

Organizācijas struktūra

/ 30

Pārvaldības un izpildes struktūra

Lai gan (ne)miers ir radošs process, tā organizēšanā ir vajadzīgs zināms miers. Ja tiks izraudzīti par Eiropas kultūras galvaspilsētu, plānojam izveidot nodibinājumu "Liepāja 2027". Esam konsultējušies ar juristiem, pilsētu un reģionu pārvaldēm, kultūras profesionāļiem un ņēmuši vērā citu Eiropas kultūras galvaspilsētu, arī "Rīga 2014" pieredzi, turklāt saskaņā ar Latvijas valsts likumdošanu, nodibinājums ir visefektīvākā organizācijas forma.

Nodibinājuma organizatoriskā struktūra paredz:

- neatkarīgu programmas īstenošanu, pārredzamu finanšu darbības revīzijas procesu, elastīgu lēmumu pieņemšanu mākslinieciskās programmas īstenošanai, iespējas piesaistīt valsts, pašvaldību, ES fondu un privātā sektora finansējumu.

Organizācijas dibinātājs būs Liepājas valstspilsētas pašvaldība. Starp Liepājas valstspilsētu, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadiem tiks noslēgts sadarbības līgums, kurā visi trīs partneri noteiks sadarbības formu, iesaisti nodibinājumā, atbildību un procesu pārraudzību, kā arī partneru lomu uzraudzības padomē.

Ja Liepāja tiks izraudzīta par "Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027", nodibinājums sāks darbu 2023. gada 1. janvārī. Ar nodibinājuma "Liepāja 2027" kodolu ir panākta vienošanās, ka līdz tā darbības uzsākšanai visus nepieciešamos organizācijas, sagatavošanas, dibināšanas un reģistrācijas procesus turpinās pašreizējā komanda. Plānots, ka nodibinājums darbosies līdz 2029. gadam. Organizācijas pēctecības darbību pārņems Liepājas pilsētas pašvaldības iestāde "Kultūras pārvalde" un citas pilsētas pašvaldības pārvaldes atbilstoši savām darbības jomām.

Nodibinājumam "Liepāja 2027" būs divu līmeņu pārvaldības forma:

- **Uzraudzības padome** apstiprinās organizācijas stratēģiju, rīcības plānu, gada budžetu, uzrauga finanšu un satura attīstības mērķus un rezultātus, sniegs ieteikumus organizācijas darbības uzlabošanai un nodrošinās pārredzamu un sabiedrībai saprotamu nodibinājumu.

Uzraudzības padomes sastāvā būs deviņi locekļi, t. sk. pārstāvji no Liepājas valstspilsētas pašvaldības, Kuldīgas un Dienvidkurzemes pašvaldībām, neatkarīgās nevalstiskās organizācijas "Providus", kultūras un izglītības jomas, kā arī LR Kultūras ministrijas. Kuras personas iekļaut uzraudzības padomē, izraudzīsies Liepājas pašvaldības valstspilsētas dome, konsultējoties ar partneriem - Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadu.

- **Valdē** ietilps divi valdes locekļi, no kuriem viens būs nodibinājuma "Liepāja 2027" izpilddirektors. Valdei būs galīgās lēmumu pieņemšanas pilnvaras un vispārējā atbildība par projektu. Tā pārraudzīs organizācijas vadību, lai sasniegtu mākslinieciskos, saturiskos un finansiālos mērķus, izvēlēsies komandas locekļus, būs atbildīga par budžeta plānošanu, sadarbību ar partneriem, finansējumu un nodrošinās visas programmas īstenošanu.

Nodibinājuma nodaļu vadītāji tiks izraudzīti atklātā konkursā. Tā ietvaros Liepājas valstspilsētas pašvaldība kā dibinātājs iecels otro valdes locekli (līdzās izpilddirektoram). Šāda pārvaldes struktūra ar diviem vai vairāk valdes locekļiem palīdz izvairīties no pārāk subjektīviem lēmumiem un ir sevi pierādījusi vairākās Liepājas kultūras iestādēs, arī SIA "Liepājas teātris" un SIA "Lielais Dzintars". Daļa no valdes nolikuma ir normatīvais process, ja starp valdes locekļiem rodas domstarpības. Šādā gadījumā procesu īsteno uzraudzības padome.

Saskaņā ar tiesību aktiem tiks izveidota saimnieciskās un finanšu revīzijas komisija, kas uzraudzīs līdzekļu izlietojumu atbilstoši izvirzītajiem mērķiem.

/ 31 / 34

Pārvaldība un projektu vadība, izpilddirektors un mākslinieciskais vadītājs

Liepājas pilsētas dome

Uzraudzības padome

Valde

(Izpilddirektors un NN)

◀ Konsultatīvā padome

Izpilddirektors

Mākslinieciskais vadītājs

Mākslinieciskās programmas komanda

Programmas līnijas:

- Mākslinieciskās programmas koordinēšana
- Reģionālo projektu koordinēšana
- Starptautisko projektu koordinēšana

Programmas līniju producēšana

Sabiedrības iesaistes vadītājs

Sabiedrības iesaistes komanda

Sabiedrības iesaiste:

- Sabiedrības iesaiste
- Brīvprātīgo darbs

Auditorijas palielināšana:

- Auditorijas palielināšana
- Iesaiste
- Pieejamība

Kapacitātes celšana

Monitorings un novērtējums

Mārketinga un Sabiedrisko attiecību vadītājs

Komunikācijas un mārketinga komanda

Komunikācija:

- PR (lokāls, nacionāls, starptautisks)
- Prese
- Sociālie mediji, mājas lapa
- Starptautiskās attiecības
- Protokols

Mārketings:

- Suvenīru līnijas
- Biļešu tirdzniecība
- Reklāma

Finanšu vadītājs

Administratīvā un finanšu komanda

Finances:

- Budžeta plānošana
- Grāmatvedība
- Stratēģiskā finanšu plānošana

Administratīvie jautājumi:

- Juridiskie jautājumi
- Publiskie iepirkumi
- Cilvēkresursi

Tehniskie aspekti:

- IT
- Tehniskie jautājumi
- Loģistika

Finanšu piesaiste:

- Publiskais finansējums
- ES fondi
- Privātā sektora partnerības

Apzināties, cik vērienīgs, sarežģīts un nozīmīgs ir Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts. Savus pienākumus uztveram patiešām nopietni, jo šādi procesi Liepājā nenotiek katru dienu – pat ne katru gadu. Tāpēc esam izveidojuši tādu organizatorisko struktūru, kas ļauj sasniegt ilglaicīgus rezultātus. Projekta realizācijai veidosim nodibinājumu "Liepāja 2027". Nodibinājuma valde būs atbildīga par gala lēmumiem saistībā ar projekta kopējo īstenošanu,

tomēr ikdienas operatīvās vadības pienākumi tiks uzticēti valdes priekšsēdētājam, kas pildīs izpilddirektora funkcijas, un četriem vadītājiem, nepieciešamības gadījumā izmantojot īpaši izveidotās konsultatīvās padomes palīdzību. Amatu pienākumi ir aprakstīti zemāk.

Izpilddirektors - izraudzīts atvērtā, starptautiskā konkursā, darbu uzsāks 2023. gadā

Apstiprina Liepājas valstspilsētas pašvaldības dome

Pakļauts uzraudzības padomei

Izpilddirektoram pakļautie vadītāji

- mākslinieciskais vadītājs;
- sabiedrības iesaistes vadītājs;
- mārketinga un sabiedrisko attiecību vadītājs;
- finanšu vadītājs

Pienākumi

- Izveidot un īstenot ilglaika un īslaika mērķu sasniegšanas stratēģiju saskaņā ar māksliniecisko vīziju un koncepciju.
- Koordinēt budžeta izveidi, ko iesniegt uzraudzības padomei.
- Izveidot un vadīt četru tiešā pakļautībā esošo vadītāju struktūru.
- Pārraudzīt sadarbību ar lielākajiem partneriem valsts, pašvaldības, starptautiskajā un privātajā sektorā.

Personiskās īpašības

Lieliskas vadības un pārvaldības prasmes: spēja stratēģiski plānot ilglaikā un īslaikā, koordinēt lielas komandas darbu, publiski pārstāvēt organizāciju vairākās Eiropas valodās, ļoti labas latviešu valodas zināšanas. Spēcīga personība ar starptautisku pieredzi un zināšanām par lielu kultūras un līdzīgu projektu īstenošanu.

Izpilddirektoru un komandu atbalstīs konsultatīvā padome, kuras sastāvā būs profesionāļi un speciālisti. Konsultatīvās padomes locekļu atbildība – sniegt ieteikumus par dažādiem Eiropas kultūras galvaspilsētas

jautājumiem, it īpaši saistībā ar Eiropas dimensiju, monitoringu un novērtēšanu, sabiedrības iesaisti, pieejamību, vides aizsardzību un reģiona perspektīvu.

Mākslinieciskais vadītājs - izraudzīts atvērtā, starptautiskā konkursā, darbu uzsāks 2023. gadā

Ieceļ valde

Pakļauts valdei

Mākslinieciskais vadītājs pieņem galīgos lēmumus par mākslinieciskajiem procesiem

Vada:

- māksliniecisko komandu – programmas līniju projektu vadību un producēšanas vadību;
- reģionālo programmu koordinēšanu;
- starptautisko projektu koordinēšanu.

Pienākumi

- Atbildēt par (ne)miera koncepcijas māksliniecisko vīziju un pieteikumā noteikto programmu.
- Pārraudzīt mākslinieciskās programmas saturu un pasākumu profesionālu un neatkarīgu īstenošanu.
- Vadīt mākslinieciskās komandas darbu.

Personiskās īpašības

Spēcīga personība ar plašu starptautisko pieredzi kultūras jomā un liela mēroga mākslas projektu īstenošanā. Stratēģiska ilglaicīga domāšana, atbalsta "Liepāja 2027" mākslinieciskās vīzijas vērtības.

Tā kā mūsu (ne)miera ceļojuma mērķis ir sasniegt un iesaistīt pēc iespējas vairāk un dažādus cilvēkus, viens no svarīgākajiem organizācijas elementiem līdzās mākslinieciskajai komandai būs **sabiedrības iesaistes komanda un tās vadītājs**. Šajā amatā jau 2023. gadā konkursa kārtībā tiks pieņemts vadītājs, kas tiks apstiprināts valdē. Šī sabiedrības iesaistes

komanda veidos "**MISIJA (NE)MIERS**" kodolu, apvienos spēkus ar esošajām organizācijām, NVO un pašvaldības departamentiem, lai īstenotu "Liepāja 2027" auditorijas attīstības un līdzdalības stratēģiju. Saistībā ar to, ka sabiedrības iesaiste ir viens no "Liepāja 2027" nozīmīgākajiem stūrakmeņiem, šai komandai esam arī uzticējuši koordinēt monitoringu un novērtēšanu.

Organizācija kopumā tiks balstīta uz *Agile* vadības metodēm. Situācijā, kad klimatiskie apstākļi mainās tikpat strauji, cik strauji attīstās tehnoloģijas, un jebkurā brīdī var notikt negaidītais, piemēram, šī pandēmija, jāspēj ātri

pieņemt lēmumus un rīkoties. Līdz ar to viss darbs tiks paveikts nelielos posmos, tos īstenojot pēc iespējas efektīvāk, precīzāk un atbilstoši situācijai. Lielu uzsvāru liksim uz horizontālās sadarbības stiprināšanu un veicināšanu.

/ 32

Darbinieku kapacitāte Eiropas kultūras galvaspilsētas projekta plānošanā, vadīšanā un īstenošanā

Esam izstrādājuši skaidru un pieredzē balstītu darbības plānu, kā nodibinājumam "Liepāja 2027" piesaistīt pēc iespējas profesionālākus un atbildīgākus darbiniekus. Komanda laika gaitā kļūs plašāka, meklēsim arvien efektīvākus pienākumu sadales un sadarbības modeļus, iesaistot kultūras organizācijas, vietējās iestādes un NVO sektoru. Atsevišķus uzdevumus deleģēsim radošo industriju pārstāvjiem un ārējiem speciālistiem, piemēram, brīvprātīgo koordinēšanu, starptautisko projektu gatavošanu un sponsorēšanas projektu realizēšanu.

Viens no nedaudzajiem pandēmijas pozitīvajiem aspektiem ir jaunu prasmju apgūšana un digitālo rīku

izmantošana, padarot darba procesus elastīgākus un efektīvākus. Pateicoties attālinātajam darbam un brīvai iespējai izvēlēties arī darba laiku, sadarbosimies arī ar cilvēkiem ārpus pilsētas un pat valsts robežām. Mūsdienās nav obligāti jāpārceļas uz pastāvīgu dzīvi konkrētā pilsētā, profesionāli strādāt, sniegt noderīgus padomus un pat vadīt atsevišķus procesus var no jebkuras vietas plašajā pasaulē.

Mēs zinām, ka šis būs ļoti nozīmīgs projekts, kas raisīs nevilnotu sabiedrības uzmanību. Jau pieteikuma izstrādes posmā kultūras projektu organizatori gan nacionālajā, gan starptautiskajā līmenī izrādījuši milzu interesi. Līdz šim "Liepāja 2027" komandā ir bijuši kultūras un radošās nozares profesionāļi. Esam pārliecināti – kā titula ieguvēji spēsim piesaistīt arī citu nozaru speciālistus, tai skaitā ar ievērojamu nacionālo un starptautisko darba pieredzi.

Sarunās ar citām Eiropas kultūras galvaspilsētām, kuras piedalās (vai ir piedalījušās) šajā procesā, uzzinājām – ja pieņem darbā dažus nepieredzējušus, bet ieinteresētus cilvēkus, veidojas cieši saistīta cilvēku grupa, kas kopīgi mācās. Tā tiek veidotas noturīgas prasmes, kas paliek attiecīgajā jomā arī pēc Eiropas kultūras galvaspilsētas gada.

Tāpat, protams, "Liepāja 2027" ir arī plašas iespējas piesaistīt profesionālus cilvēkresursus – speciālistus ar starptautisku pieredzi, kas vēlētos pārcelties uz Liepāju vai šurp atgriezties.

Nodibinājuma "Liepāja 2027" plānotais darbinieku skaits:

	2022 Pārejas periods		2023		2024		2025		2026		2027		2028	
	PL*	L**	PL	L	PL	L	PL	L	PL	L	PL	L	PL	L
Cilvēku skaits kopā	8		18		26		37		53		60		18	
Cilvēku skaits	3	5	8	10	13	13	19	18	32	21	41	19	13	5
Valde	1	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
Mākslinieciskā komanda	1	2	1	4	3	6	5	13	13	15	15	14	3	2
abiedrības iesaistes komanda	1	0	1	2	3	2	4	1	5	0	5	4	2	0
Mārketinga un PR komanda	0	1	2	2	2	3	4	1	6	2	9	0	2	1
Finanšu un administratīvā komanda	0	2	2	2	3	2	4	3	6	4	10	1	4	2

*PL – pilna laika darbinieki **L – līgumdarbinieki

/ 33

Sadarbība ar vietējām iestādēm

Pašlaik

Liepājas lēmums piedalīties Eiropas kultūras galvaspilsētas procesā balstījās uz skaidru izpratni, ka šis projekts nepieciešams visas pilsētas un reģiona attīstībai, tāpēc abu pieteikumu izstrādē piedalījās kolēģi no gandrīz visiem Liepājas pilsētas departamentiem un struktūrvienībām: Kultūras pārvaldes, Izglītības pārvaldes, Attīstības pārvaldes, Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļas, pašvaldības administrācijas, Tūrisma un Mārketinga nodaļām. Pieteikumu veidošanā tieši iesaistījās arī politiskā vadība, kultūras organizācijas un citi uzņēmumi, arī Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas pārstāvniecība.

Nākotnē

Tā kā Eiropas kultūras galvaspilsētas komanda pāries no piedāvājuma iesniegšanas režīma uz darbaspējīga nodibinājuma statusu, attiecības, ko izveides izveidot piedāvājumu iesniegšanas periodā, būs ļoti noderīgas. Mārketinga un komunikācijas komanda regulāri apspriedīsies ar pilsētas mārketinga un tūrisma nodaļām, reģionālie koordinatori no mākslinieciskās komandas sazināsies ar mūsu partneriem reģionā, "**MISIJA (NE)MIERS**" vadītājs koordinēs darba grupas locekļu pievienošanas no pilsētas departamentiem un iestādēm, producēšanas vadītāji sazināsies ar tiesībsargsardzības iestādēm, dienestiem un policiju par pasākumiem un atļaujām. Nodibinājuma "Liepāja 2027" vadība regulāri sazināsies ar vietējo iestāžu pārstāvjiem uzraudzības padomē, risinās jautājumus un izveidos procesus, kas palīdzēs komandai vadīt sadarbību operatīvā līmenī.

"MISIJAS (NE)NEMIERS" mantojums

Lai mēs varētu īstenot "**MISIJU (NE)MIERS**", nepieciešama arī plaša pašvaldības pārstāvju iesaiste, risinot tādas tēmas kā kultūras organizāciju un nevalstiskā sektora stiprināšana, darbs ar jauniešiem un atstumtajām grupām, brīvprātīgajiem, etniskajām minoritātēm, pasākumi apkaimēs un novados, sadarbība ar starptautiskajiem partneriem un pilsētas kā kultūras galamērķa zīmola veidošana. Tāpēc "Liepāja 2027" komandai un "**MISIJA (NE)MIERS**" dalībniekiem būs cieši jāsadarbojas jau sākot no brīža, kad tiks paziņots "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" titula ieguvējs. Tas ir būtisks nosacījums, lai "**MISIJA (NE)MIERS**" pieeja būtu ilgtspējīga, atstātu mantojumu un izveidotu veiksmīgu sadarbības praksi arī pēc Eiropas kultūras galvaspilsētas gada.

/ 35 / 36

Risku novērtēšanas analīze un plānotie seku mazināšanas pasākumi

Lai gan jau iepriekšējā pieteikumā analizējam savas stiprās un vājās puses, šoreiz esam vēl nopietnāk un

pamatīgāk pārskatījuši galvenos riskus un to ietekmi, kā arī savas iespējas tos risināt. Mūsu izveidotā riska matrica:

Risks	Varbūtība	Ietekme	Riska novēršanas pasākumi
Politiskā atbalsta un finanšu mobilizēšana			
Politiskās varas maiņa pēc 2025. gada pašvaldību vēlēšanām	Vidēja	Augsta	Regulāri informēt politisko vadību par "Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027" projekta statusu. Stiprināt ārējos finanšu avotus, nodrošinot pasākumiem stabilus līdzfinansējuma partnerus. Izveidot ciešu sadarbību ar kultūras organizācijām, stiprināt to kapacitāti. Nodrošināt visu pilsētas domē un novadu vadībā esošo politisko partiju nedalītu atbalstu Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 budžetam.
Nesaskaņas starp oficiālajiem partneriem: Liepāju un reģioniem	Zema	Vidēja	Regulāri komunicēt par projekta procesiem ar visu iesaistīto partneru (Liepāja un novadi) politisko vadību.
Grūtības piesaistīt valsts finansējumu	Zema	Augsta	Stiprināt komunikāciju visos līmeņos ar Latvijas Kultūras ministriju, Ekonomikas ministriju, Finanšu ministriju un citām valsts struktūrām, Kultūras ministriju iesaistot uzraudzības padomē. Stiprināt ārējos finansējuma avotus, nodrošinot finansējumu no dažādiem fondiem, sponsoriem u. c.
Politiskais spiediens mainīt māksliniecko programmu	Vidēja	Vidēja	Iekļaut organizācijas statūtos mehānismus mākslinieckās brīvības nodrošināšanai. Iesaistīt NVO pārstāvjus un kultūras profesionāļus lēmumu pieņemšanā un uzraudzības padomē.
Vāja ārējo finansējuma avotu piesaiste	Vidēja	Vidēja	Pieņemt darbā pieredzējušu finanšu piesaistīšanas speciālistu. Veidot spēcīgu sadarbību ar uzņēmumiem un iestādēm. Sadarboties ar speciālistiem no pilsētas administrācijas un privātiem uzņēmumiem, kas piesaista finanšu līdzekļus.
Organizācijas pārvaldība un spēja nodrošināt projekta īstenošanu			
Projekta apjoma dēļ mainās prioritātes, kavējot kopējos procesus	Zema	Vidēja	Regulāri analizēt paveikto un noteikt nākamās procesa soļus, izmantojot <i>Agile</i> projektu vadības pieeju. Izveidot spēcīgu "Liepāja 2027" biroju ar profesionāļiem, kas iesaistīti procesā no paša projekta sākuma. Regulāri doties pieredzes apmaiņas braucienos un piedalīties semināros arī vadības līmenī. Piedalīties citu Eiropas kultūras galvaspilsētu aktivitātēs.
Nepietiekama sadarbība ar kultūras profesionāļiem	Zema	Vidēja	Izveidot spēcīgu komandu ar skaidri noteiktiem darba pienākumiem, precīzu un skaidru iekšējās komunikācijas struktūru. Regulāri uzturēt neformālu komunikāciju ar Liepājas, reģiona, nacionālā un starptautiskā līmeņa kultūras profesionāļiem.
Reģiona nespēja nodrošināt pilnīgu un kvalitatīvu pakalpojumu	Zema/ vidēja	Zema	Organizēt darbinieku kapacitātes veidošanas apmācības reģionālajām organizācijām, uzņēmumiem un profesionāļiem.
Kvalitatīvu kultūras organizāciju trūkums	Zema/ vidēja	Augsta	Nodrošināt kvalifikācijas paaugstināšanu un apmācības esošajiem producentiem. Izveidot profesionālās pieredzes apmaiņas programmu, iesaistot starptautiskos partnerus. Stiprināt sadarbību starptautisko pasākumu kontekstā, regulāri organizēt profesionāļu diskusijas.
Nepieciešamā kultūras infrastruktūra netiek pabeigta līdz 2027. gadam	Zema	Zema	Regulāri komunicēt ar infrastruktūras projektu atbildīgajiem īstenotājiem par plānotajiem darbiem un termiņiem. Izstrādāt B plānu, lai neviens mākslinieckās programmas projekts nebūtu atkarīgs no viena infrastruktūras objekta.

Risks	Varbūtība	Ietekme	Riska novēršanas pasākumi
Komunikācija, mārketingu un sabiedrības iesaiste			
Slikta reputācija	Zema	Augsta	Skaidri un precīzi izveidota un veikta komunikācijas stratēģija. Apzināt sliktās reputācijas aspektus, izstrādāt reputācijas uzlabošanas plānu, izmantot atbilstošus vēstījumus, kanālus un vizuālos materiālus.
Nespēja pilnībā sasniegt vietējo, valsts un starptautisko auditoriju	Zema/ vidēja	Vidēja	Pielāgot vēstījumu katrai sabiedrības grupai; ieviest monitoringa sistēmu komunikācijas novērtēšanai. Komunikācijā izmantot vismaz divas Eiropas valodas (latviešu un angļu).
Neaktīvas kopienas	Vidēja	Vidēja	Atrast spēcīgus viedokļu līderus apkaimēs, konkrētās neaktīvās grupās, lai komunicētu par programmu. Īstenot sabiedrības līdzdalības projektus laikā līdz EKG.
Neaktīvi sabiedrības pārstāvji, kuri pilnībā neizprot NVO sektora būtību	Zema	Vidēja	Rīkot apmācības NVO dalībniekiem, skaidrojot sabiedrības iesaistes principus un sadarbības iespējas.
Neliels aktīvo jauniešu skaits	Zema	Vidēja	Iesaistīt aktīvāko skolēnu un studentu parlamentus EKG programmas plānošanā, pilnveidošanā un īstenošanā. Izstrādāt dažādas iniciatīvas, lai iesaistītu mazāk aktīvās jauniešu grupas, piemēram, īstenot jaunu līderības programmu.
Konservatīvāko iedzīvotāju izpratnes trūkums par mūsdienu mākslu	Vidēja	Zema	No 2023. gada sākt īstenot EKG programmu ar kvalitatīviem sagatavošanās projektiem.
Pieejamības trūkums (fiziskās, mentālās, valodas u. c.)	Zema	Augsta	Uzlabot iespējas tikt iekļautiem visu projektu īstenošanas plānos. Līdzsvarota bezmaksas pasākumu pieejamība Nodrošināt attālinātu piekļuvi saturam (tīmekļa vietne, materiāli, tiešsaistes u. c.).
Starptautiskā dimensija, sadarbība ar Eiropu			
Vāja sadarbība ar starptautiskajiem partneriem	Zema	Augsta	Uzturēt aktīvu komunikāciju ar partneriem Eiropā un citur. Regulāri aicināt partnerus uz Liepāju, doties pieredzes apmaiņas braucienos. Iesaistīties starptautiskajos tīklos, iedrošināt kultūras iestādes un NVO aktīvākai sadarbībai ar citām Eiropas kultūras galvaspilsētām, UBC (Baltijas jūras reģiona pilsētu savienība), dažādām Eiropas profesionālajām asociācijām. Pārskatīt esošās kultūras tēmas, meklēt līdzīgus risinājumus Eiropā (kapacitātes stiprināšana, brīvprātīgo tīkls, finansējuma piesaiste, ekodizaina ieviešana u. c.). Stiprināt "Liepāja 2027" un kultūras sektora starptautisko projektu īstenošanu profesionālās zināšanas un prasmes.
Citi neparedzami apstākļi			
Pēkšņas globālas pārmaiņas projekta īstenošanas laikā (pandēmijas, militāri konflikti)	Augsta	Augsta	Cieši sadarboties ar valdību nepieciešamo pasākumu īstenošanai. Izveidot elastīgu organizācijas vadības stilu, lai ātri pieņemtu lēmumus un pielāgotos pārmaiņām.
Valsts vai starptautiska finanšu krīze	Vidēja	Augsta	Stiprināt ārējo finansējuma avotu izmantošanu, samazinot to projektu skaitu, kuriem ir tikai viens finansējuma avots. Stiprināt prasmes piesaistīt ārvalstu finanšu avotus, sponsorus, mecenātus. Pieņemt lēmumus, kā samazināt programmā paredzēto projektu samazinājumu, vienlaikus nodrošinot (ne)miera mērķu sasniegšanu.
Laikapstākļi	Vidēja	Augsta	Katra projekta ietvaros novērtēt laikapstākļu risku, lai paredzētu potenciālus risinājumus attiecīgajam gadalaikam. Nodrošināt pasākumu vērošanu attālināti, tiešsaistē, video ierakstos u. c.

Mārketings un komunikācija

/ 37

Sauklis

(ne)miers

Ar (ne)miers aicināsim ikvienu Liepājas un apkārtnes novadu iedzīvotāju gan izbaudīt rāmu mieru un klusumu, atslēgties no ikdienas rūpēm, apmeklējot "Liepāja 2027" plašās mākslinieciskās programmas koncertus, izrādes un izstādes, gan arī atmodināt snaudošo radošā nemiera garu, līdzdarbojoties projektos un aktivitātēs, ko piedāvās sabiedrības iesaistes komanda.

/ 38 / 39

Plānotā mārketinga un komunikācijas stratēģija, sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

Mārketingu ir neatņemama mūsu kultūras un mākslinieciskās programmas sastāvdaļa – stratēģiski un mērķtiecīgi veidots radošs instruments, ar kura palīdzību plānojam ne tikai aizkuģot plašajās jūrās, bet arī sasniegt tālos krastus.

Uzrunājot plašu vietējo, starptautisko auditoriju un iesaistot cilvēkus, komunikācija pūtīs kā vējš mūsu burās, palīdzot veikt kopējo (ne)miera ceļojumu.

Ar draudzīgu, skaidru vēstījumu un precīzi izvēlētiem informācijas kanāliem vēlamies sabiedrības inertumu pārvērst jēgpilnā aktivitātē, uzrunājot mūsu mērķauditoriju arī valstīs, kur par Liepāju līdz šim vēl neviens dzirdējis. Tēmas, par kurām runāsim un stāstīsim savā (ne)miera ceļojumā, nav tikai par Liepāju, reģionu vai Latviju. Ticam, ka "Liepāja 2027" piemērs var kļūt par patiesu iedvesmu citiem eiropiešiem un, iespējams, mūsu (ne)miera ceļojums tiks pielāgots un turpināts kādā citā pilsētā.

(ne)miera taktika

Stāsts par (ne)mieru būs vienkāršs un visiem saprotams, tā pamatā ir piecas programmu līnijas un daudzveidīgi notikumi, centrā noliekot un galveno lomu piešķirot cilvēkam. Plašs tēmu loks, mākslinieciskā programma un piesātinātais pasākumu kalendārs tiks izstāstīts un parādīts vienkāršā un plašai auditorijai saprotamā veidā. Izmantosim precīzu vizuālo valodu, vienkāršu un skaidru vēstījumu, pretmetus un paradoksus, kas ir saprotami un viegli uztverami arī Polijā, Zviedrijā, Francijā, Lietuvā un citās Eiropas valstīs.

Plaši runāsim par to, kādas pārmaiņas notiks pilsētā kontekstā ar Eiropas kultūras galvaspilsētas procesu un kāpēc tās ir nepieciešamas. Viens ir zināt "Eiropas kultūras galvaspilsētas" titula ieguvējas pilsētas nosaukumu – skaļš paziņojums, un īss prieka mirklis –, bet ko šīs aktivitātes nozīmē visa procesa laikā, kādam mērķim tās tiek veidotas, kam paredzētas un kad tās notiks – ir svarīga un neatņemama kopējā stāsta sastāvdaļa.

Blīvajā informācijas plūsmā, ar skaidru saturu un precīzu komunikācijas kanālu izmantošanu vēlamies veidot abpusēju sarunu, kas balstīta uz cilvēciskām un personīgām attiecībām. Uzklaušīsim un sadzirdēsīsim atbildes, pieņemsīsim ieteikumus un būsīsim atvērti konstruktīvai kritikai. Abpusēji veiksmīgu sarunu palīdzēs veidot monitoringa un pārraudzības profesionāļi, lai, izmantojot dažādas aptaujas un pētījumus, regulāri novērtētu, vai cilvēki jūtas iesaistīti, kā vērtē programmu, vai un kā mainās sabiedrības viedoklis par jautājumiem, kas būtiski pašiem iedzīvotājiem.

Lai mūsu stāsts būtu saprotams, virzīsimies no lokālā uz globālo un no fiziskā uz digitālo, vienlaikus komunicējot dažādās valodās. Skaidri un saprotami, nezaudējot lietotāja perspektīvu – ar konkrētu stāsta sākumu, kulmināciju un noslēgumu. Nav nekā kaitinošāka par garu un sarežģītu informāciju, kad vienkārši vajag zināt, vai jādodas pa labi vai pa kreisi.

Izmantojot pilsētas oficiālās krāsas, burtveidolu un grafisko identitāti, "Liepāja 2027" vizuālais tēls mērķtiecīgi un pārdomāti veidots uz Liepājas pilsētas vizuālās identitātes bāzes. Apzināti neveidojam atsevišķu zīmolu pasauli, un esam guvuši arī pašu iedzīvotāju atbalstu tam, ka Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumu kopums ir cieši saistīts ar pilsētā un reģionā notiekošo. Lai panāktu un nodrošinātu spēcīgāku un ilgstošāku efektu, "Liepāja 2027" komunikācija tiks īstenota paralēli un kopsolī ar Liepājas un reģiona mārketinga stratēģiju.

Sarunas kanāli – no fiziskiem uz digitāliem

Valodu lietojums. Nebeidzam to atkārtot arī šoreiz – kamēr vien mums nebūs kiberbrilles, kas tulko katru redzamo zīmi un tekstu, būs īpaši jāuzrunā tie, kuri nesaprot mūsu valsts valodu. Respektējot tās unikālo vērtību kopējā Eiropas telpā kā vienai no divām vēl dzīvajām baltu valodām, katrā projektā radīsim iespēju stāstīt stāstus kādā no Eiropā plaši lietotajām valodām – visbiežāk angļu, vācu –, bet izmantosim arī kaimiņu valodas – lietuviešu, igauņu, krievu, poļu u. c. Akcentēsīsim arī valodu vērtību dažādās ar bibliotēku saistītās aktivitātēs, un izmantosīsim runas tulkošanas risinājumus, ko izstrādāsim kopā ar mūsu partneri "Tilde".

Fiziski un digitāli. Tā kā "Liepāja 2027" saturs būs pieejams dažādās platformās un veidos (intervijas, videoklipi, podkāsti, pašu iedzīvotāju radīts saturs, labāko vizuālās mākslas profesionāļu radīti materiāli, raksti u. c.), izmantosīsim arī visu pieejamo mārketinga komunikācijas līdzekļu un kanālu klāstu. Fiziskās un digitālās platformas 21. gadsimtā ir cieši saistītas, tāpēc savā arsenālā iekļausīsim visus iespējamus to izmantošanas veidus. Piemēram, vides reklāma Liepājā un citās pilsētās izpaudīsies gan kā statiskie reklāmas baneri, gan videoekrāni, kas jau tagad rāda mūsu stāstu uz brandmūriem, publiskās vietās, lidostā un sabiedriskajā transportā. Savukārt bukleti un skrejlapas būs pieejamas gan drukātā, gan digitālā versijā.

Digitālais komunikācijā ir jaunais dabiskais. Bet, tā kā digitālās iespējas un plašumi ir bezgalīgi, paliksīsim pie iepriekš minētā – vienkārši un skaidri – arī digitālajā vidē.

- Mūsu pamats – www.Liepāja2027.lv – ir digitāla informācijas platforma un daļa no projekta "Liepāja mākoņos". Kvalitatīvas fotogrāfijas, video, skaidra informācija, kas pasniegta vienkāršā valodā, pielāgota cilvēkiem ar vājredzību un dzirdes traucējumiem un tulkota iepriekš minētajās valodās.
- Sociālie tīkli – iespēja veidot abpusēju sarunu. Pielāgosim saturu sociālo tīklu specifikai un veidosim precīzi "mērķētas" kampaņas, lai informācija, ko vēlamies nodot, praktiski sasniegtu iedzīvotājus gan Liepājā un reģionā, gan citur Latvijā un ārvalstīs. Arī mūsu mākslinieciskie pasākumi būs kā palīgs satura veidošanā, piemēram, ar projektu "Vērtību agora" uzrunāsim dažādu jomu profesionāļus, kas nav tieši saistīti ar kultūru, "Piedzīvojumu sala" būs platforma skolu jaunatnei, konferencē "Jauniešu forums" runāsim par dažādām tēmām jaunajai paaudzei pierastā un saprotamā komunikācijas veidā.
- Projektu digitālais saturs. Mākslinieciskajā programmā esam iekļāvuši projektus, kuru rezultātā tiks radīts datums un tehnoloģijās balstīts mākslas un kultūras saturs. To izmantosim, uzrunājot pēc iespējas plašāku auditoriju, īpaši jauniešus, piemēram, ar projektiem multivides XR/AR spēle "Karostas paradokss", projekta "Prasmju birža" meistarklasēm un konsultācijām, "Urbānajām pastaigām".

Plašsaziņas līdzekļi

Plašsaziņas līdzekļi kopējā (ne)miera ceļojumā būs ne tikai informācijas izplatītāji, bet pilntiesīgi partneri, kas palīdzēs mums stāstīt aizraujošus stāstus, satikt un iesaistīt visdažādāko jomu un sabiedrības grupu pārstāvjus. Reģionālajiem un nacionālajiem plašsaziņas līdzekļiem būs iespēja stiprināt un no jauna iepazīt vietējo pilsētas un novadu plašo un daudzveidīgo piedāvājumu, bet starptautiskajiem – veidot plašāku stāstu par Latviju un Baltijas valstīm kopumā.

Šīs attiecības nebūs tikai standarta sadarbība, mēs tās paplašināsim, rīkojot īpašus pasākumus žurnālistiem, piemēram, mediju brokastis bijušās rūpnīcas "Liepājas metalurģis" teritorijā izstādē "Locus Mundi", ekskursijas Liepājas nocietinājumu tuneljos projektā "Karosta-Radosta", tradīciju iepazīšanu projektā "Ziemeļu saulgrieži". Organizēsime arī attālinātas virtuālās ekskursijas un dažādos forumos iepazīstināsim ar aktualitātēm Liepājā un reģionā. Ar nišas mediju starpniecību sasniegsime specifiskākas mērķgrupas: kultūras, ceļojumu, spēļu, ielu mākslas, piedzīvojumu, mākslas, kino, dabas baudīšanas u. c. auditorijas.

Īpaši nozīmīgu sadarbību veidosime ar sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem – Latvijas Radio, Latvijas Televīziju, lai nodrošinātu lielāko un nozīmīgāko notikumu pārraidīšanu nacionālajos medijos.

Vietējie plašsaziņas līdzekļi. Liepājai un apkārtējiem novadiem jau šobrīd ir cieša un veiksmīga sadarbība ar visiem pilsētas un reģiona plašsaziņas līdzekļiem ("Kurzemes vārds", "Liepājas vēstules", "Grobiņas vēstules", "Kuldīgas vēstules", "Iepajniekiem.lv", "irliējaja.lv", "Kurzemnieks", "TV Kurzeme", "Radio Skonto", "Kurzemes radio", "Radio SWH"), nacionālajiem un komerciālajiem plašsaziņas līdzekļiem ("Diena", "LTV1", "LR1", "LR2", "LR3", "LR4", "Delfi.lv", "Tvnet.lv",

"TV3", žurnāliem "Ir", "Klubs", "Santa", "Kas jauns" u. c.), nacionālo ziņu aģentūru "Leta" un nišas medijiem ("satori.lv", "arterritory.com", "fotokvartals.lv") – šīs attiecības tiks stiprinātas un veidotas jaunas. Noslēgsime ilglaika sadarbības līgumus ar Latvijas ietekmīgākajiem plašsaziņas līdzekļiem (radio, TV, drukātajiem un digitālajiem kanāliem).

- Starptautiskie plašsaziņas līdzekļi. Pastiprinātu uzmanību pievērsīsim komunikācijai ar starptautisko auditoriju. Lai mērķtiecīgi stāstītu par mūsu (ne)mieru, attīstīsim gan esošās sadarbības, gan meklēsim jaunus partnerus. Ņemot vērā Liepājas un reģiona ierobežoto atpazīstamību ārvalstīs, labi apzināties, ka jārikojas stratēģiski:
- Turpināsim strādāt ar lieliskiem mediju partneriem Baltijas valstīs, kas jau pazīst Liepāju un tās reģionu – Igaunijas "Postimees", Lietuvas "Lietuvos Rytas", "Delfi group" u. c.
- Esam sākuši sadarbību ar Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi, kas būs mūsu saikne ar Eiropas Raidorganizāciju savienību (EBU), Eiropas Žurnālistu asociāciju un Starptautisko žurnālistu federāciju. Šajās organizācijās ir pārstāvēti labākie un profesionālākie Eiropas plašsaziņas līdzekļi, un tās palīdzēs mums daudz mērķtiecīgāk pastāstīt par (ne)mieru visai Eiropai.
- Izmantosime iespēju sadarboties ar plašsaziņas līdzekļiem valstīs, kuras pārstāv mūsu mākslinieciskās programmas mākslinieki, jo īpaši ar Portugāli kā mūsu tiešo partnervalsti, Somiju, Franciju u. c., lai uzrunātu eiropiešus un pastāstītu par tēmām, kuras minējam nodaļā par Eiropas dimensiju.
- Sadarbībā ar LIAA Tūrisma departamentu organizēsime īpašas žurnālistu vizītes. Jau esam pārliecinājušies, ka vienreiz redzēt savām acīm ir daudz iespaidīgāk un saprotamāk nekā stāstījums no attāluma. Tā ir arī iespēja veidot personīgākas attiecības šajā profesionālajā vidē.

Liepāja = Latvija. Skaidri apzināties – pilsēta, kas kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu, līdzās Eiropas Savienībai kā zīmola īpašnieci, starptautiski pārstāvēs ne tikai savu pilsētu un reģionu, bet arī Latviju un Baltijas valstis. Esam gatavi izmantot šo iespēju, lai stiprinātu attiecības ar Ārlietu ministriju, atbildīgo institūciju par valsts tēla veidošanu – Latvijas Investīciju attīstības aģentūru (LIAA), nacionālo aviokompāniju airBaltic, kā arī tūrisma un starptautiskajām organizācijām, piemēram, Kurzemes tūrisma asociāciju, Eiropas Tūrisma operatoru asociāciju, Skandināvijas tūrisma asociāciju u. c.

- Veidosime starptautisku vēstnieku sistēmu no Baltijas un Eiropas organizācijām, politiķiem un personībām, popularizējot Liepāju kā spēcīgu kultūras tūrisma un pasākumu galamērķi.
- Veidosime jaunus, aizraujošus tūrisma produktus un izmantosime dažādas platformas, izstādes, profesionālos seminārus, gadatirgus un konferences (12. jautājums). Plānojam izveidot kopīgu kultūras tūrisma maršrutu Kauņa–Liepāja–Tartu, iespējams, papildinot ar Oulu un Būdē. Un organizēt "aklos randiņus" no Rīgas, nezinot programmu, ikvienam būs iespēja doties pārsteiguma braucienā uz Liepāju un te baudīt aizraujošus notikumus.
- Mums ir plaši kontakti un laba sadarbība ar Latvijas

vēstniecībām Eiropā, kā arī ar sadraudzības pilsētām (Nīneshamnu un Helsingborgu (Zviedrija), Elblongu un Gdiņu (Polija), Belvjū (Bellevue, ASV), Darmštati (Vācija), Guldborgsundu (Dānija), Klaipēdu un Palangu (Lietuva) un Orstas rajonu Bergenā (Norvēģija).

Latvijas vēstniecībās lielākajās Eiropas pilsētās kopā ar mūsu partneriem prezentēsim ne tikai kultūras, bet arī gastronomijas piedāvājumus, mudinot cilvēkus pašiem piedzīvot, sajūst, izgaršot un redzēt.

- Sadarbībā ar lielākajām latviešu diasporas organizācijām – Brīvo latviešu apvienību, Eiropas Latviešu apvienību un citām – uzrunāsim tos, kas Latviju un Liepāju pazīst ļoti labi – mūsu tautiešus ārzemēs. Sadarbībā ar mūsu diasporu varētu izdoties izveidot arī starptautisku mediju tīklu. Noteikti iesaistīsim viņus tādos projektos kā "Bibliotēkas gars", "Izgaismotā Liepāja", "Viena dzīves diena" u. c.

Profesionāļu komanda. Un visbeidzot – ja nepieciešama spēcīga komunikācija, svarīgākais ir profesionalitāte. Mēs sadarbosimies ar profesionāļiem no vadošajiem dizaina uzņēmumiem, piemēram, dizaina biroju "H2E", dizaineri Miķeli Baštiku u. c. talantīgākajiem, kā arī mediju aģentūrām ar plašu starptautisko pieredzi.

/ 40

Iedzīvotāji kā "Liepāja 2027" vēstneši

Tik daudzi vietējie un arī svešumā esošie liepājnieki visā plašajā pasaulē gaida šī konkursa iznākumu. Tik daudz cilvēku, kuri tiešā un pastarpinātā veidā piedalījušies pieteikuma sagatavošanā, ziņu par Liepāju kā "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" titula ieguvēju izplatīs gaismas ātrumā. Pat tie, kas jau vairākās paudzēs vairs nedzīvo Liepājā vai tās apkārtnē. Mierā nevarēs nostāvēt arī plašais iesaistīto cilvēku, mākslinieku, kultūras organizāciju pārstāvju, mūsu partneru un pat radu pulks. Tas būs brīdis, kad liepājnieki saņems sen gaidīto starptautisko novērtējumu un reālu apstiprinājumu piederībai kopējai Eiropas kultūras telpai.

Ļausim šo brīdi izbaudīt... un tad mobilizēsim **"MISIJU (NE)MIERS"**. Mūsu plāns ir iesaistīt iedzīvotājus visos līmeņos, veidojot savstarpēji cieņpilnas attiecības – gan individuāli, gan kolektīvi.

Viss **(ne)miera** stāsts ir par to, lai Liepājas un reģionu iedzīvotāji kļūtu par komunikatoriem – gan savā starpā, gan ar ārpusauli. Un, kā zināms, kur ir cilvēks, tur ir arī stāsts – par piedzīvoto, redzēto, par panākumiem un reizēm arī par neveiksmēm. Tādi projekti kā "Liepāja, stāsti!" vai "Atvērtā teātra kvartāls" patiesībā ir gan mākslinieciski projekti, gan komunikācijas platformas, lai

rosinātu liepājniekus kļūt par savas pilsētas vēstnešiem. Tieši iedzīvotāju atsauksmes būs mūsu pirmais nodibinājuma "Liepāja 2027" un iesaistīto partneru darba novērtējums.

Grupas, kuras plānojam iesaistīt.

Vietējie uzņēmēji. Viesmīlības nozare, restorāni, kafejnīcas, viesnīcas, simtiem apartamentu, kas katru gadu uzņem tūkstošiem viesu. Frizētavas, sporta centri, autoservisi, veikali – tās ir vietas, kuras apmeklējam savās ikdienas gaitās. Iesaistīsim šos uzņēmīgos cilvēkus, palīdzot viņiem uzrunāt klientus un rosinot veidot aktīvas sarunas par kultūru. Aicināsim kultūras pasākumu veidošanā iesaistīties arī lieliem uzņēmumiem un organizācijām ar simtiem darbinieku. "Kaimiņu būšana" un "Prasmju birža" ir tikai divi no daudzajiem projektu piemēriem.

Nevalstiskās organizācijas un vietējie stāstnieki.

Organizācijas, apkaimju un interešu grupu līderi, kā arī mūsu vietējie stāstnieki būs lielākie komunikācijas rupori daudzām kopienām un neskaitāmām *WhatsApp* grupām. Izmantojot tādus projektus kā "Kaimiņu būšana", "Aci pret aci ar dabisko", "D10 United", "Pie laimes galda" un citus, ceram aizsniegt pat vistālākās apkaimes un radīt sniega bumbas efektu, mudinot mūsu kustībai pievienoties jaunus līderus un brīvprātīgos. Komunikācija, izmantojot atklātus aicinājumus un projektu konkursus, mudinās iesniegt idejas, veicināt kopīgus pasākumus, iesaistīt līdzcilvēkus un izplatīt **(ne)miera** vēstījumu.

"Liepāja 2027" vēstneši. Aicināsim dažādus savas profesionālās jomas ekspertus, sabiedrībā pazīstamus cilvēkus un spilgtas personības kļūt par oficiālajiem "Liepāja 2027" vēstnešiem. Katrā mākslinieciskajā līnijā būs spēcīgi, savā jomā sevi pierādījuši cilvēki, kuriem uzticas ne tikai kolēģi, bet arī plaša sabiedrība nacionālā un starptautiskā līmenī. Vēstneša tituls būs ne tikai goda, bet arī kompetences jautājums.

Piemēram, par vēstnešiem jau ir piekrituši kļūt Latvijas Mākslas akadēmijas profesore, dizaina studijas "H2E" vadošā dizainere, viena no spēcīgākajām viedokļu līderēm dizaina jomā Ingūna Elere, žurnāla "Rīgas Laiks" redaktors, filozofs, asociētais profesors Arnis Rītups, būvniecības arheologs, Tāšu muižas īpašnieks Juris Zviedrāns un aktieris Juris Bartkevičs. Tie ir izcili Latvijas talanti un mūsdienu Eiropas intelektuāļi, kurus ir vērts uzklaut ikvienam. Vēstneši piedalīsies arī kopējā projektu izvērtēšanā (3. un 4. jautājums).

Visi Latvijas iedzīvotāji. Katrs latvietis vismaz reizi mūžā vēlētos būt liepājnieks, tāpēc dosim iespēju cilvēkiem par tādām kļūt Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumu laikā. Projektos "Izgaismotā Liepāja" un "Viena dzīves diena" aicināsim cilvēkus paskatīties uz mūsu ierasto vidi ar jaunu skatu. Projektā "Bibliotēkas gars" aicināsim ikvienu iesaistīties literatūras lasīšanā. Mudināsim Latvijas iedzīvotājus apmeklēt Liepāju ne tikai fiziski, bet arī digitāli projektā "Liepāja mākoņos". Zinām, ka ikvienam latvietim ir kāds radnieks, draugs vai paziņa no Liepājas, tāpēc kopīgo **(ne)miera** papildināsim ar personisku stāstu.

Piedalīsimies arī valsts mēroga kultūras festivālos un pasākumos, meklējot saskarsmes punktus, lai popularizētu un pārstāvētu "Liepāja 2027" gan mūsu zemē, gan Eiropā.

Suvenīrs Eiropai. Liepājas un Kurzemes iedzīvotāji kopumā ir ļoti patriotiski. Viņiem patīk sevi saistīt ar nozīmīgiem pilsētas notikumiem un, ņemot vērā, ka 87 % liepājnieku atzinīgi vērtē pilsētas tēlu, pilsētas simboliku viņi labprāt izmanto arī savā ikdienā pie apģērba. Izveidosim īpašu "Liepāja 2027" suvenīru līniju ar humoristisku noskaņu un asprātīgiem saukļiem. Piemēram, tādas pasaules zvaigznes kā NBA spēlētājs Kristaps Porziņģis un tenisiste Anastasija Sevastova sporta spēlēs, kuras vēro miljoniem līdzjutēju, dažkārt valkā Liepājas cepures. Kādēļ gan neuzlikt galvā "Liepāja 2027" cepuri vai neuzvilkt krekliņu ar kādu drosmīgu uzrakstu?

/ 41

Eiropas kultūras galvaspilsētas kā Eiropas Savienības iniciatīvas popularizēšana

Mēs slepus klausījāmies ārzemju mūziku, skatījāmies ārzemju filmas tumsā kopā ar kaimiņiem – mēs baidījāmies, ka blakus esošie cilvēki ar mums nerunās tikai tāpēc, ka lasām angļu valodā. Mēs pat neuzdrošinājāmies sapņot par ceļojumu uz Parīzi, lai klātienē redzētu Eifeļa torni, vai ceļojumu uz Berlīni, lai izietu cauri Brandenburgas vārtiem, kuriem nemaz nevarēja tolaik iziet cauri. Paldies Dievam, ka šāda veida nemiers tagad ir pagātne. Taču neatkarīgi no ideoloģiskajiem un politiskajiem apstākļiem mēs vienmēr esam bijuši brīvi garā un domās. Tāpēc mums ir bijis daudz vieglāk samērā ātri pielāgoties un apgūt Eiropas vērtības un pilnībā pieņemt tās kā dabisku mūsu identitātes sastāvdaļu.

Līdz ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā 2004. gadā, eiro ieviešanu, brīvām iespējām ceļot, izglītoties, strādāt un radīt esam pilntiesīgi Eiropas komandas biedri. Pateicoties Eiropai, mēs kā pilsēta šajos nepilnos 20 gados esam ieguvuši lielāku sociālo un ekonomisko, militāro un ekonomisko drošību. Šodien mums ikdienā ar Eiropu ir daudz kopīga: esam atvērta, moderna, uz demokrātiskām vērtībām balstīta pilsēta, un tāda ir arī mūsu kultūra. Dalība Eiropas kultūras galvaspilsētas projektā ļaus mums daudz uzskatāmāk un tiešāk parādīt, ka esam pilntiesīga Eiropas sastāvdaļa.

Mēs aicināsim ES iestāžu un Eiropas kultūras galvaspilsētu pārstāvjus, bijušās un topošās Eiropas kultūras galvaspilsētas piedalīties mūsu plašajā (ne)miera programmā kā viesus, līdzautorus un padomdevējus. Arī mēs paši kā "Liepāja 2027" komanda – kā Eiropas vēstnieki – dalīsimies ar savu pieredzi citās Eiropas valstīs. Priekšplānā būs cilvēki, viņu zināšanas, attieksme un pieredze, ar ko dalīties

starp kultūrām un valstīm. Arī popularizējot Eiropas kultūras galvaspilsētas ietekmi uz pilsētas un sabiedrības attīstību.

Sadarbosimies ar Eiropas Savienības namu Rīgā (galveno ES jautājumu popularizēšanas institūciju Latvijā), Eiropas Parlamenta biroju un Eiropas Komisijas pārstāvniecību, lai veicinātu vienotu izpratni par ES vērtībām un Eiropas kultūras galvaspilsētas programmu. Īpaši tas tiks akcentēts mūsu diskusiju ciklā "Vērtību agora", kurā gūtās atziņas nodosim kā ieteikumus Latvijas valdībai par godu Latvijas prezidentūrai Eiropadomē 2028. gada otrajā pusgadā.

Izmantosim plašsaziņas līdzekļus un citus reģionālos, valsts un starptautiskos informācijas izplatīšanas tīklus, lai informētu par mūsu plašo un daudzveidīgo programmu. Tas ietvers arī kopīgu Eiropas dienas svinēšanu 9. maijā. Iesaistot nevalstiskās organizācijas un sabiedrībā aktīvus cilvēkus, diskutēsim par Liepājas un reģiona lomu ES, par izmantotajām un vēl neizmantotajām iespējām. Projektā "Pie laimes galda" Eiropas dienā Pētertirgū rīkosim Eiropas garšu tirdziņu.

Eiropas Valodu dienā 2027. gada 26. septembrī pievērsīsim īpašu uzmanību Eiropas valodām, to daudzveidībai un apguvei Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas kontekstā. Kopā ar Liepājas Universitātes Eiropas valodu katedru, valodu apmācības un tulkošanas uzņēmumiem aicināsim iedzīvotājus apgūt dažādas Eiropas valodas. Valodu zināšanas ir pievienotā vērtība jebkuram profesionālim, tas paver milzīgas iespējas darba tirgū un noder personīgajai izaugsmei. Šī aktivitāte būs lieliska iespēja diskutēt ar citiem Eiropas iedzīvotājiem par svešvalodu zināšanām un to priekšrocībām. Iesaistīsim arī tehnoloģiju uzņēmumus, kas ir cieši saistīti ar mašintulkošanas attīstību.

Eiropas Kultūras galvaspilsētas kā ES iniciatīvas popularizēšana tiks nodrošināta, iekļaujot ES logo visos komunikācijas materiālos: programmās, prezentācijās, stendos, plakātos, autobusos, lidostā, pilsētas svētku noformējumā u.c. gan Liepājā, gan Dienvidkurzemes un Kuldīgas reģionos. Un, protams, karogi! Iebraucot Liepājā un vairākās vietās pie svarīgākajiem orientieriem plīvos Latvijas un Liepājas karogi. Eiropas karodziņi pilsētā tiks izkārtoti arī Eiropas kultūras galvaspilsētas laikā 2027. gadā.

Spēja īstenot projektu

/ 42

Politiskais atbalsts un saistības

Politiskais atbalsts "Liepāja 2027" pieteikuma procesam joprojām ir skaidrs un viennozīmīgs. Arī pēc 2021. gada vasarā notikušajām pašvaldību vēlēšanām (neilgi pirms tam tikāmiem priekšatlase) un administratīvi teritoriālās reformas apkārtējos novados.

Liepājas dalība konkursā par Eiropas kultūras galvaspilsētas statusu 2027. gadā ir iekļauta visos svarīgākajos īstermiņa un ilgtermiņa pilsētas attīstības un plānošanas dokumentos jau kopš 2015. gada. Liepājas pilsētas uzdevums īstenot Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 projektus kopā ar Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadu pašvaldībām ir nostiprināts ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2035. gadam. Mēs esam tiešām labi sagatavojušies un ar spēcīgu politisko atbalstu.

Liepāja

2022. gada martā Liepājas valstspilsētas dome vienbalsīgi atbalstīja sagatavoto pieteikumu "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" konkursam – gan tā saturu, gan projektu īstenošanai nepieciešamo finansējumu. Liepājas pilsēta apstiprina savu politisko atbalstu ar vairākiem spēcīgiem argumentiem:

- priekšatlases un atlases kārtas darba grupa ir izveidota pilsētas Kultūras pārvaldē. Tas ir nodrošinājis nepieciešamo finansējumu pieteikuma izstrādei, atvieglojis kultūras sektora iesaisti un līdzdalību ilgtspējīgas attīstības stratēģiju izveidē. Pieteikuma veidošanas komanda nekad nav bijusi viena. Regulāras sanāksmes ar pieteikuma sagatavošanas politisko vadības grupu pirms un pēc vēlēšanām, aktīvs dialogs ar kultūras nozari ir radījis iespējas plānot "Liepāja 2027" aktivitātes tik drosmīgi, cik vien tas ir iespējams;
- apstiprinot ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, Liepājas valstspilsētas dome ir piekritusi palielināt gada budžetu kultūrai, kas pašlaik ir 10 % no pilsētas kopējā budžeta;

Pirms septiņiem gadiem ar lielu politisko atbalstu tika īstenots Liepājai tolaik neticams projekts – koncertzāle "Lielais dzintars". Pašlaik ar šo pašu skaidro izpratni par ietekmi uz pilsētas attīstību tiek izstrādāts pieteikums "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" konkursam. Tāpat kā attiecībā uz koncertzāli "Lielais dzintars", pilsētas politiskā vadība nākamo gadu laikā ir apņēmusies pilna īstenot arī Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 projektu.

Dienvidkurzeme un Kuldīga

Neraugoties uz reģionālās reformas sarežģītajiem procesiem, Dienvidkurzeme, kas apvieno astoņus novadus, nekad nav apšaubījusi savu spēju paplašināt kopīgo Eiropas kultūras telpu "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" projektā kopā ar Liepāju. Jaunizveidotā administratīvā teritorija ir ieguvusi jaunu raksturu, daudz plašākas robežas un spēcīgāku cilvēkresursu bāzi, kas ir ļāvis izstrādāt spēcīgu pienesumu Eiropas kultūras galvaspilsētas projektam kura ietvaros 2022. gada 24. februārī arī Kuldīgas novada domes deputāti atbalstīja projektus, kas ir sagatavoti īstenošanai kopīgajā Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 pieteikumā.

Atvērtās durvis

Spēcīgs politiskais atbalsts palīdz atvērt durvis arī dažādās ministrijās, valsts un starptautiskajās organizācijās, universitātēs un pie sadarbības partneriem. Tas dod pārliecību ne tikai "Liepāja 2027" komandai, bet arī ļauj dažādu pilsētas un novada pašvaldību nodaļu pārstāvjiem paplašināt vīziju par savu darbības jomu, ņemot vērā Eiropas kultūras galvaspilsētas procesus un aktivitātes.

Īsā atbilde uz jautājumu ir šāda – kad vien mēs, "Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" darba grupa, tiekamies ar pilsētas vadību, dzirdam tikai vienu jautājumu: "Kā varam jums palīdzēt?".

/ 43

Infrastruktūras projektu plāni

No šī brīža līdz 2027. gadam Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes un Kuldīgas novadi plāno realizēt būtiski nepieciešamus infrastruktūras projektus, lai īstenotu vairākus programmas notikumus. Taču, ja arī gadījumā šo objektu realizācija aizkavēsies, mums ir alternatīvs plāns.

Infrastrukturās projekts	Saistītais Eiropas kultūras galvaspilsētas projekts	Plānotais pabeigšanas gads	Budžets (eiro)
Liepājas pilsēta			
Liepājas pilsētas bibliotēka	"Bibliotēkas gars" (notiek arī tad, ja bibliotēka nav gatava) / "Liepāja, stāsti!" / "Kaimiņu būšana"	2027	6 000 000
IT un radošo industriju centrs "D10"	D10 United" / "Update" / "Karostas paradokss"	2026	3 800 000
Ukstiņa izglītības centrs	"Ukstiņš. Mūžu mācies!" / "Prasmju birža" / "Jauniešu forums"	2027	10 000 000
Liepājas teātra mazā zāle	"Atvērtā teātra kvartāls" / "Ikviens ir gaidīts"	2023	1 020 000
"Liepājas metalurģis" (Pamata infrastruktūra – ielas, komunikācijas)	"Locus Mundi" / "Ardievas smagajam metālam" / "Prasmju birža" / "Izgaismotā Liepāja" / "Aci pret aci ar dabisko"	2027	20 000 000
Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola (piebūve)	"Sapņa teritorija" / "Urbānās pastaigas" / "Jauniešu forums" / "Eiropa dzied Liepāju" / "Rokam roku" / "Update" / "Pavējā – pretvējā"	2024	1 675 000
Zirgu salas dabas teritorija (teritorijas uzlabošana un izglītības centrs "Dabas māja")	"Piedzīvojumu sala" / "Aci pret aci ar dabisko" / "Klusējošais mirdzums" / "Pavējā – pretvējā"	2027	1 300 000
Reģions			
"Nīcas Klēte" kultūras pasākumu rīkošanas vieta (atjaunošana)	"Ziemeļu saulgrieži" / "Pie laimes galda" / "Prasmju birža" / "Kaimiņu būšana"	2027	1 200 000
Dabas takas (izveidošana)	"Klusējošais mirdzums" / "Aci pret aci ar dabisko" / "Pavējā – pretvējā"	2026	2 494 200
Grobiņas arheoloģiskā ansambļa apmeklētāju centrs (atjaunošana)	"Ziemeļu saulgrieži" / "Citādi jūras svētki" / "Kaimiņu būšana" / "Prasmju birža"	2027	300 000
Aizputes Livonijas pils un cietoksnis (atjaunošana un saglabāšana)	"Urbānās pastaigas" / "Sapņa teritorija" / "Prasmju birža"	2026	550 000
Āra estrādes Priekulē un Kuldīgā (atjaunošana)	"Eiropa dzied Liepāju" / "Ziemeļu saulgrieži"	2025	2 162 000
Kuldīgas kultūras centrs (kapitālais remonts un funkciju uzlabošana)	"Atvērtā teātra kvartāls" / "Prasmju birža" / "Aci pret aci ar dabisko" / "Urbānās pastaigas" / "Balles Karostā" / "Ikviens ir gaidīts" / "Izgaismotā Liepāja"	2026	8 300 000
Alsungas pils restaurācija, Alsungas amatnieku mājas izveide, suitu kultūras telpas izveide tradicionālā mantojuma nodošanai	"Prasmju birža" / "Urbānās pastaigas" / "Ziemeļu saulgrieži" / "Kaimiņu būšana"	2027	1 656 200
Kuldīgas vecpilsētas kultūras mantojuma atjaunošana un restaurācija (ēkas, tilti, ielas) (UNESCO PMO)	"Urbānās pastaigas" / "Kaimiņu būšana" / "Atvērtā teātra kvartāls" / "Ikviens ir gaidīts" / "Vērtību agora"	2027	2 600,000

Liepāja. (ne)miers

2025. gadā svinēsim pilsētas
400. dzimšanas dienu

Iedzīvotāji

Liepājā **68 945**

Dienvidkurzemes novadā **36 500**

Kuldīgas novadā **23 200**

Kopā vairāk nekā **120 000** iedzīvotāju

Sadalījums pēc tautības

Liepājā

59% latvieši
28% krievi
4% ukraiņi
3% lietuvieši
6% citi

Dienvidkurzemes novadā

89% latvieši
5% lietuvieši
3% krievi
3% citi

Kuldīgas novadā

93% latvieši
2% lietuvieši
2% krievi
3% citi

Kultūra

Koncertzāle

"Lielais dzintars"

Liepājā

27 brīvdabas pasākumu estrādes
51 kultūras centri

19 muzeji

7 bibliotēkas

18 teātri – 2 profesionālie, 16 amatierteātri

70 amatiermākslas radošie kolektīvi Liepājā,
un 230 – novados

93 kultūras NVO

32 arhitektu un dizaina biroji

29 baznīcas

18 pilis un muižas

Sports

6 āra stadioni
1 olimpiskais centrs
un 3 sporta centri
1 tenisa halle
1 ledus halle
2 vieglatlētikas
manēžas
4 peldbaseini

Izglītība

9 augstākās
izglītības iestādes
un filiāles
27 bērnudārzi
27 vispārizglītojošās
skolas
6 bērnu sporta skolas

Tūrisms

29 viesnīcas
41 viesu nams
37 brīvdienu mājas
12 kempingi
450 dzīvokļi
4870 gultasvietas
30 restorāni
116 kafejnīcas
9 krogi un bāri
19 ēdnīcas un
bistro

Liepāja–Kuldīga **88 km**

Liepāja–Rīga **220 km**

Liepāja–Palanga (Lietuva) **72 km**

Liepāja–Kauņa (Lietuva) **306 km**

Liepāja–Viļņa (Lietuva) **398 km**

Liepāja–Tartu (Igaunija) **460 km**

Liepāja–Tallina (Igaunija) **524 km**

Liepāja–Berlīne (Vācija) **1 277 km**

Liepāja–Parīze (Francija) **2 306 km**

Liepāja–Roma (Itālija) **2 475 km**

Komanda:

Gunārs Ansiņš – Liepājas valstspilsētas domes priekšsēdētājs

Aivars Priedols – Dienvidkurzemes novada domes priekšsēdētājs

Inga Bērziņa – Kuldīgas novada domes priekšsēdētāja

Izdevējs – Liepājas pašvaldības iestāde "Kultūras pārvalde"

Inta Šoriņa – projekta vadītāja

Nauris Lazdāns – kultūras iestādes un pasākumu producēšana

Baiba Bartkeviča – mākslinieciskā programma

Nora Sudmale – sabiedrības līdzdalība

Zita Lazdāne – komunikācija un mārketing

Anna Priedola – starptautiskie projekti

Elizabete Hartmane – starptautiskās attiecības

Kristīne Zvirbule – reģionālo projektu koordinēšana

Kristīne Niedre-Lathere – izglītības projektu koordinēšana

Šo pieteikumu mēs nevarētu izveidot bez neskaitāmi daudzu cilvēku ieguldījuma, kuri nevienu mirkli nezaudēja entuziasmu, bagātīgi dalījās ar idejām, konkrētiem plāniem un savu laiku.

Mēs pateicamies ikvienam no viņiem!

Druka: Livonia Print

© Foto: Edgars Pohevičs, Reinis Hofmanis, Ziedonis Safronovs, Kārlis Volkovskis

© Dizains: Design Studio H2E

© Liepājas valstspilsētas pašvaldība, 2022

© Liepāja2027 atlases posma pieteikums, 2022

www.liepaja2027.lv

Liēpāja [•]

